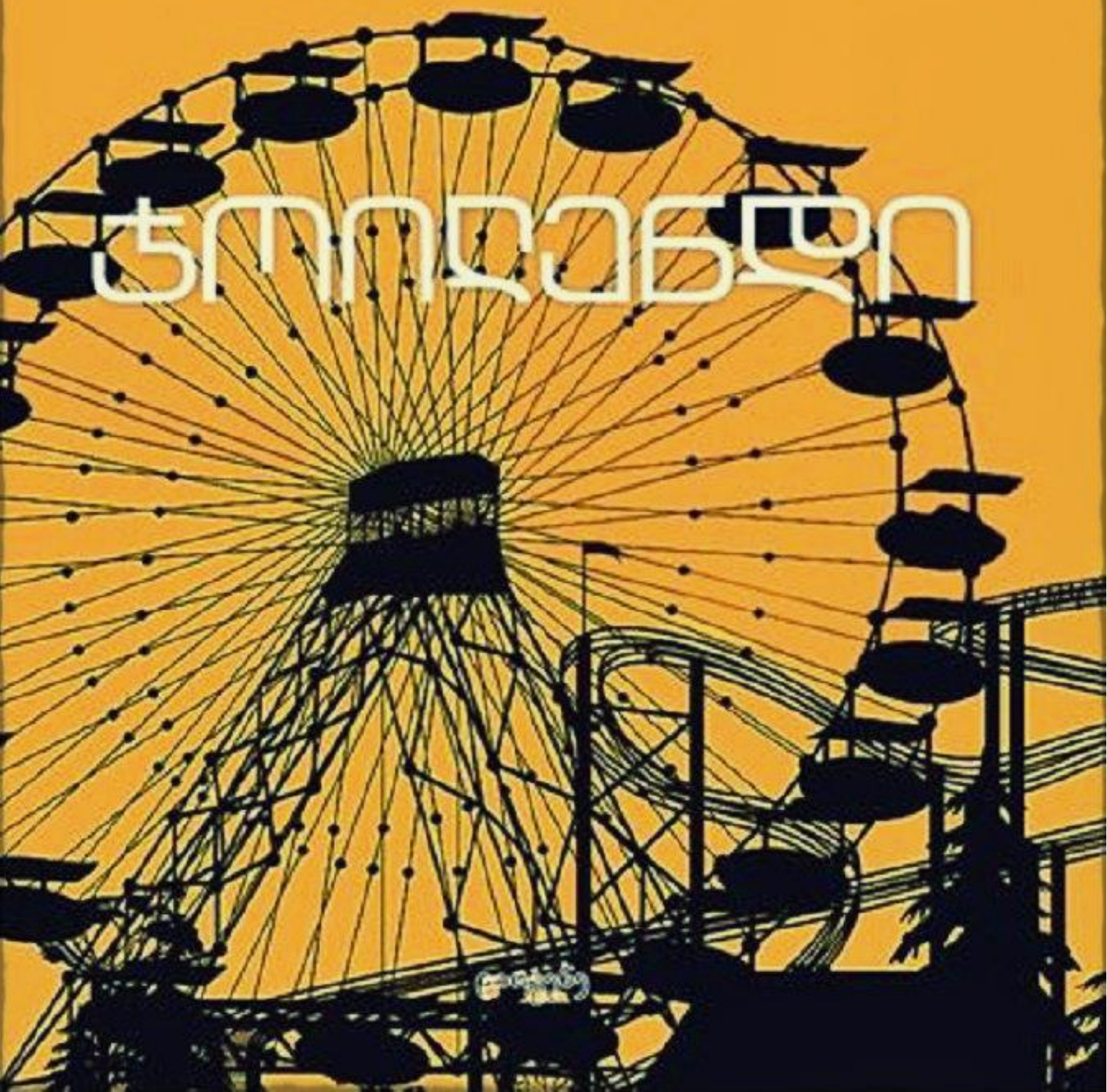

სტრიკონ კონპი

ტერიტორია

სტინჯან კინკი

ჰმოილენი

<https://www.facebook.com/groups/El.Biblioteka/>

1973 წლის შემოდგომა იდგა. მანქანა მყავდა, მაგრამ ჰევენს-ბეიში მდებარე „მისის შოფლოუს სანაპირო პანსიონიდან“ გასართობ პარკ „ჯოილენდში“, ძირითადად, ფეხით დავდიოდი. ასე მერჩივნა. მგონი, საუკეთესო გადანყვეტილება იყო. სექტემბრის დასაწყისში ჰევენსის სანაპიროზე ვერავის ნახავდით. უკაცრიელობა და ეულობა კი სრულიად შეესაბამებოდა ჩემს იმჟამინდელ განწყობას. ის შემოდგომა ჩემს ცხოვრებაში ყველაზე ლამაზი იყო. ორმოცი წლის შემდეგაც დანამდვილებით შემიძლია ეს ვთქვა. თუმცა ისიც უნდა ვაღიარო, რომ ისეთი უბედური, როგორიც მაშინ, აღარასდროს ვყოფილვარ. პირველი სიყვარული ყველასთვის ტკბილია. ურთიერთობის დასრულების შემდეგ კი უფრო ძლიერ განიცდი ამ პირველი გრძნობის სიტკბოს. ამ თვალსაზრისს ათასობით პოპ და ქანთრის სტილში შესრულებული სიმღერაც ამყარებს; ამ სიმღერებში ვილაც გულგატეხილი სულელი სიყვარულს მისტირის. ეს პირველად გატეხილი გული ადამიანს ყველაზე მეტად სტკივა, ყველაზე ძნელად უამდება ტკივილი, მისგან დატოვებული იარა კი ყველაზე ხანგრძლივად შუშდება. და მაინც, რა არის ამ პირველ სიყვარულში ასეთი ტკბილი?

მთელი სექტემბრისა და ოქტომბრის განმავლობაში ჩრდილოეთ კაროლინის ცა მონმენდილი იყო, ჰაერი კი თბილი. დილის შვიდ საათზეც კი თბილოდა. ამიტომ სახლიდან გამოსულს მხოლოდ თხელი ქურთუკი მეცვა ხოლმე. მეორე სართულზე მდებარე ჩემი ბინიდან გარე კიბით გამოვდიოდი. ქალაქიდან გასართობ პარკამდე გასავლელი სამი მილის ნახევრამდე მისული ქურთუკს ვიხდიდი და წელზე ვიხვევდი.

გზად „ბეტის საცხოობში“ შევივლიდი ხოლმე და თბილ კრუასანებს ვტაცებდი ხელს. ქვიშაზე ჩემი ჩრდილი მომყვებოდა. სულ მცირე ოცი ფუტის სიგრძისა მაინც იქნებოდა. თავზე თოლიები დამტრიალებდნენ. გაპოხილი ქალაქის პარკიდან ამომავალ კრუასანის სურნელს გრძნობდნენ და იმედი ჰქონდათ, რომ ცოტა მაინც შეხვდებოდათ. უკან დაბრუნებისას, ასე 5 საათისთვის (ზოგჯერ უფრო გვიანობამდეც ვრჩებოდი ხოლმე, რადგან ჰევენს-ბეიში არაფერი მელოდა – ეს ქალაქი ზაფხულის სეზონის დასრულებისთანავე ძილს ეძლეოდა) კვლავ ჩემი ჩრდილი მიმაცილებდა, მაგრამ ამჯერად უკვე წყლის ზედაპირზე მომყვებოდა. ზღვის მოქცევისას ჩრდილი წყალზე ისე ირხეოდა, თითქოს ჰულას ცეკვავდა.

ბოლომდე დარწმუნებული არ ვარ, მაგრამ მგონი ის ბიჭი, ძალღი და ქალი მაშინაც იქ იყვნენ, როცა ეს გზა პირველად გავიარე. ქალაქსა და ზიზილ-პიპილებით მორთულ, მოციმციმე, ხალისიან „ჯოილენდს“ შორის მდებარე სანაპიროზე საზაფხულო აგარაკები იყო ჩამწკრივებული, ბევრი მათგანი მდიდრულიც, თუმცა უმეტესობა „მშრომელთა დღის“ შემდეგ ცარიელდებოდა. სამაგიეროდ არ დაცარიელდა მათ შორის ყველაზე დიდი, აი ის, უზარმაზარ, მწვანე ციხე-სიმაგრეს რომ გავდა. მისი ფართო უკანა ეზოდან ხის დაფებით მოპირკეთებული ბი-

ლიკი გამოდიოდა და იმ ადგილას წყდებოდა, სადაც ბალახს თეთრი ქვიშა ენაცვლებოდა. ბილიკი მკვეთრი მწვანე ფერის ქოლგასთან მთავრდებოდა. ქოლგის ქვეშ საპიკნიკე მაგიდა იდგა. მის ჩრდილქვეშ ბიჭი ეტლში იჯდა, ბეისბოლის კეპი ეხურა, ფეხებზე კი პლუმი ეფარა, ნაშუადღევსაც კი, როცა ჰაერი გვარიანად თბებოდა. ბიჭი ხუთი წლისა იქნებოდა, ყოველ შემთხვევაში, შვიდზე მეტის – არა. ძალღი, ჯეკ-რასელ-ტერიერი, ან გვერდით ეწვა ხოლმე, ან ფეხებთან. ქალი კი, როგორც წესი, მაგიდასთან მდგომ ერთ-ერთ მერხზე იჯდა, ზოგჯერ წიგნს კითხულობდა, მაგრამ უმეტესად წყალს გასცქეროდა. ქალი ძალიან ლამაზი იყო.

მივდიოდი თუ მოვდიოდი, მუდამ ხელს ვუქნევდი, პასუხად ბიჭიც მიქნევდა ხელს, ქალი კი – არა. თავიდან არა. 1973 წელს OPEC-ის ქვეყნებმა ნავთობის ემბარგო გამოაცხადეს, ამავე წელს რიჩარდ ნიქსონმა განაცხადა, რომ თაღლითი არ იყო, ამ წელსვე გარდაიცვალნენ ედუარდ გ. რობინსონი და ნოელ კოუარდი. იმ წელს დევიდ ჯონსმა მარცხი განიცადა. 21 წლის ვიყავი, ჯერ კიდევ ვაჟიშვილი გახლდით და ლიტერატურული მისწრაფებები მქონდა. ვფლობდი სამ ჯინსის შარვალსა და ოთხ საცურაო ტრუსს, დანჯღრეული „ფორდიც“ მყავდა (ვერაფერს ვიტყვი, რადიო კარგად უმუშავებდა), შიგადაშიგ თვითმკვლელობაზე ფიქრებს მივეცემოდი ხოლმე, გული კი გაბზარული მქონდა.

ხომ კარგია?

გული უენდი კიგანმა გამიბზარა. ჩემი ლირსი არ იყო. ამ დასკვნამდე მისასვლელად მთელი ცხოვრება დამჭირდა, მაგრამ ის ძველი ანდაზა ხომ იცით: სჯობს გვიან, ვიდრე არასდროს.

პორტსმუტიდან იყო, ნიუ-ჰემპშირიდან. მე კი საუზ-ბერვიკი-დან, მენიდან გახლდით. ლამის კარის მეზობელი გამოდიოდა. „ერთად სიარული“ (მაშინ ასე ვამბობდით) ნიუ-ჰემპშირის უნივერსიტეტის პირველ კურსზე სწავლისას დავინწყეთ. ერთმანეთი პირველკურსელთა წვეულებაზე გავიცანით. რა ბედნიერებაა, არა? როგორც იმ პოპ სიმღერებშია.

ორი წელი განუყრელები ვიყავით, ყველგან ერთად დავდიოდით და ყველაფერს ერთად ვაკეთებდით. ყველაფერს, „იმის“ გარდა. ვსწავლობდით და თან უნივერსიტეტში ვმუშაობდით. ის – ბიბლიოთეკაში, მე – სასადილოში. შემოგვთავაზეს, მუშაობა 1972 წლის ზაფხულშიც გაგვეგრძელებინა. რა თქმა უნდა, დავთანხმდით. ბევრს არაფერს გვიხდიდნენ, მაგრამ ერთად ყოფნა ყველაფერს გვერჩინა, უდიდეს ბედნიერებად მიგვაჩნდა. მეგონა, 1973 წლის ზაფხულშიც ასე გაგრძელდებოდა, მაგრამ უენდიმ განმიცხადა, რომ მისმა მეგობარმა რენემ ბოსტონის უნივერსიტეტში „ფაილინზში“ ორივესთვის იშოვა სამსახური.

– მერე მე? – ვკითხე.

– როცა მოგინდება ჩამოხვალ, – მომიგო, – სიგიჟემდე მომენატრები. მართლა, დევ. მაგრამ ახლა ალბათ აჯობებს, ცოტა ხნით დავშორდეთ.

ეს ფრაზა ხშირად დასასრულის მაუნყებელია ხოლმე. ალბათ სახეზე რალაც შემატყო, რადგან ფეხის წვერებზე აინია და მაკოცა.

– ხომ იცი, რაც უფრო შორს გყავს საყვარელი ადამიანი, მით უფრო გენატრება. იქ ოთახიც მექნება, რომ ჩამოხვალ დარჩენასაც შეძლებ.

ამ სიტყვებს რომ მეუბნებოდა, თვალებში არ მიყურებდა. ცხადია, მის ოთახში არასდროს დავრჩენილვარ. ხან იმას ამბობდა ოთახში ძალიან ბევრნი ვართო, ხანაც დროის უქონ-

ლობას იმიზეზებდა. რა თქმა უნდა, რამის მოხერხება შეიძლებოდა, მაგრამ ჩვენ ვერ მოვახერხეთ. რალაცას მაშინვე უნდა მივმხვდარიყავი. ახლა რომ ვიხსენებ, ყველაფერი ცხადია. რამდენჯერმე „იქამდეც“ კი მივედით, მაგრამ „ის“ არ მომხდარა. ყოველთვის თავს იკავებდა, მე კი ძალას არ ვატანდი. ღმერთმა დამიფაროს ასეთი რამისგან, ძალიან გალანტურად ვიქცეოდი. მას შემდეგ სულ ვფიქრობ, რა შეიცვლებოდა, სხვანაირად რომ მოვქცეულიყავი. ახლა დანამდვილებით ვიცი, რომ გალანტური ახალგაზრდები ხშირად რჩებიან ტკბილეულის გარეშე. ეგ თქვენი გალანტურობა სამზარეულოში, კედელზე გაიკარით.

კიდევ ერთი ზაფხულის იატაკების ხეხვასა და მოძველებულ ჭურჭლის სარეცხ მანქანებში ჭუჭყიანი თეფშების ჩანცობაში გატარების პერსპექტივა დიდად არ მხიბლავდა. მითუმეტეს, რომ უენდი სამხრეთში, სამოცდაათი მილის მოშორებით იქნებოდა, ბოსტონის მზის სითბოთი და სიკაშკაშით დატკბებოდა, მაგრამ სხვა რა გზა მქონდა? სტაბილური სამსახური იყო, არც სხვა სამუშაო ჩანდა. თებერვლის ბოლოს კი სამსახურის პერსპექტივა თავად მეახლა, ამ სიტყვის პირდაპირი გაგებით და თან როგორ? გასარეცხი თეფშების კონვეიერიდან პირდაპირ ხელში ჩამივარდა.

როგორც ჩანს, ვილაცა, როდესაც სადილს თქვლევდა, „კაროლინა ლივინგს“ კითხულობდა. იმ დღეს სადილი მექსიკური ბურგერისა და ფრი „კარამბასგან“ შედგებოდა. იმ ვილაცას ჟურნალი ლანგარზე დაეტოვებინა. თეფშებთან ერთად ისიც ავიღე. ნაგავში უნდა მომესროლა, მაგრამ გადავიფიქრე. ბოლოს და ბოლოს უფასო საკითხავი ჩამივარდა ხელში

(არ დაგავინწყდეთ, რომ მშრომელი და ცოდნას მოწყურებული ბიჭი ვიყავი). ჟურნალი უკანა ჯიბეში ჩავიჩურთე და საერთო საცხოვრებლის ოთახში შესვლამდე არ გამხსენებია. შარვლის გახდისას ჯიბიდან ამომივარდა, ძირს დაეცა და განცხადებების გვერდზე თავისით გადაიშალა.

ამ ჟურნალის ყოფილ პატრონს რამდენიმე განცხადება შემოეხაზა, მაგრამ ბოლოს, როგორც ჩანს, არცერთი არ დაუჯდა ჭკუაში. ასე რომ არ ყოფილიყო, „კაროლინა ლივინგი“ კონვეიერზე არ აღმოჩნდებოდა და არც მე ჩამივარდებოდა ხელში. გვერდის ბოლოს ერთი განცხადება იყო. არ შემოეხაზათ, მაგრამ ჩემი ყურადღება მაინც მიიქცია. პირველი სტრიქონი მსხვილი შრიფტით იყო დაბეჭდილი: „**იმუშავე სამოთხის სიახლოვეს!**“ აბა, ჰუმანიტარული ფაკულტეტის რომელი სტუდენტი არ გადაირეოდა ამის წაკითხვაზე? აბა, რომელ დარდიან, 21 წლის ახალგაზრდას, რომელსაც თავს არ ანებებს იმაზე ფიქრი, რომ, შესაძლოა, საყვარელ გოგონას კარგავდეს, არ მოხიბლავდა ისეთ ადგილას მუშაობის დაწყების იდეა, რომელსაც „ჯოილენდი“ (სიხარულის ქვეყანა) ერქვა?

ტელეფონის ნომერი მითითებული იყო. დაუფიქრებლად დავრეკე. ერთი კვირის თავზე ანკეტა მომივიდა შესავსებად. თანდართულ წერილში კი ეწერა, რომ თუ ზაფხულის განმავლობაში სრულ განაკვეთზე მუშაობა მსურდა (დიახაც, მსურდა), მაშინ სხვადასხვა საქმის კეთება მომიწევდა. ამ საქმეების უმეტესობა დალაგება-დასუფთავებას გულისხმობდა. უნდა მქონოდა მართვის მოწმობა და გასაუბრებაზე გამოვცხადებულიყავი. შემეძლო გაზაფხულის ერთკვირიან არდადეგებზე შინ, მენში წასვლის ნაცვლად გასაუბრებაზე მივსულიყავი. ჩემს ჭკუაში არდადეგებზე ერთი-ორი დღის გატარებას უენდისთან ერთად ვგეგმავდი. ეგებ „იმ საქმისთვისაც“ მოგვება თავი.

– გასაუბრებაზე წადი, – მითხრა უენდიმ უყოყმანოდ, – მაგარი იქნება, ნამდვილი თავგადასავალი!

მაგარი შენთან ყოფნა იქნება-მეთქი, ვუპასუხე.

– მაგისტვის მომავალ წელსაც ბევრი დრო გვექნება. – ფეხის წვერებზე აინია და მაკოცა (ასე იცოდა. კოცნისას ფეხის წვერებზე იწეოდა ხოლმე).

ნუთუ მაშინაც ხვდებოდა იმ ტიპს? ალბათ არა, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, უკვე შემჩნეული ეყოლებოდა, რადგან სოციოლოგიაზე ერთ ჯგუფში იყვნენ. რენე სენ კლერს უთუოდ ეცოდინებოდა. რომ მეკითხა, მეტყოდა – ასეთი რამეების თქმა რენეს ხელობა იყო, აღსარებაზე მღვდელს ალბათ აგიჟებდა – მაგრამ არის რალაცები, რისი ცოდნაც ადამიანს არ გინდა. მაგალითად, რატომაა, რომ გოგონა, რომელიც მთელი გულით გიყვარს, შენ უარს გეუბნება და ამ დროს ვილაც თითქმის უცნობ ტიპს ლოგინში უხტება, როგორც კი შესაძლებლობა მიეცემა? არ მგონია, ვინმეს ბოლომდე ჩაცხრომოდეს პირველი სიყვარულისგან მიყენებული ტკივილი. მე ისევ მახსენებს თავს. კვლავაც მსურს გავიგო, რა იყო ჩემში არასწორი. რა მაკლდა. ახლა უკვე სამოცს გადავაბიჯე. გავჭალარავდი და პროსტატის კიბო მაქვს, მაგრამ მაინც მაინტერესებს, რატომ დამინუნა უენდი კიგანმა.

ბოსტონიდან ჩრდილოეთ კაროლინაში მატარებელ „საუზერნერიტ“ ჩავედი (თავგადასავლისა რა მოგახსენოთ, მაგრამ იაფი კი იყო), მერე უილმინგტონიდან ჰევენს-ბეიმდე ავტობუსით ვიმგზავრე. გასაუბრება ფრედ დინთან გავიარე. ფრედ დინი, სხვა მრავალ საქმესთან ერთად, „ჯოილენდის“ კადრე-

ბის უფროსის მოვალეობასაც ასრულებდა. თხუთმეტი წუთი კითხვა-პასუხს დავუთმეთ, მერე ჩემი მართვის მოწმობა ნახა, „წითელი ჯვრის“ მიერ გაცემულ სერტიფიკატსაც შეავლო თვალი და ბოლოს ყელსაბამზე ჩამოკიდებული ლამინირებული ბარათი გამომიწოდა, რომელზეც დიდი ასოებით ეწერა: სტუმარი. ბარათზე მითითებული იყო იმდღევანდელი თარიღი და ცისფერთვალება გერმანული ნაგაზი ეხატა. ნაგაზი რალაციით მულტფილმის გმირ სკუბი-დუს ჩამოგავდა.

– ფეხით გაიარ-გამოიარეთ, – მითხრა დინმა, – მერე, თუ გინდათ, „კაროლინის ბორბალზეც“ დაჯექით. ჯერ ყველა კარუსელი ამუშავებული და გამართული არაა, მაგრამ ეგ მუშაობს. ლეინს უთხარით, რომ ნებართვა მე მოგეცით. მთელი დღის ბილეთი გაქვთ, მაგრამ მინდა, რომ უკან დაბრუნდეთ, ასე... – გაჩერდა და საათს დახედა, – ასე, პირველ საათზე. რომ დაბრუნდებით, მითხარით, თანახმა ხართ თუ არა ამ სამუშაოზე. კიდევ ხუთი ვაკანსია მაქვს, მაგრამ ყველა ერთმანეთს გავს – ყველა დამხმარე პერსონალის ადგილია.

– გმადლობთ, სერ.

გამიღიმა და თავი დამიქნია.

– არ ვიცი, თქვენ როგორ მოგეწონებათ აქაურობა. მე მომწონს. რალაციები ცოტა მოძველებული და მონჯლრეულია, მაგრამ ეგ არ მანუხებს. ერთხანს „დისნეიში“ ვმუშაობდი, იქაურობა არ მომეწონა. ძალიან რალაცნაირია... მოკლედ არ ვიცი...

– ზედმეტად კორპორატიული. – გავბედე და სიტყვა შევაშველე.

– ჰო, ზუსტად ეგრეა. ყველაფერი ზედმეტად გაპრიალებული და გაბრჭყვიალებულია. „ჯოილენდში“ რამდენიმე წლის წინ დავბრუნდი. არ მინანია. აქ უფრო მეტი თავისუფლებაა. აქ ჯერ კიდევ ძველებური კარნავალის სული ტრიალებს. მიდით,

მიიხედ-მოიხედეთ. ვნახოთ, თქვენ რა აზრის იქნებით. უფრო იმას დააკვირდით, თავს როგორ იგრძნობთ.

– შეიძლება რალაც გკითხოთ?

– რა თქმა უნდა.

თითოთ ჩემს ბილეთზე მივანიშნე:

– ეს ძალღივი ვინ არის?

გაილრიჭა:

– ეს ჰოუია, „ჯოილენდის“ თილისმა. „ჯოილენდი“ ბრედ-ლი ისტერბრუკმა ააგო, ჰოუი მის ძალღს ერქვა. ძალღი დიდი ხნის წინ მოკვდა, მაგრამ თუ აქ იმუშავებთ, ამ ზაფხულს ხშირად შეხვდებით.

მართლაც შეხვდით... და არც შეხვედრივარ. დიდი თავსატეხი არ არის, მაგრამ მოგვიანებით აგისხნით.

„ჯოილენდი“ დამოუკიდებელი გასართობი პარკი იყო. ზომით დიდად ჩამორჩებოდა „სიქს ფლეგს პარკსა“ და „დისნეი უერლდზს“, მაგრამ მაინც შთამბეჭდავი ზომისა გახლდათ. ატრაქციონების უმეტესობა „ჯოილენდ ავენიუზე“ იყო თავმოყრილი, მეორე ხეივანი – „ჰაუნდ დოგ უეი“ – რვა სავალხაზიანი გზატკეცილის სიგანისა იყო, მაგრამ იმ დღეს მთელ პარკში თითქმის ვერავის ნახავდით. ჩემს ყურს ელექტროხერხების ზუზუნის სწვდებოდა, უამრავი მუშა დაფუსფუსებდა, ყველაზე მეტნი „სანდერბოლის“, ორიდან ერთ-ერთი ამერიკული გორაკის გარშემო ტრიალებდნენ. სტუმრები არსად ჩანდნენ, რადგან სეზონი 15 მაისს იხსნებოდა. მხოლოდ რამდენიმე სასურსათო ჯიხური მუშაობდა, ისინიც მუშებს ემსახურებოდა. ვარსკვლავებით მოჭედილი მკითხავის ჯიხურის წინ მოხუცი ქალი იდგა

და ეჭვით მაშტერდებოდა. ერთადერთი გამონაკლისის გარდა ყველაფერი ჩარაზული და დაგმანული იყო.

ეს გამონაკლისი 170 ფუტის სიმაღლის (მოგვიანებით შევიტყვე) „კაროლინის ბორბალი“ გახლდათ, რომელიც ძალიან ნელა, ტაატით მოძრაობდა. ბორბლის წინ დაკუნთული ტიპი იდგა, გახუნებული ჯინსი, მანქანის ზეთით დასვრილი, გაქეცილი ზამშის ჩექმები და თასმებიანი მაისური ეცვა. ნახშირით შავ თმაზე ქვაბურა ქუდი გვერდულად მოეგდო. ყურთან უფილტრო სიგარეტი ჰქონდა გარჭობილი. ძველი კომიქსებიდან გადმომხტარს გავდა. გვერდით ყუთი ედგა, რომელზეც იარაღების კოლოფი და პორტატიული რადიო იდო. რადიოში ჯგუფი „ფეისიზ“ Stay With Me-ს მღეროდა. დაკუნთული ტიპი ტანით მუსიკის რიტმს ჰყვებოდა, ხელები ჯიბეებში ეწყო და თეძოებს სიმღერის ხმაზე არხევდა. უცებ რალაც გავიფიქრე, რალაც სისულელე, მაგრამ ნამდვილად გავიფიქრე: „რომ გავიზრდები, ზუსტად ასეთი მინდა ვიყო“.

თითი ჩემი ბილეთისკენ გამოიშვირა.

– ფრედი დინმა გამოგგზავნა, არა? ისიც გითხრა, რომ ყველაფერი დაკეტილია და მხოლოდ დიდ ბორბალზე შეიძლება ახვიდე?

– დიახ, სერ.

– დიდ ბორბალზე ასვლა სამსახურში მიღებას ნიშნავს. ფრედი მხოლოდ რჩეულებს აგზავნის პარკის ზემოდან შესათვალიერებლად. აპირებ ამ სამსახურის დანყებას?

– კი. მგონი, კი.

ხელი გამომინოდა:

– მე ლეინ ჰარდი ვარ. კეთილი იყოს შენი მობრძანება ბორტზე.

ხელი ჩამოვართვი და ვუთხარი:

– დევინ ჯონსი გახლავართ.

– სასიამოვნოა.

მოძრავი ბორბლისკენ წავიდა, გრძელ ბერკეტს, რალაციით მანქანის სიჩქარეების გადამრთველს რომ გავდა; ხელი წაავლო და უკან დაქაჩა. ბორბალი გაჩერდა და ჩემ წინ მხიარულ ფერებად შეღებილი კაბინა (ყველა კაბინას ჰოუის სურათი ამშვენებდა) აქანავდა.

– ადი ბორტზე, ჯონსი! იქ გაგამგზავრებ, სადაც არის ჰაერი სულ სხვანაირი, ხედები კიდევ – ნაირნაირი.

კაბინაში შევედი და კარი მივიხურე. ლეინმა კაბინა მაგრად შეანჯღრია, რათა დარწმუნებულიყო, რომ კარი კარგად იყო ჩაკეტილი, მერე დამცავი ურდული გადასწია და საკონტროლო პუნქტთან დაბრუნდა.

– მზად ხარ გასაფრენად, კაპიტანო?

– კი. მგონი, კი.

– წინ საოცრება გელის. – თვალი ჩამიკრა და ბერკეტი გადასწია. ბორბალი ამოძრავდა. სულ მალე ლეინი ქვემოდან ამომყურებდა. ქვემოდანვე მიყურებდა მკითხავის ჯიხურის წინ მდგომი მოხუცი ქალი. კისერი მოლრეცოდა და თვალებს ხელით იჩრდილავდა. ხელი დავუქნიე, მაგრამ არ უპასუხია.

მალე ყველაფერს ზემოდან დავყურებდი. ჩემ ზემოთ მხოლოდ „სანდერბოლის“ გრაგნილები და ხვეულები იყო. გაზაფხულის გრილ ჰაერში სულ მალლა და მალლა მივიწვედი და ვგრძნობდი – ვიცი, რომ სისულელეა, მაგრამ ასე იყო – მთელი ჩემი სევდა და ნალველი, ყველა პრობლემა სადღაც ქვემოთ რჩებოდა.

„ჯოილენდი“ თემატური პარკი არ იყო, ამიტომ აქ ცოტაცოტას ყველაფერს ნახავდით. „სანდერბოლის“ გარდა მეორე ამერიკული გორაკიც იყო – „დელირიუმ შიქერი“ და წყლის

სასრიალოც. პარკის დასავლეთ კუთხეში სულ პატარების-თვის გაემართათ მოედანი. საკონცერტო დარბაზიც ჰქონდათ – ესეც მოგვიანებით შევიტყვე – სადაც მეორეხარისხოვანი ჯგუფები ან 50-60-იან წლებში პოპულარული როკ მომღერლები გამოდიოდნენ. მახსოვს, აქ ერთხელ ჯონი ოტისმა და ბიგ ჯო ტერნერმაც გამართეს კონცერტი. არ ვიცოდი ვინ იყვნენ, ამიტომ მთავარ ბულალტერს, ჰოლივუდელი გოგოების დიდ მოამაგე ბრენდა რაფერტის ვკითხე, ვინ არიან-მეთქი. ბრენდამ ალბათ იფიქრა, ეს უვიცი ვინ არისო. მე კი გავიფიქრე, ბრენდა რა ბებერი ყოფილა-მეთქი. ალბათ, არცერთი არ შევმცდარვართ.

ლენ ჰარდიმ სულ ზედა წერტილზე ამიყვანა და ბორბალი გააჩერა. კაბინა ქანაობდა. ჩემთვის მანამდე უცნობ, სრულიად ახალ სამყაროს გავცქეროდი. დასავლეთით ჩრდილოეთ კაროლინის საოცრად მწვანე ვაკე იშლებოდა. ასეთი რამ წარმოუდგენელი იყო ნიუ-ინგლენდში გაზრდილი ბავშვისთვის, რომელსაც მარტი მხოლოდ ნამდვილი გაზაფხულის ცივ და ტალახიან წინამორბედად მიაჩნია. აღმოსავლეთით ოკეანე იყო, სულმთლად ლურჯი, მხოლოდ იქ, სადაც ტალღები ნაპირს ეხეთქებოდნენ ქაფის თეთრი არშია დაჰყვებოდა. რამდენიმე თვის განმავლობაში ამ სანაპიროზე უნდა მეტარებინა დამძიმებული გული. ჩემ ქვემოთ „ჯოილენდი“ გადაშლილიყო: დიდი და პატარა კარუსელებით, საკონცერტო დარბაზითა და პავილიონებით, სუვენირების მაღაზიებითა და ავტობუსით, სახელად „ბედნიერი მწევარი“, რომელსაც პარკის დამთვალიერებლები მიმდებარე მოტელებში თუ ზღვის სანაპიროზე მიჰყავდა. ჩრდილოეთით ჰევენს-ბეი მოჩანდა. ზემოდან (სადაც არის ჰაერი სულ სხვანაირი) პარკი საბავშვო კუბებით ნაგებს გავდა. მის ოთხივე მხარეს ეკლესიის სამრეკლოები ამართულიყო.

ბორბალი ისევ დაიძრა. ნელ-ნელა ქვემოთ ვეშვებოდი, რადიარდ კიპლინგის მოთხრობის გმირი ბავშვივით ვგრძნობდი თავს, სპილოს ხორთუმზე ამხედრებული რომ სეირნობს. ლეინ ჰარდიმ ბორბალი გააჩერა, მაგრამ კარის ურდულის გაღებით თავი არ შეუწუხებია. ბოლოს და ბოლოს, თითქმის მისი თანამშრომელი ვიყავი.

– როგორ მოგეწონა?

– მაგარია!

– ჰო, პენსიონერებისთვის ნავა.

ქუდი გაისწორა, ახლა მეორე მხარეს მოიგდო და შემათვალიერა.

– სიმაღლეში რამდენი ხარ? ექვსი ფუტი და სამი დუიმი?

– ოთხი დუიმი.

– კარგი. ვნახოთ, როგორ მოგეწონება მაგ სიმაღლის პატრონს ივლისის პაპანაქებაში ქურქში გამოწყობილს ამ ბორბლით სეირნობა. თან ხომ იცი, პატარა ნაბიჭვრებს, ცალ ხელში ბამბის ნაყინი რომ უჭირავთ და მეორეში დამდნარი ნაყინი, Happy Birthday-ც უნდა უმღერო.

რა ქურქი უნდა მეცვას-მეთქი, ვკითხე, მაგრამ უკვე იმ თავისი ინსტრუმენტებისკენ მიდიოდა და აღარ უპასუხია. რადიოს ისე აყვირებდა, შეიძლება ჩემი ხმა ვერც გაიგო. ან იქნებ უნდოდა, ჩემი, „ჯოილენდის“ მომავალი თანამშრომლის საქმიანობა ჩემთვისვე სიურპრიზი ყოფილიყო.

ფრედ დინთან შეხვედრამდე მთელი ერთი საათი მქონდა დარჩენილი. დრო ხომ უნდა გამეყვანა, ამიტომ „ჰაუნდ უეის“ დავადექი და პატარა სასადილოსკენ ავიღე გეზი, რომელიც,

როგორც ეტყობოდა, კარგად ვაჭრობდა. „ჯოილენდში“ ყველაფერი ძალღატაკი არ იყო დაკავშირებული, მაგრამ ძალღატაკის სახელს ბევრი რამ ატარებდა, ამ სასადაილოს ჩათვლით, რომელსაც „გასაოცარი ლეკვი“ ერქვა. სამსახურის საძიებლად წამოსულს ჯიბეში ძალიან ცოტა ფული მქონდა, მაგრამ ვიფიქრე, ერთ-ორ დოლარს დავხარჯავ და ჩილი-დოგს და ფრის ვიყიდი-მეთქი.

როდესაც ქირომანტის პავილიონს მივუახლოვდი, გზა მაძამ ფორტუნამ გადამიჭრა. თუმცა, არა, ეს ქალი მაძამ ფორტუნად 15 მაისს გადაიქცეოდა და ამ როლში მხოლოდ „მშრომელთა დღემდე“ იქნებოდა. ამ თექვსმეტი კვირის განმავლობაში იგი გრძელ ქვედაბოლოებსა და თხელი გამჭვირვალე ქსოვილისგან შეკერილ, არშიებიან ბლუზებში იქნებოდა გამონწყობილი, მხრებზე კი კაბალისტური სიმბოლოებით მოხატულ შარფებს მოიგდებდა. ყურებზე იმდენად მძიმე ოქროს რგოლები ეკიდა, ბიბილოები ჩამოგრძელებოდა, მკვეთრი ბოშური აქცენტით საუბრობდა, ისეთი მკვეთრით, რომ ძველი, 1930-იანი წლების საშინელებათა ფილმის პერსონაჟი მომაგონდა. ამ ფილმში ძველ ციხე-სიმაგრეებში მოჩვენებები ბუდობენ და მგლების ყმული ისმის.

წლის სხვა დროს მაძამ ფორტუნა ერთი ჩვეულებრივი ბრუკლინელი ქვრივი იყო, ჰუმელის ქანდაკებებს რომ აგროვებდა და ფილმები უყვარდა (განსაკუთრებით სატირალი ფილმები იზიდავდა, აი ისეთები, რომლებშიც მავანი ლამაზმანი კიბოთი ავადდება, მერე კი მოხდენილად კვდება). დღეს კობტად იყო ჩაცმული – შავი შარვალი, შავი ზედა და დაბალქუსლიანი ფეხსაცმელი ეცვა. ყელზე შემოხვეული ვარდისფერი შარფის შავ სამოსს ახალისებდა. ამ ქალს მაძამ ფორტუნას შესაფერისი პარიკებიც ჰქონდა, მაგრამ ახლა ის პარიკები ჰე-

ვენს-ბეიში, პატარა სახლში, მინის ყუთში ჰქონდა შენახული. ნამდვილი თმა მოკლედ შეეჭრა და შავად შეეღება. სასიყვარულო ისტორიების მოტრფიალე ბრუკლინელ ქალს და ფორტუნას მხოლოდ ერთი რამ ჰქონდათ საერთო: ორივე თვლიდა, რომ მეექვსე გრძნობა გააჩნდა.

– ახალგაზრდავ, თავზე ჩრდილი დაგტრიალებს. – გამომიცხადა.

ძირს დავიხედე და მივხვდი, რომ მართალი იყო. „კაროლინის ბორბლის“ ჩრდილში ვიდექი. ორივე მის ჩრდილში ვიდექით.

– ეგ არა, სულელო. ჩრდილს შენს მომავალში ვხედავ. შიმშილი გელის.

უკვე მაგრად მშოიდა, მაგრამ იმედი მქონდა, რომ „გასაოცარი ლეკვი“ მიშველიდა.

– ძალიან საინტერესოა, მისის... მმ...

– როზალინდა გოლდი, – თქვა და ხელი გამომიწოდა, – თუმცა შეგიძლია, როზი დამიძახო. ყველა ეგრე მეძახის. მაგრამ ამ სეზონზე... – როლში შეიჭრა და ბელა ლუგოშის ხმით განაგრძო: – ამ სეზონზე მე ფორტუნა ვარ!

ხელი ჩამოვართვი. თავისი კოსტიუმი რომ სცმოდა, ხელის ჩამორთმევისას მკლავზე ასხმული ოქროს სამაჯურები აუფლრიალდებოდა.

– ძალიან სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა, – შევეცადე, იგივე აქცენტით მელაპარაკა, – მე დევინი ვარ.

დიდად არ გაკვირვებია.

– ირლანდიური სახელია?

– დიახ.

– ირლანდიელები მწუხარებით აღსავსენი არიან, მაგრამ ნიჭიც აქვთ. არ ვიცი, შენ გაქვს თუ არა, მაგრამ მალე გაიცნობ იმას, ვისაც აქვს.

სინამდვილეში მე ბედნიერებით აღსავსე ვიყავი... გარდა ამისა, ძალიან მინდოდა „გასაოცარ ლეკვში“ შესვლა, მინდოდა ისეთი რამე მეჭამა, რასაც უხვად ექნებოდა ჩილი. იმ წუთას ეს ყველაფერი თავგადასავლად შეჩვენებოდა. მერე ჩემს თავს ვუთხარი, მოგვიანებით ალბათ ასე აღარ იქნები, დამქანცველი დღის შემდეგ უნიტაზების ხეხვა ან კარუსელების სკამებიდან ნარწყევის წმენდა თავგადასავლად ნამდვილად აღარ მოგეჩვენება-მეთქი, მაგრამ იმ წუთას ყველაფერი გადასარევად იყო.

– თქვენს როლს სწავლობთ?

წელში გაიმართა. ხუთი ფუტის და ორი დუიმის სიმაღლისა იქნებოდა.

– ეს როლი არ არის, ჩემო ბიჭუნა, – როლის მაგივრად, რული წარმოთქვა, – ყველასთვის ცნობილია, რომ ებრაელები მთელ დედამიწაზე საუკეთესო ექსტრასენსები არიან.

მერე ისევ უაქცენტოდ ალაპარაკდა:

– ყოველ შემთხვევაში, „ჯოილენდში“ მუშაობა ჯობს მეორე ავენიუზე დგომას. მომეწონე. კარგი ბიჭი ხარ. შენგან კარგი ტალღები მოდის.

– ზუსტად ასეა „ბიჩ ბოიზის“ ერთ სიმღერაში.

– ...მაგრამ უახლოეს მომავალში წინ დიდი მწუხარება გე-ლის. – შეჩერდა, მერე კი ხაზგასმით თქვა: – ალბათ საფრთხეც.

– ჩემს მომავალში ლამაზ შავთმიან გოგოს ვერ ხედავთ? – უნდი ლამაზი და შავთმიანი იყო.

– ვერა. – თქვა როზიმ. მერე კი ისეთი რამ დაამატა, რის გაგონებაზეც ადგილზე გავქვავდი: – ის შენს წარსულში დარჩა.

– კააარგი.

გარს შემოვუარე, ემანდ შემთხვევით არ შევხებოდი, და „გასაოცარი ლეკვისაკენ“ წავედი. ნამდვილი შარლატანი იყო, ეჭვიც არ მეპარებოდა. მაგრამ მასთან შეხება მაინც არ მინდოდა.

არაფერი გამომივიდა, უკან გამომყვა.

– შენს მომავალში ერთ პატარა ბიჭს და პატარა გოგონას ვხედავ. იმ ბიჭს ძალღი ყავს.

– დარწმუნებული ვარ ჰოუი ერქმევა.

ვითომ ვერც გაიგო.

– გოგონას წითელი ქუდი ახურავს და თოჯინას დაატარებს. ამ ბავშვებიდან ერთ-ერთს ნიჭი აქვს, მაგრამ რომელს, ვერ ვხედავ.

სანახევროდ ვუსმენდი. იმ ნათქვამზე ვფიქრობდი, მკვეთრი ბრუკლინური აქცენტით რომ წარმოთქვა: *ის შენს წარსულში დარჩა.*

როგორც მოგვიანებით გავიგე, მაღამ ფორტუნა ხშირად ცდებოდა, მაგრამ მეექვსე გრძნობა ნამდვილად ჰქონდა, ამ გრძნობამ კი იმ დღეს, როცა „ჯოილენდში“ გასაუბრებაზე ვიყავი ასი პროცენტით იმუშავა.

სამსახურში ამიყვანეს. მისტერ დინი განსაკუთრებით ჩემი „წითელი ჯვრის“ სერტიფიკატით მოიხიბლა, რომელიც იმ ზაფხულს მომცეს, 16 წლის რომ გავხდი. იმ ზაფხულს „მოსაწყენს“ ვეძახდი. თუმცა, მერე და მერე გავიგე, რა იყო ნამდვილი მოწყენილობა.

მისტერ დინს ვუთხარი, როდის მიმთავრდებოდა გამოცდები და გავაფრთხილე ორი დღე დამაგვიანდება, მაგრამ გუნდის ტრენინგს მაინც ჩამოვუსწრებ-მეთქი. ერთმანეთს ხელი ჩამოვართვით; გუნდში განევრიანება მომილოცა. წამით მომეჩვენა, აი, ახლა მეტყვის, მოდი, ბედნიერი ძაღლებივით ერთად დავეფოთ ან რამე ამდაგვარს-მეთქი, მაგრამ მხოლოდ წარ-

მატებული დღე მისურვა და კაბინეტიდან ჩემთან ერთად გამოვიდა. ჩია ტანის კაცი იყო, ეშმაკური მზერა და ენერგიული სიარულის მანერა ჰქონდა. როდესაც პარკის ადმინისტრაციის შენობის წინ, ბეტონის წინკარში ვიდექით, ტალღების დგაფუნი მესმოდა და ზღვის სუნი მცემდა. უცებ ვიგრძენი, რომ ავლელდი და ძალიან მომინდა, მალე დამდგარიყო ზაფხული.

– მისტერ ჯონს, თქვენ ახლა უკვე გასართობ ბიზნესში ხართ, – განმიცხადა ჩემმა ახალმა უფროსმა, – ეს მთლად ბიზნესი არ არის – დღესდღეობით საქმეს სხვაგვარად ვუდგებით – თუმცა არც ძალიან შორს ვართ. იცით, რას ნიშნავს გასართობ ბიზნესში ყოფნა?

– არა, სერ. ზუსტად არ ვიცი.

მოზეიმე გამომეტყველება ჰქონდა და ტურებზე ღიმილი დასთამაშებდა.

– არიფები პარკიდან გაღიმებულები უნდა გავიდნენ. ჰო, თუ ოდესმე გავიგე, რომ თქვენ ჩვენს სტუმრებს არიფებს ეძახით, აქედან წამში გავარდებით. ეს საქმე კარგად ვიცი – რაც წვერის პარსვა დავინყე, მას მერე გასართობ ბიზნესში ვარ. ნაღდი არიფები არიან, ტეტიები. ოკლაჰომელი თუ არკანზასელი ტიპებისგან არაფრით განსხვავდებიან, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ იმ გასართობ პარკებში რომ დაბორილებდნენ, რომლებშიც მე ვმუშაობდი. „ჯოილენდში“ მოსულ ხალხს უკეთ აცვია, პიკაპების ნაცვლად „ფორდებით“ და „ფოლქსვაგენებით“ დადიან, მაგრამ პარკში ფეხის შემოდგმისთანავე ნამდვილ არიფებად იქცევიან. თუ პარკში შემოსულებმა პირი არ დააღეს, ესე იგი კარგად ვერ ვმუშაობთ. ისინი ბაჭიები არიან, ნამდვილი ყურცქვიტები. მსუქანი, გართობის მოყვარული ბაჭიები, რომლებიც კარუსელიდან კარუსელზე დახტიან. – თვალი ჩამიკრა და მხარზე ხელი მომიჭირა. – ისინი აქედან ბედნიერები უნდა

წავიდნენ, თორემ აქ ყველაფერი გაჩერდება. ასეთი რამეც მი-
ნახავს. ხდება ხოლმე და, რაც მთავარია, თვალის დახამხამება-
ში. ეს გასართობი პარკია, მისტერ ჯონს. ჩვენს ყურცქვიტებს
უნდა მოეფეროთ, გაეთამაშოთ. მოკლედ, უნდა გაართოთ.

– კარგი... – ჩავილაპარაკე. თუმცა ჩემთვის მაინც გამო-
ცანად რჩებოდა, რამდენად შევძლებდი მომხმარებლის გართო-
ბას მე, ვისაც „ემმაკის ვაგონები“ („ჯოილენდში“ ასე ავტოდ-
რომს უწოდებდნენ) უნდა მეპრიალებინა ან პარკის დახურვის
შემდეგ „ჰაუნდ დოგ უეი“ უნდა მეხვეტა.

– ჩემი გაცურება არც იფიქროთ. დათქმულ დღეს და დროს
აქ იყავით. დათქმულ დროზე ხუთი წუთით ადრე მოდიო.

– კარგი, გეახლებით.

– შოუბიზნესს ორი მთავარი წესი აქვს: ყოველთვის უნდა
იცოდე, სად გაქვს საფულე და თავი უნდა გამოიჩინო.

გავიარე თალი, რომელზეც დიდი ნეონის ნათურებით განა-
თებული (ამჟამად გამორთული იყო) ასოებით ეწერა: „კაითილი
იყოს თქვენი მოზრძანება „ჯოილენდში“! და ცარიელ ავტო-
სადგომზე გავედი. ჯიხურს მიყრდნობილი ლეინ ჰარდი იმ სი-
გარეტს ეწეოდა, მანამდე ყურში რომ ჰქონდა გარჭობილი.

– პარკის ტერიტორიაზე მონევა აღარ შეიძლება. ახალი
წესია. მისტერ ისტერბრუკი ამბობს, რომ ჩვენ ვართ პირველი
პარკი მთელ ამერიკაში, რომელმაც ეს წესი შემოიღო. პირვე-
ლები კი ვართ, მაგრამ უკანასკნელები ნაღდად არ ვიქნებით.
აგიყვანეს სამსახურში?

– კი.

– გილოცავ! ფრედიმ წაგიკითხა ლექცია ყურცქვიტებზე?

– ჰო, რალაც მაგდაგვარი.

– გითხრა, როგორ უნდა მოეფერო ბაჭიებს?

– კი.

– ზოგჯერ მაგრა ახურებს. მაგრამ ამ შოუბიზნესში დაბერდა და ესმის საგანი. ბევრი რამე უნახავს. უმეტესად სიმართლეს ამბობს. თავს ყველაფერს კარგად გაართმევ. – ხელი პარკისკენ გაიქნია, თითქოს მისი ღირსშესანიშნაობები – „სანდერბოლი“, „დელირიუმ შეიქერი“, წყლის მიხვეულ-მოხვეული სასრიალოები და, რალა თქმა უნდა, „კაროლინის ბორბალი“ – ხელით მოხაზა და დასძინა: – რა იცი, ეგებ ესაა შენი მომავალი?

შეიძლება-მეთქი, ვუპასუხე, თუმცა ჩემი მომავალი გადანყვეტილი მქონდა: რომანები და ისეთი მოთხრობები უნდა მეწერა „ნიუ-იორკერში“ რომ ბეჭდავენ. ყველაფერი დაგეგმილი მქონდა. უენდი კიგანზე დაქორწინებაც დაგეგმილი მქონდა, ისიც ვიცოდი, ოცდაათს რომ გადავაბიჯებდით შვილებიც გვეყოლებოდა. ოცდაერთი წლის ასაკში ცხოვრება რუკა, გზამკვლევი გგონია. ოცდახუთი წლისა რომ ხდები, ხვდები, რომ შეიძლება, ეს რუკა თავდაყირა გექირა და ისე უყურებდი. ორმოცი წლის ასაკში ამ ვარაუდის სისწორეში საბოლოოდ რწმუნდები. სამოცი წლისა კი, დამიჯერეთ, ხვდები, რომ გზა აგებნა და დაიკარგე.

– როზი გოლდმა თავისი სისულელეები გითხრა შენი მომავლის შესახებ?

– კიი...

ლეინმა ჩაიფხუკუნა:

– მეც გკითხე, რა. დაიმახსოვრე, მაგისი ნათქვამის ოთხმოცდაათი პროცენტი სრული სისულელეა, აი ათი კი... ზოგს ისეთ რამეებს ეუბნება, იქვე ეცემა.

– შენ? შენ გითხრა რამე ისეთი, რომ იქვე დაეცი?

ჩაიციხა.

– აი, ეგ რომ მე ხელისგულზე მიმკითხავენს, იმ დღეს ტორნადოს გავეკიდები და რომელიმე მოხეტიალე ატრაქციონს შევუერთდები. მისის ჰარდის შვილი გვერდს უვლის სამკითხაო ჯიხურებს, ბროლის ბურთებს და ეგეთ რალაცებს.

ჩემს მომავალში ლამაზ შავთმიან გოგოს ვერ ხედავთ?

ის შენს წარსულში დარჩა.

ლეინი მაკვირდებოდა.

– რა მოხდა? ენა გადაყლაპე?

– არა, არაფერი.

– რა გითხრა? სიმართლე თუ რალაც სისულელე?

– ნაღდად რალაც სისულელე მითხრა. – საათს დავხედე. – ხუთზე ავტობუსს უნდა მივუსწრო, თორემ ბოსტონის შვიდსაათიანი მატარებელი გამასწრებს. აჯობებს წავიდე.

– მოიცა, დროის მეტი რა გაქვს. ამ ზაფხულს სად უნდა გაჩერდე?

– მაგაზე არ მიფიქრია.

– ავტოსადგურისკენ გზად ეგებ „მისის შოფლოუს პანსიონში“ შეიარო. ზაფხულში პარკში მომუშავე ხალხზე უამრავი ადამიანი აქირავენს ბინას, მაგრამ ეგ ყველას სჯობს. წლების მანძილზე პარკის პერსონალი მაგასთან ჩერდება ხოლმე. ადვილი მისაგნებია. აი იქ არის, სადაც ქუჩა პლაჟზე გადის. ხის დიდი, ნაცრისფრად შეღებილი სახლი დგას. აივანზე აბრაც აქვს გამოკიდული. აუცილებლად შეამჩნევ – ნიჟარებისგანაა გაკეთებული და ეგ ნიჟარები სულ ძირს ცვივა. „მისის შოფლოუს სანაპირო პანსიონი“ ანერია. უთხარი, რომ მე გამოგგზავნე.

– კარგი, ეგრე ვიზამ. დიდი მადლობა.

– თუ მაგასთან იქირავენს ბინას, პარკში ფეხით მოსვლასაც შეძლებ, სანაპიროს გამოუყვები ხოლმე, ბენზინის ფული დაგე-

ზოგება და იმ ფულით უქმეებზე სადმე წახვალ. დილით სანაპიროზე გასეირნება არ განყენს. მშვენივრად დაინყებ დილას. აბა, წარმატებები, პატარა ბიჭო. მოუთმენლად ველი შენთან მუშაობის დანყებას. – თქვა და ხელი გამომინოდა. ჩამოვართვი და კვლავ მადლობა გადავუხადე.

რადგან ეს იდეა მომანოდა, გადავწყვიტე ქალაქში სანაპიროს გავლით დავბრუნებულისყავი. ოცი წუთი ტაქსის ლოდინიც არ დამჭირდებოდა, მითუმეტეს, რომ ტაქსის ფული სულ არ მქონდა. უკვე იმ ხის კიბემდე ვიყავი მისული, რომელიც ქვიშაზე ჩადიოდა, როდესაც კვლავ ლეინის ხმა შემომესმა:

– ეი, ჯონსი! გინდა ისეთი რაღაც გითხრა, რასაც როზი ვერ გეტყვის?

– მინდა, აბა რა!

– ჩვენ აქ აჩრდილებით დასახლებული ციხე-სიმაგრეც გვაქვს, სახელად „საშინელებათა სახლი“. ეგ ბებერი როზი იმ სახლს ახლოს არ ეკარება, 50 იარდზეც არ მიდის. ვერ იტანს იმ მოჩვენებებს, ბნელი კუთხეებიდან რომ ხტებიან, ვერც წამების ოთახს და ფირზე ჩაწერილ ხმებს ეგუება. ეშინია, ჰგონია, რომ იქ მართლა მოჩვენება სახლობს.

– მართლა?

– ჰო. მარტო ეგ კი არ არის მასე. ჩვენი ხუთი-ექვსი თანამშრომელი ირწმუნება, რომ საკუთარი თვალთ უნახავთ.

– არ ხუმრობ? – ასეთ შეკითხვას ადამიანი მაშინ სვამს, როდესაც გაოგნებისაგან აღარაფერი დარჩენია სათქმელი. ცხადად ვხედავდი, რომ არ მატყუებდა.

– მაგ ამბავს მოგიყვებოდი, მაგრამ შესვენება დამიმთავრდა. „ემმაკის ვაგონებში“ რაღაც ღერძები მაქვს გამოსაცვლელი. სამ საათზე უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომლები

უნდა მოვიდნენ და „სანდერბოლი“ შეამონმონ. მაგათ კიდევ გააჭირეს საქმე! მაგრამ შოფლოუს ჰკითხე და ის გეტყვის. ემელინა შოფლოუმ „ჯოილენდის“ შესახებ ჩემზე მეტი იცის. მაგასთან შედარებით მე არავინ ვარ.

– არ ხუმრობ? მე მეგონა, როგორც ახალ მოსულს, მაღადავებდი.

– რაზე შემატყე, რომ ვხუმრობ?

არა, არ ხუმრობდა, მაგრამ აშკარად კმაყოფილი ჩანდა. თვალის კი ჩამიკრა.

– აბა რომელ გასართობ პარკში არ არის მოჩვენებებიანი სახლი, თუ, რა თქმა უნდა, ეს პარკი საკუთარ თავს პატივს სცემს? შეიძლება თავადაც ნახო. ყურცქვიტები ვერ ხედავენ. მაგის თქმა დაბეჯითებით შემიძლია. ახლა კი მიდი, იჩქარე, პატარა ბიჭო! უილმინგტონში გამგზავრებამდე, ოთახის საქმე აუცილებლად მოაგვარე. მერე მადლობას მეტყვი.

როცა გაიგებ, რომ ქალს ემელინა შოფლოუ ჰქვია, უმაღლეს ჩარლზ დიკენსის გმირის, პანსიონის მფლობელი ქალის მსგავს ვინმეს წარმოიდგენ – ვარდისფერლოყებას და დიდმკერდიანს, სულ რომ ფაციფუცობს და განუნყვეტლივ იმეორებს: „ღმერთო, შენ გვიშველე“. თან ყველას ქერის კვერით და ჩაით უმასპინძლდება. მის გარშემო მყოფი ექსცენტრიკული ადამიანები კი მოწონების ნიშნად თავს უკრავენ. ამ ქალმა შეიძლება ლოყაზეც კი მიჩქმიტოს, როდესაც აგუზგუზებული ბუხრის წინ ვისხდებით და მიწის თხილს მოვხალავთ.

მაგრამ ცხოვრებაში ისე თითქმის არაფერი ხდება, როგორც წარმოგვიდგენია. კარი მაღალმა, ორმოცდაათიოდე წლის,

ხმელ-ხმელმა ქალმა გამიღო. მკერდი საერთოდ არ ჰქონდა, ისეთი გაფითრებული იყო, გაყინულ ფანჯრის მინას გავდა. ცალ ხელში ძველმოდური, მრგვალი, ქისის ფორმის საფერფლე ეჭირა, მეორეში კი ანთებული სიგარეტი. თმა ყურებზე ჰქონდა ჩამოყრილი. ამ თმის წყალობით გრიმების ზღაპრის პერსონაჟი მეფის ასულის დაბერებულ ვარიანტს გავდა. ავუხსენი, რა მინდოდა და რისთვის მივედი.

– ააა, „ჯოილენდში“ აპირებთ მუშაობის დაწყებას? შემოდით. სარეკომენდაციო წერილი გაქვთ?

– არა. საცხოვრებელი ბინიდან არ მაქვს სარეკომენდაციო წერილი. საერთო საცხოვრებელში ვცხოვრობ. სამაგიეროდ, ჩემი უფროსის, სასადილოს დირექტორის რეკომენდაცია მაქვს. ეს ნიუ-ჰემპშირის უნივერსიტეტის სტუდენტური სასადილოა, სადაც...

– ვიცი სტუდენტური სასადილო რაც არის. გუშინ კი არ დავიბადე. – მომიგო და სხვადასხვა სტილის ავეჯით განწყობილ მისაღებ ოთახში შემიძღვა.

თვალში მომხვდა დიდი, მაგიდაზე შემოდგმული ტელევიზორი.

– ფერადია. ჩემს მდგმურებს შეუძლიათ ისარგებლონ ამ ტელევიზორით და მისაღები ოთახითაც. სამუშაო დღეებში – 10 საათამდე, შაბათ-კვირას – 12 საათამდე. ზოგჯერ, სალამობით, ბავშვებთან ერთად მეც ვუყურებ ხოლმე რაიმე ფილმს ან შაბათობით, ნაშუადღევს ბეისბოლის მატჩს. ხან პიცას ვჭამთ, ხანაც პოპკორნს ვამზადებ. ვხალისობთ.

„ვხალისობთ“. რალაც მართლა ხალისიანად თქვა.

– მითხარით, მისტერ ჯონს, ხომ არ სვამთ და მთვრალი ხომ არ ხმაურობთ-ხოლმე? ასეთი რამ საზოგადოებისათვის მიუღებელ ქმედებად მიმაჩნია, თუმცა ბევრი არ მეთანხმება.

– არა, რას ბრძანებთ, ქალბატონო. ადრე ცოტას ვსვამდი ხოლმე, მაგრამ ხმაურით, არასდროს მიხმაურია. ერთ-ორ ბოთლ ლუდს თუ დავლევ და მაშინვე მეძინება.

– ნარკოტიკს ხომ არ ეტანებით-მეთქი რომ გკითხოთ, უაზრობა იქნება. რომც ეტანებოდეთ, მაინც იუარებთ, ეგრე არაა? მაგრამ ასეთი რამეები ადრე თუ გვიან მუღავნდება და როცა მუღავნდება, მაშინ ჩემს მდგმურებს ახალი ბინის ძებნა უნევთ. მარიხუანაც იკრძალება. მე მგონი, შევთანხმდით, არა?

– დიახ.

თვალები მოჭუტა და ისე შემომხედა.

– რალაც ქეშს არ გავხართ.

– არ ვარ.

– ოთხი მდგმურის ადგილი მაქვს. ახლა მხოლოდ ერთია დაკავებული. მის ეკერლი ცხოვრობს. ბიბლიოთეკარია. ერთადგილიანი ოთახები მაქვს, მაგრამ მოტელების ოთახებს გაცილებით სჯობს. თქვენთვის მეორე სართულის ოთახი მაქვს. საკუთარი საპირფარეშოთი და შხაპით. ეგ ყველაფერი მესამე სართულის ოთახებს არ აქვს. კიბე პირდაპირ ეზოდან ამოდის. მოსახერხებელია, თუ მეგობარი გოგო გყავთ. მეგობარი გოგონების საწინააღმდეგო არაფერი მაქვს, რადგან თავადაც ქალი ვარ და თან საკმაოდ მეგობრულიც. გყავთ მეგობარი გოგო, მისტერ ჯონს?

– დიახ. მაგრამ ამ ზაფხულს ბოსტონში იმუშავებს.

– ალბათ ვინმეს გაიცნობთ. ხომ იცით, როგორც იმ სიმღერაშია: სიყვარული ყველგანაა.

გამელიმა. 1973 წლის გაზაფხულზე უენდი კიგანის გარდა ვინმეს შეყვარებაზე ფიქრი სასაცილოდ და წარმოუდგენლად მეჩვენებოდა.

– ალბათ მანქანა გყავთ. მხოლოდ ორი მანქანის ადგილი მაქვს. ოთხი მდგმური და ორი მანქანის დასაყენებელი ადგილი. ამიტომ, ამ ადგილებს პირველმოსულები იკავებენ. თქვენ პირველი მოხვედით, ამიტომაც თქვენი იქნება. ალბათ გავუგებთ ერთმანეთს. თუ ვერა, მაშინ აქედან მიბრძანდებით. მოვრიგდით?

– დიახ, ქალბატონო.

– ძალიან კარგი. ასეთ რამეებზე ლაპარაკიც არ ღირს. ასეა და მორჩა. ჩემი მოთხოვნა ასეთია: პირველი და ბოლო თვის ფული წინასწარ.

ისეთი თანხა დამისახელა, რომელიც მისაღებად მეჩვენა, თუმცა მისი გადახდის შემდეგ ჩემს საბანკო ანგარიშზე აღარაფერი დარჩებოდა.

– ჩეკით რომ გადავიხადო?

– მერე? მიიღებენ?

– კი, რა თქმა უნდა.

თავი უკან გადააგდო და გადაიხარხარა.

– კარგი, ავიღებ. დარწმუნებული ვარ, რომ ოთახის ნახვის მერე მასზე უარს ველარ იტყვით. – სიგარეტი ჩააქრო და ადგა. – ჰო, მართლა, ზედა სართულზე ვერ მოწვევთ. სადაზღვევო მოთხოვნაა. მდგმურების მოსვლის შემდეგ კი ვერც აქ მოწვევთ. ზრდილობის ამბავია. იცით, ისტერბრუკი პარკში სიგარეტის მოწვევას რომ კრძალავს?

– კი, გავიგე, მაგრამ მაგან შეიძლება ბიზნესი ჩაუძიროს. კლიენტებს დაკარგავს.

– კი. თავიდან შეიძლება ცოტა შემოაკლდეს, მაგრამ მერე ისევ მოემატება. ბრედს ვენდობი. გამჭრიახი და წინდახედულია. ნამდვილი კარნი კარნთაგანია.

ნათქვამს ბოლომდე ვერ ჩავწვდი. დავაპირე მეკითხა, რას გულისხმობთ-მეთქი, მაგრამ ვერ მოვასწარი, ფეხზე წამოდგა.

– ოთახში შევიჭყიტოთ?

მეორე სართულის ოთახში შეჭყეტვამ დამარწმუნა, რომ ყველაფერი კარგად იქნებოდა. სანოლი დიდი იყო, ფანჯარა კი ოკეანეს გადაჰყურებდა. აი, საპირფარეშო მართლა სასაცილო იყო – იმდენად პანანინა, რომ უნიტაზზე დაჯდომისას ფეხები შხაპში უნდა ჩამეყო, მაგრამ კოლეჯის ჯიბეგახვრეტილი სტუდენტი ასეთ რამეებზე პრეტენზიას ვერ გამოთქვამდა. ყველაზე მთავარი ხედი იყო. ხედმა ყველაფერი გადანონა. მეეჭვებოდა, ჰევენს-როუზე მდებარე მდიდრების სახლებიდან უკეთესი ხედი გადაშლილიყო. წარმოვიდგინე, როგორ ჩამოვიყვანდი აქ უენდის, როგორ დავტკბებოდით ამ ხედის ცქერით, მერე კი... იმ დიდ სანოლში, ტალღების დგაფუნის ხმაზე...

„ის“. ბოლოს და ბოლოს „ისიც“ მოხდებოდა.

– კი, მინდა. – ვთქვი და ლოყები შემიხურდა. როდესაც ამას ვამბობდი, ოთახს არ ვგულისხმობდი.

– ვიცი, რომ გინდათ. სახეზე განერიათ. – ისე მითხრა, თითქოს მიხვდა, რაზეც ვფიქრობდი. ეგებ მიხვდა კიდეც. ისე გაიცინა, ლამის დიკენსის პერსონაჟს დაემსგავსა ჩავარდნილი მკერდისა და გაცრეცილი ფერის მიუხედავად. – თქვენი პატარა ბუდე გექნებათ. მთლად ვერსალის სასახლე არაა, მაგრამ თქვენია. საერთო საცხოვრებლის ოთახს აღარ ჯობია?

ასეა-მეთქი, დავეთანხმე. ახლა იმაზე დავინყე ფიქრი, როგორ შემეხება მამაჩემი 500 დოლარი ჩაერიცხა ჩემს ანგარიშზე მანამ, სანამ ხელფასს მომცემდნენ. კი აბუზლუნდებოდა, მაგრამ საბოლოოდ დამთანხმდებოდა. იმედი მქონდა, გარდაცვლილი დედაჩემის სულის შენუხება არ დამჭირდებოდა, უმისოდაც დავითანხმებდი. დედა ამ ამბებამდე ოთხი წლით ადრე გარდამეცვალა, მაგრამ მამას მისი ფოტო ისევ საფუფლით დაჰქონდა და არც საქორწინო ბეჭედს იძრობდა თითიდან.

– საკუთარი სამსახური და საკუთარი ბუდე, – ჩაილაპარაკა მისის შოფლოუმ მეოცნებე ხმით, – კარგი რამეა, დევინ. ხომ არ გენყინებათ, დევინი რომ დაგიძახოთ?

– დევი დამიძახეთ.

– კარგი. ეგრე ვიზამ. – ოთახში მიმოიხედა და ამოიოხრა. – ეს აღტაცება დიდხანს არ გაგყვებათ, მაგრამ სანამ გრძნობთ, მშვენიერია. დამოუკიდებლობის შეგრძნება. მე მგონი, კარგად მოეწყობით. რალაც კარნისეული გამომეტყველება გაქვთ. კიდევ რამის ნახვა ხომ არ გინდათ? ვიცი, რომ საპირფარეშო დიდი არ არის, მაგრამ საერთო საცხოვრებლის საპირფარეშოს ნამდვილად ჯობს. აქ ბიჭები გაზებს მაინც არ გაუშვებენ და ტყუილებს არ მოყვებიან იმ გოგოებზე, ვისთანაც ვითომდა წინა ღამით იწვნენ.

გულიანად გამეცინა. ემელინა შოფლოუმაც ჩემთან ერთად გადაიხარხარა.

გარე კიბით ჩამოვედით. როდესაც ბოლო საფეხური ჩამოვათავეთ, მომიბრუნდა და მკითხა:

– ლეინ ჰარდი როგორ არის? ისევ ის არახჩინი ახურავს?

– ქვაბურა ქუდს გულისხმობთ?

მხრები აიჩეჩა:

– რა მნიშვნელობა აქვს?

– კარგად არის, მაგრამ რალაც მითხრა...

ინტერესით მიყურებდა. ტურის კუთხეებით თითქმის იღიმებოდა.

– „ჯოილენდის“ „საშინელებათა სახლზე“ მითხრა, რომ იქ ნამდვილი მოჩვენება სახლობს. მეგონა, მეხუმრებოდა, მაგრამ მითხრა, არ ვხუმრობო, ამის შესახებ მისის შოფლოუმაც იცისო.

– ასე გითხრა?

– კი. მითხრა, რომ „ჯოილენდის“ შესახებ თქვენ მასზე მეტი იცით.

– კარგი, – თქვა და სლაქსის ჯიბიდან „ვინსტონის“ კოლოფი ამოაძვრინა, – საკმაოდ ბევრი რამ ვიცი. ჩემი ქმარი მაგ პარკის მთავარი ინჟინერი იყო, სანამ ერთ მშვენიერ დღეს გულის შეტევით არ გარდაიცვალა. მერე აღმოჩნდა, რომ დაზღვევა მინიმალური ჰქონია, ალებული ფული ვალების გასასტუმრებლადაც ძლივს მეყო. რალა უნდა მექნა? ავდექი და სახლის ზედა ორი სართულის გაქირავება დავიწყე. ერთი შვილი მყავს. ახლა ნიუ-იორკშია. სარეკლამო სააგენტოში მუშაობს, – სიგარეტს მოუკიდა, ღრმა ნაფაზი დაარტყა და ბოლი ისე გამოუშვა თითქოს იცინოდა, – სამხრეთული აქცენტის მოშორებაზეც მაგრად მუშაობს, მაგრამ ეგ სხვა თემაა. ეს უზარმაზარი სახლი ჩემი ქმრის საყვარელი სათამაშო იყო, მეც არაფერს ვეუბნებოდი. ყოველ შემთხვევაში, გამომადგა. ისიც მიხარია, რომ ამ პარკთან კვლავინდებურად რალაც მაკავშირებს. ასე მგონია, თავად ჩემს ქმართან მაქვს კავშირი. ხომ გესმით?

– კი, რა თქმა უნდა.

სიგარეტის ბოლში გამომხედა, გაილიმა და თავი გაიქნია.

– არა. არ გესმით. გინდათ, რომ გულისხმიერი იყოთ, მაგრამ ასეთი რამეებისთვის მეტისმეტად ახალგაზრდა ხართ.

– დედა ოთხი წლის წინ გარდამეცვალა. მამაჩემი დღემდე გლოვობს. ამბობს, ცოლი და სიცოცხლე (wife, life) ერთნაირი უღერადობის სიტყვები შემთხვევით არ არისო. მე ვსწავლობ და შეყვარებული მყავს. მამაჩემი კი კიტერის ჩრდილოეთით, უზარმაზარ სახლში მარტო ცხოვრობს. ესმის, რომ უმჯობესია სახლი გაყიდოს და სადმე სამსახურთან ახლოს უფრო პატარა

სახლი იყიდოს. ორივეს გვესმის, რომ ასე აჯობებს, მაგრამ იმ სახლს ვერ ელევა. ასე რომ, მესმის თქვენი.

– ვიზიარებ თქვენს მწუხარებას. ერთხელაც იქნება პირს ზედმეტად გავალებ და შევეწირები კიდეც. თქვენ რომელ ავტობუსს უნდა გაყვეთ, ექვსის ათ წუთიანს?

– დიახ.

– კარგი, მაშინ სამზარეულოში შევიდეთ. ყველიან ტოსტს მოგიმზადებთ და პომიდვრის წვნიანს შეგიტობთ. დრო გაქვთ. თან „ჯოილენდის“ მოჩვენების სევდიან ამბავსაც გიამბობთ, თუ, რა თქმა უნდა, მისი მოსმენა გსურთ.

– ეს ამბავი მართლა მოჩვენებას უკავშირდება?

– იმ დანყველილ „საშინელებათა სახლში“ არასდროს ვყოფილვარ. ასე რომ, დანამდვილებით ვერ გეტყვით, მაგრამ მკვლევლობას რომ უკავშირდება ეგ კი ნალდია. ეგ დანამდვილებით ვიცი.

წვნიანი ჩვეულებრივი, დაკონსერვებული „კემპბელი“ იყო, ტოსტი კი ჩემი საყვარელი ყველით, „მიუნსტერიტ“ გააკეთა – საოცრად გემრიელი გამოუვიდა. მერე ერთი ჭიქა რძე დამისხა და დაიჟინა, გინდა თუ არა, დალიეო. მისის შოფლოუს თქმით, მოზარდი ვიყავი და ჩემს ორგანიზმს რძე სჭირდებოდა. პირისპირ დამიჯდა. ჯამში თავისთვისაც დაისხა წვნიანი, მაგრამ ტოსტს არ გაჰკარებია („ჩემს ფიგურას გაფრთხილება სჭირდება, მაშ!“) და ამბის მოყოლა დაიწყო. ამბის ნაწილი საგაზეთო სტატიებიდან და სატელევიზიო რეპორტაჟებიდან იცოდა, ყველაზე პიკანტური დეტალები კი – ნაცნობ-მეგობრებისგან. ნაცნობ-მეგობრები „ჯოილენდში“ ბლომად ჰყავდა.

– ეს ამბავი დაახლოებით ოთხი წლის წინ მოხდა. ალბათ იმავე დროს, როდესაც დედათქვენი გარდაიცვალა. ამ ამბავზე ფიქრისას, პირველი იცით რა მაგონდება? იმ ბიჭის პერანგი და ხელთათმანები. ამეებზე ფიქრისას ტანში ჟრუანტელი მივლის, რადგან, ვხვდები, რომ მან ეს ყველაფერი დაგეგმა.

– მე მგონი, შუიდან იწყებთ.

მისის შოფლოუმ გაიცინა:

– ჰო, მგონი ეგრეა. მოჩვენების სახელი და გვარი ლინდა გრეია. ფლორენსიდან იყო. სამხრეთ კაროლინაშია. მან და მისმა მეგობარმა ბიჭმა (თუ იყო საერთოდ მისი მეგობარი. პოლიციელებმა გოგონას ამბავი კარგად შეისწავლეს და მის წარსულში ამ ბიჭის კვალს ვერ მიაგნეს) ამ გოგონასთვის უკანასკნელი ღამე მოტელ „ლუნაში“ გაატარეს, აქედან ნახევარ მილშია, სამხრეთით, სანაპიროსკენ. „ჯოილენდში“ მეორე დღის თერთმეტ საათზე შევიდნენ. ბიჭმა მთელი დღის ბილეთი იყიდა ორივესთვის. რამდენიმე კარუსელზე დასხდნენ და მერე „როკ-ლობსტერში“ ნაგვიანევი ლანჩი მიირთვეს. პირველ საათს უკვე გადაცილებული იყო. რაც შეეხება მისი გარდაცვალების დროს... ალბათ იცით, როგორც ადგენენ, კუჭში საკვების შემცველობა და ა. შ.

– დიახ. – ვთქვი მე. ტოსტი უკვე შემომეჭამა. ახლა წვნიანს მივადექი. მისის შოფლოუს ნაამბობი ჩემს მადაზე გავლენას ვერ ახდენდა. 21 წლისა ვიყავი. რომ გეკითხათ არ გამოვტყდებოდი, მაგრამ გულის სიღრმეში მჯეროდა, არასოდეს მოვკვდებოდი. ეს რწმენა დედაჩემის გარდაცვალებამაც კი ვერ შემირყია.

– ჯერ დანაყრდნენ, მერე კი „კაროლინის ბორბალზე“ დასხდნენ. ხომ იცით რომელიცაა? ნელა მოძრაობს, საჭმლის მონელებას ხელს არ უშლის. მერე კი „საშინელებათა სახლში“ შე-

ვიდნენ. ერთად შევიდნენ, ბიჭი კი მარტო გამოვიდა. მთელი გზის გავლას დაახლოებით ცხრა წუთი სჭირდება. სადღაც შუა გზაში, ბიჭმა გოგოს ყელი გამოჭრა და პირდაპირ ვაგონების სავალ რელსზე გადააგდო. ისე მოისროლა, თითქოს ნაგავი ყოფილიყოს. ალბათ იცოდა, რომ დიდი ამბავი ატყდებოდა, ამიტომ ორი პერანგი და ყვითელი სამუშაო ხელთათმანები ეცვა. ზედა პერანგი, რომელიც სისხლით დაითხვარა, გოგონას გვამიდან ასიოდე იარღში იპოვეს. ხელთათმანები – კიდევ უფრო შორს.

ყველაფერი წარმოვიდგინე. თავდაპირველად სხეული, ჯერ კიდევ თბილი და მფეთქავი, მერე – პერანგი და ბოლოს – ხელთათმანები. მკვლელი კი ამასობაში ვაგონში მაგრად ხელებჩაბლუჯული ზის და გასეირნების დასრულებას ელოდება. მისის შოფლოუ მართალი გამოდგა – ნამდვილად ჟრუანტელის მომგვრელი იყო ამ ყველაფრის წარმოდგენა.

– გასეირნება რომ დასრულდა, ის ნაბიჭვარი ვაგონიდან გადმოვიდა და თავის გზას დაადგა. ვაგონის სკამი და კედლები პერანგით განმინდა – ნაპოვნ პერანგს წურწურით გასდიოდა სისხლი – მაგრამ ვაგონი ბოლომდე არ გაინმინდა. ერთ-ერთმა დამხმარემ დაინახა დასვრილი სკამი და მორიგი მგზავრების ჩასხდომამდე საგულდაგულოდ განმინდა. არც დაფიქრებულა, ისე გააკეთა ეს. ასეთ გასართობ პარკში სკამები ხშირად არის ხოლმე სისხლით დასვრილი. ძირითადად ბავშვები სვრიან, აღელვებისგან ცხვირიდან სისხლდენა ეწყებათ. ამაში თავადაც დარწმუნდებით. ყოველთვის ხელთათმანებით განმინდეთ, ვინმეს რამე დაავადება არ ჰქონდეს და არ გადაგედოთ. ხელთათმანები პირველადი დახმარების ყველა პუნქტში აქვთ, ასეთ პუნქტებს კი მთელ პარკში შეხვდებით.

– ვერავინ შენიშნა, რომ მგზავრობის დასასრულს ბიჭი ვაგონიდან მარტო, გოგონას გარეშე გადმოვიდა?

– ვერა. ივლისის შუა რიცხვები იყო. ასეთ დროს მუდამ დიდი ორომტრიალია. ღამის პირველ საათამდე გვამი არც უპოვიათ. პარკი უკვე დიდი ხნის დაკეტილი იყო და „საშინელებათა სახლშიც“ შუქი აანთეს. ღამის ცვლას აუნთეს, ხომ გესმით? მაგ ცვლაში თქვენც მოხვდებით. პერსონალს თვეში ერთი კვირა ატრაქციონების წმენდა ევალება. დღისით კარგად უნდა გამოიძინოთ, თორემ დღე-ღამის არევა საშინელებაა.

– რა, ხალხი გვერდზე ვაგონებით მიდი-მოდიოდა და პარკის დახურვამდე ვერაფერს ამჩნევდა?

– ეგებ ხედავდნენ კიდეც, მაგრამ შოუს ნაწილად თვლიდნენ. თუმცა ალბათ უფრო ვერ ამჩნევდნენ. ნუ დაგავიწყდებათ, რომ იქ ვაგონები სიბნელეში მოძრაობენ. „ჯოილენდში“ ეს ერთადერთი ბნელი ატრაქციონია. სხვა პარკებში ასეთი ადგილები მეტი აქვთ.

ბნელი ატრაქციონი. გულში რაღაც ამითრთოლდა, მაგრამ ისე მძაფრადაც არა, რომ ჭამა შემეწყვიტა.

– როგორ აღწერეს ეს ტიპი? ეგებ, იმათ შეამჩნიეს, ვინც ლანჩი მიართვა?

– პოლიციას მისი ფოტოებიც კი ჰქონდა. ეს ფოტოები გაზეთებშიც დაბეჭდეს და ტელევიზიითაც აჩვენეს.

– და საიდან ჰქონდათ?

– ჰოლივუდელი გოგოების წყალობით. სეზონის პიკზე ხუთი-ექვსი ჰოლივუდელი გოგო აუცილებლად მუშაობს პარკში. სტრიპტიზის მაგვარი „ჯოილენდში“ არასდროს არაფერი ყოფილა, მაგრამ ბებერმა ისტერბრუკმა კარგად იცის, რომ გასართობ პარკებსა და ამგვარ ადგილებში ხალხს სექსუალურად მიმზიდველი გოგონების გარემოცვაში ყოფნა სიამოვნებს. დამხმარეთა თითოეულ ჯგუფში ერთი ჰოლივუდელი

გოგო ყოველთვის ჰყავთ. თქვენს ჯგუფშიც იქნება. თქვენ და თქვენმა ჯგუფის წევრებმა ძმებივით უნდა უპატრონოთ და ყურადღება არ მოაკლოთ – თვალი უნდა გეჭიროთ, ვინმემ რამე არ გაუბედოს. ეს გოგონები მოკლე მწვანე კაბებსა და მაღალქუსლიან მწვანე ფეხსაცმელებში გამონყობილები დარბიან. თავზე მწვანე ქუდები ახურავთ. მათ დანახვაზე რობინ ჰუდი და მისი მხიარული მეგობრები მოგაგონდება. „სპიდ-გრაფიკის“ ფოტოაპარატებს აჩხაკუნებენ, აი ისეთებს, ძველ ფილმებში რომ აჩვენებენ. არიფებს სურათებს უღებენ. მაგრამ თქვენს კლიენტებს არიფები არასდროს დაუძახოთ. არ წამოგცდეთ.

– კი, ვიცი, მისტერ დინმა უკვე გამაფრთხილა.

– სწორად მოქცეულა. პოლივუდელი გოგოები, ძირითადად, 21 წელს გადაცილებულ წყვილებს და ოჯახებს აქცევენ ყურადღებას. ამაზე უმცროსებს, როგორც წესი, ასეთი სამახსოვრო ფოტოები ნაკლებად აინტერესებთ. იმათ ურჩევნიათ, ფული ჭამაზე და სათამაშო ავტომატებზე დახარჯონ. გოგონებს ასეთი დავალება აქვთ: ჯერ სურათი გადაიღონ და წყვილებთან მერელა მივიდნენ. „გამარჯობა! კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება „ჯოილენდში“. თუ იმ სურათის ეგზემპლარი გსურთ, რომელიც ეს-ესაა გადაგიღეთ, პარკიდან გასვლისას პოლივუდის ჯიხურს მიაკითხეთ“. რაღაც ამდაგვარს ამბობენ. ერთ-ერთმა გოგონამ ლინდა გრეის და მის მეგობარს „ენი ოუკლის სასროლეთთან“ სურათი გადაუღო, მაგრამ როდესაც სურათი შესთავაზა, ბიჭმა ძალიან უხეშად მოიშორა. ძალიან უხეშად. მოგვიანებით გოგონამ პოლიციას უთხრა, ასე მეგონა, ჩემი ფოტოაპარატის წართმევა და დამტვრევაც კი უნდოდა, მაგრამ იცოდა, რომ არ შერჩებოდაო. ისეთი თვალებით შემომხედა, დამბურძგლაო. უგულო, ნაცრისფერი თვალები ჰქონ-

დაო. – მისის შოფლოუმ მხრები აიჩეჩა და დაამატა: – მერე კი აღმოჩნდა, რომ იმ ბიჭს მზის სათვალე ჰკეთებია, მაგრამ ხომ იცით, ზოგ გოგოს გაზვიადება უყვარს.

ეგ კი კარგად ვიცოდი. უენდის მეგობარი რენე კბილის ექიმთან წასვლის ამბავს ისე მოყვებოდა, საშინელებათა ფილმად მოგეჩვენებოდათ.

– ეს ყველაზე კარგი ფოტო იყო, მაგრამ არა ერთადერთი. პოლიციამ იმ დღეს ჰოლივუდელი გოგოების მიერ გადაღებული ყველა ფოტო დაათვალიერა და ლინდა გრეის და მისი მეგობრის გამოსახულება კიდევ ოთხი ფოტოს უკანა პლანზე აღმოაჩინა. კიდევ იყო ერთი ფოტო, რომელშიც წყვილი „ბზრიალა კასრების“ წინ გაჭიმულ რიგში იდგა. ბიჭს ხელი გოგოს ტაკოზე ედო. ზედმეტად ფამილარული ჟესტია, თანაც ისეთი ადამიანისგან, რომლის შესახებაც ამ გოგოს არცერთ ოჯახის წევრს თუ მეგობარს არაფერი სმენია.

– ძალიან ცუდია, რომ სათვალთვალო კამერები არ დგას. – ვთქვი მე. – ჩემმა შეყვარებულმა ბოსტონში, მაღაზია „ფაილინზში“ დაიწყო მუშაობა. იქ თურმე რამდენიმე ვიდეოთვალე დგას და კიდევ აყენებენ.

– მოვა დრო, როცა ასეთი კამერები ყველგან იქნება. – თქვა მისის შოფლოუმ. – აი, როგორც იმ სამეცნიერო ფანტასტიკაშია აზრების პოლიციის შესახებ. პირადად მე ასეთი რამე დიდად არ მხიბლავს. თუმცა, „საშინელებათა სახლში“ კამერას მაინც არ დააყენებენ.

– არა?

– არა. „ჯოილენდში“ „სიყვარულის გვირაბი“ არ არის, მაგრამ „საშინელებათა სახლი“ ნამდვილი „ალერსის გვირაბია“. ერთხელ ჩემმა ქმარმა მითხრა, თუ ლამის ცვლამ ვაგონებში ქალის სამ ტრუსზე მეტი ვერ იპოვა, გამოდის, დღეს უქმად

ჩაუვლიაო. მოკლედ, პოლიციას ამ ბიჭის სასროლეთთან გადაღებული შესანიშნავი სურათი ჰქონდა, ლამის პორტრეტი. მთელი კვირა ტელევიზორში აჩვენებდნენ და გაზეთებშიც ბეჭდავდნენ. ამ ფოტოზე ერთად იდგნენ, თეძო თეძოზე მიედოთ, ბიჭი გოგოს უხსნიდა, როგორ დაეჭირა თოფი. ხომ გესმით, როგორც ბიჭებს სჩვევიათ ხოლმე, როდესაც გოგონებს ამგვარ რალაცებს ასწავლიან. გოგონა იღიმოდა, ბიჭს კი ძალიან სერიოზული გამომეტყველება ჰქონდა. ეს ფოტო ორივე კაროლინაში ყველამ ნახა.

– და მთელი ამ დროის განმავლობაში ჯიბეში დანა და ხელთათმანები ედო. – ჩავილაპარაკე მე.

– სამართებელი.

– რაა?

– სამართებლის ან რალაც მსგავსი საგნის გამოყენებით იყო მოკლული. სამედიცინო ექსპერტიზამ ასე დაადგინა. მოკლედ, ფოტოები ჰქონდათ. იმ ძალიან მაგარი სურათის ჩათვლით. და იცი რა? სახეს ვერცერთ ფოტოზე ვერ გავარჩევდი.

– მზის სათვალის გამო?

– არა მხოლოდ. თხასავით წვერის და ბეისბოლის კეპის გამო. კეპი სახის იმ ნაწილს უჩრდილავდა, რომელსაც სათვალე და წვერი ვერ ფარავდა. ნებისმიერი შეიძლებოდა ყოფილიყო. შეიძლებოდა, თქვენც ყოფილიყავით, იმ განსხვავებით, რომ ქერა თმა არ გაქვთ, ხელზე კი – ფრინველის სვირინგი. იმას ჰქონდა. ან არწივი ან ქორი. ეს სვირინგი ძალიან მკაფიოდ ჩანდა სასროლეთთან გადაღებულ ფოტოზე. ამ სვირინგს ხუთი დღის მანძილზე ბეჭდავდნენ გაზეთებში. იმედი ჰქონდათ, მას მაინც ამოიცნობდა ვინმე. არავინ გამოხმაურებიათ.

– იმ მოტელში, რომელშიც ღამე გაათენეს, საყურადღებო ვერავინ ვერაფერი თქვა?

– მოტელში რეგისტრაციისას სამხრეთ კაროლინაში გაცემული მართვის მოწმობა უჩვენებია. მერე აღმოჩნდა, რომ ერთი წლის წინ ყოფილა მოპარული. გოგონა კი არავის უნახავს. ალბათ მანქანაში ელოდებოდა. გვამის ამოცნობა მთელი კვირა ვერ მოხერხდა. მერე პოლიციამ გოგონას პორტრეტი გაავრცელა. თითქოს გოგონას ეძინა და არც ყელი ჰქონდა გამოჭრილი. მერე ვილაცამ – მგონი, მეგობარმა, რომელთან ერთადაც მედდის კურსებზე სწავლობდა – იცნო. გოგონას მშობლებსაც მანვე შეატყობინა. წარმომიდგენია, რა დღეში იყვნენ, როდესაც მანქანით მორგისაკენ მიდიოდნენ და ბოლო იმედს ებლაუჭებოდნენ – იმედოვნებდნენ, რომ იქ თავიანთი შვილის ნაცვლად სხვისი გვამი დახვდებოდათ... ბავშვის ყოლა იმხელა რისკია, დევ, ოდესმე გიფიქრიათ ამაზე?

– წარმომიდგენია.

– ანუ, არ გიფიქრიათ. მე კი... როცა წარმოვიდგენ, რომ შეიძლებოდა, ის ზენარი გადაეხადათ და იქ ჩემი შვილი ყოფილიყო, ჭკუიდან ვიშლები.

– მაგრამ იმას ხომ არ ფიქრობთ, რომ „საშინელებათა სახლში“ ლინდა გრეის აჩრდილი მართლა ბინადრობს?

– ამ შეკითხვაზე პასუხს ვერ გაგცემთ, რადგან არ მაქვს ჩამოყალიბებული აზრი, არსებობს თუ არა სიცოცხლე სიკვდილის შემდეგ. ამას მხოლოდ მაშინ შევიტყობ, როცა იქ წავალ. ახლა ესეც საკმარისია. მარტო ის ვიცი, რომ „ჯოილენდის“ ზოგიერთი თანამშრომელი ამბობს, გოგო საკუთარი თვალით ვნახეთო. ვაგონთან დგას, იგივე ტანსაცმელი აცვია, რაც მკვლელობის დღეს – ლურჯი ქვედაბოლო და ლურჯი უმკლავებო ბლუზი. ამ ფერებს პოლიციის მიერ დაბეჭდილ სურათებზე ვერ ნახავდნენ, რადგან ჰოლივუდელი გოგოები მხოლოდ შავ-თეთრ ფოტოებს იღებენ. გასამყლავნებლად ადვილიცაა და იაფიც.

– ეგებ მისი ტანისამოსის ფერზე საგაზეთო სტატიებში იყო ნათქვამი?

მხრები აიჩეჩა:

– შეიძლება იყო. არ მახსოვს. რამდენიმე ადამიანმა თმის შესაკრავი ლენტიც ახსენა, თუმცა ლენტი საგაზეთო სტატიებში ნამდვილად არ უხსენებიათ. ამას მთელი წელი საგანგებოდ ასაიდუმლოებდნენ, რადგან იმედი ჰქონდათ, რომ მას რომელიმე ეჭვმიტანილის წინააღმდეგ გამოიყენებდნენ, თუ, რა თქმა უნდა, მიაკვლევდნენ.

– ლეინმა მითხრა, რომ არიფებს არ ენახვება.

– მართალია. მხოლოდ სამუშაო საათების დასრულების შემდეგ ჩნდება ხოლმე. ძირითადად ღამის ცვლა ხედავს. მაგრამ მე ტექნიკური უსაფრთხოების ერთ ინჟინერს ვიცნობ, რომელიც ამბობს, რომ ის გოგო საკუთარი თვალით ნახა. იმ ინჟინერთან ერთად „სენდ დოლარში“ დასალევად ვიყავი. სწორედ მან მითხრა, რომ ერთხელ, როცა გვირაბში გადიოდა, იქ მდგომი გოგონა დაინახა. თავიდან ახალი მანეკენი ჰგონებია, მაგრამ გოგონას ხელი აუნევიან, აი ასე, – მისის შოფლოუმ ხელები წინ გაიწვდინა, ხელისგულებით ზემოთ. ვედრების გამომხატველი ჟესტი იყო, – ისეთი შეგრძნება გასჩენია, თითქოს ტემპერატურამ ოცი გრადუსით დაინია. სიცვივის ჯიბე – ასე მოიხსენიან ეს შეგრძნება. უკან რომ მოუხედავს, გოგონა იქ აღარ მდგარა.

ჩემდა უნებურად ლეინი გამახსენდა – მოტკეცილ ჯინსში, გაქეცილ ჩექმებში, გვერდულად მოგდებული ქვაბურა ქუდით. *ჰა, სიმართლე გითხრა, თუ სისულელეებით გაგბერა?* გავიფიქრე, რომ ლინდა გრეის მოჩვენების არსებობა სისულელე და მონაჭორი იქნებოდა, მაგრამ მაშინვე იმედი გამიჩნდა, რომ ვცდებოდი. იმედი მქონდა, რომ მას აუცილებლად ვნახავდი. უენდისათვის მაგარი ამბავი მექნებოდა მოსაყოლი. მაშინ ყველა ჩემი

ფიქრი მხოლოდ უენდის უკავშირდებოდა, ყველაფერს მასთან მივყავდი. ეს პერანგი რომ ვიყიდო, ნეტავ უენდის მოეწონება? მოთხრობა რომ დავწერო პატარა გოგონაზე, რომელსაც პირველად ცხენით სეირნობისას აკოცებენ, უენდის ესიამოვნება მისი ნაკითხვა? მოკლული გოგონას მოჩვენება რომ საკუთარი თვალით ვნახო, უენდი დაინტერესდება? ეგებ იმდენად დაინტერესდეს, რომ საკუთარი თვალით სანახავად ჩამოვიდეს კიდეც?

– მკვლელობიდან ექვსი თვის თავზე ჩარლზტონის „ნიუზენდ-კურიერში“ სტატია გამოქვეყნდა, – განაგრძო მისის შოფლოუმ, – აღმოჩნდა, რომ 1961 წლის შემდეგ სამხრეთ და ჩრდილოეთ კაროლინასა და ჯორჯიის შტატებში ოთხი მსგავსი მკვლელობა მომხდარა. ოთხივე მკვლელობის მსხვერპლი ახალგაზრდა გოგონები ყოფილან. ერთი დანის დარტყმით ყოფილა მოკლული, სამს კი ყელი ჰქონია გამოჭრილი. ჟურნალისტმა ერთი პოლიციელი გამოჩხრიკა, რომელიც ამბობდა, შესაძლებელია, ოთხივე გოგონა იმავე მამაკაცის მოკლული იყოს, ვინც ლინდა გრეი გამოასალმა სიცოცხლესო.

– უფროთხილდით „საშინელებათა სახლის“ მკვლელს! – სერიოზული ხმით წარმოვთქვი მე.

– სწორედ ასე უწოდა ამ მამაკაცს გაზეთმაც. გშიოდათ, არა? თეფში როგორ მოგისუფთავებიათ. ახლა აჯობებს, ჩეკი გამომიწეროთ და ავტობუსის სადგურისაკენ გაქუსლოთ, თორემ დაგაგვიანდებათ და ამაღამ ჩემს დივანზე მოგიწევთ ძილი.

დივანი საკმაოდ კომფორტული ჩანდა, მაგრამ გული მაინც ჩრდილოეთისაკენ მიმიწევდა. გაზაფხულის არდადეგები ორ დღეში დამთავრდებოდა და ისევ კოლეჯში დავბრუნდებოდი, ისევ უენდი კიგანს შემოვხვევდი წელზე ხელს.

ჩეკის წიგნაკი ამოვიღე, ჩეკი გამოვწერე და ერთოთახიანი, ზღვის ხედიანი ბინა ვიქირავე, მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ ხედით

უენდი კიგანი – ჩემი მეგობარი გოგონა – არ დამტკბარა. ამ ოთახში ღამეებს მარტოობაში ვატარებდი, რადიო დაბალ ხმაზე მქონდა ჩართული და ჯიმი ჰენდრიქსსა და „დორზს“ ვუსმენდი, თან თვითმკვლელობაზე ვფიქრობდი. უბრალოდ ფიქრები იყო, არაფერი სერიოზული, ახალგაზრდა, გულგატეხილი კაცის ფანტაზიები... ყოველ შემთხვევაში, ამდენი ხნის მერე საკუთარ თავს ასე ვეუბნები, თუმცა კაცმა არ იცის, სინამდვილეში რა იყო.

როდესაც საქმე წარსულს ეხება, ყველა ფანტაზიორობს. ყოველი ჩვენგანი მწერლად იქცევა.

უენდის სადგურიდანვე დავურეკე, მაგრამ მისმა დედინაცვალმა მითხრა, რენესთან ერთად სადღაც წავიდაო. როცა ავტობუსი უილმინგტონში ჩავიდა, ისევ დავრეკე, მაგრამ კვლავ რენესთან ერთად იყო. ნადინს – დედინაცვალს – ვკითხე, სად შეიძლება იყვნენ-მეთქი. მიპასუხა არ ვიციო. ისეთი ხმით მელაპარაკებოდა, თითქოს იმ დღეს ჩემზე უინტერესოს არავის დაერეკოს. ან ეგებ მთელი წელი ან სულაც მთელი ცხოვრების მანძილზე ჩემზე მოსაბეზრებელ ადამიანთან არ ელაპარაკოს. მაგრძნობინა, შენთან ლაპარაკის თავი არ მაქვსო. უენდის მამასთან კარგი ურთიერთობა მქონდა, აი ნადინ კიგანი კი ჩემი გულშემატკივარი არასდროს ყოფილა.

ბოლოს, უკვე ბოსტონში ჩასულმა, როგორც იქნა უენდიც დავიჭირე. 11 საათი იყო, მაგრამ უკვე ძილმორეული ხმა ჰქონდა. არადა, გაზაფხულის არდადეგებზე კოლეჯის სტუდენტები 11 საათზე ცხოვრებას იწყებენ. ვახარე, სამსახური ვიშოვე-მეთქი.

– გილოცავ! – მითხრა. – სახლში წახვალ?

– კი, როგორც კი მანქანას გამოვიყვან, თუ, რა თქმა უნდა, საბურავი არ ექნება დაშვებული.

იმ დროს სულ გაცვეთილი საბურავებით დავდიოდი და ხან ერთი მალალატებდა და ხან – მეორე. სათადარიგო რატომ არ მქონდა? რა სასაცილო შეკითხვაა!

– შემძლია შინ არ წავიდე, ამაღამ პორტსმუტში დავრჩე და ხვალ დილით გნახო, თუ...

– არ გამოვა. რენე რჩება ჩემთან. ნადინი კიდევ ერთი ჩემიანის მოსვლას ვერ აიტანს. ხომ იცი, როგორი მგრძნობიარეა ჩემი ამხანაგების მიმართ?

მართალია, ნადინი ვიღაც-ვიღაცებს ვერ იტანდა, მაგრამ მას და რენეს გადასარევი ურთიერთობა ჰქონდათ. დაუსრულებლად სვამდნენ ყავას და თავიანთ საყვარელ მსახიობებზე ისე ჭორაობდნენ, თითქოს მათი მეგობრები ყოფილიყვნენ.

უენდისთვის არაფერი მიპასუხია. ახლა ამის დრო არ იყო.

– ხომ იცი, შენთან ლაპარაკი როგორ მიყვარს, დევ, მაგრამ ახლა ძალიან მეძინება. დღეს მე და რენე მაგრად დავიღალეთ. საყიდლებზე დავდიოდით და რა ვიცი, მთელი ამბები...

არ დაუკონკრეტებია, რა „მთელი ამბები“ და არც მე მიკითხავს რამე. მივხვდი, რომ ამ კითხვის დასმა არ მინდოდა. კიდევ ერთი ავის მომასწავებელი ნიშანი.

– მიყვარხარ, უენდი.

– მეც მიყვარხარ. – მიპასუხა უენდიმ, მაგრამ რალაც ზერელე ნათქვამი გამოუვიდა და არა მგზნებარე.

დაღლილია და იმიტომ-მეთქი, დავაიმედე საკუთარი თავი.

ბოსტონიდან გამგზავრებისას მოუსვენრობამ შემიპყრო. აშკარად რალაც მანუხებდა. მის ხმაში რალაც არ მომეწონა. იქნებ, უხალისოდ რომ მელაპარაკა იმიტომ? ისიც არ ვიცოდი,

მინდოდა თუ არა ზუსტად გამეგო, რა მანუხებდა. საგონებელში ვიყავი. ზოგჯერ, ამდენი წლის მერე, ახლაც საგონებელში ვვარდები. დღესდღეობით ის გოგო ჩემთვის არავინაა, მხოლოდ იარა, მოგონება, რომელმაც გული მატკინა, ისე, როგორც უამრავი გოგო სტკენს გულს უამრავ ბიჭს. ის ჩემს სხვა ცხოვრებაში დარჩენილი ქალიშვილია, მაგრამ ახლაც მაინტერესებს, სად იყო იმ დღეს. რა იყო ის „მთელი ამბები“ და მართლა რენესენ კლერთან ერთად იყო თუ არა.

შეიძლება ვიდავოთ პოპ მუსიკაზე, იმაზე, თუ რისი მოსმენისას გვივლის ჟრუანტელი, მაგრამ მე დანამდვილებით შემიძლია ვთქვა, რომ „ბიტლზის“ – უფრო სწორად ჯონ ლენონის – ეს სტრიქონი მწვდება ყველაზე მეტად სულში: *I'd rather see you dead, little girl, than to be with another man.* რომ გითხრათ, უენდისთან დაშორების შემდეგ მის მიმართ ასეთი რამ არ მიგრძენიამეთქი ტყუილი იქნება. მრავალი გრძელი, უძილო ღამე გამითენებია მასზე ფიქრში. მიფიქრია, რომ ცუდ რამეებს იმსახურებდა, ძალიან ცუდ რამეებს, იმის გამო რაც გამიკეთა. ასეთი ფიქრები თავზარს მცემდა, მაგრამ მაინც ვფიქრობდი. მერე ის ტიპი მაგონდებოდა, ლინდა გრეისთან ერთად „საშინელებათა სახლში“ შესვლისას ორი მაისური რომ ეცვა. კაცი, რომელსაც ხელზე ფრინველი ეხატა, ჯიბეში კი სამართებელი ედო.

როდესაც 1973 წლის ზაფხულს – ჩემი ბავშვობის ბოლო ზაფხულს – ვიგონებ, მახსენდება, რომ მაშინ ჩემს მომავალში ერთადერთ ქალს ვხედავდი. ის ქალი უენდი კიგანი, უენდი ჯონსი იყო... ან უენდი კიგან-ჯონსი, ეს იმ შემთხვევაში თუ თანამედროვე ქალების მსგავსად მასაც მოუხდებოდა ქალიშვი-

ლობის გვარის ტარება. მენის ტბის ნაპირზე ან ნიუ-ჰემპშირში სახლი გვექნებოდა, ამ სახლს პატარა კიგან-ჯონსების ჟრიაშილი აავსებდა; ამ სახლში წიგნებს დავწერდი, შესაძლოა ეს წიგნები ბესტსელერები არ გამხდარიყო, მაგრამ იმდენად პოპულარული მაინც იქნებოდა, რომ მთელ ოჯახს კომფორტულად გვეცხოვრა. რაც მთავარია, ამ წიგნებს კარგი გამოხმაურებები ექნებოდა. უენდიც აიხდენდა თავის ოცნებას – ტანსაცმლის პატარა ბუტიკს გახსნიდა (მასაც კარგი რეპუტაცია ექნებოდა). მე ლექცია-სემინარებს ჩავატარებდი მხატვრული წერის შესახებ, ბევრს არა, მხოლოდ რამდენიმეს და ჩემს ჯგუფში მოხვედრისთვის ყველაზე ნიჭიერი სტუდენტები იბრძოდნენ. რა თქმა უნდა, არცერთი ოცნება არ ამიხდა. ალბათ ასევე ლოგიკური და სიმბოლურია, რომ მე და უენდი, როგორც შეყვარებული წყვილი, ერთმანეთს ბოლოს არარსებული კაცის, პროფესორ ჯორჯ ბ. ნაკოს კაბინეტში შევხვდით.

1968 წელს არდადეგებიდან დაბრუნებულ ნიუ-ჰემპშირის უნივერსიტეტის სტუდენტებს „ჰამილტონ-სმიტ-ჰოლის“ სარდაფში ჩამავალი კიბის ქვეშ პროფესორ ნაკოს „კაბინეტი“ დახვდათ. კაბინეტში ყალბი დიპლომები და აკვარელით შესრულებული უჩვეულო ნახატები ეკიდა – ვითომდა ალბანური მხატვრობის ნიმუშები. სტუდენტების სიაში კი ისეთი ვილაცები შეეტანათ, ამ უნივერსიტეტში რომ არასდროს უსწავლიათ: ელიზაბეტ ტეილორი, რობერტ ციმერმანი, ლინდონ ჯონსონი. გვარები პატარა კვადრატებში ფანქრით იყო ჩანერილი. ასევე გამოკრული იყო არარსებული სტუდენტების მიერ დაწერილი თემები. ორის სათაური მახსოვს – „აღმოსავლური სექსის ვარსკვლავები“ და „კტულჰუს ადრეული პოეზია: გარჩევა“. იატაკზე სამი მაღალი საფერფლეც იდგა. კიბის ქვეშ გაკრული იყო წარწერა: „პროფესორი ნაკო ამბობს: ნაპირნილიდან

ყოველთვის ალი ინთიუბა“! საფერფლებთან მორყეული სკამები და დივანიც მიედგათ, ასეთი რამ დიდი კომფორტი იყო მოხერხებული ბუდის ძიებაში მყოფი სტუდენტებისთვის.

ჩემი ბოლო გამოცდის წინა ოთხშაბათი სეზონის კვალობაზე უჩვეულოდ ცხელი და ტენიანი იყო. პირველი საათისთვის ცაზე საავდრო ღრუბლები გამოჩნდა, ოთხზე კი, ანუ იმ დროისთვის, როდესაც უენდი პროფესორ ნაკოს კიბისქვეშა კაბინეტში შეხვედრაზე დამთანხმდა, თავსხმა წვიმა წამოვიდა. მე პირველი მივედი. ხუთ წუთში უენდიც მოვიდა, სულმთლად გალუმპულიყო, მაგრამ კარგ ხასიათზე გახლდათ. თმაზე წვიმის წვეთები უბრწყინავდა. სიცილით მომეხუტა. დაიქუხა. ნახევრად ბნელ დერეფანში ნათურები აციმციმდა.

– ჩამეხუტე, ჩამეხუტე, ჩამეხუტე! ისეთი ცივი წვიმაა.

ერთმანეთი გავათბეთ. ცოტა ხანში კი იმ მორყეულ დივანზე გადავინაცვლეთ. მარცხენა ხელი მის მკერდზე მედო – უენდი ლიფს არ ატარებდა – მარჯვენა კი კაბის ქვეშ შევუცურე, მისი აბრეშუმის საცვლის მაქმანამდეც მივალწიე. ერთ-ორ წუთს გაყურებული იყო, ჩემი ხელი არ მოუშორებია, მერე კი წამოიჯდა, გვერდზე გაიწია და თმა გაისწორა.

– გვეყოფა, – თქვა ცივად, – პროფესორი ნაკო არ შემოვიდეს.

– რაღაც არ მგონია, შემოვიდეს. – მეღიმებოდა, თუმცა შარვლის უბეში ნაცნობ პულსაციას ვგრძნობდი. ზოგჯერ უენდი ამ პულსაციის დროს მშველოდა ხოლმე. უკვე ლამის ექსპერტი იყო საქმეში, რომელსაც „შარვლის ზემოდან მუშაობა“ დავარქვით, მაგრამ იმ წუთას ამის იმედი აღარ მქონდა.

– მაშინ შეიძლება ქულების მათხოვარი რომელიმე სტუდენტი შემოვიდეს რაღაც ეგეთის ძახილით: „გეხვენებით, გთხოვთ, მისტერ ნაკო, რასაც მეტყვით გავაკეთებ“.

ცხადია, მსგავსი არაფერი მოხდებოდა, მაგრამ უენდი ალბათ სწორი იყო, შეიძლებოდა ვინმეს მართლა შემოესწრო შუა საქმეში. აქ სტუდენტები ხშირად მოდიოდნენ ახალ-ახალი თემების გამოსაკრავად ან ალბანური მხატვრობის ახალი ნიმუშების გამოსაფენად. დივანი ინტიმური ურთიერთობებისათვის იწვევდა ადამიანს, მაგრამ ამ ურთიერთობებს მისი მდებარეობა უშლიდა ხელს. ყოველ შემთხვევაში ახლა მაინც, როდესაც ეს ჩაბნელებული დერეფანი სტუდენტების საყვარელ ადგილად იყო ქცეული.

– სოციოლოგია როგორ ჩააბარე? – ვკითხე უენდის.

– მაღალი ქულის იმედი არ მაქვს, მაგრამ ვიცი, რომ ჩავაბარე და ეგეც საქმეა. მითუმეტეს, ბოლო გამოცდაა. – გაიჭიმა და თითებით ჩვენს თავსზემოთ კიბის საფეხურს შეეხო, მკერდი მოხდენილად აეზიდა ზემოთ. – აქედან... – საათზე დაიხედა, – ზუსტად საათსა და ათ წუთში უნდა წავიდე.

– რენე გელოდება? – უენდის ოთახის მეზობელი დიდად არ მომწონდა, მაგრამ ჭკუა ვიხმარე და იმჟამად არაფერი ვუთხარი. ერთხელ, როდესაც მასზე რაღაც ვთქვი, მე და უენდის მოკლე, მაგრამ მძაფრი კამათი მოგვივიდა. იმაშიც კი დამადა-ნაშაულა, ჩემს ცხოვრებაში ჩარევას და მის წარმართვას ცდილობო.

– დიახ, სერ, მართალი ბრძანდებით. მანქანით წამიყვანს. ერთ კვირას მამასთან და დედინაცვალთან ერთად გავატარებ, მერე კი „ფაილინზის“ ოფიციალური თანამშრომლები გავხდებით.

ისე წარმოთქვა, თითქოს „თეთრ სახლში“ იწყებდნენ მუშაობას, მაგრამ რამის თქმისაგან ამჯერადაც თავი შევიკავე. სხვა რამ მანალვლებდა.

– შაბათს ხომ ჩამოხვალ ბერვიკში? – ვკითხე.

ასეთი გეგმა მქონდა: დილით ჩამოვიდოდა, მთელ დღეს ერთად გავატარებდით და ღამითაც დარჩებოდა. რა თქმა უნდა, სტუმრების ოთახში დაწვებოდა, მაგრამ დერეფნიდან იმ ოთახამდე მხოლოდ ექვსი საფეხური იყო. ამის მერე შემოდგომამდე ერთმანეთს ველარ ვნახავდით, ამიტომაც ვთვლიდი, რომ დიდი შანსი იყო „ის“ ამბავიც მომხდარიყო. ეგრეთა, ბავშვებს სანტა კლაუსის არსებობის სჯერათ, ნიუ-ჰემპშირის უნივერსიტეტის პირველკურსელებს კი პროფესორ ნაკოს არსებობის ჰგონიათ, ნამდვილი პროფესორია და ინგლისურს ასწავლის.

– ა-უ-ცი-ლე-ბლათ. – ხელით შარვლის უბე მომისინჯა. – მოდი ჩემთან...

ბოლოს და ბოლოს, შარვლის ზემოდან ხომ მაინც მეფერებოდა. მაგრად გამოსდიოდა. ნელა და რიტმულად მუშაობდა. ისევ დაიქუხა, წვიმის გაბმული ხმა სეტყვის ჩხრიალმა შეცვალა. ბოლოს ხელი მაგრად მომიჭირა, ორგაზმი გამიმძაფრა და გამიხანგრძლივა.

– ეცადე საერთო საცხოვრებელში მისვლამდე გზაში ბოლომდე დასველდე, თორემ ყველა გაიგებს აქ რას ვაკეთებდით. – უცებ ფეხზე წამოხტა. – ახლა უნდა წავიდე, დევ. რალაცები კიდევ ჩასალაგებელი მაქვს.

– შაბათს შუადღისას გელოდები. ვახშმად მამა თავის ცნობილ ქათმის კერძს მოამზადებს.

კიდევ ერთხელ გაიმეორა: ა-უ-ცი-ლე-ბლათ. ამ სიტყვის ამგვარად წარმოთქმა უენდი კიგანის საფირმო ნიშანი იყო, ისევე როგორც კოცნის დროს ფეხის წვერებზე აწევა. პარასკევს საღამოს კი დამირეკა და მითხრა, რომ რენეს გეგმები შეეცვალა და ბოსტონში ორი დღით ადრე უნდა წასულიყვნენ.

– მაპატიე, რა, დევ. ხომ იცი, მაგას მივყავარ მანქანით და...

ავტობუსი ხომ არსებობს-მეთქი ვუპასუხე, მაგრამ ვიცოდი, ამის თქმას აზრი არ ჰქონდა, მაინც არაფერი გამოვიდოდა.

– საყვარელო, დავპირდი და უარს ველარ ვეტყვი. ეგეც რომ არა, მიუზიკლზე მივდივართ „იმპერიალში“, ბილეთები უკვე გვაქვს, რენეს მამამ აგვიღო, სიურპრიზი მოგვიწყო. – მცირე ხანს ჩუმიად იყო. – არ გიხარია? მე მიხარია, შენ რომ ჩრდილოეთ კაროლინაში მიდიხარ.

– კი, მიხარია.

– ეგრე არ ჯობია? – ხმას დაუნია და რალაც იდუმალ ტონზე გადავიდა: – რომ შევხვდებით, ყველაფერს აგინაზლაურებ, გპირდები.

ეს პირობა არ შეუსრულებია, მაგრამ არც გაუტეხავს, რადგან მას შემდეგ უენდი კიგანი პროფესორ ნაკოს კაბინეტში აღარ მინახავს. არც გამოსამშვიდობებელი სატელეფონო ზარი ყოფილა, არც ცრემლები და ერთმანეთზე გადაბრალება. ტომ კენედიმ (მალე მასზეც გიამბობთ) ასე მირჩია და ალბათ ასეც ჯობდა. სავარაუდოდ, უენდი ამ ზარს ელოდა, შეიძლება ნატრობდა კიდევ, დამერეკა. თუ ასე იყო, მაშ მოლოდინი გამიცრუებია.

იმედი მაქვს, ასე იყო. ამდენი წლის მერეც, როცა სიყვარულის ციებ-ცხელება წარსულში დარჩა, კვლავ ვიმედოვნებ, რომ იმედგაცრუებული დარჩა.

სიყვარული მუდამ იარებს ტოვებს.

არც ის წიგნები დამიწერია, რომელთა დაწერაზეც ვოცნებობდი – თითქმის ბესტსელერები, დადებითი გამოხმაურების მქონენი, მაგრამ წერით საკმარის ფულს ვშოულობ და ღმერთს მადლობას ვწირავ; ბევრს ასე არ გაუმართლა. წლების მან-

ძილზე შემოსავალი სტაბილურად მეზრდებოდა. ახლა ჟურნალ „კომერშელ ფლაითში“ ვმუშაობ. ამ ჟურნალის არსებობის შესახებ ბევრ თქვენგანს ალბათ არაფერი სმენია.

ერთი წლის თავზე, მას შემდეგ რაც მთავარი რედაქტორი გავხდი, მოულოდნელად ნიუ-ჰემპშირის უნივერსიტეტის კამპუსში აღმოვჩნდი. ორდღიან სიმპოზიუმს ვესწრებოდი თემაზე „კომერციული ჟურნალების მომავალი XXI საუკუნეში“. მეორე დღეს, შესვენებაზე, სარდაფში ჩამავალი კიბის ქვეშაც შევიჭყიტე. აღარც თემები დამხვდა, აღარც ალბანური მხატვრობის ნიმუშები და აღარც ცნობილ სტუდენტთა გვარები. არც სკამები ჩანდა, არც დივანი და არც საფერფლეები. მაგრამ ვილაცას ეს ყველაფერი მაინც ახსოვდა. კიბის ქვეშ, იქ, სადაც ადრე პროფესორის ცნობილი გამონათქვამი ეკიდა ნაპერწკლისა და ცეცხლის შესახებ, ვილაცას სკოჩით ფურცელი მიეკრა, მხოლოდ ერთი სტრიქონი ეწერა და ისიც უწვრილესი შრიფტით. იმდენად წვრილით, რომ მის წასაკითხად კედელთან ახლოს მივედი და ფეხის წვერებზე ავიჩიე:

ახლა პროფესორი ნაპო ჰომპარტის ჯადოსნობისა და მაგიის სკოლაში ასწავლის.

რატომაც არა?

მაგის დედაც, რატომაც არა?

რაც შეეხება უენდის, მასზე მეც იმდენი ვიცი რამდენიც თქვენ. Google-ის, XXI საუკუნის ამ ჯადოსნობის საშუალებით უენდის ადგილსამყოფელს ალბათ ადვილად დავადგენდი, იმასაც გავარკვევდი, აიხდინა თუ არა ოცნება და გახდა თუ არა ბუტიკის მფლობელი, მაგრამ რა აზრი აქვს? რაც იყო, იყო. ყველაფერი დამთავრდა. „ჯოილენდში“ (არ დაგავინყდეთ, რომ იქიდან ძალიან ახლოსაა პატარა ქალაქი ჰევენს-ბეი) მუშაობის დაწყების შემდეგ ჩემი გატეხილი გული ისე მნიშვნელოვნად

აღარ მეჩვენებოდა. ამაში კი დიდი წვლილი მიუძღვით მაიკ და ენი როსებს.

მე და მამა მის მიერ მომზადებულ ქათმის კერძს მარტონი, სუფრის მესამე წევრის გარეშე შევექეცით, რაზეც ტიმოთი ჯონსს გული ნამდვილად არ დასწყვეტია, თუმცა, ჩემდამი პატივისცემის გამო, არც სიხარული გამოუხატავს აშკარად და დაუფარავად. კარგად ვიცი, რომ უენდისადმი მასაც იგივე გრძნობა ჰქონდა რაც მე უენდის მეგობარ რენესადმი. იმ დროს მეგონა, რომ მამა უენდიზე ეჭვიანობდა, არ მოსწონდა მას რომ ამხელა ადგილი ეკავა ჩემს ცხოვრებაში. ახლა კი ვხვდები, მამაჩემი ჩემზე უკეთ ხედავდა, რას წარმოადგენდა უენდი სინამდვილეში. დარწმუნებით ვერაფერს ვიტყვი, ამაზე არასდროს გვილაპარაკია. საერთოდ, არ მგონია, კაცებს აზრიანი ლაპარაკი შეეძლოთ ქალების შესახებ.

ჭამას მოვრჩით და ჭურჭელი დავრეცხეთ. მერე დივანზე ჩამოვსხედით, ლუდს ვწრუპავდით, პოპკორნს ვაყოლებდით და ფილმს ვუყურებდით, რომელშიც ჯინ ჰეკმანი მაგარი პოლიციელის როლს თამაშობდა. პოლიციელს ქალების ფეხებზე გართულება ჰქონდა. უენდი მენატრებოდა. იმ დროს ალბათ მიუზიკლს უყურებდა. ისე, ორი კაცის მარტო ყოფნასაც აქვს თავისი უპირატესობა – შეგიძლია შენს გემოზე აბოყინო და ურცხვად აკუო, არავისი მოგერიდება.

მეორე დღეს – ჩემი შინ ყოფნის ბოლო დღეს – რკინიგზის გაუქმებულ ლიანდაგებზე გავისეირნეთ. ლიანდაგები ჩვენი სახლის უკან, ტყეზე გადიოდა. დედა მუდამ ჩამჩინებდა, ლიანდაგებს ახლოს არ გაეკაროო. ამ რელსებზე სატვირთო

ვაგონებს ბოლოს ალბათ ათი წლის წინ ჩაევლოთ, ჟანგმოდებულ ლიანდაგებს შორის სარეველა ბალახიც ამოსულიყო, მაგრამ დედაჩემისთვის ამას მნიშვნელობა არ ჰქონდა. მტკიცედ სჯეროდა, რომ იქ თამაში საშიში იყო. შეიძლებოდა, რამე საგანგებო დანიშნულების ბავშვისრესია მატარებელს მაინც ჩამოევლო. თუმცა, ეს მოულოდნელი, ავბედითი მატარებელი მას დაეჯახა – ამ მატარებელს მკერდის ავთვისებიანი სიმსივნე ერქვა – და 47 წლის ასაკში მოკლა.

– ამ ზაფხულს უშენოდ გამიჭირდება, – მითხრა მამამ.

– მეც. მომენატრები.

– ჰო, არ დამავინყდეს, – თქვა და ხელი გულის ჯიბისაკენ წაიღო, – პირველ რიგში ანგარიში გახსენი.

ჩეკს დავხედე. ხუთასის ნაცვლად ათასი იყო.

– მერე ამდენს შეძლებ? – ვკითხე.

– კი, შევძლებ. შენ სასადილოში მუშაობდი, მე კი ფული დამეზოგა. ჩათვალე, რომ პრემიაა.

ლოყაზე ვაკოცე. წვერმა დამჩხვლიტა. იმ დილით არ გაეპარსა.

– მაღლობა, მამა.

– არ იცი როგორ მიხარია, რომ შემიძლია დაგეხმარო. – ჯიბიდან ცხვირსახოცი ამოიღო და დაუფარავად შეიმშრალა თვალები. – მაპატიე. ძნელია, როდესაც ბავშვები ოჯახიდან მიდიან. მამა რომ გახდები, თავადვე გამოცდი, მაგრამ იმედი მაქვს, გვერდით კარგი ქალი გეყოლება და მარტოობას არ გაგრძნობინებს.

მისის შოფლოუს ნათქვამი გამახსენდა, შვილის ყოლა დიდი რისკიაო.

– ხომ არაფერი გაგიჭირდება, მამა?

ცხვირსახოცი ჯიბეში ჩაიღო და უდარდელად გამიღიმა:

– შიგადაშიგ დამირეკე ხოლმე და არ გამიჭირდება. ისეთ ადგილას არ დაანიშნინო თავი, იმ დაწყევლილ ეშმაკის ბორბლებზე ძრომიალი მოგიხდეს.

დასამშვიდებლად ვუთხარი, ნუ გეშინია-მეთქი.

– და... – მაგრამ სათქმელი აღარ დაამთავრა. დღემდე არ ვიცი, რის თქმას აპირებდა, უნდა გავეკიცხე თუ რამე რჩევა მოეცა. ხელი ტყისკენ გაიშვირა და წამოიძახა: – ერთი ამას უყურე!

ჩვენგან ორმოცდაათი იარღის მოშორებით ფურირემი იდგა. ჟანგიან რელსს გადმოაბიჯა და ლიანდაგებზე შეჩერდა, სადაც იმსიმაღლე სარეველა ამოსულიყო, ფერდებამდე სწვდებოდა. ერთხანს მშვიდად გვიყურებდა. იმ წამიდან ყველაზე კარგად სიჩუმე მახსოვს. არც ჩიტები უსტვენდნენ და არც თვითმფრინავები ზუზუნებდნენ. იმ წუთას დედა რომ ჩვენთან ყოფილიყო, ფოტოაპარატიც აუცილებლად თან ექნებოდა და სურათებსაც გადაუღებდა. დედის გახსენებაზე მივხვდი, როგორ მენატრებოდა. ასეთი მონატრება წლების მანძილზე არ მიგრძენია.

უცებ მამას მთელი ძალით ჩავეხუტე.

– მამა, ძალიან მიყვარხარ.

– ვიცი, – მომიგო მან.

როცა უკან მივიხედე, ირემი აღარსად ჩანდა, წასულიყო. მეორე დღეს მეც წავედი.

როდესაც ჰევენს-ბეიში, ქუჩის ბოლოს მდებარე დიდ ნაც-რისფერ სახლში მივედი ზღვის ნიჟარებისგან გაკეთებული აბრა ჩამოეხსნათ და შეენახათ, რადგან მისის შოფლოუს უკვე

მოესწრო და სახლის ყველა ოთახი გაექირავებინა. გულში ლეინ ჰარდი დავლოცე, რადგან გამაფრთხილა და ბინა წინასწარ მაქირავებინა. „ჯოილენდის“ საზაფხულო პერსონალი უკვე ჩამოსულიყო, ქალაქში ყველა ბინა დაეკავებინათ.

მეორე სართულზე მე და ბიბლიოთეკარი ტინა ეკერლი ვცხოვრობდით. მესამე სართულზე ხელოვნების შემსწავლელი ტანადი, ჟღალთმიანი ერინ კუკი და რატგერსის დამამთავრებელი კურსის სტუდენტი, ჩაფსკვნილი ტომ კენედი დაბინავებულიყვნენ. ერინი სკოლაში ფოტოგრაფიით ყოფილიყო გატაცებული, ამიტომ ჰოლივუდელი გოგოს ადგილას დაექირავებინათ. ტომი და მე კი...

– დამხმარე ვიქნები, – მითხრა ტომმა, – ანუ ზოგადი რამეები უნდა ვაკეთო. ფრედ დინმა ჩემს ანკეტას ასე წააწერა. შენ?

– მეც. როგორც ვხვდები, დამლაგებლები ვართ.

– მეექვსეა.

– რატომ?

– იმიტომ რომ თეთრკანიანები ვართ.

მიუხედავად იმისა, რომ დალაგება შიგადაშიგ მაინც გვიწევდა, ტომი მართალი აღმოჩნდა. „ჯოილენდში“ დამლაგებლებად ოცი კაცისა და ორმოცამდე ქალისაგან შემდგარი ბრიგადა მუშაობდა, ზოგი ჰაიტიდან იყო, ზოგიც – დომინიკელთა რესპუბლიკიდან. თითქმის დარწმუნებით შემიძლია ვთქვა, რომ საბუთები არცერთს არ ჰქონდა. კომბინეზონები ეცვათ, გულის ჯიბეზე „ბედნიერი მწევრის“, ჰოუის გამოსახულებით. აქედან ათი მილის მოშორებით, პატარა სოფელში ცხოვრობდნენ და დილა-საღამოს დანჯღრეულ სასკოლო ავტობუსს დაჰყავდა. მე და ტომს საათში ოთხ დოლარს გვიხდიდნენ, ერინს – ცოტა მეტს. დამლაგებლებს რას უხდიდნენ ღმერთმა უწყის. რალა

თქმა უნდა, ექსპლუატაციას უწევდნენ. ის, რომ მთელ სამხრეთში უამრავი ასეთი უსაბუთო მუშა იყო, რომლებიც გაცილებით რთულ მდგომარეობაში იმყოფებოდნენ, გასამართლებელ საბუთად არ გამოდგება. არც ის ცვლის რამეს, რომ ეს ამბავი 40 წლის წინ მოხდა. თუმცა, მათ ქურქის ჩაცმა მაინც არ უწევდათ. არც ერინს დასჭირვებია ასეთი რამის გაკეთება. მე და ტომს კი მოგვიხდა.

სამუშაოზე გასვლის წინა საღამოს სამივე შოფლოუს სახლის მისაღებ ოთახში შევიკრიბეთ, ერთმანეთი უკეთ გავიცანით და იმაზე დავინწყეთ მსჯელობა, რა გველოდა იმ ზაფხულს. ამასობაში ოკეანის თავზე მთვარე გამოჩნდა. ისეთივე მშვიდი იყო, როგორც ის ფურირემი, მე და მამამ რკინიგზის ლიანდაგზე რომ ვნახეთ.

– ეს ხომ გასართობი პარკია! რა სიძნელეები უნდა შეგვხვდეს? – წამოიძახა ერინმა.

– შენ რა გიშავს! – მიუგო ტომმა, – არავინ დაგავალებს შლანგით რეცხო „ბზრიალა კასრები“ ყოველ ჯერზე, როცა სკაუტების რაზმი მთელ ლანჩს უკან ამოიღებს.

– რასაც მეტყვიან იმას გავაკეთებ, – განაცხადა ერინმა, – სულერთია რა იქნება, ნარწყევის წმენდა თუ ფოტოების გადაღება. სამუშაო მჭირდება. მომავალ წელს მაგისტრატურაში ვაბარებ.

– უნდა ვეცადოთ და რამენაირად ერთ გუნდში მოვხვდეთ. – თქვა ტომმა.

ასეც მოხდა. „ჯოილენდში“ ყველა გუნდი ძაღლის სახელს ატარებდა. ჩვენს გუნდს „ბიგლი“ ერქვა.

ოთახში ემელინა შოფლოუ შემოვიდა. ხელში ლანგარი ეჭირა, ლანგარზე კი შამპანურის ხუთი ფუფერი იდგა. უკან, შამპანურის ბოთლით ხელში, მის ეკერლი მოჰყვებოდა. ეკერლი იატაკის სანმენდ ჯოხს ჰგავდა, სათვალე ეკეთა, ორმაგი ლინზებით, და მათ მიღმა უზარმაზარი თვალეები მოუჩანდა – ნამდვილი ჯოის კეროლ ოუტსი იყო. ტომ კენედის სახე გაუნათდა:

– მეშლება თუ მართლა ფრანგული ლუდია? რალაც ზედმეტად ელეგანტური ბოთლია, სუპერმარკეტში ნაყიდ მაიმუნობას არ გავს.

– შამპანური გახლავთ, მაგრამ თუ Moet et Chandon-ს ელოდებით, კენედი, იმედი უნდა გაგიცრუოთ. – მისის შოფლოუმ გაიღიმა. – ზაფხულის დაწყებას ყოველთვის ასე აღვნიშნავ. რომ გამიმართლოს და ყველაფერი კარგად ნავიდეს. მე მგონი, ჭრის. არცერთი სეზონური მდგმური არ დამიკარგავს. ყოველ შემთხვევაში ჯერ-ჯერობით მაინც. აიღეთ ჭიქები. – მისის შოფლოუ ტინას მიუბრუნდა: – ხომ ვერ დაგვისხამთ, გეთაყვა?

როდესაც ფუფერები შევავსეთ, მისის შოფლოუმ თავისი ჭიქა ასწია:

– აბა! ერინს, ტომის და დევინს გაუმარჯოს! დაე, ამ ზაფხულს გამართლებოდეთ და ქურქში გამონყოფა მაშინ დასჭირვებოდეთ, როცა ცოტა მაინც ეგრილება!

ჭიქები მივუჭახუნეთ და დავლიეთ. ძვირფასი სასმელი არ იყო, მაგრამ ჩვენ კი გვეამა. ამჯერად სადღეგრძელო ტომმა შემოგვთავაზა:

– მისის შოფლოუს გაუმარჯოს, რომელმაც შეგვიკედლა და შეგვიფარა!

– დიდი მადლობა ტომი, მაგრამ ეგ ვერ გიშველის. ქირას არაფერი დააკლდება.

დავლიეთ და ჭიქები დავდგით. სულ ოდნავ დამეხვა თავბრუ.

– რა ქურქი უნდა ჩავიცვათ? – ვიკითხე.

მისის შოფლოუმ და მის ეკერლიმ ერთმანეთს გადახედეს და გაიღიმეს. მის შოფლოუმ შეგვახსენა:

– ხვალ დილით ადრე ხართ ასადგომები. შოუბიზნესში თქვენი კარიერა იწყება.

პირველი სამუშაო დღე მართლაც ძალიან ადრე, დილის 7 საათზე დაიწყო. ანუ ორი საათით ადრე, ვიდრე სეზონის პირველ დღეს პარკის კარი სტუმრებისთვის გაიღებოდა. სანაპიროს სამივე ერთად მივუყვებოდით. ტომს მთელი გზა ენა არ გაუჩერებია. საერთოდაც, სულ ლაპარაკობდა. ასეთი მოქაქანე და მხიარული ტიპი რომ არ ყოფილიყო, ალბათ ძალიან მოვიწყენდით. ერინი (რომელიც ფეხშიშველი წყალში მიტყაპუნობდა, სპორტულ ფეხსაცმელს კი თასმებით მიაკონწიალებდა) ისე უყურებდა, მაშინვე მივხვდი, მისით მოიხიბლა. შემშურდა, როგორ შეეძლო ტომს ასე ლაპარაკი. ჩასხმული იყო, სიმპათიური ნამდვილად არ ეთქმოდა, მაგრამ ლაპარაკი ეხერხებოდა, რაც, ჩემდა სამწუხაროდ, მე არ გამომდიოდა.

– როგორ გგონიათ, ეს სახლები რა ელირება? – იკითხა ტომმა და ხელი სანაპიროზე მდგომი სახლებისკენ გაიქნია. ზუსტად იმ დიდი მწვანე სახლის წინ მივაბიჯებდით, სასახლეს რომ ჰგავდა, მაგრამ იმ დღეს ინვალიდის ეტლში მჯდომი ბიჭი და ქალი არსად ჩანდნენ. ენი და მაიკ როსები მოგვიანებით გამოჩნდნენ.

– ალბათ მილიონები, – უპასუხა ერინმა.

– ამ სახლებს გასართობი პარკი ფასს ალბათ ცოტათი უგდებას. – ვთქვი მე. „ჯოილენდის“ სამ ყველაზე მნიშვნელოვან

ატრაქციონს – „სანდერბოლს“, „დელირიუმ შეიქერსა“ და „კაროლინის ბორბალს“ გავხედე, რომლებიც, იმ ზაფხულის დილით, ცის მოწმენდილ ჰორიზონტზე მოჩანდა.

– შენ მდიდრების აზროვნების თავისებურების არაფერი გაგეგება, – მიპასუხა ტომმა, – ეგენი ხომ ქუჩაში მათხოვრებს ვერ ამჩნევენ. რა მათხოვრები, რის მათხოვრები. პარკის შემთხვევაშიც ასეა. პარკი? რა პარკი? ამ სახლების მეპატრონეები, გეგონება, ყოფიერების სხვა საფეხურზე არიან. – გაჩერდა, თვალები ხელით მოიჩრდილა და მწვანე ვიქტორიანული სტილის სახლს გახედა. სახლს, რომელსაც იმ შემოდგომაზე – მას მერე, რაც უკვე დაწყვილებული ერინ კუკი და ტომ კენედი კვლავ სწავლას დაუბრუნდებოდნენ – მნიშვნელოვანი როლი უნდა ეთამაშა ჩემს ცხოვრებაში. – აი ეგ სახლი ერთ დღეს ჩემი გახდება. იცით, როდის, აი... მმმ... 1987 წლის 1 ივნისს.

– შამპანური ჩემზეა. – თქვა ერინმა. სამივეს გაგვეცინა.

იმ დილით „ჯოილენდის“ თანამშრომელთა ერთად შეკრებილი გუნდი პირველად და უკანასკნელად ვნახე. „აქაფებულ ტალღაში“ შევიკრიბეთ. ეს ის საკონცერტო დარბაზი იყო, რომელშიც მეორეხარისხოვანი შემსრულებლები და დაბერებული როკერები კონცერტებს მართავდნენ. ორასამდე კაცი ვიყავით, უმრავლესობა – გროშებზე მომუშავე კოლეჯის სტუდენტები. სრულ განაკვეთზე მომუშავე პერსონალიც იქ იყო. როზი გოლდიც შევნიშნე, რომელსაც უკვე ბოშური ტანისამოსი ჩაეცვა და ჟღარუნა საყურეები ეკეთა. ლეინ ჰარდი სცენაზე იდგა. მიკროფონი დააყენა და შესამოწმებლად თითი მიუკაკუნა. განუყრელი ქვაბურა ქუდიც მოეგდო თავზე. არც კი ვიცი იმდენ ხალხში

როგორ შემნიშნა, მაგრამ შემამჩნია და მოსალმების ნიშნად ხელიც ამინია. მეც არ დავაყოვნე და იმავე უესტით მივესალმე.

საქმეს მორჩა, სცენიდან მარჯვედ ჩამოხტა და როზის გვერდით, მისთვის საგანგებოდ შენახულ ადგილზე მოკალათდა. მალე კულისებიდან ფრედ დინი გამოვიდა.

– დაბრძანდით, გეთაყვა. ყველანი დაბრძანდით. სანამ თქვენი გუნდები დავალებას მიიღებდნენ, „ჯოილენდის“ მფლობელს, ანუ თქვენს დამსაქმებელს სურს სიტყვით მოგმართოთ. მივესალმით მისტერ ისტერბრუკს.

ტაში დავცხეთ. კულისებიდან ბერიკაცი გამოვიდა, ნაბიჯებს ფრთხილად ადგამდა, იმ კაცივით მოდიოდა, რომელსაც ფეხები აწუხებს, ან ზურგი, ან – ორივე ერთად. მაღალი იყო და ძალიან გამხდარი. შავი პიჯაკი ეცვა და დამკრძალავი ბიუროს აგენტს უფრო გავდა ვიდრე გასართობი პარკის მფლობელს. ჩამოგრძელებული, ფერმკრთალი, კოპებითა და ხალებით დაფარული სახე ჰქონდა. ნვერის პარსვა მისთვის ტანჯვა უნდა ყოფილიყო, თუმცა სუფთად კი იყო გაპარსული. შავი თმა, დანაოჭებული შუბლიდან უკან რომ გადაევარცხნა, შეღებილი უნდა ჰქონოდა. ტრიბუნის გვერდით დადგა და უზარმაზარი, სახსრებდაბურცული ხელები ერთმანეთზე დაილაგა. თვალები შეშუპებულ ფოსოებში ღრმად ჰქონდა ჩამსხდარი.

ახალგაზრდობას სიბერე შემოსცქეროდა. ტაში ჯერ შენელდა, მერე კი საბოლოოდ მიწყდა.

არ ვიცი რას ველოდით. იქნებ, მგლოვიარე ხმის გაგონებას, რომელიც განგვიცხადებდა, რომ სიკვდილი ყველას მოგვაკითხავდა. ისტერბრუკმა გაიღიმა და სახე თითქოს შიგნიდან გაუნათდა. მგონი ისიც კი გავიგონე, როგორ ამოისუნთქეს შვებით დარბაზში მსხდომებმა. მოგვიანებითლა შევიტყვე, რომ იმ ზაფხულს ბრედლი ისტერბრუკი 93 წლისა გახდა.

- ახალგაზრდებო, კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება „ჯოილენდში“! – თავის დაკვრით მოგვესალმა. რამდენიმე წამს აზუზუნებულ მიკროფონს ასწორებდა, თან ჩაცვნილ თვალებს არ გვაშორებდა. – ნაცნობ სახეებსაც ვხედავ. ვიღაც-ვიღაცები დაბრუნებულან. ძალიან მიხარია, ძალიან. ახალბედებო, იმედი მაქვს, თქვენთვის ეს ზაფხული ცხოვრებაში საუკეთესო იქნება. იმედია, ეს იქნება ეტალონი, რომელსაც ყველა თქვენგანი მომავალ სამუშაო ადგილს შეადარებს. რა თქმა უნდა, ასეთი სურვილი ცოტა უცნაურად მოგეჩვენებათ, მაგრამ ადამიანს, რომელიც ამდენი წლის მანძილზე ასეთ ორგანიზაციას ხელმძღვანელობს, აქვს ამ ექსტრავაგანტური სურვილის ქონის უფლება. დარწმუნებული ვარ, ასეთი სამუშაო ცხოვრებაში აღარასოდეს გექნებათ. – თვალი მოგვავლო და მიკროფონს კისერი კიდევ ერთხელ მოუღრიცა. – ცოტა ხანში მისტერ დინი და ჩვენი ადმინისტრაციის დედოფალი, მისის ბრენდა რაფერტი გუნდებს სამუშაოზე გაანაწილებენ. თითოეულ გუნდში შვიდი კაცი იქნება. თქვენ ერთი გუნდი იქნებით, ამიტომ ერთად უნდა იმოქმედოთ. თქვენს კაპიტანს შეატყობინებენ, რა სამუშაოს შესრულება მოგიწევთ, კაპიტანი კი თქვენ გადმოგცემთ. ყოველ კვირას განსხვავებული საქმის კეთება მოგიწევთ, ზოგჯერ დავალება დღიურადაც კი შეიძლება შეიცვალოს. თუ მრავალფეროვნება ისაა, რაც ცხოვრებას ეშხს სძენს, მაშინ შემდეგი რამდენიმე კვირა მეტად ეშხიანი გექნებათ. ახალგაზრდებო, ქალიშვილებო და ვაჟებო, ერთი რამ არ დაივიწყოთ... – შეყოვნდა, თითქოს ჩვენს პასუხს ელოდა, მაგრამ ხმა არავის ამოუღია. მხოლოდ შევყურებდით. ძალიან მოხუცი იყო, შავი პიჯაკი და თეთრი, საყელოსთან შეხსნილი პერანგი ეცვა. მერე ისევ განაგრძო. ერთი შეხედვით კაცი იფიქრებდა, საკუთარ თავს ელაპარაკებო. – ქვეყნად მრავალი უბედურება

ტრიალებს – ომები, სისასტიკე, ყოველგვარ აზრს მოკლებული ტრაგედიები. ქვეყნიერების ყველა ბინადარს თავისი წილი უბედურება და უძილო ღამეები ერგება. ეგებ ზოგიერთმა თქვენგანმა ამის შესახებ ჯერ არაფერი იცის, მაგრამ ყველა ყველაფერს გაიგებთ. ასეთია ადამიანის ცხოვრება. სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია. თქვენ ამ ზაფხულს გეძლევათ იშვიათი შესაძლებლობა, ადამიანებს სიხარული მიჰყიდოთ. თქვენ, ოფლით ნაშოვნი დოლარების სანაცვლოდ, ბედნიერება უნდა გასცეთ. შინ დაბრუნებული პატარები აქ ნანახსა და განცდილზე იფიქრებენ, დაესიზმრებათ კიდევ. იმედი მაქვს, ეს მუდამ გემახსოვრებათ, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც რთული საქმის შესრულებას დაგავალებენ. ასეთი რამ ზოგჯერ ნამდვილად მოხდება. ზოგჯერ კლიენტები უხეშადაც მოგექცევიან, მერწმუნეთ, ასეთი რამ არცთუ იშვიათია. ზოგჯერ მიხვდებით, რომ ამაოდ გაისარჯეთ. ეს სრულიად განსხვავებული სამყაროა, სამყარო, რომელსაც თავისი ჩვეულებები და ენა აქვს. ამ ენის შესწავლას დღეს დაიწყებთ. ამასობაში სწორად სიარულსაც ისწავლით. ამას მე ვერ აგიხსნით. ამის ახსნა შეუძლებელია, მხოლოდ სწავლა შეიძლება.

ტომი ჩემკენ გადმოიხარა და წამჩურჩულა:

– რაო? რა ენის სწავლა, რა სიარულიო? ანონიმური ალკოჰოლიკების შეკრებაზე ვართ, თუ რა ხდება?

ჩუმად იჯექი-მეთქი, წავჩურჩულე. როდესაც აქ მოვდიოდი, მეგონა, იმ შეგონებებს მოვისმენდი, რომელთა უმეტესობაც ასე დაიწყებოდა: „ნუ იქმ“, მაგრამ ამის ნაცვლად პოეზიის საღამოზე აღმოვჩნდი. ბრედლი ისტერბრუკმა კვლავ თვალი მოგვაავლო, გაგვიღიმა და ცხენის კბილები გამოაჩინა. სხვა მრავალი ახალბედას მსგავსად, ერინ კუკიც აღტაცებული შესცქეროდა. სწორედ ასე უყურებენ მონაფეები მასწავლებელს,

რომელიც მათ სამყაროს სულ სხვანაირად, ახლებურად ანახებს.

– იმედი მაქვს, აქ მუშაობა თქვენთვის სასიამოვნო იქნება, მაგრამ თუ დადგა დრო, როცა აქ მუშაობა სიამოვნებას აღარ მოგგვრით – ვთქვათ, დადგა დრო, როცა ქურქით უნდა შეიმოსოთ – გაიხსენეთ, რომ თქვენ პრივილეგირებულ მდგომარეობაში იმყოფებით. ამ სევდიან, მოლუშულ სამყაროში ჩვენ ბედნიერების კუნძულზე ვართ. მრავალ თქვენგანს სამომავლო გეგმები უკვე აქვს, ზოგს ექიმობა სურს, ზოგს იურისტობა, რა ვიცი, ზოგსაც პოლიტიკოსობა...

– ღმერთმა დაგვიფაროს! – წამოიძახა ვილაცამ. დარბაზში სიცილი ატყდა.

მანამდე მეგონა, ისტერბრუკს პირი მეტად ველარ გაელეზოდა, მაგრამ ახლა უფრო ფართოდ გაიღიმა. ტომი ჯერ თავს აქნევდა, მაგრამ ბოლოს მასაც გაეცინა.

– კარგი, გასაგებია, ეს ტიპი ლადაობაში ნამდვილი იესო ქრისტეა!

– ჩემო ახალგაზრდა მეგობრებო, წინ საინტერესო, ნაყოფიერი ცხოვრების გზა გელით. ბევრ კარგ რამეს გააკეთებთ და გამოცდილებასაც შეიძენთ, მაგრამ „ჯოილენდში“ გატარებულ დღეებს ყოველთვის განსაკუთრებული სიხარულით გაიხსენებთ. ჩვენ აქ არც ავეჯს ვყიდით და არც მანქანებს, არც სახლებს და არც პოლისებს. არც პოლიტიკური მიზნები გვაქვს. ჩვენ მხიარულებას ვყიდით. ეს არ დაივინყოთ. გმადლობთ ყურადღებისთვის. ახლა კი საქმეს შეუდევით.

ტრიბუნიდან ჩამოვიდა, თავი დაგვიკრა და ისევ ისეთი, ტანჯული კაცის ნაბიჯით დაიძრა. სანამ ტაში მიწყნარდებოდა სცენიდან გავიდა. ეს იყო ერთ-ერთი საუკეთესო გამოსვლა, რომელიც ოდესმე მომესმინა, რადგან მართალი გამოსვლა

იყო და არა რალაც აბდაუბდა. აბა მითხარით, რამდენი ვინ-
მე ჩანერს თავის CV-ში ასეთ რალაცას: 1973 წლის ზაფხულში
ყვიდდი მხიარულებას.

გუნდების კაპიტნებად „ჯოილენდის“ სტაჟიანი თანამ-
შრომლები დაგვინიშნეს, რომლებიც სეზონის დახურვის შემ-
დეგ სხვადასხვა მოხეტიალე ცირკებთან ერთად მთელ ქვეყანა-
ში მოგზაურობდნენ. მათვე უნდა განეხილათ კლიენტების საყ-
ვედურებიც. იმ ზაფხულს საჩივართა უმრავლესობა სიგარეტის
აკრძალვით იყო გამონწვეული.

ჩვენი გუნდის კაპიტანი ენერგიული, ჩია ტანის გერი აღენი
გახლდათ. სამოცდაათს გადაცილებული იქნებოდა. გერი „ენი
ოუკლის სასროლეთსაც“ ხელმძღვანელობდა. თუმცა პირველი
დღის შემდეგ ამ ჯიხურს სასროლეთს აღარ ვეძახდით. ტირად
მოვიხსენიებდით, გერის კი ტირის აგენტად. „ბიგლის“ შვიდივე
წევრმა გერი ტირში გავიცანით. როცა მივედით, გერი თოფებს
ჯაჭვებზე ამაგრებდა. პირველი დავალება მოგვცა – მე, ტომს,
ერიხს და ოთხ სხვა თანაგუნდელს პრიზები თაროებზე უნდა
დაგველაგებინა. აი, ის დიდი, ფუმფულა სათამაშოები, რომ-
ლებსაც ვერასდროს ვერავინ იგებს. თუმცა, გერი გვარწმუ-
ნებდა, როდესაც პარკში ბევრი ხალხია, ყოველ საღამოს ერთ
პრიზს მაინც იგებს ხოლმე ვინმეო.

– კარგი მსროლელები მიყვარს, – გამოგვიცხადა, – ყველა-
ზე მეტად კი კარგი გათქვირული მსროლელები მიყვარს, ანუ
ლამაზი გოგოები. კიდევ მიყვარს, როცა ამ გათქვირულ გო-
გოებს, ღრმად ამოჭრილი ტოპები აცვიათ და დამიზნებისას
წინ იხრებიან. – 22 კალიბრიან თოფს, რომელიც პნევმატურ

იარაღად იყო გადაკეთებული (ისე იყო გადაკეთებული, რომ სროლისას რაც შეიძლება ხმამაღლა დაეჭეცა), ხელი დასტაცა და საჩვენებლად წინ გადაიხარა. – როცა ბიჭები ასე იხრებიან, ყოველთვის ვეუბნები, ხაზს გადაცილებული ხარ-მეთქი, გოგოებს კი – არასოდეს.

ამ დროს ფლორიდის უნივერსიტეტის მაისურსა და კეპში გამოწყობილმა სათვალთანმა ყმანვილმა, რონი ჰიუსტონმა წამოიძახა:

– მე ხაზს ვერ ვხედავ, მისტერ ალენ.

გერიმ გახედა და მომუშტული ხელები არარსებულ თეძოებზე დაილაგა. მის ტანზე ჯინსი თითქოს მიზიდულობის კანონის წინააღმდეგ ჩერდებოდა.

– მისმინე, შვილო, სამი რამე უნდა გითხრა. აბა, მზადა ხარ?

რონიმ თანხმობის ნიშნად თავი დაუქნია, ისეთი სახე ჰქონდა თითქოს კონსპექტის ჩასაწერად ემზადებოდა.

– პირველი: როგორც გინდა ისე მომმართე, „გერი“, „მამილო“, ან სულაც „ბებერო“, მაგრამ არა „მისტერ“, მე სკოლის მასწავლებელი არ ვარ. მეორე: ეგ სკოლის ქუდი აღარ დავინახო და მესამე: საჯარიმო ხაზი იქ იქნება, სადაც მე მომინდება და როცა მომინდება. ამის უფლება მაქვს, რადგან ეს ხაზი ჩემს გონებაში არსებობს. წარმოსახვითი ხაზია. მიხვდი? – თითები ჩავარდნილ, ვენებით დაქსელილ საფეთქელზე მიირტყა, რათა დაენახვებინა, სად გადიოდა ეს ხაზი, მერე ხელი პრიზებისკენ გაიშვირა, მერე სამიზნისკენ და ბოლოს დახლისკენ, რომელზეც ყურცქვიტები (იგივე არიფები) ფულს ჩამოდიოდნენ ხოლმე. – ყველაფერი თავში მაქვს. ეს ხაზი გონებაში არსებობს. გაიგე? – რონი ვერაფერს მიხვდა, მაგრამ თავი მაინც ენერგიულად დაუქნია. – ახლა კი მოიშორე ეგ ქუდი და ჰოუის სუ-

რათიანი კეპი დაიხურე, ან კეპი წარწერით „ჯოილენდი“. შენი პირველი დავალება ეს იქნება.

რონიმ ფლორიდის უნივერსიტეტის კეპი სასწრაფოდ იშიშვლა და უკანა ჯიბეში გაიქანა. სულ მალე კი ჰოუსის გამოსახულებიანი კეპი ეხურა. ამ კეპს იქაურ ენაზე „დოგტოპს“ ვეძახდით. რონის სამი დღის განმავლობაში ველადავებოდით და „მარადმწვანეს“ ვეძახდით. გაბრაზდა, მანქანების სადგომზე გავარდა, მანქანის ზეთის გუბე იპოვა, კეპი შიგ ჩააგდო და მერელა დაიხურა, მაგრამ როგორც საჭირო იყო ისე მაინც ვერ გამოიყურებოდა, რადგან არიან ტიპები, რომლებიც სულ მუდამ ახალბედებს გვანან. ერთ დღეს ტომიმ უთხრა, მაგ ქუდს ზედ თუ არ დააფსი შესაბამის იერს ვერ მიიღებსო. კინალამ დაიჯერა. კიდეც კარგი ტომი დროულად მიხვდა და ცოტა უკან დაიხია, უთხრა, იგივე შედეგი გექნება თუ ქუდს ოკეანის ნყალში დააღებო.

მამილო თავის გუნდს თვალს არ აცილებდა.

– რაც შეეხება ლამაზ გოგოებს, რამდენადაც ვხედავ, ერთი ჩვენს რიგებშიც არის.

ამის გაგონებაზე ერინმა მორცხვად გაიღიმა.

– ჰოლივუდელი გოგო, ძვირფასო?

– დიახ. მისტერ დინმა მითხრა, რომ აქ ეს როლი უნდა შევასრულო.

– თუ მასეა, მაშინ ბრენდა რაფერტისთან უნდა მიხვიდე. ამ პარკში მეორე ვინმეა, თან ჰოლივუდელი გოგოების დედაცაა. ეგ მოგარგებს იმ მოხდენილ მწვანე კაბას. უთხარი, რაც შეიძლება მოკლე კაბა შეგირჩიოს.

– დანყნარდი, ბებერო, ფეხი მაინც არ ჩაგივა! – მიუგო ერინმა. ორივემ ერთხმად გადაიხარხარა.

– არა, ეს ბავშვი მომწონს! როცა თავისუფალი დრო გექნება, ანუ როცა შენი აპარატის ჩხაკა-ჩხუკს მორჩები, მამილოს

შემოუარე. მე მოგინახავ საქმეს. მაგრამ ჯერ კაბა გამოიცვალე ხოლმე, თორემ შეიძლება ზეთით ან ნახერხით დაგესვაროს. კაპიშ?

– დიახ. – თქვა ერინმა, ახლა უკვე შეცვლილი, საქმიანი ტონით.

მამილო ალენმა საათს დახედა.

– აბა, ბავშვებო! პარკი ერთ საათში გაიღება. დანარჩენს მერე, ფულის კეთების პროცესში ისწავლით. კარუსელებით დავინწყით.

მამილომ ყველა გაგვანაწილა, მე „კაროლინის ბორბალი“ შემხვდა. ძალიან გამიხარდა.

– ერთ-ორ შეკითხვაზე პასუხის დრო დაგვრჩა, მაგრამ ახლა ბევრს ვერაფერს გეტყვით. გინდათ მკითხოთ რამე, თუ წასვლა გირჩევნიათ?

ხელი ავიწიე. თავი დამიქნია და სახელი მკითხა.

– დევინ ჯონსი გახლავართ, სერ.

– პატარა ბიჭო, კიდევ ერთხელ მომმართავ ეგრე და სამსახურიდან გავარდები.

– დევინ ჯონსი ვარ, მამილო. – „შე ბებეროს“ ნამდვილად ვერ დავუძახებდი, ყოველ შემთხვევაში, ჯერ ვერ დავუძახებდი.

– ეგრე ჯობია. აბა, რა გინდა, ჯონსი? ამ წითური ლამაზმანის გარდა კიდევ რა გიტრიალებს თავში?

– რას ნიშნავს გამოთქმა „კარნი კარნთაგანი“?

– ეს ნიშნავს, რომ შენ ბებერი ისტერბრუკივით ხარ. მამისი ბაზრობებზე ჯერ კიდევ ოცდაათიანებში მუშაობდა, ბაბუამისი კი უფრო ადრე, ჯერ კიდევ მაშინ, როცა ფსევდონიმების შოუს აჩვენებდნენ ბელად იულაჩაჩას მონაწილეობით.

– მე მგონი, გვალადავებ! – წამოიძახა ტომმა.

მამილომ ისე ცივად გახედა, ტომი მაშინვე დაშოშმინდა. თუმცა ტომის დაშოშმინება ადვილი საქმე არ იყო.

– შვილი, შენ იცი ისტორია რა არის?

– მმმ... რალაცები, რაც წარსულში მოხდა, არა?

– არა. – მიუგო მამილომ და ბრეზენტის ქამარი შეისწორა.

– ისტორია ადამიანთა მოდგმის კოლექტიური მეხსიერებაა, წინაპრების ნაგავი და განავალია. და მას განუწყვეტლივ ემატება რალაც. ახლა ჩვენ ამ ნაგვის გროვის თავზე ვართ მოქცეულნი, მაგრამ მალე ქვემოთ ჩავსრიალდებით და იმ თაობების ნაგავში დავიმარხებით, რომლებიც ამ ქვეყანაზე ჯერ არ გაჩენილან. უბრალო მაგალითს გეტყვი, წინაპრების ტანისამოსი ხომ ძველმოდურად და სასაცილოდ გვეჩვენება? და რადგან შენც იგივე მოგელის რაც სხვას, ანუ შენც შენი შვილების და შვილიშვილების ნაგავში დამარხვა არ აგცდება, მიტევების ცოტა მეტი უნარი უნდა გქონდეს.

ტომმა პირი გააღო, რალაცის თქმას აპირებდა, მაგრამ ჭკუა ეყო და გადაიფიქრა.

ახლა გუნდ „ბიგლის“ სხვა წევრი, ჯორჯ პრესტონი ალაპარაკდა:

– შენ ხარ კარნი კარნთაგანი?

– არა. მამაჩემს ორეგონში რანჩო ჰქონდა. ახლა მის საქმეს ჩემი ძმები უძღვებიან. მე ოჯახში თეთრი ყვავი ვარ და ძალიანაც ვამაყობ ამით. კარგი, თუ მეტი შესაკითხი არაფერი გაქვთ, სისულელეებს მოვრჩეთ და საქმეს მივხედოთ.

– შეიძლება კიდევ ერთი რამ გკითხოთ? – სთხოვა ერინმა.

– შეიძლება... მხოლოდ იმიტომ, რომ მაგარი გოგო ხარ.

– ქურქში გამოწყობა რალას ნიშნავს?

მამილომ ალენს გაეღიმა. ხელები თავისი ტირის დახლს დააბჯინა:

– პატარა გოგო, მითხარი, შენ თუ გაქვს წარმოდგენა, რას შეიძლება ნიშნავდეს?

– მგონი კი.

ჩვენი გუნდის კაპიტანმა ისე ფართოდ გაიღიმა, მისი ყველა ჩაყვითლებული კბილი და ეშვი დავინახეთ.

– ჰოდა ალბათ ეგაა.

გაინტერესებთ, რას ვაკეთებდი „ჯოილენდში“ იმ ზაფხულს? ყველაფერს. ვყიდდი ბილეთებს, პოპკორნს, ნამცხვრებს, ბამბის ნაყინს, გავყიდე მილიარდამდე „ჰოთდოგი“ (რომლებსაც იქ „ჰაუნდდოგს“ ვეძახდით). სწორედ ამ „ჰაუნდდოგის“ წყალობით მოვხვდი გაზეთში, თუმცა ის ავადსახსენებელი „ჰაუნდდოგი“ მე არ გამიყიდა, ჯორჯ პრესტონმა გაყიდა. ვმუშაობდი მამველად პლაჟზე და „ჰეფი ლეიქზეც“ – დახურულ აუზზე, აი იქ, სადაც წყლის სასრიალოები მთავრდებოდა. უამრავი უაზრო სიმღერის მელოდიაზე „ბიგლის“ სხვა წევრებთან ერთად მწკრივში ვცეკვავდი. ბავშვებსაც ვუვლიდი, თუმცა საამისო ლიცენზია არ მქონდა. თუ „ბზრიალა კასრებში“ რომელიმე ბავშვი აბლავლდებოდა, უნდა დამეყვირა: „აბა თავდაყირა დავატრიალოთ!“ ეს ნომერი მომწონდა და კარგადაც გამომდიოდა. სწორედ ბავშვებთან „ბზრიალა კასრებზე“ მუშაობისას მივხვდი, რომ მომავალში შვილები აუცილებლად მეყოლებოდა და არა მხოლოდ იმიტომ, რომ მათი დედა უენდი იქნებოდა.

მეც და სხვა დამხმარებმაც „ჯოილენდის“ ყველა კუთხე-კუნჭული მალე ავითვისეთ. პარკის ერთი კუთხიდან მეორეში თვალის დახამხამებაში გავჩნდებოდით ხოლმე. გავრბოდით შემოვლითი გზებით, ჯიხურების, პავილიონებისა და ატრაქ-

ციონების გავლით, გავრბოდით მიწისქვეშა გვირაბებით. მომსახურე პერსონალისთვის „ჯოილენდში“ სამი ასეთი მიწისქვეშა გვირაბი იყო. ერთს „ჯოილენდის“ მიწისქვეშეთს ვეძახდით, მეორეს „ჰაუნდდოგის“ მიწისქვეშეთს, მესამეს კი ბულვარს. ტონობით ნაგავი გამქონდა. გამქონდა ბულვარის გავლით, ელექტროურიკით. ამ ბნელ და საზარელ ბულვარს ძველმოდური ბარის ნეონის ნათურები ანათებდა. ნათურები საზარლად ციმციმებდნენ და ბზუოდნენ. რამდენჯერმე, როდესაც კონცერტის გასამართად ჩამოსულმა მომღერლებმა დაიგვიანეს და სცენის მუშები წასული დაუხვდათ, კონცერტის მომზადებაშიც მივიღე მონაწილეობა, ვათრიე ხმის გამაძლიერებლები და მონიტორები.

აქაური ენაც ვისწავლე. მაგალითად, უფასო შოუს ნაცვლად სიტყვა „სატყუარას“ ვხმარობდი. ეს ენა ნამდვილ კარნებს ეკუთვნოდა და მთებივით ბებერი იყო. სხვა ტერმინები კი, მაგალითად „ფუმფულები“, ლამაზი გოგოების აღსანიშნავად და „ოყნები“ იმ კლიენტების აღსანიშნავად, რომლებიც სულ მუდამ რალაციით უკმაყოფილონი არიან, აქაური ჟარგონი გახლდათ. სხვა პარკებს ალბათ თავიანთი ჟარგონი აქვთ, მაგრამ ყველა ამ ჟარგონის საფუძველია კარნი კარნთაგანი და მათი ენა.

სავაჭრო წერტილებში მუშაობა ყველას გვიადვილდებოდა. ნებისმიერი, ვისაც ხურდის სწორად დათვლა შეუძლია, საკმაოდ კვალიფიცირებულია იმისათვის, რომ პოპკორნის ურიკა ახრიგინოს ან სუვენირების დახლთან ივაჭროს. არც ატრაქციონების მართვა წარმოადგენდა დიდ სირთულეს, მაგრამ თავიდან ყველა ვუფრთხოდით, რადგან ჩვენს ხელში ადამიანების სიცოცხლე იყო, მათ შორის პატარა ბავშვებისაც.

– აბა მზად ხარ გაკვეთილისთვის? – მკითხა ლეინ ჰარდიმ, როდესაც „კაროლინის ბორბალთან“ მისული დამინახა. – კარგია. დროზე მოხვედი. პარკი ოც წუთში გაიღება. ჩვენთანაც ისეა, როგორც ფლოტში – ნახე, ისწავლე, ასწავლე. ახლა ის სქელო, შენთან ერთად რომ იდგა წელან...

– ტომ კენედი.

– ჰო. სწორედ ახლა ტომ კენედი ალბათ „ემმაკის ვაგონების“ მართვას სწავლობს. დრო მოვა – შეიძლება დღესვე – ის ვაგონების მართვას გასწავლის, შენ კი ბორბლის მართვას ასწავლი. სხვათა შორის, ეს ავსტრალიური ბორბალია, ანუ საათის ისრის საწინააღმდეგო მიმართულებით მოძრაობს.

– ამას რამე მნიშვნელობა აქვს?

– არა, არანაირი. უბრალოდ საინტერესოა. მთელ შტატებში ასეთი მხოლოდ რამდენიმეა. ორი სიჩქარე აქვს: ნელი და მართლა ნელი.

– იმიტომ რომ ეს ატრაქციონი პენსიონერებისთვისაა.

– ეგრეა. – ლეინმა სიჩქარეების გრძელ გადამრთველზე მანიშნა. ჯერ კიდევ მაშინ დავაკვირდი როგორ ამუშავებდა ამ გადამრთველს, როცა სამსახურში ამიყვანეს. გადამრთველთან მიმიშვა. ბერკეტს ბოლოში ველოსიპედის სახელურის რეზინი ჰქონდა დამაგრებული. – გრძნობ, როგორ ტკაცუნობს, როცა სიჩქარეში აგდებ?

– კი.

– აი, ეს გაჩერებაა. – ხელი ხელზე წამავლო და ბერკეტი ზემოთ ასწია. ამჯერად მეტად გატკაცუნდა რალაც და უზარმაზარი ბორბალიც მაშინვე გაჩერდა, კაბინები მსუბუქად აქანავდა. – ჯერჯერობით ხომ ყველაფერი გასაგებია?

– კი. მგონი. ამ ბორბალთან სამუშაოდ მოწმობა ან რაიმე სერტიფიკატი არ არის საჭირო?

– მოწმობა ხომ გაქვს?

– კი, მართვის მოწმობა მაქვს, მენშია გაცემული.

– ჩრდილოეთ კაროლინაში მანქანის მართვის მოწმობის ქონაც საკმარისია. მერე ალბათ რამე დამატებით კანონებს შე-
მოიღებენ. ასე იციან ხოლმე. წელს მართვის მოწმობაც გეყო-
ფა. ახლა ყურადღებით მისმინე, იმიტომ, რომ ყველაზე მნიშ-
ვნელოვანი რამ უნდა გითხრა. კარკასზე იმ ყვითელ ზოლს ხომ
ხედავ? – დავინახე. პანდუსის მარჯვნივ, ჩასასხდომი მოედნი-
საკენ მიმითითებდა. – თითოეული ვაგონის კარზე „ბედნიერი
მწევარია“ გამოსახული. როდესაც „მწევარი“ ყვითელ ზოლს
გაუსწორდება, ბერკეტს გადმონევ და გააჩერებ, ვაგონი ზუს-
ტად იქ გაჩერდება, სადაც ხალხი მასში ჩასხდომას შეძლებს. –
თქვა და ბერკეტი ძლიერად მოქაჩა. – დაინახე?

კი-მეთქი, მივუგე.

– სანამ ბორბალი არ ატორტმანდება.

– რაა?

– სანამ არ გაივსება. არ მკითხო ახლა როგორ და რა-
ნაირად უნდა გაივსოს. ატორტმანებამდე ბერკეტს მართლა
ნელ სვლასა და გაჩერებას შორის ამოძრავებ. როდესაც ბო-
ლომდე აივსება – თუ კარგი სეზონი გამოდგა, სულ მუდამ
სავსე იქნება – მერე ჩვეულებრივ, ნელ სიჩქარეში გადართავ.
მგზავრებს სულ ოთხი წუთი აქვთ. – რადიოზე მიმითითა. –
ეს რახრახა კი ჩემია, მაგრამ წესი ასეთია – ვინც ბორბალს
ამუშავენს, მუსიკასაც ის არჩევს. ღამე ძალიან მყვირალა
როკენროლი არ შეარჩიო, მზის ჩასვლის მერე აღარ შეიძლე-
ბა. ხომ გაიგე?

– ხალხი როგორ გადმოვსხა?

– ზუსტად იგივენაირად. ჯერ მართლა ნელი სვლა, მერე სტოპი, მართლა ნელი, სტოპი. „მწევარი“ ყოველთვის ყვითელ ზოლს გაუსწორე და მგზავრებიც უპრობლემოდ ჩასხდებიან და გადმოვლენ. საათში დაახლოებით ათი ბრუნი უნდა გააკეთო. თუ ყოველ ჯერზე ბორბალი ბოლომდე გაავსე, საათში შვიდას კლიენტზე მეტი გამოგივა.

დაეჭვებულმა შევხედე.

– კი მაგრამ ამის გაკეთება მე ხომ არ მომიწევს? ეს ატრაქციონი ხომ შენია?

– პატარა ბიჭო, ეს ბრედ ისტერბრუკის ატრაქციონია. ყველა მისია. მე ერთი უბრალო თანამშრომელი ვარ. მართალია, რამდენიმე წელია აქ ვმუშაობ, მაგრამ მაინც რიგითი ვარ. ამ ბორბალს ძირითადად მე ვამუშავებ, მაგრამ ყოველთვის – არა. ეგრე ნუ განიცდი. ზოგ პარკში ასეთ რამეს სვირინგებიანი, მთვრალი ბაიკერები ამუშავენ. ეგენი თუ ახერხებენ, შენ ვითომ რატომ ვერ შეძლებ?

– ალბათ შევძლებ.

ლეინმა პარკის ჭიშკარზე მანიშნა:

– უკვე გაიღო და აი, ყურცქვიტებიც მოდიან. პირველ სამ ბრუნს ერთად გავაკეთებთ. მერე შენი გუნდის წევრებს შენ თვითონ ასწავლი. იმ ჰოლივუდელი გოგოს ჩათვლით. შევთანხმდით?

აბა, ეს რა შეთანხმება იყო. სულ რაღაც ხუთწუთიანი ინსტრუქტაჟის შემდეგ ადამიანები 170 ფუტის სიმაღლეზე უნდა გამემგზავრებინა. სრული სიგიჟე იყო.

ხელი მხარში ჩამავლო.

– ნუ გეშინია! შენ ამას შეძლებ, ჯონსი. ნუ ნერვიულობ, თქვი, რომ შეძლებ.

– შევძლებ.

– კარგი ბიჭი ხარ. – მითხრა და ბორბლის კარკასზე მიმაგრებულ მეგაფონზე შეერთებული რადიო ჩართო. „ჭულიზი“ მღეროდა Long Cool Woman in a Black Dress-ს. შარვლის უკანა ჯიბიდან ტყავის ხელთათმანები ამოიღო. – ასეთი ხელთათმანები შენც დაგჭირდება, უნდა იშოვო. გარდა ამისა, ყვირილი და ხალხის მოზიდვაც უნდა ისწავლო. – დაიხარა, ყუთიდან, რომელსაც, მე მგონი, სულ თან დაათრევდა, მიკროფონი ამოაძვრინა და კლიენტურის მოზიდვა დაიწყო: – აბა, აქეთ მობრძანდით, გელით! ცოტა დაბზრილდით! მოდით, იჩქარეთ, იჩქარეთ! ზაფხული მალე გავა. აბა, სულ მალლა ვინ ავა? იქ, სადაც არის ჰაერი სულ სხვანაირი, ხედები კიდევ – ნაირნაირი. – მიკროფონი მოიშორა და თვალი ჩამიკრა. – აი ესაა ჩემი სიტყვა ხალხის მოსაზიდად. ორი-სამი ჭიქა რომ გადამეკრა, ნახავდი, რა სიტყვას დავცხებდი. შენ შენი სიტყვა თავად უნდა შეთხზა!

როცა ბორბალს პირველად გამუშავებდი, შიშისაგან ხელები მიკანკალებდა, ერთ კვირაში კი ნამდვილ პროფესიონალად ჩამოვეყალიბდი (თუმცა ლენინი ამბობდა, რომ სიტყვა დასახვენი მქონდა). ასევე შემეძლო „ბზრილა კასრების“ და „ემმაკის ვაგონების“ მართვაც... ამ უკანასკნელის მართვა მართლაც უადვილესი იყო, ორ ღილაკზე უნდა დაგეჭირა ხელი – მწვანე სტარტსა და წითელ სტოპზე – და ყურცქვიტების მიერ ერთმანეთში ჩაჭედული ვაგონები დაგეცალკეებინა. „ემმაკის ვაგონებით“ მგზავრობას სეირნობას არ ვეძახდით, ეს ნამდვილი აურზაური იყო.

აქაური ენაც ვისწავლე. გეოგრაფიაც ავითვისე – მიწისქვეშაც და მიწისზედაც. ტირში მუშაობაც დავამულამე. ისიც ვიცოდი, როგორ დამეჯილდოვებინა გათქვირული გოგოები პლუშის სათამაშოებით. ამ ყველაფრის შესასწავლად დაახლოე-

ბით ერთი კვირა დამჭირდა, ორ კვირაში კი თავს ისე ვგრძნობდი, როგორც თევზი წყალში. ქურქის ტარება რას ნიშნავდა პირველივე დღეს, დაახლოებით პირველის ნახევარზე გავიგე. ბრედლი ისტერბრუკი სწორედ მაშინ აღმოჩნდა „ზზრიალა კასრებთან“. ჯიხურთან იჯდა და თავის ჩვეულ ლანჩს, ტოფუს და ბარდას შეექცეოდა. მართალია ასეთი რამე გასართობ პარკებში არ იყიდება, მაგრამ არ უნდა დაგავინყდეთ, რომ ისტერბრუკის საჭმლის მომწოდებელი სისტემა „მშრალი კანონის“ ეპოქით თარიღდებოდა.

ქურქის ჩაცმა პირველად ექსპრომტად მომიხდა. მას მერე კი არაერთხელ მეცვა, რადგან ჰოუსის როლი კარგად გამომდიოდა. და რაც მთავარია, მისტერ ისტერბრუკმაც იცოდა, რომ კარგად გამომდიოდა. ქურქი მეცვა ერთი თვის თავზეც, როცა „ჯოილენდში“ იმ წითელქუდიან გოგონას შევხვდი.

...

პირველი დღე ნამდვილი საგიჟეთი იყო. მე და ლეინი „კაროლინის ბორბალს“ ათ საათამდე ერთად ვმართავდით. მერე მთელი საათნახევარი მარტო ვუძღვებოდი საქმეს, რადგან ლეინი მთელ პარკში დარბოდა და გახსნის დღის აღსანიშნავად ფოიერვერკებს აწყობდა. იმ დროისათვის უკვე დარწმუნებული ვიყავი, რომ ბორბალს არაფერი მოუვიდოდა. ყველაზე საშინელი ადამიანების გულუბრყვილობის დანახვა იყო. არცერთ ბავშვიან მამას აზრად არ მოსვლია ეკითხა, ვიცოდი თუ არა ბორბლის მართვა. ბორბალი იმდენ წრეზე ვერ გავუშვი, რამდენზეც უნდა გამეშვა – ისე დაჟინებით ვუყურებდი იმ ყვითელ ზოლს, რომ ნერვიულობისგან თავი ამტკივდა, მაგრამ სამაგიეროდ ბორბალი ყველა წრეზე სრულად დატვირთული იყო.

მერე ერინი მოვიდა ჩემთან. ძალიან ლამაზი იყო, ჰოლივუდელი გოგოს მწვანე კაბა ძალიან უხდებოდა. რიგში მდგომ რამდენიმე ოჯახს სურათი გადაუღო. ერთი სურათი მეც გადამიღო. დღემდე შენახული მაქვს, ოღონდ ზუსტად არ მახსოვს, სად. როდესაც ბორბალმა ბრუნვა დაიწყო, მკლავზე ხელი ჩამავლო, შუბლი ოფლის წვეთებით ჰქონდა დაცვარული, იღიმოდა და თვალები უელავდა.

– მაგარია ბორბლის ტრიალი?

თუ არავინ შემომაკვდება, მაგარი იქნება-მეთქი, ვუპასუხე.

– ვინმე პატარა ბავშვი კაბინიდან თუ გადმოვარდა, ეცადე დაიჭირო, სულ ეგ არის. – მითხრა და ფოტოების გადასაღები ახალი ობიექტების საძებნად გაიქცა. ნამდვილად არ გაუჭირდებოდა ადამიანების პოვნა, რომლებიც ზაფხულის ამ მშვენიერ დღეს სიამოვნებით გადააღებინებდნენ სურათს ლამაზ ნითურთმიან გოგონას. ერინი მართაღს ამბობდა. აქ მაგარი იყო.

დაახლოებით თორმეტის ნახევარზე ლეინი დაბრუნდა. იმ დროისთვის ბორბლის მართვა უკვე ისე მქონდა დამხეცებული, რომ ლეინი ბერკეტთან უხალისოდ მივუშვი.

– შენი გუნდის მეთაური ვინ არის, ჯონსი? გერი ალენი?

– კი, ეგ არის.

– ახლა იმის ტირში წადი და ნახე, იქნებ შენთვის ჰქონდეს რამე. თუ გაგიმართლა, შეიძლება პირდაპირ სანვრილფეხოში გაგიშვას. ეგებ, პირში ლუკმაც გადაიციდინო.

– სანვრილფეხო რაღაა?

– ის ადგილია, სადაც თანამშრომლები იკრიბებიან, როდესაც მოიცლიან ხოლმე და იქ ჭამენ. პარკების უმეტესობაში ასეთი ადგილი მანქანების სადგომთან ან სატვირთო მანქანების უკანაა, „ჯოილენდში“ კი ნამდვილი ლუქსი გვაქვს.

მშვენიერი მოსასვენებელი ოთახია. იქ არის, სადაც ბულვარი და „ჰაუნდდოგის“ მინისქვეშეთი ერთმანეთს კვეთს. ბუშტების გასაშვებ მინდორსა და „დანების შოუს“ შორის კიბეზე ჩახვალ. მოგეწონება, მაგრამ იქ მხოლოდ მაშინ წადი თუ მამილო გაგიშვებს. მაგ ბებერ გაიძვერასთან ჯახის თავი არ მაქვს. მაგისი გუნდი მაგისი გუნდია. მე ჩემი მყავს. სადილის კალათა გაქვს?

– არ ვიცოდი, თუ უნდა მომეტანა.

ჩაიცინა.

– ნელ-ნელა ყველაფერს ისწავლი. დღეს ერნის ჯიხურში მიდი, იქ, სადაც შემწვარ ქათამს ყიდიან. იმ ჯიხურს პლასტმასის სახურავი აქვს, თავზე დიდი მამალი ადგას. „ჯოილენდის“ ბარათი აჩვენე და, როგორც თანამშრომელს ფასდაკლებას გაგიკეთებს.

იმ დღეს ერნის ჯიხურში ვისადილე, მაგრამ ორ საათამდე მისვლა ვერ მოვახერხე. მამილოს ჩემთან დაკავშირებით სხვა გეგმები ჰქონდა.

– წადი კოსტუმების საცავში, პარკის ტექ. სამსახურსა და სადურგლოს შორის და დოტი ლასენს უთხარი, მამილომ გამომგზავნა-თქო.

– არ გინდათ, ჯერ თქვენ მოგეხმაროთ?

ტირი ხალხით იყო სავსე. დახლთან სკოლის მოსწავლეების ტევა არ იყო. ბავშვებს ერთი სული ჰქონდათ, როდის მოიგებდნენ იმ საოცნებო პლუმის სათამაშოებს. დახლთან ჩამწკრივებული მსროლელების უკან არიფები (გუნებაში პარკის კლიენტებს უკვე მეც ასე ვეძახდი) სამ რიგად იდგნენ. მამილო ალენი ჩემთან საუბრისას ხელებს ნიჩბებივით იქნევდა:

– არა. ახლა ერთადერთი რამ მინდა – აქედან რომ მოუსვა. ამ ყველაფერს ჯერ კიდევ შენს დაბადებამდე ვაკეთებდი. ისე, შენ რომელი ხარ, ჯონსი თუ კენედი? ის კი ვიცი, მაზალოქუ

დიანი ბიჭი რომ არ ხარ, მაგრამ ჯერ მაინც ყველა ერთმანეთში მერევიტ.

– ჯონსი ვარ.

– ჯონსი, ახლა ერთი ჭკუის სასწავლებელი საათი უნდა გაატარო „ბზრიალა კასრებში“. ყოველ შემთხვევაში, ბავშვებისთვის ეს ერთი საათი ნამდვილად ჭკუის სასწავლებელია. შენთვის შეიძლება ასე არ იყოს. – გაიღიმა და თავისი ყვითელი ეშვები გადმოყარა. ბებერ ზვიგენს გავდა. – აბა, კარგ დროს-ტარებას გისურვებ იმ შენს ქურქში.

კოსტუმების საცავში დიდი აურზაური იყო. ქალები აქეთ-იქით დარბოდნენ. ფიცარივით გამომშრალი დოტი ლასენი შესვლისთანავე დამეტაკა, თავისი ბრჭყალები ილლიებში ამომდო და ოთახის სიღრმისაკენ გამიტაცა. ჩავუარეთ მასხარების და კოვბოების კოსტუმებს, ძია სემის უზარმაზარ კოსტუმს (ოჩოფეხები იქვე კედელზე აეყუდებინათ), პრინცესებისა და ჰოლივუდელი გოგოების კაბებს და ძველმოდურ საცურაო კოსტუმებს, რომელთა ტარებაც, როგორც მერე შევიტყვე, მაშველებად მორიგეობისას გვექონდა მოსჯილი. დოტის პატარა იმპერიის ბოლოში ძაღლის ათობით ჩაფუშული კოსტუმი ელაგა. რა თქმა უნდა, ჰოუი იყო. ყველას ერთნაირი სახე ჰქონდა – ცისფერი თვალები, ბრიყვული ღიმილი და დაცქვეტილი ყურები. კოსტუმებისთვის კისრიდან კუდამდე ელვა შესაკრავი დაეტანებინათ.

– ღმერთო, რამხელა ხარ! კიდევ კარგი დიდი ზომის კოსტუმი წინა კვირას შევაკეთებინე. ბოლოს რომ ბავშვს ეცვა, იმან ილლიებს ქვემოთ სულ გამოგლიჯა. კუდის ქვეშაც გამოფხრინა. ეტყობა მექსიკურ კერძებს მიაძღა. – XL-ის ზო-

მის კოსტუმს ხელი დაავლო და მომიგდო. – ახლა სასწრაფოდ „ბზრიალა კასრებში“ გაიქეცი. დროზე, დროზე! ეს ბატჩი ჰედლის უნდა გაეკეთებინა, ყოველ შემთხვევაში მე ასე მეგონა, ის კი ამბობს, მთელი ჩვენი გუნდი დღეს „მიდუეიზე“ მუშაობსო. – ვერ მივხვდი, რას ნიშნავდა, მაგრამ დოტიმ კითხვის დასმის საშუალება არ მომცა. თვალები ისე გადმოკარკლა ან ძალიან კარგ გუნებაზე იყო ან სიგიჟის ზღვარზე და განაგრძო: – ახლა შეიძლება გაგიკვირდეს და ვერ გაიგო რაშია საქმე. საქმე კი იმაშია, რომ პარკის გახსნის პირველ დღეს მისტერ ისტერბრუკი ყოველთვის იქ ჭამს ხოლმე ლანჩს და ძალიან გაბრაზდება, თუ ნახავს, რომ დღეს ჰოუი არ გვყავს.

– რა, შეიძლება გაუშვას კიდევ ვინმე?

– არა, მაგრამ ძალიან კი გაბრაზდება. ცოტა ხანში მიხვდები, რა ცუდი რამეა მისი გაბრაზება. ეს არავის უნდა, იმიტომ, რომ მართლაც დიდი კაცია. ეს რა თქმა უნდა, გადასარევი რამეა, მაგრამ კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი ისაა, რომ კარგი კაცია. ამ ბიზნესში კი კარგი ხალხი უფრო დიდი იშვიათობაა, ვიდრე ქათმის პირში კბილები. – შემომხედა და ისეთი ხმა ამოუშვა ხაფანგში გაბმული ცხოველი რომ გამოსცემს. – ღმერთო, რამხელა ხარ და თან რა გამოუცდელი! მაგრამ ახლა მაგას რაღა ეშველება?

უამრავი კითხვა მიტრიალებდა თავში, მაგრამ ვერაფერი ვთქვი. ჩაფუშულ ჰოუის უაზროდ დავცქეროდი. ჰოუი კი მე მომშტერებოდა. ჯეიმს ბონდივით ვიყავი, ერთ გიჟურ ფილმში რაღაც სავარჯიშო ხელსაწყოზე რომ მიაბამენ. „შენ გგონია, ყველაფერს დავფქვავ“? ეკითხება გოლდფინგერს. გოლდფინგერი კი პასუხობს: „არა, მისტერ ბონდ, მე მგონია, რომ მოკვდებით“! სავარჯიშო ხელსაწყოს ნაცვლად მე რაღაც ბედნიერების მომტან მანქანაზე ვიყავი მიბმული, მაგრამ რა მნიშ-

ვნელობა აქვს. აზრი იგივეა. იმ პირველ დღეს ყველანაირად ვცდილობდი, ამ მანქანისთვის ფეხი ამეწყო, მაგრამ რაც მეტად ვცდილობდი, ის უფრო სწრაფად იწყებდა ბრუნვას.

– ბავშვო, ეს საწვრილფეხოში წაილე. ოღონდ არ მითხრა, რომ არ იცი, სად არის.

– არა, ვიცი. – კიდევ კარგი ლეინმა მიმასწავლა.

– მე მაინც გეტყვი, რომ ეგ აქაურების თავშეყრის ადგილია. იქ ყველაფერი გაიხადე საცვლის გარდა. თუ არ გაიხდი, იცოდე, ამ ქურქს რომ ჩაიცვამ ერთ წუთში ჩაიხარშები... გარდა მაგისა, ვინმემ თუ გითხრა, რაში მდგომარეობს კარნის პირველი წესი?

არაფერი მიპასუხია.

– ყოველთვის იცოდე, სად გაქვს საფულე. მადლობა ღმერთს, ამ პარკში ნაკლები ქურდობაა ვიდრე იქ, სადაც ახალგაზრდობაში მიმუშავია, მაგრამ უპირველესი წესი მაინც ეგ არის. მომეცი, მე შეგინახავ. – საფულე უსიტყვოდ გადავეცი. – ახლა კი წადი, მაგრამ სანამ გახდას დაიწყებ, ბევრი წყალი დალიე. მანამ სვი, სანამ მუცელი არ გაგებერება. არც არაფერი ჭამო. რაც არ უნდა გშიოდეს, მაინც არ ჭამო. მინახავს, ზოგ ბავშვს როგორ მიუღია მზის დარტყმა, ზოგსაც პირდაპირ ჰოუის კოსტუმში არევია გული. მოკლედ, ჯერ დალიე, მერე ყველაფერი გაიძრე, მერე ქურქი გადაიცვი, ელვა ვინმეს შეაკვრევი და „ბზრიალა კასრებისკენ“ მოუსვი. ნიშანია გამოკრული, ასე რომ ადვილად მიაგნებ. – ჰოუის დიდ ცისფერ თვალებს ეჭვით შევხედე. – ნუ გეშინია, შიგნიდან ყველაფერს კარგად დაინახავ.

– კი მაგრამ რა უნდა ვაკეთო?

მომამტერდა. ჯერ სერიოზული სახით მიყურებდა, მერე ღიმილმა გადაურბინა, ბოლოს კი გაიცინა, რაღაც უცნაურად, თითქოს სიცილი ცხვირიდან წასკდაო.

– ყველაფერი კარგად გამოგივა, – დამამშვიდა (ყველა ასე მეუბნებოდა), – როლში შედი, ბავშვო. იპოვე ძალღი შენში.

სანვრილფეხოში რომ მივედი, ათამდე ახალბედა და ერთი-ორი გამოცდილი თანამშრომელი ლანჩს შეექცეოდა. ახალბედებს შორის ორი ჰოლივუდელი გოგოც ერია, მაგრამ მორიდების დრო არ იყო. წყლის შადრევანს ხარბად დავენაფე, მერე კი სპორტული ფეხსაცმელი და შარვალი გავიძრე. ჰოუსის კოსტუმი დავფერთხე და ფეხები გავუყარე.

– ქურქი! – დაიყვირა ერთმა ძველმა თანამშრომელმა და მაგიდას მუშტი დაარტყა. – ქურქი! ქურქი! ქურქი!

მას სხვებმაც მიბაძეს და მთელი სანვრილფეხო აჟრია-მულდა. მე კი ტრუსისამარა, ჰოუსის კოსტუმში ფეხებნაყოფილი ჩუმად ვიდექი. ისეთი ამბავი ატყდა, გეგონებოდათ, ციხის სასადილოში პატიმრები აჯანყდნენო. ასეთ ბრიყვულ მდგომარეობაში არასდროს ვყოფილვარ. თუმცა შოუბიზნესი შოუბიზნესია. მე ახლა სცენაზე გამოსასვლელად ვემზადებოდი და ისიც კი არ მანალვლებდა, რომ წარმოდგენა არ მქონდა, რა ჯანდაბა უნდა მეკეთებინა, რა როლი უნდა შემესრულებინა.

– ქურქი! ქურქი! ქურქი!

– მოდით რა, ვინმემ შემიკარით! – დავიყვირე. – ოღონდ დროზე, „ბზრიალა კასრებში“ გავრბივარ.

ბოლოს ერთმა გოგომ პატივი დამდო და შემიკრა. შეკვრისთანავე მივხვდი, რატომ გამოიწვია ამ კოსტუმის ჩაცმამ ამხელა აჟიოტაჟი. სანვრილფეხოში კონდიციონერები იყო ჩართული – „ჯოილენდის“ მინისქვეშეთში ყველგან კონდიციონერები მუშაობდა – მაგრამ აქაც კი ოფლში ვინურებოდი.

ერთი ძველი თანამშრომელი მომიახლოვდა და ჰოუის ბენ-
ვიან თავზე ხელი თანაგრძნობით გადამისვა:

– იქამდე მე მიგიყვან. ელექტრომანქანა დაქოქილია, მიდი,
ჩახტი!

– მადლობა.

– აუუ, აუუ! – დაიყმუვლა ვილაცამ. ყველას სიცილი აუტყდა.

ბულვარზე გავედით, ნათურები ავისმომასწავებლად ციმ-
ციმებდნენ, ჩვენ კი მივრახრახებდით. საჭესთან მწვანე უნი-
ფორმაში გამონყობილი მოხუცი დამლაგებელი იჯდა, გვერდზე
კი მე, უზარმაზარი ცისფერთვალება გერმანული ნაგაზი ვე-
ჯექი. როდესაც კიბეს მივადექით (კიბეს ისრები მიუყვებოდა),
რომელსაც დიდი ასოებით ეწერა „ბზრიალა კასრები“, მოხუცი
მომიბრუნდა:

– არ ილაპარაკო. ჰოუი არ ლაპარაკობს, უბრალოდ ყვე-
ლას ეხუტება და თავზე ეფერება. აბა, წარმატებას გისურვებ.
თუ მიხვდი, რომ ოფლში ცურავ, ყველაფერს თავი დაანებე და
ეგ ქურქი გაიძრე. ბავშვებს ნამდვილად არ გაუხარდებათ მზის
დარტყმისაგან გულწასული და მინაზე გამოტილი ჰოუის ნახვა.

– წარმოდგენა არ მაქვს რა უნდა ვაკეთო, არავის უთქვამს.

– ჩავილაპარაკე მე. არ ვიცი, ის ბერიკაცი კარნი კარნთაგანი
იყო თუ არა, მაგრამ „ჯოილენდის“ შესახებ რაღაც-რაღაცები
ნამდვილად იცოდა.

– მაგას რა მნიშვნელობა აქვს! ბავშვებს ჰოუი უყვართ.
იმათ იციან, რა უნდა აკეთონ.

ელექტრომანქანიდან ძლივს გადმოვედი, კინალამ კუდზე
დავიდგი ფეხი. კიბეზე გაჭირვებით ავფორთხდი და კარის სა-
ხელურს დავეჯაჯგურე. მუსიკა შემომესმა. როგორც იქნა სა-
ხელური ჩამოვქაჩე. კარი გაიღო და ივნისის კაშკაშა სინათლემ
თვალი მომჭრა.

მუსიკა ახლა უფრო ხმამაღლა ისმოდა. ზემოთ დამაგრებული დინამიკებიდან მოდიოდა, სიმღერის სახელიც გამახსენდა: The Hokey Pokey. საბავშვო ბალების ყველა დროის ჰიტი იყო. დავინახე საქანელები, სასრიალოები, კარუსელები, აინონა-დაინონები და მინი კარუსელი, რომელსაც ერთი ახალბედა ატრიალებდა. ახალბედას თავზე ბაჭიას ყურები, ჯინსზე კი ფუმფულა კუდი ეკეთა. მერე საბავშვო მატარებელმა, რომელიც არნახული სისწრაფით – საათში ოთხი მილის სიჩქარით – გვიახლოვდებოდა, ქშენით ჩაგვიარა. მატარებლის ფანჯრებიდან ბავშვებს თავები გამოეყოთ და ფოტოაპარატმომარჯვებულ მშობლებს ხელებს უქნევდნენ. მშობლებს ასე ჰყავდათ დარიგებული. აქა-იქ მობორიალე ბავშვებს რამდენიმე ახალბედა და ძველი თანამშრომელი მეთვალყურეობდა. ძველებს ალბათ ბავშვების მეთვალყურეობისთვის საჭირო ლიცენზიებიც ექნებოდათ. ამ ძველებს – ერთ ქალს და ერთ კაცს – მაისურები ეცვათ წარწერით: ჩვენ გვიყვარს ბედნიერი ბავშვები. ჩემ წინ „ჰოუის მხიარული სახლის“ გრძელი შენობა იდგა.

მისტერ ისტერბრუკიც შევნიშნე. „ჯოილენდის“ ემბლემიანი ქოლგის ქვეშ მერხზე იჯდა. ისევ ის მეკუბოვის პიჯაკი ეცვა და ლანჩს ჩხირებით შეექცეოდა. თავიდან ვერ შევნიშნა, რადგან მწკრივად დანყობილ ბავშვებს უყურებდა, რომლებიც ახალბედებს „ჰოუის სახლისაკენ“ მიჰყავდათ. ბავშვების აქ დატოვება მაქსიმუმ ორი საათით შეიძლებოდა (მერელა გავიგე). მშობლები პატარებს აქ მაშინ ტოვებდნენ, როცა უფროსი შვილები დიდების კარუსელებზე საქანაოდ მიჰყავდათ ან „როკ-ლობსტერში“ – აქაურ უმაღლესი კლასის რესტორანში – სადილს შეექცეოდნენ.

მოგვიანებით ისიც გავიგე, რომ „ჰოუის სახლში“ მხოლოდ სამიდან ექვს წლამდე ასაკის ბავშვების დატოვება შეიძლებო-

და. ბავშვების უმრავლესობას დიდებივით ეჭირა თავი, საბავშვო ბაღის ვეტერანები იყვნენ, რადგან მათი მშობლები მუშაობდნენ. ზოგი ჭირვეულობდა, თუმცა თავიდან არც ისინი იმჩნევდნენ რამეს, ვაჟკაცურად იდგნენ, რადგან დედიკომ და მამიკომ უთხრეს, რომ ახლა წავიდოდნენ და ერთ-ორ საათში (თითქოს ამ ასაკის ბავშვმა იცოდეს, რას ნიშნავს ერთი-ორი საათი) მოაკითხავდნენ, მერე კი ყველა ერთად შინ დაბრუნდებოდა. ჯერ დარჩნენ, მერე კი მიხვდნენ, რომ ამ უცხოებით სავსე, ხმაურიან ადგილას სრულიად მარტონი იყვნენ, დედიკო და მამიკო არსად ჩანდნენ. ზოგი უკვე ტიროდა. მთელ ამ სანახაობას ჰოუის კოსტუმში გამომწყვდეული და სულმთლად გაოფლიანებული ვადევნებდი თვალს. გავიფიქრე, რომ ბავშვებზე ტიპური ამერიკული ძალადობის მონმე ვიყავი. რატომ უნდა მოიყვანოს ადამიანი ბავშვი – ახალფეხადგმული ბავშვი – გასართობ პარკში და მერე რატომ უნდა დატოვოს უცხოთა გარემოცვაში, თუნდაც მცირე ხნით?

ახალბედები უყურებდნენ, როგორ აღვარღვარებდნენ ბავშვები ცრემლებს (შიში ბავშვთა დაავადებაა, ისეთივე ბუნებრივი, როგორც ნითელა), მაგრამ წარმოდგენა არ ჰქონდათ, რა ექნათ. განა ასე შეიძლებოდა? ან ის შეიძლებოდა, პირველივე დღეს ლეინ ჰარდიმ სრულიად გამოუცდელი მარტო რომ დამტოვა გიგანტური ატრაქციონის სამართავად? „მაგრამ იმ ბორბალზე რვა წლამდე ბავშვებისთვის უფროსის გარეშე დაჯდომა მაინც არ შეიძლება, – გავიფიქრე, – ეს პანები კი სრულიად მარტონი არიან“.

არ ვიცოდი რა მექნა, მაგრამ გადავწყვიტე, რამე აუცილებლად მეღონა. ბავშვების მწკრივისაკენ წავედი, წინა თათები ზემოთ ავნიე და კუდი გამალებით ავაქიცინე. თავიდან ორმა-სამმა ბავშვმა შემნიშნა და ხელი ჩემკენ გამოიშვირა. ამ

დროს თითქოს შთაგონება მენჯია. მუსიკაც დამეხმარა. ზუსტად ორი მოღრიალე დინამიკის ქვეშ დავდექი. თათებიდან დაწყებული დაცქვეტილი ყურების ჩათვლით შვიდი ფუტის სიმაღლის ვიქნებოდი. შთამბეჭდავი სანახავი გახლდით. თვალეზგაფართოებული ბავშვები პირდაღებულები შემომცქეროდნენ. თავი დავუკარი და Hokey Pokey-ს ცეკვა დავიწყე.

ბავშვებს უცებ გადაავიწყდათ მშობლების არყოფნით გამონვეული შიშიც და სევდაც. გაიცინეს. ზოგს თვალეზში ისევ ცრემლები უბრწყინავდა, მაგრამ მაინც იცინოდა. მოახლოება ვერ გაბედეს, მაგრამ როცა მუსიკის ხმაზე მოუქნელი მოძრაობების კეთება დავიწყე, ერთი-ორი ნაბიჯი წინ გადმოდგეს. გაოცებულები იყვნენ, მაგრამ არ ეშინოდათ. ჰოუის ყველა იცნობდა. ადგილობრივებს იგი შუადღის შოუში ენახათ, სენტლუისიდან და ომაჰადან ჩამოსულები კი გაზეთების საკვირაო დამატებებიდან იცნობდნენ. იცოდნენ, რომ ჰოუი დიდი ძალლი იყო, მაგრამ კარგი ძალლი. არ უკბენდათ. მათი მეგობარი იყო.

Hokey Pokey-ს ვცეკვავდი და ეშხში შევდიოდი. ამ ცეკვის დანიშნულებაც სწორედ ეს არის – ხასიათზე მოიყვანოს ადამიანი. დამავიწყდა, რომ მცხელოდა და საშინელ დისკომფორტს განვიცდიდი. ისიც დამავიწყდა, რომ საცვალე დუნდულებს შორის მქონდა ამოჭერილი. მოგვიანებით სიცხისაგან თავიც ამტკივდებოდა, მაგრამ ცეკვისას ეს არ მაღარდებდა. კარგად ვიყავი, მართლა კარგად. და კიდევ იცით რა? უენდი კიგანიც კი გადამავიწყდა.

მერე მუსიკა შეიცვალა. Sesame Street-ის დაკვრა დაიწყეს. ცეკვა შევწყვიტე, ბალიშამოცმულ მუხლზე დავეცი და მკლავები გავშალე.

– ჰოუიიი! – დაიყვირა ერთმა პატარა გოგომ. მისი ხმა ამდენი წლის მერეც ყურებში მიდგას. გოგონა წინ გამოიჭრა,

ვარდისფერი კაბა ეშლებოდა და ფუმფულა მუხლები მოუჩანდა. მიზანს მივალნიე.

მათ იციან, რა უნდა აკეთონო, მითხრა იმ ბებერმა და მართალიც აღმოჩნდა. ჯერ დამაბზრიალეს, მერე წამაქციეს, მერე გარს შემომეხვივნენ, ჩამეხუტნენ და სიცილი დაიწყეს. ვარდისფერკაბიანი გოგონა გაუთავებლად მკოცნიდა დრუნჩზე და იმეორებდა: ჰოუი! ჰოუი! ჰოუი!

ამასობაში მშობლებიც მოგვიახლოვდნენ. აღტაცებულები ჩანდნენ. თათების ქნევა დავიწყე, გადავგორდი და სანამ პატარები სიყვარულით დამახრჩობდნენ თავი გავითავისუფლე. იმ დროს ვიგრძენი, როგორ მიყვარდა ბავშვები. ასეთი მცხუნვარე დღის მიუხედავად ძალიან მაგარი იყო.

არ დამინახავს როგორ ჩაიყო მისტერ ისტერბრუკმა მეკუბოვის პიჯაკის ჯიბეში ხელი, რაცია ამოიღო და რალაც სწრაფად ჩაილაპარაკა, მაგრამ ის კი ვიცი, რომ Sesame Street-ის დაკვრა შეწყვიტეს და ისევ Hokey Pokey ჩართეს. ისევ დავიწყე თათების ქნევა. ბავშვებიც მაშინვე ამყვნენ. თან თვალს არ მაცილებდნენ, არ უნდოდათ, რომელიმე მოძრაობა გამორჩენოდათ.

სულ მალე უკლებლივ ყველანი ვცეკვავდით. ცოტა ხანში ბავშვების მოსავლელად გამწესებული ახალბედებიც შემოგვიერთდნენ. ალბათ არ დამიჯერებთ, მაგრამ თავად მშობლებიც კი აცეკვდნენ. მერე კუდის ქნევას მოვყევი. ბავშვებს სიცილი აუტყდათ, დაბზრიალდნენ და მომბაძეს – უხილავი კუდების ქიციანი დაიწყეს.

როცა სიმღერა დამთავრდა ბავშვებს „ჰოუის სახლისაკენ“ გაუძეხი. ისეთი ბედნიერები და აღტაცებულები მომყვებოდნენ, თავი ჰამელნელი მესტვირე მეგონა. არცერთს აღარ უტირია. ეს დღე ჩემი, როგორც ჰოუის ყველაზე მაგარი დღე ნამდვილად არ იყო, თუმცა არც ცუდი ეთქმოდა.

ბავშვები მშვიდობით მივიყვანე „ჰოუის სახლში“ (ვარდისფერკაბიანი პატარა გოგონა კარის ზღურბლთან შეჩერდა და დამშვიდობებისას დიდხანს მიქნევდა ხელს). მერე შემოვბრუნდი და გავჩერდი. ჩემს გარშემო ყველაფერი ტრიალებდა. ოფლი თვალებში ჩამდიოდა, „ბზრიალა კასრებს“ და სხვა ატრაქციონებს გაორებულად ვხედავდი. ფეხები მომეკვეთა, ნავბორძიკდი. მთელმა ამ ნომერმა – ცეკვის პირველად შესრულებიდან იმ მომენტამდე, როცა პატარა გოგონამ ხელი დამიქნია – სულ რაღაც შვიდ (მაქსიმუმ ცხრა) წუთს გასტანა, მაგრამ უკვე გადამწვარი ვიყავი. იმავე გზით წავბანცალდი, რომლითაც მოვედი. არ ვიცოდი რა უნდა მექნა.

– შვილო, ერთი აქეთ მოდი.

მისტერ ისტერბრუკი იყო, კარში იდგა. შენობაში შემიძღვა, კარი მიხურა და კოსტუმის ელვა გამიხსნა. ჰოუის საოცრად მძიმე თავი მომძვრა და ჩამომივარდა, გაოფლილმა კანმა ხარბად დაიწყო კონდიციონერით გაგრილებული ჰაერის სუნთქვა.

– აგერ კიბეზე ჩამოჯექი. დავრეკავ და მანქანით წაგიყვანენ. ჰოუის როლის მორგება თავიდან ძალიან რთულია, შენ კი კარგად გამოგივიდა. ნამდვილად მოინდომე. ძალიან ენერგიული ნომერი იყო და ამასთან უჩვეულოც.

დიდი მადლობა-მეთქი. მეტი ვერაფერი ვთქვი. სანამ სიგრილეში და სიმშვიდეში არ აღმოვჩნდი, ვერც კი მივხვდი, რამდენად დაძაბული ვიყავი მანამდე.

– თუ გრძნობ, რომ გონებას კარგავ, თავი ჩალუნე.

– არა, გონებას არ ვკარგავ, მაგრამ თავი კი მტკივა. – ცალი ხელი ჰოუის კოსტუმიდან ამოვყავი და სახიდან ოფლი მოვიწმინდე. – თქვენი დიდი მადლობელი ვარ, ნამდვილად გადამარჩინეთ.

– ცხელ დღეს ჰოუის კოსტუმის ტარება 15 წუთზე მეტ ხანს არ შეიძლება. ივლისის ან აგვისტოს დღეებს ვგულისხმობ, როცა ტენიანობა მაღალია და სიცხე გაუსაძლისი ხდება. თუ ვინმემ ამაზე მეტ ხანს დაგაძალა კოსტუმის ტარება, პირდაპირ ჩემთან გამოუშვი. ერთი-ორი მარილის აბის გადაყლაპვაც არ განწყენდა. გვინდა, რომ ზაფხულში მაგრად იმუშაოთ, მაგრამ თავები კი არ უნდა დაიხოცოთ.

რაცია ამოიღო და რაღაც წყნარად ჩაილაპარაკა. ხუთ წუთში ელექტრომანქანა მოვიდა, ანაცინი და ერთი ბოთლი ყინულიანი წყალიც მომიტანეს. მისტერ ისტერბრუკი დაიხარა და ჩემ გვერდით ძალიან ფრთხილად ჩამოჯდა. შემეშინდა, რამე არ იტკინოს-მეთქი.

– რა გქვია, შვილო?

– დევინ ჯონსი, სერ.

– რას გეძახიან, ჯონსის? – პასუხს არ დალოდებია, – ჰო, რალა თქმა უნდა ასე გეძახიან, კარნის ენაზე ეგრეა. მთელი „ჯოილენდიც“ ხომ კარნია. ასეთ პარკებს დიდი დღე აღარ უწერია. გასართობი პარკების სამყაროს ყველგან „დისნეი“ და „ნოთს ბერი ფარმი“ დაეპატრონებიან. შეიძლება ცენტრალური სამხრეთი გადარჩეს. აბა მითხარი, როგორ მოგეწონა ქურქის ტარება. გასაგებია, რომ დაგცხა, სხვა მხრივ როგორი იყო?

– მომეწონა.

– რატომ?

– იმიტომ, რომ ზოგი ბავშვი ტიროდა.

გაიღიმა.

– მერე?

– მე რომ არ გამოვჩენილიყავი, მალე ყველა ატირდებოდა.

მე გავაჩერე.

– კი, მასე იყო. ჩინებულად გამოგივიდა. რა იცოდი, რომ ეს ცეკვა გაამართლებდა?

– არ ვიცოდი, მაგრამ... ალბათ რალაცნაირად მივხვდი. კვლავ გაიღიმა.

– „ჯოილენდში“ ასეთი წესი გვაქვს. ახალბედებს რალაცნას ყოველგვარი მომზადების გარეშე ვავალებთ. ზოგიერთები, ნიჭის მქონე ახალგაზრდები სპონტანურად იწყებენ რალაცნის კეთებას. ეს არის განსაკუთრებული რამ, განსაკუთრებული და ძალიან ძვირფასი. შენს შესახებ რამე ახალი ხომ არ შეიტყვე ამის კეთების დროს?

– რა ვიცი... არ ვიცი. შეიძლება ერთი რამ გითხრათ, სერ?

– მიდი, ნუ მოგერიდება.

ჯერ შევყოყმანდი, მერე კი გავბედე:

– ამ ბავშვების გასართობი პარკის ბაღში დატოვება, ცოტა არ იყოს უნამუსობაა. – ვთქვი და სწრაფად დავამატე: – „ბზრიალა კასრები“ მართლაც კარგი რამაა პატარებისთვის. კარგი გასართობია.

– ერთი რამ უნდა იცოდე, შვილო. „ჯოილენდი“ მცირე მოგებაზე მუშაობს, – მისტერ ისტერბრუკმა ცერითა და სარკინებლით დამანახა, რამდენად მცირეზე, – მშობლებმა იციან, რომ აქ მათ პატარებზე იზრუნებენ, ამიტომაც მთელი ოჯახით მოდიან. ბავშვების სახლში დატოვება და ძიძის დაქირავება რომ მოუხდეთ, შეიძლება სულაც არ მოვიდნენ და ჩვენი მოგებაც აორთქლდება. მესმის რასაც ამბობ, მაგრამ მეც ხომ მიმიხვდი? ამ პატარათა უმრავლესობა ასეთ ადგილას აქამდე არასდროს ყოფილა. აქ ყოფნაც ისევე დაამახსოვრდებათ, როგორც კინოში პირველი წასვლა ან სკოლაში გატარებული პირველი დღე. შენი წყალობით ის აღარ ემახსოვრებათ მშობლებისაგან მიტოვებულებმა როგორ იტირეს. სამაგიეროდ, ემახ-

სოვრებათ, როგორ იცეკვეს ჰოუსისთან ერთად, რომელიც მათ კეთილი ჯადოქარით გამოეცხადა.

– წარმომიდგენია.

ხელით შემეხო, მაგრამ თავისი დაკოჟრილი თითებით ჰოუსის ეალერსებოდა და არა მე.

– დისნეის პარკებში ყველაფერი წინასწარ დადგმული სცენარის მიხედვით კეთდება. მე კი ასეთი რამ მძულს. მძულს. ეს გართობის პაროდიაა, მეტი არაფერი. მე ექსპრომტის მოყვარული ვარ, მიყვარს ადამიანები, რომლებსაც იმპროვიზაცია შეუძლიათ. ამ საქმის გენიოსებიც მინახავს. შეიძლება შენც ეგეთი ხარ. ჯერ ამაზე დანამდვილებით ლაპარაკი ნაადრევია, მაგრამ მე მგონი სწორედ ასეთი ხარ. – ხელი წელზე მიიღო და გაიჭიმა. საეჭვო ღრჭიალი გაისმა. – შეიძლება შენი მანქანით მეც ვისარგებლო და სანვრილფეხომდე გამოგყვე? მე მგონი, ერთი დღისთვის საკმარისზე მეტ ხანს ვიყავი მზეზე.

ჩემი მანქანა თქვენი მანქანაა-მეთქი, მივუგე. მთელი „ჯოილენდი“ რა, მისი არ იყო?

– მგონი, ამ ზაფხულს კიდევ ბევრჯერ მოგიწევს ქურქის ჩაცმა. ახალგაზრდების უმეტესობა ამას სასჯელად მიიჩნევს, მაგრამ შენ ხომ ასე არ ფიქრობ? ხომ არ ვცდები?

არ ცდებოდა. მას შემდეგ მრავალ ადგილას მიმუშავია, მრავალი რამ მიკეთებია, ჩემი ამჟამინდელი საქმეც, რედაქტორობაც – რაც პენსიაზე გასვლამდე ალბათ ჩემი ბოლო სამსახურია – საშინლად მიყვარს, ძალიან მაგარია, მაგრამ ისეთი უცნაური ბედნიერება არასდროს მიგრძვნია, როგორსაც მაშინ, 21 წლის ასაკში ვგრძნობდი, როცა ივნისის იმ ცხელ დღეს ის ქურქი მეცვა და ვცეკვავდი. ვგრძნობდი, რომ იქ ვიყავი, სადაც უნდა ვყოფილიყავი.

იმპროვიზაცია, პატარავ.

მე, ტომი და ერინი იმ ზაფხულის მერეც მეგობრებად დავრჩით. მე და ერინი დღემდე ვმეგობრობთ, თუმცა ურთიერთობა, ძირითადად, მეილებით და ფეისბუქით გვაქვს. ზოგჯერ ნიუ-იორკში ლანჩზეც ვხვდებით ხოლმე ერთმანეთს. მის მეორე ქმარს არ ვიცნობ. თვითონ ამბობს, რომ კარგი ტიპია. მჯერა. ან რატომ არ უნდა მჯეროდეს? ერინი ხომ თვრამეტი წელი „მისტერ კაი ტიპის“ ცოლი იყო. ამ საზომით თუ ვიმსჯელებთ, მეორე ქმრად ვილაც მაჩანჩალას არ აირჩევდა.

1992 წელს ტომს ტვინის სიმსივნე დაუდგინეს. ექვს თვეში გარდაიცვალა. როდესაც დამირეკა და ნაწყვეტ-ნაწყვეტ, ძლივს მითხრა (ასე იმ წყეული ბურთის გამო ლაპარაკობდა, მის თავში რომ დაგორავდა) რაც სჭირდა, ენა ჩამივარდა. ძალიან განვიცადე. როგორ არ უნდა განმეცადა, როცა გავიგე, რომ გაფურჩქვნის ასაკში მყოფი ადამიანი თურმე უკვე ფინიშის ხაზს უახლოვდებოდა. ნუთუ ტომის ცხოვრებაში კარგი აღარაფერი უნდა მომხდარიყო? ნუთუ ვერასდროს ჩაიგორებდა კალთაში შვილიშვილებს და ველარც მაუიზე მოხვდებოდა, სადაც ასე უნდოდა გამგზავრება?

„ჯოილენდში“ ყოფნისას ერთხელ მოვისმინე, როგორ ახსენა მამილო ალენმა „მინდვრის გადაბუგვა“. იქაურ ენაზე ეს კლიენტების გაცურებას ნიშნავდა. მისი სიტყვები მრავალი წლის მერე გამახსენდა, როდესაც ტომმა ამ საშინელი ამბის სათქმელად დამირეკა.

გონებას თავდაცვის უნარი აქვს. ცუდი ამბით გამოწვეული პირველი შოკის გავლის მერე ადამიანი ფიქრობს: „ძალიან ცუდია, გასაგებია, მაგრამ ეგებ შანსი მაინც არსებობს. ეს ხომ არ არის საბოლოო განაჩენი. იმ ადამიანთა 95%, რომლებსაც ასეთი ბანქოს ქალაქი შეხვდებათ, კვდება, მაგრამ 5% ხომ

ცოცხლობს? ამას გარდა ექიმებიც ცდებიან ხოლმე დიაგნოზის დასმისას. ამასაც რომ თავი დავანებოთ, ზოგჯერ სასწაულიც ხომ ხდება“?

ამ ფიქრებში ხარ ადამიანი, როდესაც ის წყეული ზარი გაისმის. ეს ზარი ქალს ეკუთვნის, ქალს, რომელიც ერთ დროს ლამაზი გოგო იყო, ფრიალა მწვანე კაბით და რობინ ჰუდის სასაცილო ქუდით „ჯოილენდში“ რომ დარბოდა და დიდ ფოტოპარატს დაათრევდა. მიზანში ამოღებული ყურცქვიტები უარს ვერ ეუბნებოდნენ. უარს როგორ ეტყოდნენ, ამ ცეცხლისფერთმიან გოგოს, რომელიც ყველას ბედნიერ ღიმილს ჩუქნიდა. ერინ კუკს უარს ვინ ეტყოდა?

ღმერთმა უთხრა უარი. ღმერთმა გადაბუგა ტომ კენედისა და მისი მინდორი. როდესაც ოქტომბრის იმ მშვენიერ საღამოს ყურმილი ავიღე, ის გოგონა ქალად ქცეულიყო. მისი ნამტირალევი ხმა დაბერებულად და გადაქანცულად მეჩვენა.

– ტომი დღეს ორ საათზე გარდაიცვალა. მშვიდად მოკვდა. ვერ ლაპარაკობდა, მაგრამ გონებაზე იყო. დამშვიდობების ნიშნად ხელი მომიჭირა.

– ნეტა, მეც მანდ ვყოფილიყავი.

– ჰო... – ხმა აუკანკალდა, მაგრამ თავს მოერიდა, – კარგი იქნებოდა. – თქვა უკვე მტკიცე ხმით.

ადამიანი ასეთ დროს ფიქრობს: „რაც არის არის. გადავიტან. ყველაზე უარესისთვის ვარ მზად“. მაგრამ პატარა იმედი არ გტოვებს და ეს იმედი გიღებს ბოლოს. სწორედ ეს გკლავს.

ველაპარაკე. ვუთხარი, როგორ მიყვარდნენ ის და ტომი. ისიც ვუთხარი, რომ დაკრძალვას აუცილებლად დავესწრებოდი და დავამატე, მანამდეც თუ რამე დაგჭირდეს, არ მოგერიდოს – დღე იქნება თუ ღამე – დამირეკე-მეთქი. მერე ის

წყეული ყურმილი დავდე, თავი ჩავქინდრე და გულამომჯდარი ავტირდი.

ჩემი პირველი სიყვარულის დასასრული ახლოს ვერ მივაიმ ტკივილთან ძველი მეგობრის გარდაცვალებამ რომ მომგვარა, მაგრამ განცდა მსგავსი იყო. მაშინ მეგონა, ქვეყნის აღსასრული დადგა-მეთქი. თავიდან თვითმკვლელობაზე ვფიქრობდი (შეიძლება სულელური ფიქრი იყო და არც მთლად გულწრფელი), მერე სეისმურმა ძვრამ ჩემი ცხოვრების ჩვეული კურსი შეცვალა. მაშინ არ ვიცოდი, რისთვის შემედარებინა ეს ყველაფერი. აი, ეს არის ახალგაზრდობა.

ივნისის მიწურულს მივხვდი, რომ ჩემი და უენდის ურთიერთობა უილიამ ბლეიკის ვარდივით დასნეულებულიყო, მაგრამ იმას კი ვერ ვიჯერებდი, რომ *მომაკვდინებელი* სენით იყო ავად. ასეთ რამეს მაშინაც ვერ ვიჯერებდი, როცა ამის ყველა ნიშანი ძალიან ცხადი და თვალსაჩინო გახდა.

მაგალითისთვის წერილები ავიღოთ. მისის შოფლოუსთან ყოფნის პირველი ერთი კვირის განმავლობაში უენდის ოთხი გრძელი წერილი მივწერე. „ჯოილენდში“ მთელი დღის სირბილის შემდეგ ძლივს მივბობლდებოდი ხოლმე ჩემს მეორე სართულზე მდებარე ოთახამდე და წერილების წერას დიდი მონდომებით ვიწყებდი. დაღლილობისგან ვერ ვაზროვნებდი, თავი ახალი შთაბეჭდილებებით მქონდა სავსე, იმ კოლეჯის სტუდენტისვით ვიყავი შუა სემესტრში მისთვის სრულიად უცხო, რთული საგანის (პირობითად, გართობის უმაღლესი ფიზიკის) შესწავლა რომ დაიწყო. პასუხად ერთადერთი ღია ბარათი მივიღე. ბარათის წინა მხარეს ბოსტონის პარკის ხედი

გამოესახათ, უკან კი ორი, სხვადასხვა ხელით შესრულებული წარწერა იყო. სულ ზემოთ ჩემთვის უცნობი ხელით ეწერა: ამ ბარათს გწერს უენდი, რენეს კი საჭე უჭირავს! ქვემოთ სხვა ხელწერა იყო. ამ ხელწერას კარგად ვიცნობდი. ყველაფერი შემძულდა, საკუთარი თავიც კი. ნაჩქარევად წაენწერა: გაუმარჯოს! ჩვენ, გამყიდველი გოგოები თავგადასავლის საძიებლად კეიპ-კოდში წავედით. დროს გავატარებთ. მაგარი მუსიკა იქნება! არ ინერვიულო. სანამ რენე გწერდა, საჭე მე მეჭირა. იმედია, კარგად ხარ. უ.

მაგარი მუსიკა... იმედია, კარგად ხარ... არც „მიყვარხარ“, არც „მენატრები“, მარტო „იმედია, კარგად ხარ“. თუ იმ ოკრობოკრო ასოებით ვიმსჯელებდი, წერილი აშკარად რენეს მანქანაში (უენდის მანქანა არ ყავდა) იყო დაწერილი და თანაც დაძრულ მანქანაში. აშკარად ან დაბოლილები იყვნენ ან მაგარი მთვრალეები. მომდევნო კვირასაც ოთხი წერილი მივწერე. ჩემი სურათიც გავუგზავნე. ძაღლის კოსტუმი მეცვა. ერინმა გადამიღო. პასუხი არ მომსვლია.

ასეთ დროს ადამიანი ჯერ ღელვას იწყებს, მერე რალაცას ხვდება და ბოლოს კი რწმუნდება. შეიძლება დაჯერება არ გინდა – თავს ეუბნები, რომ შეყვარებული ადამიანიც ექიმივით ცდება, მცდარ დიაგნოზს სვამს – მაგრამ გულში მაინც ყველაფერი იცი.

ორჯერ დავურეკე. ორივეჯერ ყურმილი ერთმა და იმავე გოგომ აიღო. წარმოვიდგინე, რომ ამ გოგოს აუცილებლად არლექინის მსგავსი სათვალე ეკეთა, ჩაფართხუნებული ბებრული კაბა ეცვა და, რა თქმა უნდა, პომადა არ ესვა. პირველად მითხრა, არ არის, რენესთან ერთად წავიდაო. მეორედ უფრო მკვახედ მიპასუხა: არც არის და უახლოეს მომავალში არც იქნება, აქედან გადავიდაო.

– გადავიდა? სად გადავიდა? – ვკითხე შეშფოთებულმა. შოფლოუს პანსიონის მისაღები ოთახიდან ვრეკავდი. წინ საქალაქთაშორისო კოდების სია მედო. ისე ავნერვიულდი და ძველებური ტელეფონის ყურმილი ისე ჩავბლუჯე, თითები დამიბუჟდა. უენდი კოლეჯში სტიპენდიის წყალობით სწავლობდა, თან ჩემსავით მუშაობდა. ცალკე ბინას ვერ იქირავებდა. თავისი ფულით ვერ განვდებოდა, ვინმეს დაუხმარებლად თავს ამის უფლებას ვერ მისცემდა.

– არც ვიცი და არც მაინტერესებს. – მომიგო ჯაჯღანა გოგომ. – დავიღალე მაგ გოგოების სმით და ღამის ორ საათამდე ღრიანცელით. ზოგ ჩვენგანს ცოტა დაძინებაც უნდა. ვილაციისთვის შეიძლება წარმოუდგენელია, მაგრამ ასეა.

გული ისე ამიჩქარდა, მის ბაგაბუგს საფეთქლებში ვგრძნობდი.

– რენეც მასთან ერთად გადავიდა?

– არა, იჩხუბეს იმ ბიჭის გამო. იმის გამო, ვინც უენდის აქედან გადასვლაში დაეხმარა. – „უენდი“ ისეთი ზიზღნარევი ტონით წარმოთქვა, რომ ცუდად გავხდი. თავი ასე ცუდად ბიჭის ხსენებაზე არ მიგრძენია. უენდის ბიჭი მე ვიყავი. მერე რა თუ ვილაც ამხანაგი, რომელიც, ვთქვათ, სამსახურში გაიცნო, გადაბარებაში დაეხმარა? მერე რა მოხდა? რა თქმა უნდა, მასაც შეეძლო ბიჭი ამხანაგების გაჩენა, მეც ხომ გავიჩინე, სულ მცირე ერთი ამხანაგი გოგონა.

– რენე მანდ არის? შეგიძლიათ ტელეფონთან სთხოვოთ?

– არა, პაემანზეა წასული. – ეტყობა რალაცას მიხვდა და ლაპარაკის ხასიათზე მოვიდა. – თქვენ დევინი ხართ, არა?

ყურმილი დავკიდე. ჩემდა უნებურად დავკიდე. ჩემს თავს ვუთხარი, რომ არ მომჩვენებია, რომ ის ჯაჯღანა გოგო უცებ ცნობისმოყვარე ბუზლუნად გადაიქცა. თითქოს იქ რალაცაზე

შაყირობდნენ, მე კი ამ შაყირის ნაწილი ვიყავი. ალბათ მთავარი მოქმედი გმირიც გახლდით. როგორც ზემოთ აღვნიშნე, ტვინს თავდაცვის მექანიზმი აქვს.

სამი დღის შემდეგ უენდისგან წერილი მივიღე. ბოლო წერილი. ფურცლებს უსწორმასწორო გვერდები ჰქონდა, მინდვრებზე ბურთით მოთამაშე ფისოები ეხატა. ამნაირ ფურცლებზე მეხუთე კლასელი გოგონები წერდნენ ხოლმე. სამი გვერდი ერთი ამოსუნთქვით იყო დაწერილი. ძირითადად იმას მწერდა, თუ როგორ წუხდა, ყველაფერი ასე რომ მოხდა და არა სხვაგვარად; წერდა, როგორ ამაოდ ებრძოდა საკუთარ თავს; წერდა, რომ იცოდა, როგორ მტკენდა გულს; მთხოვდა, რაღაც დროის განმავლობაში არც დამერეკა და არც მენახა. იმედოვნებდა, რომ პირველი შოკი გამივლიდა და მეგობრებად დავრჩებოდით. მარწმუნებდა, რომ ის კარგი ბიჭი იყო, დარტმუტში სწავლობდა და ლაკროსს თამაშობდა. ეჭვი არ ეპარებოდა, რომ მეც მომწონებოდა და აუცილებლად გამაცნობდა ახალი სემესტრის დაწყებისას და ა. შ. და ა. შ. კიდევ ბევრი სისულელე...

იმ საღამოს „მისის შოფლოუს პანსიონიდან“ ორმოცდაათიოდე იარღში ქვიშაზე ვიჯექი. ერთადერთი განზრახვა მქონდა – უნდა დავმთვრალიყავი. ძვირი არ დამიჯდებოდა. იმ დროს ლუდის ექვსბოთლიანი შეკვრა ისე დამათრობდა, პატრონი ვერ მიცნობდა. ტომი და ერინიც შემომიერთდნენ. ვისხედით და ტალღებს ვუყურებდით: სამი ჯოილენდელი მუშკეტერი.

– რა დაგემართა? – მკითხა ერინმა.

მხრები ისე ავიჩიჩე, თითქოს რაღაც უმნიშვნელო უსიამოვნება შემხვდა.

– შეყვარებული დამშორდა, წერილი მომწერა.

– როგორ იწყებოდა, „ჩემო ძვირფასო, დევ“? – ხუმრობა სცადა ტომმა.

– არ შეგიძლია, ცოტა თანაუგრძნო ადამიანს? – დაუცაც-ხანა ერინმა. – დამწუხრებული და გულნატკენია და ცდილობს, არ გვაჩვენოს, შენ კიდევ... ისეთი ჩლუნგი ხარ, რომ ვერაფერს ხედავ და ვერაფერს გრძნობ, არა?

– არა, – თქვა ტომმა, ხელი მომხვია და თავისკენ მიმიზი-და, – ძალიან ვწუხვარ, რომ გული ასე გატკინეს, ძმაო! შეიძ-ლება ლუდში ჩაგეზიარო?

– კი, რა თქმა უნდა.

სანაპიროზე კარგა ხანს ვისხედით. ერინი ზრდილობიან დაკითხვას მიწყობდა. ამბის რალაც ნაწილი დამაფქვევინა კი-დეც. დანალვლიანებული ვიყავი. გულნატკენიც. მაგრამ გაცი-ლებით უარესიც მჭირდა და არ მინდოდა, მათ ეს ეგრძნოთ. ნაწილობრივ იმიტომ, რომ მშობლებმა ასე გამზარდეს – ბავ-შვობიდან ჩამჩინებდნენ, რომ საკუთარი უბედურების სხვე-ბისთვის თავს მოხვევა დიდი უზრდელობა იყო, მაგრამ კიდევ უფრო უარესი მიზეზის გამოც ვდუმდი – არანორმალურად ვეჭვიანობდი. ისიც კი არ მინდოდა, რომ მათ იმ *მატლის* არ-სებობა სცოდნოდათ (ის ხომ დარტმუტიდან იყო, ჰო, იქიდან იყო, ალბათ „მუსტანგიც“ ყავდა, რომლებიც მშობლებმა სკო-ლის დამთავრების აღსანიშნავად უყიდეს). მაგრამ ყველაზე უა-რესი ეჭვიანობაც არ იყო. ყველაზე ძნელი იმის გაცნობიერება იყო, რომ მე ცხოვრებაში პირველად უარმყვეს. უენდიმ თავისი ცხოვრებიდან ამომშალა, მაგრამ მე როგორ უნდა ამომეშალა?

ერთი ლუდი ერინმაც აიღო.

– მოდი, ამით შენს შემდეგ გოგოს გაუმარჯოს. არ ვიცი, ვინ იქნება, მაგრამ შენ თუ შეგხვდა ნამდვილად გაუმართლებს.

– გაიგეთ! ისმინეთ! – წამოიძახა ტომმა და თავისი ლუდი ასწია. მერე, იმიტომ რომ ტომი იყო და რამე აუცილებლად უნდა ეთქვა, დაამატა: – ყველაფერი კარგად იქნება!

არ მგონია, რომელიმე მართლა მიმხვდარიყო, რა დღეში ვიყავი იმ ზაფხულს. როგორ გამომეცალა მინა ფეხქვეშ. არ იცოდნენ და არც მინდოდა სცოდნოდათ. მეუხერხულეობდა. მრცხვენოდა. ამიტომაც თავს ძალა დავატანე, გავილიმე, ჩემი ლუდიც ავწიე და დავლიე.

კარგი ქნეს იმ ექვსი ბოთლის დაღევაში რომ ჩამეზიარნენ. მეორე დღეს გამონაყოლი არ მქონია, მარტო გულგატეხილი ვიყავი. კიდევ კარგი. „ჯოილენდში“ მისვლისას მამილო ალენმა განმიცხადა, რომ იმ დღეს ქურქი უნდა ჩამეცვა. სამი თხუთმეტწუთიანი ცვლა მქონდა – სამზე, ოთხზე და ხუთზე. ზრდილობის გულისთვის შევიგინე (ყველა იგინებოდა, როცა ეტყოდნენ, ქურქში უნდა გამოენყო), მაგრამ გულში გამიხარდა. მსიამოვნებდა ბავშვებით გარშემორტყმულს სიარული. მომდევნო დღეებში ჰოუის როლის შესრულება რაღაც სულ სხვა, მწარე გასართობად იქცა. როდესაც „ჯოილენდში“ კუდის ქიცინით დავაბიჯებდი, ვფიქრობდი, არაფერია გასაკვირი იმაში, უენდიმ რომ მიმატოვა-მეთქი. მისი ახალი შეყვარებული დარტმუტში სწავლობდა და ლაკროსს თამაშობდა. ძველი კი ზაფხულს მესამე კატეგორიის გასართობ პარკში ატარებდა და თანაც ძაღლის როლს ასრულებდა.

ზაფხული „ჯოილენდში“.

ატრაქციონებს ვმართავდი, დილაობით ტირს ვამზადებდი, ანუ პრიზებს თაროებზე ვალაგებდი, ნაშუადღევს კი ზოგიერთ

მათგანს გავცემდი. ათობით ერთმანეთში გადახლართულ „ემ-მაკის ვაგონს“ ვაცალკევებდი, ვბრანავდი ფუნთუშებს ისე, რომ ზედ თითებს არ ვანვაავდი და „კაროლინის ბორბალზეც“ ვმუშაობდი. სხვა ახალბედებთან ერთად „ბზრიალა კასრების“ სცენაზეც ვცეკვაავდი. რამდენჯერმე ფრედ დინმა „მოსაფოცხადაც“ გამიშვა, ასეთი რამ დიდი ნდობით აღჭურვას ნიშნავდა, რადგან თორმეტ და ხუთ საათზე სხვადასხვა პავილიონებიდან და ჯიხურებიდან ფული უნდა ამეგროვებინა. როდესაც რომელიმე ატრაქციონი ან კარუსელი გაფუჭდებოდა, სათადარიგო ნაწილების მოსატანად ჰევენს-ბეიში ან უილმინგტონში მივრბოდი, ოთხშაბათ სალამოს ტომთან, ჯორჯ პრესტონთან და რონი ჰიუსტონთან ერთად „ბზრიალა კასრების“ ან საშინელი ატრაქციონის, სახელად „ელვის“, დასაზეთად გვიანობამდე ვრჩებოდი. ამ „ელვაზე“ კაცი კისერს მოიტეხდა. ორივე ისე ნთქავდა ზეთს, როგორც ოაზისში მოხვედრილი აქლემი – წყალს. რაღა თქმა უნდა, ქურქიც მეცვა.

ყველაფრის მიუხედავად, ღამით თითქმის არ მეძინა. ზოგჯერ გამოტილი ვინეჯი, ჩემი ძველი, დასკოჩილი ყურსასმენები მეკეთა და „დორზს“ ვუსმენდი (განსაკუთრებით ხალისიანი მელოდიების მოსმენა მსიამოვნებდა. ვუსმენდი Cars Hiss By My Window-ს, Riders on the Storm-ს და, რაღა თქმა უნდა, The End-ს). როცა ველარც ჯიმ მორისონის ხმა მამშვიდებდა, ფეხაკრეფით ვდგებოდი და გარე კიბით სანაპიროზე სასეირნოდ ჩავდიოდი. ერთი-ორჯერ ნაპირზეც კი მეძინა. ცუდ სიზმრებს არ ვნახულობდი. მე მგონი იმ ზაფხულს არც არაფერი დამსიზმრებია.

დილით, წვერის პარსვისას, ვამჩნევდი, რომ უბეები შეშუპებული მქონდა, ზოგჯერ თავბრუ მეხვეოდა, განსაკუთრებით, თუ წინა დღეს ჰოუის როლის შესრულება მიხდებოდა (ყვე-

ლაზე მძიმე „საშინელებათა სახლში“ გამართული დაბადების დღეების საგიჟეთში მოხვედრა იყო), მაგრამ მისტერ ისტერ-ბრუკმა მითხრა, რომ ეს ჩვეულებრივი რამ იყო. სანვრილფეხოში მცირე ხნით სულს ვითქვამდი ხოლმე. მოკლედ, ვქაჩავდი, როგორც ახლა იტყვიან. ივლისის პირველ ორშაბათს კი, ოთხი ივლისის ზეიმამდე ორი დღით ადრე, თვალები ამეხილა.

„ბიგლი“ დილაობით მამილო ალენის ტირში იკრიბებოდა. სამუშაოზე ის გვანანაილებდა. თან ჩვენ მოგვმართავდა, თან თოფებს საქმიანად და გულმოდგინედ თავ-თავიანთ ადგილას აწყობდა. პარკის გახსნამდე პრიზებს ვალაგებდით (უმრავლესობას „დამზადებულია ტანივანში“ ეწერა). იმ დღით მამილომ მითხრა, ლეინ ჰარდი გეძახისო. გამიკვირდა. როგორც წესი, ლეინ ჰარდი სანვრილფეხოდან ცხვირსაც არ ყოფდა, სანამ პარკის გახსნას 20 წუთი არ დააკლდებოდა. სანვრილფეხოსკენ წავედი, მაგრამ მამილომ დამიყვირა:

– არა, მაქეთ არა. იმ ჯართის გროვასთან არის. – „კაროლინის ბორბლის“ ამგვარად მოხსენიება შეურაცხმყოფელი იყო. ამას ლეინის თანდასწრებით ვერავინ გაბედავდა. – გაინძერი, ჯონსი, დღეს ბევრი საქმე გვაქვს.

ნაბიჯს ავუჩქარე, მაგრამ ბორბალთან მისულს არავინ დამხვდა. ის კი ამართულიყო – მაღალი, უძრავი და ჩუმი. იდგა და პირველ სტუმრებს ელოდა.

– აქეთ მოდი! – შემომესმა ქალის ხმა. მარცხნივ შევბრუნდი და როზი გოლდი დავინახე, თავის ვარსკვლავებით მოჭედულ ჯიხურთან იდგა. მადამ ფორტუნას სრულ აღკაზმულობაში გამონყობილიყო. ლურჯი თავშალი ეკეთა, რომლის გამო-

ნასკეული ბოლო წელამდე დასთრევდა. გვერდით თავის ჩვეულ სამოსში გამონყობილი ლეინი ედგა – მომდგარი, გახუნებული ჯონსი და თასმებიანი მაისური ეცვა. მისი შემხედვარე იფიქრებდი, ამას თავში ტვინის ნასახი არ აქვსო, მაგრამ ტვინი საკმარისზე მეტი ჰქონდა.

შოუსათვის საგანგებოდ იყვნენ გამონყობილები. სახეზე ეტყობოდათ, რომ ცუდი ამბავი უნდა ეთქვათ. გონების თვალი ბოლო რამდენიმე დღეს გადავაკვლე, ეგებ რამე დავაშავე და არ მახსოვს-მეთქი. უცებ ისიც ვიფიქრე, იქნებ ლეინს ჩემი სამსახურიდან დათხოვნა ან სულაც გაგდება დაავალეს-მეთქი, მაგრამ ზაფხულის პიკზე ასეთ რამეს ვინ დაავალებდა? ასეთი რამის გაკეთება ხომ ფრედ დინის ან ბრენდა რაფერტის საქმე იყო. ან როზის რალა უნდოდა...

– ვინმე მოკვდა?

– რაც მთავარია, შენ არა. – მიპასუხა როზიმ. როლში შედიოდა და სასაცილოდ ლაპარაკობდა. ბრუკლინური აქცენტისა და კარპატების მკვიდრ მთიელთა კილოს ნაზავი იყო.

– რა ხდება?

– გამოგვყევი, ჯონსი, – მითხრა ლეინმა და ორივე ბილიკს გაუყვა, რომელიც ჯერ – პარკის გაღებამდე საათნახევრით ადრე – ცარიელი იყო. მხოლოდ რამდენიმე დამლაგებელი მოჩანდა. პავილიონებთან გზას ხვეტდნენ. როცა დავენიე, როზი და ლეინი აქეთ-იქით ამომიდგნენ. თავი იმ დამნაშავესავით ვიგრძენი ორ პოლიციელს განყოფილებაში რომ მიყავს.

– რა ხდება?

– ნახავ. – ავისმომასწავებელი ხმით მითხრა როზი/ფორტუნამ.

მალე მართლაც ვნახე. „საშინელებათა სახლის“ გვერდით „სარკეებიანი სასახლე“ იდგა. ბილეთების გამყიდველის ჯი-

ხურთან ჩვეულებრივი სარკე ეკიდა. სარკის ზემოთ აბრა იყო: ეს იმისთვის, რომ არ დაბავინყდეთ, სინამდვილეში როგორ გამოიყურებით. ლეინმა ერთ მკლავზე წამავლო ხელი, როზიმ კი მეორეზე. ახლა კი ნაღდად დამნაშავეს ვგავდი. ამწიეს და სარკის წინ დამაყენეს.

– აბა, რას ხედავ? – მკითხა ლეინმა.

– საკუთარ თავს. – ვთქვი და სასწრაფოდ დავამატე: – ცოტა თმა მაქვს გასაკრეჭი. – ესეც იმიტომ ვთქვი, რომ პირველმა პასუხმა ლეინი აშკარად არ დააკმაყოფილა.

– შე შტერო, შენა, ტანსაცმელს შეხედე. – მითხრა როზიმ. ბოლო ორი სიტყვა ძალიან სასაცილოდ წარმოთქვა.

შევხედე. სამუშაო ჩექმები, ჯინსი (შარვლის უკანა ჯიბიდან ხელთათმანებს ამოეყო თავი), გახუნებული ცისფერი პერანგი (გახუნებული, მაგრამ სუფთა), ჰოუის გამოსახულებიანი შელახული ქუდი. ჩემი ჩაცმულობის ეს ბოლო შტრიხი ბევრს ნიშნავდა!

– რა გინდათ, ვერ გავიგე. – ცოტა არ იყოს გავბრაზდი.

– მე მგონი, ტანსაცმელი ზედ გკიდია, თუ მეშლება რამე?

– მკითხა ლეინმა. – ადრე ასე არ გქონდა. რამდენი დაიკელი?

– არ ვიცი. ეგებ დრანცალა უოლისთან მივსულიყავით? – დრანცალა უოლი იმ ჯიხურს განაგებდა, რომელსაც „აბა გამოიცანი, რამდენი კილო ხარ“ ერქვა.

– სასაცილო არ არის, – გაბრაზებით მითხრა ფორტუნამ, – ამ სიცხეში მთელი დღე იმ ძაღლის კოსტუმს დაათრევ, მერე მარილიან აბებს ყლაპავ და ამას სადილს ეძახი! იგლოვე ის შენი დაკარგული სიყვარული, მაგრამ ჭამას კი ნუ გადაეჩვევი. ჭამე, გაიგე?!

– ვინ გითხრა, ტომმა? არა, ტომი არ გეტყოდა. ერინი იქნებოდა. რა მაგისი საქმეა...

– არავისაც არ უთქვამს – მხრებში გაიშალა როზი. – მე თვითონ ვხედავ.

– რას ხედავ არ ვიცი, მაგრამ რალაცების მოგონება კი ნამდვილად გეხერხება.

– მე მეექვსე გრძნობაზე არ ვლაპარაკობ, ბავშვო, მე ჩვეულებრივ ქალურ ხედვაზე გელაპარაკები. როგორ გგონია, სიყვარულით გონებადაბინდულ რომეოს ვერ ვიცნობ? ამდენი წელია ხელისგულებს დავყურებ და ბროლის ბურთებს ვაშტერდები, ეგ შემეშლება? – ერთი ნაბიჯი წინ გადმოდგა. შთამბეჭდავი ზომის მკერდიც აზიდა. – შენს პირად ცხოვრებასთან არაფერი მესაქმება, უბრალოდ არ მინდა, ოთხ ივლისს საავადმყოფოში ამოყო თავი. ისე, რომ იცოდე, მაგ დღეს ყველაზე მაღალი ტემპერატურაა გამოცხადებული. იქნებ მზის დარტყმა მიიღო ან რამე კიდევ უარესი დამართო თავს.

ლენინმა თავისი ქვაბურა მოიხადა, შიგ ჩაიჭყიტა და ისევ თავზე დაიკოსა.

– როზი პირდაპირ არ გეუბნება. მიკიბულ-მოკიბულად გელაპარაკება, თავის მკითხავის რეპუტაციას უფრთხილდება, მაგრამ ერთი რამ იცოდე, პატარა ბიჭო, ჩვენ ყველას ძალიან გვიყვარხარ, წესიერი ბიჭი ხარ, პატიოსანი, რასაც გავალებენ აკეთებ, პრობლემებს არავის უქმნი. ყველაფერს სწრაფად ითვისებ. იმ ქურქში რომ გამოენცობი, პატარები შენზე გიჟდებიან, მაგრამ ბრმა ხომ არ ხარ, ვერ ხვდები, რომ რალაც გჭირს? როზის ჰგონია, რომ გოგოს ამბავია. ეგებ არც ცდება... – როზიმ ისე გახედა თითქოს ეუბნებოდა, აბა გაბედე და ჩემს ნათქვამში ეჭვი შეიტანეო. – ან ეგებ შენი მშობლები განქორწინებას აპირებენ. ჩემები როცა გაშორდნენ, კინალამ მოვკვდი. ან იქნებ სულაც შენი უფროსი ძმა ჩააყუდეს წამლის ბარიგობისთვის.

– დედა გარდაცვლილი მყავს. ამას გარდა ერთადერთი შვილი ვარ. – დამუყავებული სახით ვიდექი.

– იმ გარე სამყაროში ვინ ხარ და რა ხარ ეგ ჩემი საქმე არ არის. ეს „ჯოილენდია“. შოუ. შენ ჩვენიანი ხარ, რაც ნიშნავს, რომ შენზე ზრუნვის უფლებაც გვაქვს. არ აქვს მნიშვნელობა, მოგწონს ეს თუ – არა. ასე რომ ჭამე რამე.

– ბევრი ჭამე, – მითხრა როზიმ, – ახლაც ჭამე, შუადღისითაც, მთელი დღე ჭამე. ყოველდღე ჭამე. შემწვარი ქათმის გარდა სხვა რამეც ჭამე, ყოველ ბარკალში გულის შეტევაა ჩადებული. „ლანგუსტში“ წადი და უთხარი, რომ თევზი და სალათა კონტეინერში ჩაგიდონ და ისე გამოგატანონ. ორმაგი პორცია მოგცენ. ცოტა წონაში მოიმატე, თორემ მოსიარულე ჩონჩხს გავხარ. – მზერა ლეინზე გადაიტანა: – გოგოს ამბავია, აბა რა!

– კარგი, ჰო, გეყოფა, ნუ გაუტრაკე ამ ბავშვს!

– აბა! ქალბატონის თანდასწრებით რეებს იძახი. – თქვა როზიმ მკაცრად. ეგრევე მაღამ ფორტუნად გადაიქცა.

– კარგი, მოვრჩეთ. – თქვა ლეინმა და თავისი ბორბლისკენ წავიდა.

როზის შევხედე. ჩემს დედობას ბევრი აკლდა, მაგრამ არც მის გარდა მყავდა ვინმე.

– როზი, ჩემი ამბავი ყველამ იცის?

უარის ნიშნად თავი გააქნია.

– სტაჟიანებისთვის შენ ერთი რიგითი ახალბედა ხარ, რომელსაც ყველაფერი გამოსდის... თუმცა აღარც ისეთი ახალბედა ხარ, როგორც სამი კვირის წინ იყავი. მაგრამ აქ ბევრს მოსწონხარ და ყველანი ხვდებიან, რომ შენს თავს რაღაც ხდება. მაგალითად, შენი მეგობარი ერინი. თუნდაც შენი მეგობარი ტომი. – „მეგობარი“ რაღაც უცნაურად, წამლერებით წარმოთქვა, თითქოს სხვა სიტყვას გაურითმავ. – მეც შენი მეგობარი

ვარ და ამიტომ შემოძლია გითხრა, რომ გულს ვერ მოერევი. მას მხოლოდ დრო მოერევა. სამაგიეროდ, შეგიძლია სხეულს მოერიო, ამიტომ ჭამე!

– რა ებრაელ დედასავით ლაპარაკობ!

– მე მართლაც ებრაელი დედა ვარ და დამიჯერე, საქმე სახუმაროდ არ გაქვს.

– მჯერა.

– მაგას არაფერი ეშველება. ყოველ შემთხვევაში, ახლა მაინც. მთავარია სხვა ფიქრებს არ აყვე, აი იმათ, დროდადრო რომ გსტუმრობენ.

გაოცებისგან პირი დავაღე. ადამიანებს, რომლებიც დიდხანს არიან იმ ბიზნესში, რომელშიც როზი გოლდი (ჩვენს ენაზე მათ თათმანებს ვეძახდით, რადგან ხელისგულზე მკითხაობდნენ), განსაკუთრებული უნარი აქვთ. ისინი აზრებს კითხულობენ და არა ხელისგულებს. ხალხს ეს ტელეპათია ჰგონია, სინამდვილეში კი მათი დაკვირვებულობის შედეგია.

თუმცა, არა ყოველთვის.

– იმ ჯაგაჯუგების მოსმენასაც შეეშვი, გაიგე? – მკაცრად შემომხედა და ჩემს სახეზე აღბეჭდილი გაოცების დანახვაზე გულიანად გაიცინა. – როზი გოლდი შეიძლება ერთი უბრალო ებრაელი დედა და ბებიას, მაგრამ მაღამ ფორტუნა მართლაც ბევრს ხედავს.

ჩემი ბინის პატრონიც ბევრს ხედავდა და ამჩნევდა, მაგრამ ეს მოგვიანებით შევიტყვე, მაშინ, როცა მისის შოფლოუ და როზი გოლდი ერთად ვნახე; მაღამ ფორტუნას იშვიათ გამოსასვლელ დღეს სანაპიროზე ლანჩს შეექცეოდნენ. ერთმანეთს მრავალი წლის განმავლობაში იცნობდნენ და ახლო მეგობრები იყვნენ. მისის შოფლოუ კვირაში ერთხელ ჩემს ოთახში მტვერს წმენდდა. უთუოდ ნანახი ექნებოდა რას ვუსმენდი. რაც შეეხე-

ბა დანარჩენს, ანუ თვითმკვლელობაზე ფიქრს, რა გასაკვირია, ქალს, რომელიც ამდენი წლის მანძილზე ადამიანის ბუნებას და ფსიქოლოგიას აკვირდება, სცოდნოდა, უარყოფილი ახალგაზრდა კაცი ზოგჯერ აბებზე, თოკებსა და წყალქვეშა დინებებზე რომ ფიქრობდა?

– კარგი, შევჭამ. – ყასიდად მივუგე. პარკის გაღებამდე ათასი საქმე მქონდა, გარდა ამისა მინდოდა გავცლოდი, სანამ რამეს კიდევ იტყოდა, მაგალითად: *მას უნდა ჰქვია და ნძრევისას მუდამ მასზე ფიქრობ.*

– და კიდევ, ძილის წინ ერთი დიდი ჭიქა რძე დალიე. – თითი დამიქნია. – ყავა არა, რძე. კარგად დაგეძინება.

კარგი, ვცდი-მეთქი.

მერე ისევ როზიდ გადაიქცა.

– გახსოვს, ჩვენი შეხვედრის პირველ დღეს რომ მკითხე, შენს მომავალში ახალგაზრდა, ლამაზ, შავთმიან გოგოს ვხედავდი თუ არა. გახსოვს?

– კი, მახსოვს.

– და მე რა გითხარი?

– რომ ის ჩემს წარსულში დარჩა.

როზიმ თანხმობის ნიშნად თავი დამიქნია, სერიოზულად და მედიდურად.

– კი, ასეა. შენს წარსულში დარჩა. და როდესაც დაურეკავ და სთხოვ, კიდევ ერთი შანსი მოგცეს – შენ კი მას აუცილებლად დაურეკავ – თავმოყვარეობა არ დაგავინწყდეს. თავმოყვარეობას ნუ დაკარგავ. ნურც ის დაგავინწყდება, რომ საქალაქთაშორისო ზარები ძვირი სიამოვნებაა.

„ისეთი რამე მითხარი, რაც მე არ ვიცი“ – გავიფიქრე ჩემთვის, მაგრამ ხმამაღლა მხოლოდ ეს ვუთხარი:

– კარგი, როზ, ახლა უნდა წავიდე, ბევრი საქმე მაქვს.

– ჰო, ყველას მძიმე დღე გველის. მაგრამ სანამ წახვალ, ერთ რამეს გკითხავ. იმ ბიჭს უკვე შეხვდი? აი იმას, ძალღი რომ ყავს. ან იმ გოგონას, წითელი ქუდი რომ ახურავს და თოჯინას დაატარებს. ჩვენი პირველი შეხვედრისას მათზეც გითხარი.

– როზ, ამ ბოლო დროს ათას ბავშვს...

– ესე იგი არ შეხვედრიხარ, მაგრამ აუცილებლად შეხვდები. – ქვედა ტუჩი გამობრიცა და შუბლზე ჩამოშლილ თმას სული შეუბერა. მერე მაჯაზე წამავლო ხელი. – ჯონსი, საფრთხეს ვხედავ. საფრთხე და სევდა გელოდება.

ერთი წუთით მომეჩვენა, რომ რამე ამდაგვარს მეტყოდა: შავ უცნობს უფრთხილდი! ცალთვლიან ველოსიპედზე ამხედრებულ უცნობს! მაგრამ ხელი გამიშვა და „საშინელებათა სახლზე“ მიმითითა:

– იმ საშინელ ჯურღმულს რომელი გუნდი ემსახურება? შენი ხომ არა?

– არა, „დობერმანების“.

„დობერმანები“ მიმდებარე ატრაქციონებზეც იყვნენ პასუხისმგებელნი – „სარკეებიან სასახლესა“ და „ცვილის მუზეუმზე“. ამ სამი ატრაქციონის არსებობით „ჯოილენდი“ პატივს მიაგებდა ძველი ბაზრობების სულს.

– კიდევ კარგი. მაგას არ გაეკარო. მანდ სული სახლობს. იმ ბიჭს, რომელსაც ცუდი აზრები აქვს აკვიატებული, მაგ მოჯადოებულ სახლში სიარულიდა აკლია. იგივეა პირსავლებში დარიშხანი რომ გაურიო. კაპიშ?

კი-მეთქი, ვუთხარი და საათს დავხედე.

ჩემი ყესტის მნიშვნელობას მიხვდა და წასასვლელად მოემზადა.

– იმ ბავშვებზე თვალი გეჭიროს. თავსაც გაუფრთხილდი, ბიჭუნო! თავზე ჩრდილი გადგას.

უნდა გამოვტყდე, ლეინმა და როზიმ მაგრად შემანჯღრიეს. „დორზს“ მაინც ვუსმენდი, მაგრამ ჭამას კი ვუმატე. დღეში სამ რძიან კოქტეილსაც გეახლებოდით. ვიგრძენი, როგორ ამევსო სხეული ახალი ენერგიით. ოთხ ივლისს „ჯოილენდი“ სავსე იყო. იმ დღეს ყველა დროის რეკორდი მოვხსენი – ქურქი ათჯერ მეცვა.

განრიგის გადმოსაცემად თავად ფრედ დინი მეახლა. მისტერ ისტერბრუკის წერილიც გადმომცა. „თუ მიხვდი, რომ ძალიან დაიღალე, ყველაფერს შეეშვი და შენი გუნდის კაპიტანს უთხარი, შემცვლელი მოგინახოს“, ეწერა წერილში.

- არაფერი მომივა.
- კარგი, მაგრამ ეს წერილი მამილოს აუცილებლად ანახე.
- კარგი, ვანახებ.
- ბრედს მაგრად მოსწონხარ, ჯონსი. ასეთი რამ იშვიათობაა. როგორც წესი, ახალბედებს ვერ ამჩნევს, თუ ვინმემ რამე არ გააფუჭა.

ისტერბრუკი მეც მომწონდა, მაგრამ ფრედისთვის არაფერი მითქვამს. ემანდ არ ეფიქრა, ტრაკში უძვრებო.

ოთხ ივლისს ყველა გამოსვლა ათწუთიანი უნდა მქონოდა. აიტანდა კაცი, მაგრამ გამოსვლები ათის ნაცვლად თხუთმეტ წუთს გამიგრძელდა. თანაც უმონყალოდ ცხელოდა. ყველაფერი დულდა. ბედად, დოტი ლასენმა მეორე XL-ის ზომის კოსტუმიც შეაკეთებინა. ხან ერთი მეცვა, ხან მეორე. სანამ ერთი მეცვა, დოტი მეორეს ატრიალებდა და ასე ამობრუნებულს ვენტილატორთან კიდებდა, რომ ოფლი შეშრობოდა.

იმ დროს კოსტუმის გახდა-ჩაცმის საიდუმლო უკვე ვიცოდი. ქურქს მე თვითონ, სხვის დაუხმარებლად ვიძრობდი. ჰოუის მარჯვენა თათი ხელთათმანივით უნდა წამოგეცვა. რაც ეს აღმოვაჩინე, ზურგზე ელვის გახსნას უკვე უმარტივესად ვახერხებდი. მთავარი იყო, თავი მოგეძრო, მერე ყველაფერი თავისით ხდებოდა. ახლა უკვე გასანევი ფარდის უკან ვდგებოდი და ქურქს დამოუკიდებლად ვიხდიდი. სანვრილფეხოში გოგოების წინაშე გაოფლილი, ნახევრადგამჭვირვალე საცვლით დგომა აღარ მიწევდა.

ოთხ ივლისს, როცა გამოსვლები დამეწყო, ყველა სხვა მოვალეობისგან გამათავისუფლეს. ყოველი გამოსვლის მერე „ჯოილენდის“ მიწისქვეშეთში გავრბოდი, სანვრილფეხოში დივანზე ვწვებოდი და ხარბად ვისუნთქავდი კონდიციონერით გაგრილებულ ჰაერს. ძალების აღდგენის შემდეგ ერთი ოფლიანი კოსტუმის ნაცვლად მეორეში ვეხვეოდი. ნომრებს შორის უამრავ წყალს და უშაქრო ცივ ჩაის ვსვამდი. ალბათ არ დამიჯერებთ, თუ ვიტყვი, რომ მაგრად მომწონდა რასაც ვაკეთებდი. იმ დღეს ყველას ვუყვარდი.

და აი, ნაშუადღევს სამი საათი და ორმოცდახუთი წუთია. „ჯოილენდ ავენიუს“ ცეკვა-ცეკვით მივუყვები, თავზე კი ხმის გამაძლიერებლები დამბლავიან: Chick-A-Boom, Chick-A-Boom, Don'tcha Just Love It. ბავშვებს ვეხვევი და ვეფერები, უფროსებს კი აგვისტოს თვის გასაოცარი ფასდაკლების კუპონებს ვურიგებ. სეზონის მიწურულს, კლიენტების შემცირებასთან დაკავშირებით, „ჯოილენდში“ მუდამ ფასდაკლებები იმართებოდა. ფოტოებს მიღებენ, ვპოზიორობ (ზოგ ფოტოს ჩვენი, ჰოლივუდელი გოგოები მიღებენ, ზოგსაც მშობლები), უკან აღფრთოვანებული ბავშვების გუნდი დამყვება და თვალს არ მაშორებს. მე აქეთ-იქით ვიყურები, „ჯოილენდის“ მიწისქვეშეთის კარს

ვეძებ, რადგან ვგრძნობ, რომ მეტი აღარ შემიძლია. ჰოუის როლში ერთი გამოსვლა და მრჩა, ერთადერთი, რადგან ჰოუი თავის დაცვეტილ ყურებს და ცისფერ თვალებს მზის ჩასვლის შემდეგ აღარავის ანახებს. ის კი აღარ ვიცი, რატომ. უბრალოდ შოუს ასეთი ტრადიცია აქვს.

ის პატარა წითელქუდიანი გოგონა მგონი მანამ შევნიშნე, სანამ „ჯოილენდის“ გახურებულ ასფალტზე დაეცემოდა. თუმცა დანამდვილებით ვერ ვიტყვი, რადგან დრო მცდარ მოგონებებს წარმოშობს, რეალურებს კი ასხვაფერებს. გასართობ პარკში წითელქუდიანი ბავშვის დანახვა, აბა, ვის გაუკვირდებოდა. იმ დღეს ალბათ ათასობით ასეთი წითელი ქუდი გავყიდეთ. და თუ მაინც შევნიშნე, მხოლოდ იმ თოჯინის წყალობით, რომელიც გულზე მიეხუტებინა. მაღამ ფორტუნამ ხომ სულ რაღაც ორი დღით ადრე გამაფრთხილა, თვალი მჭეროდა წითელქუდიან, თოჯინიან გოგონაზე. იქნებ ამიტომაც შევნიშნე. ან იქნებ სულაც იმაზე ვფიქრობდი, როგორმე გზიდან გადავსულიყავი, რომ გული არ წამსვლოდა და ძირს არ გავშოტილიყავი. პრობლემა მის თოჯინას არ შეუქმნია, ჰოთდოგმა შექმნა, რომელიც მეორე ხელში ეჭირა.

მგონი მახსოვს, როგორ გამოიქცა ჩემკენ (ყველანი მობოდნენ). სინამდვილეში ის მახსოვს, რაც მერე მოხდა, ისიც მახსოვს, რატომ მოხდა. ჰოთდოგს ილუკმებოდა და როცა „ჰოუი“-ს დასაძახებლად პირი გააღო, ლუკმა გადაცდა. ჰოთდოგი ხომ შესანიშნავი რამეა დასახრჩობად. საბედნიეროდ, როზი გოლდის წინასწარმეტყველება გამახსენდა და სწრაფად ვიმოქმედე.

გოგონას მუხლები მოეკეცა. მის სახეზე აღბეჭდილი ბედნიერება ჯერ გაოცებამ შეცვალა მერე კი – შიშმა. მაშინვე ხელთათმნიანი თათი ზურგზე ვიტაცე და ელვის გახსნა დავიწყე. ჰოუის თავი მომერყა და გვერდზე გადამივარდა. აწითლე-

ბული, ოფლიანი სახე გამომიჩნდა. პატარა გოგონას თოჯინა დაუვარდა, ქუდი მოძვრა და ხელი ყელზე იტაცა.

– ჰოლი, – დაიყვირა ვიღაც ქალმა, – ჰოლი, რა მოგივიდა?

მაგრამ მე იქ ვიყავი. მე, ვინც ვიცოდი, რა მოუვიდა გოგონას და ისიც ვიცოდი, რა უნდა მექნა. ალბათ გესმით, როგორ გაუმართლა პატარას. 1973 წელი იდგა. ჰენრი ჰაიმლიხმა ამ ამბიდან მხოლოდ ერთი წლის შემდეგ გამოაქვეყნა თავისი სახელგანთქმული სტატია და ჰაიმლიხის მანევრიც მერელა გახდა ცნობილი. თუმცა ამ ხერხს მანამდეც ბევრი იცნობდა. ეს ილეთი ჯერ კიდევ უნივერსიტეტის სასადილოში მუშაობის დანყებაამდე ჩატარებულ ტრენინგზე გვასწავლეს. ჩვენი ტრენერი რესტორანთა ომებში გამობრძმედილი ვეტერანი იყო, ქალაქში „მაკდონალდსის“ გახსნის მერე თავისი კაფეს დახურვა რომ მოუხდა.

– დაიმახსოვრეთ, არაფერი გამოვა თუ მთელი ძალა არ დაატანეთ, – გვითხრა მაშინ, – როცა ხედავთ, რომ თქვენს თვალწინ ვიღაც იღუპება, ნეკნის შემოტყდომაზე ნუ იფიქრებთ.

დავინახე, როგორ გალურჯდა გოგონა, ამიტომ მის ნეკნებზე ნამდვილად არ მიფიქრია. მაგრად ჩავბლუჯე და ბანჯგვლიანი მარცხენა თათი მკერდზე მთელი ძალით მოვუჭირე. ხელი მხოლოდ ერთხელ დავაჭირე მაგრად და ყვითელი ჰოთდოგი, ლამის ორი დუიმის სიგრძის, ისე ამოუვარდა პირიდან, როგორც შამპანურის ბოთლიდან საცობი. ოთხი ფუტის იქით დაეცა. არც ნეკნები დამტვრევია. ბავშვები ხომ მოქნილები არიან.

ვერ ვამჩნევდი ჩემი და ჰოლი სტენსფილდის გარშემო უამრავი ადამიანი რომ შეკრებილიყო. არც ის ვიცოდი, რომ თურმე ათობით ფოტო გადაგვიღეს. ერთი ფოტო ერინ კუკმაც გადაიღო. ეს სურათი „ჰევენს-ბეი უიქლიშიც“ დაიბეჭდა და სხვა უფრო დიდ გაზეთებშიც. ის ფოტო დღემდე მაქვს შე-

მორჩენილი. სხვენში, რომელიღაც ყუთში დევს. სურათში ჩანს, როგორ მოუმწყვდევია პატარა გოგონა ძაღლისა და კაცის ჰიბრიდს მკლავებში. გოგონას ხელები დედისკენ გაუწვდია, დედა კი ბავშვის წინ იმუხლავს. ეს ყველაფერი ერინის „სპიდ-გრაფიკა“ მშვენივრად აღბეჭდა.

ახლა ყველაფერი ძალიან ბუნდოვნად მახსოვს. მახსოვს, როგორ დასტაცა დედამ ხელი ბავშვს და აიტაცა, მამამ კი მითხრა: „შენ ჩვენი გოგონა გადაარჩინე“. აი ეს კი სრულიად ცხადად მახსოვს – გოგონამ დიდი, ცისფერი თვალები შემომანათა და თქვა: „საწყალო ჰოუი, თავი მოგძვრომია“!

„სტარ-ნიუზმა“ სათაურის მოფიქრების მხრივ დიდი ორიგინალობა ნამდვილად ვერ გამოავლინა და ერინის ფოტოს ზემოთ დანერა: „ბასარტოშ პარკში ძაღლმა გოგონა გადაარჩინა“.

ამის წაკითხვისას შურისძიების სურვილმა შემიპყრო. მინდა ეს ფოტო ამომეჭრა და უენდი კიგანისთვის გამეგზავნა. შეიძლებოდა ასეც მოვეცეულიყავი, მაგრამ იმ ფოტოზე დამხრჩვალ კატას ვგავდი. სამაგიეროდ მამას გავუგზავნე. მამამ დამირეკა და მითხრა, რომ ჩემით ამაყობდა. ხმა ისე უკანკალებდა, მივხვდი, ცრემლებს ძლივს იკავებდა:

– დევ, ღმერთმა საჭირო დროს, საჭირო ადგილას მოგახვედრა.

არ ვიცი, ღმერთმა თუ როზი გოლდმა ანუ იგივე მადამ ფორტუნამ. ან ეგებ ორივემ ერთად.

მეორე დღეს მისტერ ისტერბრუკმა კაბინეტში დამიბარა. კაბინეტის კედლები ფიჭვის პანელებით მოეპირკეთებინათ.

კედლებზე ძველი ბაზრობების აფიშები და ფოტოები იყო გაკრული. ყველაზე მეტად ის ფოტო მომეწონა, რომელზეც ჩალის ქუდიანი, უღვაშა კაცი ჯიხურის წინ იდგა. ჯიხურს ეწერა: „მოსინჯე საკუთარი ძალა“. თეთრი პერანგის სახელოები დაეკაპინებინა და დიდ ჩაქურჩს ხელჯობხივით ეყრდნობოდა. ბოძზე, ზარის გვერდით, წარწერა გამოეკრათ: „აჰოჰო მას, ძალბატონებო! ის ნამდვილი მამაკაცია“!

– ეს კაცი თქვენ ხართ?

– კი, მე გახლავარ. თუმცა, ამ სულელურ შოუში მხოლოდ ერთი სეზონის განმავლობაში ვმონაწილეობდი. ჩემს გემოვნებაში ასეთი რამ არ ჯდება. ხალხის მოტყუება ჩემი სტილი არაა. მე პატიოსანი თამაშის მომხრე ვარ. დაჯექი, ჯონსი. „კოლას“ ხომ არ დალევ?

– არა, სერ, გმადლობთ. – იმდენი რძიანი კოქტეილი მქონდა დაღეული, მუცელი მიბუყბუყებდა.

– მიკიბ-მოკიბვას არ დავინწყებ, პირდაპირ გეტყვი. გუშინ ჩვენს შოუს ისეთი რეკლამა გაუკეთე, ოცი ათას დოლარს იმსახურებ, მაგრამ მე პრემიის მოცემის საშუალება არ მაქვს. რომ იცოდე... არა, არაფერი. – წინ გადმოიხარა: – უნდა ვალიარო – შენგან დიდად დავალებული ვარ. თუ რამე დაგჭირდეს, არ მოგერიდოს, მთხოვე. ყველაფერს შეგისრულებ, რაც შემეძლება. შევთანხმდით?

– შევთანხმდით.

– კარგი. კიდევ ერთხელ ხომ არ გამოხვიდოდი ჰოუსის როლში, ახლა უკვე იმ პატარა გოგონასთან ერთად? გოგონას მშობლებს სურთ პირადად გითხრან მადლობა, მაგრამ ამ გოგონასთან ერთად სახალხოდ გამოჩენა „ჯოილენდისთვის“ საუკეთესო რეკლამა იქნება.

– ეგრე იყოს. როდის?

– შაბათს, ნაშუადღევს. სპეციალურ სცენას მოვანყობთ. პრესას მოვიწვევთ.

– დიდი სიამოვნებით. – პრესის ფურცლებზე კიდევ ერთხელ მოხვედრა ძალიან მინდოდა. ჩემი ეგოსთვის მეტად რთული ზაფხული იყო. საკუთარი თავისადმი რწმენის დასაბრუნებლად ასეთი რამ მჭირდებოდა.

ისტერბრუკი ისე ფრთხილად წამოდგა, გეგონებოდათ შუშის ფეხები აქვსო და ხელი გამომინოდა:

– კიდევ ერთხელ გეტყვი მადლობას იმ გოგონას სახელით და, რალა თქმა უნდა, „ჯოილენდის“ სახელითაც.

მისტერ ისტერბრუკის ოფისი, სხვა ადმინისტრაციულ შენობებთან ერთად, უკანა ეზოში მდებარეობდა. ოფისიდან გამოსულს მთელი გუნდი გარეთ დამხვდა. მამილო ალენიცი კი მოსულიყო. წინ ჰოლივუდელი გოგოს მწვანე კაბაში გამოწყობილი ერინი იდგა (მწვანე ფერი წარმატების მომტანად ითვლებოდა), ხელში „კემპბელის“ წვნიანის ქილებისგან გაკეთებული „დაფნის გვირგვინი“ ეჭირა. ჩემს დანახვაზე მუხლებზე დაეცა და შესძახა:

– ეს შენ, ჩემო გმირო!

ისეთი ნამზეური მქონდა, მეგონა, განითლება აღარ შემეტყობოდა, მაგრამ შევცდი.

– ღმერთო, რას შვრები! ადექი ფეხზე!

– პატარა გოგონების მხსნელი! – წამოიძახა ტომ კენედიმ.

– და კიდევ ჩვენი სამსახურის მხსნელი. აღძრული სარჩელების მიუხედავად, დახურვა აღარ გვემუქრება.

ერინი უცებ ფეხზე წამოხტა და ის სულელური, კონსერ-
ვებისგან შეკრული გვირგვინი თავზე მომარგო, გადამეხვია და
ყველას თვალწინ მაკოცა. „ბიგლის“ წევრებმა ყიჟინა დასცეს.

– კარგი, – თქვა მამილომ, როცა ჟივილ-ხივილი მიწყნარდა,
– ჯონსი, ყველა ერთხმად ვალიარებთ, რომ ნამდვილი რაინდი
ხარ. თუმცა არიფები დახრჩობისაგან სხვებსაც გადაურჩენიათ.
არც პირველი ხარ და არც უკანასკნელი. ახლა საქმისთვის ხომ
არ მიგვეხედა?

საწინააღმდეგო არაფერი მქონდა. სახელი და დიდება ცუ-
დი არ იყო, მაგრამ იმასაც მივხვდი, რისი თქმა სურდათ კონ-
სერვის ქილებისგან შეკრული გვირგვინის დადგმით.

ქურქი იმ შაბათსაც ჩავიცვი. პარკის შუა გზაზე საგანგე-
ბო სცენა მოეწყოთ. ბედნიერი ვიყავი, რადგან ჰოლი მეჭირა
ხელში. გოგონასაც აშკარად უხაროდა ჩემს მკლავებში ყოფნა.
დარწმუნებული ვარ ფოტორეპორტიორებმა ცხრა მილის სიგ-
რძის ფირი დახარჯეს იმ კადრების გადაღებაზე, რომლებშიც
გოგონა თავის საყვარელ ძაღლს კოცნის.

ფოტოაპარატმომარჯვებული ერინი წინა რიგებში იდგა,
მაგრამ სულ მცირე ხნით, რადგან ყველა ფოტოგრაფი მამაკა-
ცი იყო, მასზე მაღალი და დიდი. მალე ერინი უკან, ნაკლებად
ხელსაყრელ პოზიციაზე გადააჩოჩეს. რა სურდათ ამ ტიპებს?
ის, რაც ერინს უკვე ჰქონდა – ჩემი ფოტო, ჰოუის მომძვრალი
და გვერდზე გადაგდებული თავით. ამას არ გავაკეთებდი, მიუ-
ხედავად იმისა, რომ ფრედი, ლეინი და თვით მისტერ ისტერ-
ბრუკიც კი არ დამსჯიდნენ. ამას არ გავაკეთებდი, რადგან ასე-
თი რამ პარკის ტრადიციებს ეწინააღმდეგებოდა: ჰოუი ქურქს

სახალხოდ არასდროს იხდიდა. მართალია, ქურქი სახალხოდ ერთხელ უკვე გავიხადე, მაგრამ ის აუცილებლობით გამოწვეული გამონაკლისი იყო. გამიზნულად ამ წესს არ დავარღვევდი. მე მგონი, ბოლოს და ბოლოს ნამდვილ კარნიდ ვიქეცი (თუმცა, კარნი კარნთაგანი ჯერ კიდევ არ ვიყავი).

მოგვიანებით, ჩემს ჩვეულებრივ ტანსაცმელში ჩაცმული, „ჯოილენდის“ „მომსახურების ცენტრში“ ჰოლისა და მის მშობლებს კვლავ შევხვდი. მივხვდი, რომ დედიკო მეორე ბავშვზე იყო ფეხმძიმედ და ნაყინისა და მუავე კიტრის ჭამის სამი-ოთხი თვე წინ ჰქონდა. ჩამეხუტა და ატირდა. ჰოლი არ ღელავდა. პლასტმასის სკამზე იჯდა და ფეხებს აქანავებდა. გოგონას დედას ხელი ზურგზე მოვუთათუნე და ვუთხარი:

– საკმარისია, დამშვიდდით.

როცა გოგონას მამა მომიახლოვდა და ჩემს სახელზე გამოწერილი 500 დოლარის ჩეკი გამომიწოდა, თვალეში ცრემლები უბრწყინავდა. ვკითხე, რას საქმიანობთ-მეთქი. ერთი წლის წინ საკუთარი ფირმა დავაარსეო. ჯერ პატარაა, მაგრამ ნელ-ნელა ფეხზე დგებაო. გავიფიქრე, ერთი ბავშვი ყავთ, ახლა მეორეს ელოდებიან-მეთქი და ჩეკი დავხიე. ვუთხარი, რომ ფულს ვერ ავიღებდი იმაში, რაც ისედაც ჩემი მოვალეობა იყო.

არ დაგავინყდეთ, მხოლოდ 21 წლის ვიყავი.

„ჯოილენდის“ პერსონალი შაბათ-კვირას არ ისვენებდა. ცხრა დღეში ერთხელ დღენახევრით დასვენება გვერგებოდა. ანუ ყოველ ჯერზე სხვადასხვა დღეები გვიწევდა. უქმეების არჩევისას ჩვენს სურვილებს ითვალისწინებდნენ, ანუ მე, ტომი და ერინი ერთსა და იმავე დღეებში ვისვენებდით ხოლმე. ამი-

ტომაც აგვისტოს იმ საღამოს სამივე ერთად ვიყავით. სანაპიროზე კოცონის გარშემო ვისხედით. ვახშამი ისეთი გვექონდა, მხოლოდ ახალგაზრდები რომ გეახლებიან: ლუდი, ბურგერები, ჩიფსები და კომბოსტოს სალათა. დესერტად ერინის მიერ გრილზე შემწვარი მარშმალოუ მივირთვით. მშვენიერი იყო.

სანაპიროს გაყოლებაზე სხვა უამრავი კოცონიც დაენტოთ. ულამაზესი სანახაობა იყო – აბრჭყვიალებულ სამკაულებს მოგაგონებდათ. ასეთი ცეცხლის დანთება XXI საუკუნეში ალბათ უკვე იკრძალება იმ კანონებით, რომლებიც ჩვეულებრივ ადამიანებს მრავალი ლამაზი რამის გაკეთებისგან თავის შეკავებას უწესებს. არ მესმის, რატომაა ასე, მაგრამ ასეა.

როდესაც ვახშამს შევექცეოდით, ტომს და ერინს მაღამ ფორტუნას წინასწარმეტყველების შესახებ ვუამბე. ვუთხარი, ასე თქვა, ერთ პატარა ბიჭს გაიცნობ, რომელსაც ძალი ეყოლება და პატარა წითელქუდიან გოგონას შეხვდები, რომელსაც ხელში თოჯინა ეჭირებაო. ერთი უკვე ახდა, ახლა მეორის ახდენას ველოდები-მეთქი.

– იქნებ მართლა ექსტრასენსია, – თქვა ერინმა, – ბევრმა მითხრა, მაგრამ მე არ...

– ვინ გითხრა? – ჩაეძია ტომი.

– მაგალითად, დოტი ლასენმა. კიდევ ტინა ეკერლიმ, ჩვენმა ბიბლიოთეკარმა, დევი რომ ღამ-ღამობით აკითხავს ხოლმე. ხელით ვანიშნე, ხომ არ უბერავ-მეთქი. ერინმა გაიცინა.

– ორი ბევრი არ არის. – განაცხადა ტომმა.

– ლეინ ჰარდისაც თუ მივათვლით, სამი იქნება. – დავამატე მე. – ლეინი ამბობს, მაღამ ფორტუნა ხალხს ისეთ რამეებს ეუბნება, ეცემიანო. – ვიფიქრე, აჯობებს ყველაფერი გავუმხილო-მეთქი და დავამატე: – ისიც მითხრა, მაგისი წინასწარმეტყველების 90% სრული სისულელეაო.

– ალბათ 95%. – განაცხადა ტვინის ბურღმა. – თუ სიმართლე გინდათ, მკითხაობა მაგარი ბლეფია. ჩვენს ენაზე რომ ვთქვათ, დაბოლებათ. ავიღოთ მაგალითად ქუდი. „ჯოილენდის“ კეპები მხოლოდ სამი ფერისაა – ლურჯი, წითელი და ყვითელი. რა თქმა უნდა, ყველაზე პოპულარული წითელია. რაც შეეხება თოჯინას... უამრავი ბავშვი მოათრევს თავის სათამაშოს გასართობ პარკში. მათთვის პარკი უცხო ადგილია, საყვარელი სათამაშო კი კომფორტის შეგრძნებას უქმნით. ის ჰოთდოგი პირდაპირ შენს თვალწინ რომ არ გადასცდენოდა, ჰოუის უბრალოდ რომ ჩახუტებოდა და გაევიღო, მაშინ სხვა წითელქუდიან და თოჯინიან გოგონას დაინახავდი და იტყოდი: „ნახე! მაღამ ფორტუნამ ხომ მითხრა! ეგ ქალი, მართლა ხედავს! ცოტა ფული უნდა ვაჩუქო, რომ კიდევ მითხრას რამე“.

– რა ცინიკოსი ხარ! – წამოიძახა ერინმა და მუჯლუგუნი უთავაზა. – როზი გოლდი არასდროს შეეცდება შინაურებისთვის ფულის დაცინცლვას.

– არა, ფული არ გამოურთმევია. – ვთქვი და მივხვდი, რომ ტომის ნათქვამი სიმართლესთან ახლოს იყო. მართალია, როზიმ დაინახა (ან თავი მომაჩვენა, თითქოს დაინახა), რომ ჩემი შავთმიანი ჩემს წარსულში დარჩა, რომ იგი ჩემს მომავალში აღარ გამოჩნდებოდა, მაგრამ ესეც ალბათ პროცენტების ამბავი იყო.

– რა თქმა უნდა, არ გამოგართმევდა, – თქვა ტომმა და მორიგი ბურგერი დაითრია, – შენზე უბრალოდ ივარჯიშა, რომ ფორმიდან არ ამოვარდნილიყო. დარწმუნებული ვარ, სხვა ახალბედებსაც ბევრ რამეს ეტყოდა.

– შენთვისაც ხომ არ უთქვამს რამე?

– არაა... მაგრამ ეგ არაფერს ნიშნავს.

ახლა ერინს შევხედე. უარის ნიშნად თავი გააქნია.

– როზი იმასაც ამბობს, რომ „საშინელებათა სახლში“ მოჩვენება ცხოვრობს.

– ეგ მეც გამიგია, – თქვა ერინმა, – ის გოგო ცხოვრობს, მანდ რომ მოკლეს.

– სისულელეა! – წამოიძახა ტომმა.

– მკვლელობა მართლა მოხდა. – ვთქვი მე. – გოგონას ლინდა გრეი ერქვა. ფლორენსიდან იყო, სამხრეთ კაროლინადან. მისი და მისი შეყვარებულის ფოტოც არსებობს, სადაც ორივენი ტირთან გაჭიმულ რიგში დგანან. ბიჭს ხელზე ფრინველის სვირინგი ჰქონია. ზუსტად არ ვიცი ქორი იყო თუ არწივი.

ტომი მისმენდა.

– ლეინ ჰარდი მხოლოდ იმას ამბობს, რომ როზი გოლდს ჰგონია, თითქოს „საშინელებათა სახლში“ მოჩვენება ბინადრობს. ამიტომაც არ შედის იქ. თუ საჭირო არ არის, ამ სახლთან ახლოსაც არ მიდის. ლეინს ამაზე ეცინება, რადგან მისი თქმით, სახლში მოჩვენება მართლაც ბინადრობს.

ერინს თვალეზი გაუფართოვდა და ცეცხლთან მიჩოჩდა. ალბათ უფრო ეფექტის მოხდენა უნდოდა ან სურდა, ტომს მისთვის ხელი გადაეხვია.

– თვითონ ნახა?

– არ ვიცი. მითხრა მისის შოფლოუს ჰკითხეო. შოფლოუმ კი ყველაფერი მიაშობო. – ეს ამბავი მათაც თავიდან ბოლომდე მოვუყევი. ამ მთვარიან ღამეში, როცა ნაპირს ტალღები ეხეთქებოდა, კოცონისგან კი ნალვერდლებილა დარჩა, კარგი მოსაყოლი ამბავი იყო. ტომზეც კი იმოქმედა.

– რას ამბობს? ამბობს ლინდა გრეი ნამდვილად ვნახეო? მისის შოფლოუზე გეკითხები. – დაინტერესდა ტომი, როცა ამბის თხრობას მოვრჩი.

გონებაში აღვიდგინე მისის შოფლოუს იმდღევანდელი ნაამბობი.

– არა, არ მგონია. ასეთი რამ არ უთქვამს. რომ ენახა, მეტყოდა.

კმაყოფილმა ტომმა თავი დამიქნია.

– მე აგიხსნი ასეთი რაღაცები როგორ მუშაობს. ყველა იცნობს ვიღაცას, ვისაც მფრინავი თევზი უნახავს, ასევე ყველა იცნობს ვინმეს, ვისაც მოჩვენება გამოცხადებია. ასეთი მტკიცებულებები სასამართლოში არ მიიღება. მე კი ურწმუნო თომა ვარ. ტომ კენედი ანუ ურწმუნო თომა. გასაგებია?

ერინმა ახლა უფრო ძლიერი მუჯღუგუნი უთავაზა.

– გავიგეთ. – თქვა და ცეცხლს დააშტერდა. – იცი რა? ზაფხულის ორი მესამედი გავიდა და „საშინელებათა სახლში“ ჯერაც არ ვყოფილვარ. ახლოსაც არ მივსულვარ. მის შესასვლელთან ბავშვებისთვისაც კი არ გადამიღია ფოტოები. მანდ გადაღება არ შეიძლება. იცი რატომ? ბრენდა რაფერტიმ გვითხრა, რომ იქ წყვილები „იმ საქმისთვის“ შედიან. – თვალეზმობა შეემომხედა. – რას იჯღანები?

– არა, არაფერი. ახლა წარმოვიდგინე, როგორ შედიოდა მისის შოფლოუს ანგარდაცვლილი ქმარი იქ პარკის დახურვის მერე და ყოველ საღამოს ათობით საცვალს კრეფდა.

– ბიჭებო, თქვენ რომელიმე ყოფილხართ?

უარის ნიშნად ორივემ თავები გავაქნიეთ.

– „საშინელებათა სახლის“ დალაგება სხვა გუნდის საქმეა. – თქვა ტომმა.

– მოდი, ხვალ შევიდეთ. სამივე ერთ ვაგონში ჩავსხდეთ. ეგება და ის მოჩვენებაც ვნახოთ.

– დასვენების დღეს სანაპიროზე ყოფნის ნაცვლად „ჯოილენდში“ წავიდეთ? – იკითხა ტომმა. – მაზოხიზმია.

ახლა ერინმა იდაყვი პირდაპირ ნეკნებში ჩასცხო. არ ვიცოდი, სექსი უკვე ჰქონდათ თუ არა, მაგრამ, სავარაუდოდ, ექნებოდათ.

– კარგი რა, რას სულელობ! როგორც თანამშრომლებს შესვლა უფასოდ გვეკუთვნის და მატარებლით გასეირნებას რამდენი წუთი უნდა? სულ ხუთი.

ტომმა ერინს თავზე ნიკაპი დაადო და გამომხედა:

– „კარგი რა, რას სულელობ!“ უმალ შეატყობ, რომ ამ გოგოს კოლეჯის განათლება აქვს მიღებული. იქაურ გოგოებთან მეგობრობამდე ალბათ ასე იტყოდა: რას ატრაკებ!

– მაგ ჩათლახებთან მეგობრობას მაშინ დავიწყებ, თავით რომ საკუთარ ტრაკში შევძვრები – თქვა ერინმა. კოლეჯის გოგოების ამგვარად მოხსენიებამ გული მომფხანა. უენდის გამო, ცხადია. – შენ კი, ტომას პატრიკ კენედი, მგონი გეშინია, რომ იმ მოჩვენებას სადმე მართლა ვნახავთ და მერე უკან მოგიხდება შენი სიტყვების წაღება მადამ ფორტუნაზე, მოჩვენებებზე, ამოუცნობ მფრინავ ობიექტებზე და...

ტომმა ხელები ასწია:

– კარგი, გნებდები. დანარჩენ ყურცქვიტებთან ერთად რიგში ჩავდგებით და „საშინელებათა სახლის“ დასათვალიერებლად შევალთ. მაგრამ მხოლოდ ნაშუადღევს. ამას კატეგორიულად მოვითხოვ. ხვალ უნდა გამოვიძინო. დასვენება და ფორმაში ჩადგომა მჭირდება.

– რა თქმა უნდა, გჭირდება. – მივუგე.

– შენგან მაგის რჩევა ცოტა სასაცილოა, საკუთარ თავს შეხედე. ერთი ლუდიც მომე.

მივანოდე.

– მოგვიყევი, რა გითხრეს იმ ბავშვის მშობლებმა. სულ გმირი გეძახეს, არა? – მკითხა ერინმა.

დაახლოებით ასე იყო, მაგრამ ამის აღიარება არ მინდოდა.

– რა ვიცი, ნორმალური ტიპები იყვნენ.

– ფული არ მოგცეს? – მკითხა ტომმა.

წარმოვიდგინე, გოგონა, რომელიც გადავარჩინე, ახლა შეიძლებოდა კომაში ყოფილიყო ან კიდევ უარესი – კუბოში წოლილიყო. გულწრფელად მივუგე:

– მამამისი 500 დოლარს მაძლევდა, მაგრამ უარი ვუთხარი.

ტომმა თვალები ჭყიტა.

– ხუმრობ?

მარშმალოუს დავხედე. თითებზე მეღვენთებოდა, ავდექი და ცეცხლში მოვისროლე. აღარ მშოიდა. თავს უხერხულად ვგრძნობდი და ნერვები მეშლებოდა.

– ის კაცი ბიზნესის აწყობას და ფეხზე დაყენებას ცდილობს. ცოლი ყავს და პატარა ბავშვი. ახლა კიდევ მეორე ბავშვს ელოდება. ასეთ კაცს გასაჩუქებელი ფული არ აქვს ხოლმე.

– შენ ხომ გაქვს, რა.

დღემდე არ ვიცი, ტომი მაშინ მართლა გაბრაზდა თუ უბრალოდ თავს მაჩვენებდა. შეიძლება თავიდან ტყუილად შეიცხადა, მაგრამ მერე ნელ-ნელა აზრზე მოვიდა რაც გავაკეთე და მართლა გაბრაზდა. არ ვიცი, ოჯახში რა მდგომარეობა ჰქონდა, მაგრამ ხელფასიდან ხელფასამდე ცხოვრობდა და არც მანქანა ყავდა. ერინის გასასეირნებლად მანქანას მე მთხოვდა ხოლმე... ისე, ყურადღებიანი იყო, პედანტიც კი, როცა საქმე დახარჯული ბენზინის ფულის გადახდას ეხებოდა. ფულს დიდ ყურადღებას აქცევდა. ბოლომდე ვერ ჩავნვდი, რა მნიშვნელობა ჰქონდა მის ცხოვრებაში ფულს, მაგრამ ის კი დანამდვილებით ვიცი, რომ სულერთი არ იყო.

– ჩემი და ერინის მსგავსად კოლეჯში შენც ღმერთის იმედად ხარ, „ჯოილენდში“ მუშაობით ლიმუზინს ვერ იყიდი.

– კარგი, გეყოფა. – უთხრა ერინმა.

ტომი მაინც თავისას განაგრძობდა:

– რა გინდა? გინდა მთელი პირველი სემესტრი დილაუ-
თენია ადგე ხოლმე და სასადილოში ჭუჭყიანი თეფშები რეც-
ხო? ალბათ გინდა! იცი, როგორ დავხურე პირველი წელი?
იცი, როგორ გადავიხადე ფული? მდიდარ ბიჭებს საკურსოებს
და საშინაო დავალებებს ვუნერდი მაშინ, როცა ისინი ლუდის
სმის უმაღლეს კურსს გადიოდნენ. გამომიჭირეს, შეიძლებოდა
მთელი სემესტრი აღარ დავეშვი კოლეჯში ან სულაც გამოვე-
პანლურებინე იქიდან. ახლა გეტყვი, რამდენი დაჯდა ეგ შენი
უესტი. შენ გააჩუქე კვირაში ოცი საათი, რომელიც სწავლაში
შეგეძლო დაგეხარჯა, – მიხვდა, რომ ყვიროდა, გაჩუმდა და
გაიღიმა, – ან მაგარ გოგოებთან ლაზლანდარობაში.

– მე შენ მოგცემ მაგარ გოგოებს! – წამოიძახა ერინმა
და ტომს დაეძგერა. ქვიშაზე გადაგორდნენ, ერინი უღიტინებ-
და, ტომი ყვიროდა, შემეშვიო (საკმაოდ არადამაჯერებლად).
არ გავბრაზებულვარ, რადგან არ ვაპირებდი ტომის მიერ წა-
მოჭრილი საკითხების განხილვას. რალაც გადანყვეტილებები
უკვე მიღებული მქონდა, ახლა მათი ბოლომდე გააზრება იყო
საჭირო.

მეორე დღეს, ოთხის თხუთმეტ წუთზე „საშინელებათა სახ-
ლის“ წინ რიგში ვიდექით. ამ პავილიონს ბრეიდი უოტერმანი
განაგებდა. ეს ტიპი კარგად მახსოვდა, რადგან ჰოუის როლს
შესანიშნავად ასრულებდა (თუმცა ჩემსავით კარგად მაინც ვერ
გამოსდიოდა... ამას მხოლოდ ობიექტურობის გამო ვამბობ).
ზაფხულის დასაწყისში ბრეიდი მსუქანი იყო, ახლა კი წონა გვა-

რიანად დაეგდო. გახდომის ამბავში ქურქს ვერაფერი შეედრებოდა, ნებისმიერ დიეტას ჯობდა.

– აქ რა გინდათ, ხალხო, დღეს არ ისვენებთ? – გვკითხა გაოცებულმა.

– გვინდა საკუთარი თვალით ვნახოთ „ჯოილენდის“ შავ-ბნელი ატრაქციონი. – მიუგო ტომმა.

– სამივე ერთ ვაგონში ჩაეკვებებით? – გვკითხა ბრეიდი.

– ასე მოგვიწევს. – მიუგო ერინმა.

ბრეიდი დაფიქრდა. ენის წვერით ზედა ტუჩი გაილოკა. მივხვდი, ფიქრობდა, რა ეპასუხა. შესაძლო ვარიანტებს ითვლიდა.

ამასობაში ჩვენ უკან მდგომი ტიპის ხმა გაისმა:

– ბავშვებო, წინ ხომ ვერ წაინევთ? როგორც ვიცი, შიგნით კონდიციონერებია ჩართული, იქნებ შევიდეთ?

– კარგი, კისერიც გიტეხიათ. – ეს პასუხი ბრეიდის იუმორის უმაღლესი გამოვლინება იყო.

– მოჩვენება მართლა არის შიგნით? – ვკითხე.

– რამდენიც გინდა. იმედი მაქვს, ყველა შენ შემოგაფრინდება.

„სარკეებიანი სასახლით“ დავინწყეთ. სარკეებთან ცოტა ხანს ვჩერდებოდით. იქიდან ხან ჩვენი უჩვეულოდ განელილი გამოსახულებები შემოგვყურებდნენ, ხანაც ბრტყელი და დაჭყლეტილი. მერე „ცვილის მუზეუმს“ მივადექით. იქ ჯგუფის სხვა წევრებზე გაცილებით ადრე მივედით. სხვები სარკეებს ვერ ცილდებოდნენ, შიგ იჭყიტებოდნენ და ხარხარებდნენ.

ტომის გასაკვირად „ცვილის მუზეუმში“ მკვლელების ნაცვლად ცნობილი ადამიანების ფიგურები დაგვხვდა. კართან

მომღიმარი ჯონ კენედი და თავის ცნობილ კოსტუმში გამოწყობილი ელვის პრესლი აეყუდებინათ. ერინმა ყურადღება არ მიაქცია წარწერას „ბოხოვო, ნუ შეეხებო!“ და ელვისის გიტარას ხელი ჩამოკრა. მერე უკან დაიხია და Can't Help Falling in Love with You-ს სიმღერა დაიწყო.

– ყოჩაღ! – მხიარულად შესძახა ტომმა და ერინს მოეხვია.

„ცვილის მუზეუმიდან“ კარი „კასრისა და ხიდის“ ოთახში გადიოდა. ამ ოთახში უამრავი რახრახა მანქანა-დანადგარი დაგვხვდა. საზარელ ხმას კი გამოსცემდნენ, მაგრამ უვნებლები იყვნენ. ჭერიდან სხვადასხვა ფერის შუქი ასხივებდა. ერინი მეორე მხარეს ლაყლაყა ხიდით გადავიდა, მისი თანმხლები მაჩო კი გორილა კასრებით. მე მათ შორის მივიკვლევდი გზას, მთვრალივით ვბარბაცებდი, მაგრამ ერთ ჯერზე მეტად არ წავქცეულვარ. ტომი შედგა, ხელ-ფეხი თოჯინასავით გაჩაჩხა და სალტო გააკეთა.

– მორჩი, შე იდიოტო! იქნებ კისერი მოიტეხო! – დაუყვირა ერინმა.

– არ მოიტეხავს, რომც დავარდეს არაფერი მოუვა, ბალიშები დევს. – მივუგე მე.

ტომი მოგვიახლოვდა. იცინოდა, სულმთლად წითელი იყო.

– არა უშავს. ტვინის უჯრედები გამიცოცხლდა. ისინიც კი, ბავშვობის მერე რომ ეძინათ.

– იმ უჯრედებზე რას იტყვი, ამასობაში რომ დაგეხოცა? – ჰკითხა ერინმა.

სხვა ოთახში შევედით. სათამაშო აპარატები იდგა, თინეიჯერები ერთობოდნენ. ერინმა ცოტა ხანს უყურა. გულხელდაკრეფილი უყურებდა და სახეზე უკმაყოფილება ეწერა.

– რა, ვერ ხვდებიან, რომ სატყუარაა?

– ხალხი აქ იმიტომ მოდის, რომ სატყუარის მსხვერპლი გახდეს. – ავუხსენი მე.

ერინმა ამოიოხრა:

– მე კი ტომი მეგონა ცინიკოსი.

სათამაშო აპარატების ოთახის ბოლოს მოელვარე, მწვანე თავის ქალის ქვეშ წარწერა ანათებდა: „ნიმით საშინალებათა სახლია! ყურადღება! ფხმძიმი ქალეხს და ბავშვიანეხს შეუქლიათ ბავიღნენ მარცხნივ“!

წინკარში შევედით. ყველგან კაკანის და კივილის ფონოგრამის ექო ისმოდა. მოციმციმე წითელი შუქები ერთადერთ ლიანდაგს და ჩაბნელებული გვირაბის შესასვლელს ანათებდნენ. გვირაბის სიღრმიდან გრუხუნი და კივილი ისმოდა. მაგრამ ეს ფონოგრამა აღარ იყო. მხიარულ შეძახილებს ნამდვილად ვერ დაარქმევდი, თუმცა, შეიძლება, ზოგიერთი მხიარულობდა კიდეც.

„საშინელებათა სახლის“ ზედამხედველი, გუნდ „დობერმანების“ ხელმძღვანელი ედი პარკსი მოგვიახლოვდა. რბილი ტყავის ხელთათმანები ეკეთა და სიძველისგან გახუნებული, თითქმის ფერდაკარგული ქუდი ეხურა (თუმცა შუქის ყოველ ანთებაზე ქუდი კაშკაშა წითელი ხდებოდა). ჩვენს დანახვაზე უცნაურად ჩაიფრუტუნა:

– ძალიან მოწყენილი უქმეები გამოგსვლიათ.

– სულაც არა. – მიუგო ტომმა.

ერინმა ედის გაციისკროვნებული სახით შესცინა, თუმცა ედის ღიმილითვე არ უპასუხია.

– ალბათ სამივე ერთ ვაგონში ჩასხდებით, ასე გირჩევნიათ, არა?

– კი, აუცილებლად. – მივუგე მე.

– როგორც იტყვით. სანინააღმდეგო არაფერი მაქვს, მაგრამ დაიმახსოვრეთ, თქვენზეც იგივე წესები ვრცელდება, რაც ყველაზე. წესი წესია! ხელები შიგნით გქონდეთ.

– გასაგებია. – მიუგო ტომმა და თანხმობის ნიშნად ხელი აუწია. ედიმ ტომს ისე შეხედა, გეგონებოდათ, რალაც უცნაურ მწერს აკვირდებო და საკონტროლო პუნქტისკენ წავიდა. საკონტროლო პუნქტი სამი ბერკეტისგან შედგებოდა და ნათურით განათებული რამდენიმე ლილაკიც ჰქონდა.

– რა კაცია! – ჩაილაპარაკა ტომმა.

ერინმა ორივეს ხელმკლავი გამოგვლო და თავისკენ მიგვიზიდა:

– მაგას საერთოდ იტანს ვინმე?

– ვერა. თანაგუნდელებიც კი ვერ იტანენ. გუნდის ორი წევრი უკვე გააგდო.

ჩვენი ჯგუფის სხვა წევრები მაშინლა შემოგვიერთდნენ, როცა მატარებელი უკვე ყურცქვიტებით იყო სავსე (რამდენიმე აღრიალებული ბავშვიც იყო, რომელთა მშობლებს, წესით, ყურად უნდა ეღოთ გაფრთხილება და დროზე გასულიყვნენ აქედან). ერინმა ერთ გოგონას ჰკითხა, მართლა საშიშიაო?

– ყველაზე საშიში ამის უსირცხვილო ხელებია. – მიუგო გოგონამ და სიხარულით აფრთხილდა, როცა შეყვარებულმა კისერში აკოცა.

ჩავსხედით. ორ კაცზე გათვლილ ვაგონში სამნი მოვთავსდით. აშკარად ვინროდ ვიყავით. ვგრძნობდი, როგორ მეხებოდა ფეხზე ერინის თეძო, მკერდი კი მკლავზე მებჯინებოდა. ვიგრძენი, როგორ დაიძრა რალაც ქამრის სამხრეთით. უსიამოვნო შეგრძნებას ვერ დაარქმევდი. მამაკაცთა უმეტესობა მონოგამური მხოლოდ წელსზემოთაა, აი ქამრის ბალთის ქვევით მობინადრე არსებას კი ეგეთი რამეები სულ კიდია.

– ხელები კაბინაში! – მონოტონურად გაჰყვიროდა ედი პარკსი. მისი ხმა ლეინ ჰარდის მხიარული შეძახილის სრული ანტითეზა იყო. – ხელები კაბინაში! თუ სამ ფუტზე დაბალი

ბავშვი გახლავთ თან, ან კალთაში ჩაისვით ან გადმობრძანდით!
იჯექით მშვიდად და დაელოდეთ ბუას!

უსაფრთხოების გისოსები ტკაცანით დაიკეტა და ამ დროს რამდენიმე გოგონამ ერთდროულად შეჰყვირა. ალბათ ყელი ჩაინმინდეს უფრო ბნელ ადგილებში ენერგიულად საკივლად.

მატარებელი შეინჯღრა. „საშინელებათა სახლში“ შევედით.

ზუსტად ცხრა წუთის შემდეგ ვაგონებიდან გადმოვედით და ჩვენი ჯგუფის სხვა წევრებთან ერთად პავილიონი დავტოვეთ. უკნიდან გვესმოდა, როგორ უტარებდა ედი ინსტრუქტაჟს ახალ გუნდს: „ხელები შიგნით! იჯექით მშვიდად და დაელოდეთ ბუას!“! ამას ისე ამბობდა, ჩვენკენ არც გამოუხედავს.

– დილეგი საშიში სულაც არ ყოფილა, იმიტომ, რომ ყველა ტყვე „დობერმანის“ წევრია. მეკობრის ფორმაში ბილი რუჯერიო იყო გამოწყობილი, – განაცხადა ერინმა. სახე ასწითლებოდა, თმა აწეწილი ჰქონდა. მე მგონი, ასე კარგად არც არასდროს გამოიყურებოდა, – მაგრამ იმ მკივანა თავის ქალამ და წამების ოთახმა მართლა შემზარა...

– ჰო, მართლა საშიში იყო. – დავეთანხმე. სკოლის დამამთავრებელ კლასში ყოფნისას უამრავი საშინელებათა ფილმი მქონდა ნანახი. ამ მხრივ თავი გამობრძმედილი მეგონა, მაგრამ როცა გილიოტინიდან გადმოგორებულ თავზე გადმოკარკლული თვალები დავინახე, კინალამ ჩავისვარე. პირი ჯერ კიდევ მოძრაობდა.

„ჯოილენდ ავენიუზე“ გამოსულებმა „ფოქსჰაუნდის“ გუნდის წევრი, კემ იორგენსენი დავლანდეთ, ლიმონათს ყიდდა.

– აბა, ლიმონათი ვის უნდა? მე ვყიდულობ. – წამოიძახა ერინმა. ჯერ კიდევ კანკალებდა.

– მე მინდა. – ვუპასუხე.

– ტომ, შენ? მიმართა ერინმა ტომს.

ტომმა თანხმობა მხრების აჩეჩვით გამოხატა. ერინმა გაცივებით შეათვალიერა და ლიმონათის საყიდლად გაიქცა. ტომს გავხედე. ცაში ატყორცნილ რაკეტას აკვირდებოდა, ან ეგებ მის მიღმა იყურებოდა.

ერინი მუყაოს სამი მაღალი ჭიქით დაბრუნდა. თითოეულ ჭიქაში ლიმნის ნაჭერი ეგდო. იქვე მდგომი მერხებისკენ წავედით და ჩრდილში დავსხედით. ერინი იმ ღამურებზე ყვებოდა, გასეირნების ბოლოს რომ ვნახეთ. ამბობდა, ვიცი, რომ გასაბერი სათამაშოებია და მავთულებზე კიდია, მაგრამ ღამურების ბავშვობიდან მეშინიაო. მერე გაჩერდა და ტომს მიუბრუნდა:

– შენ ხომ კარგად ხარ, ტომ? რაც იქიდან გამოვედით სიტყვა არ გითქვამს. იმ კასრში გადაკოტრიალებამ ცუდად ხომ არ გაგხადა? გული ხომ არ გერევა?

– არა. – თქვა ტომმა და იმის დასტურად, რომ გული არ ერეოდა, ლიმონათი მოსვა. – იმ გოგოს რა ეცვა, დევ, ხომ არ იცი?

– ჰა?

– აი იმ გოგოს, რომ მოკლეს, ლორი გრეის.

– ლინდა გრეის.

– ლორია, ლარკინი თუ ლინდა, რა მნიშვნელობა აქვს? რა ეცვა? გრძელი ქვედაბოლო და უმკლავებო ბლუზი?

ტომს კარგად დავაკვირდი. უფრო სწორად, ორივე დავაკვირდით. თავიდან გვეგონა, რომ ტომ კენედი თავის ამპლუაში იყო და ლადაობდა. მაგრამ გამომეტყველებით მივხვდით, რომ ხუმრობის ხასიათზე არ გახლდათ, შიშისგან წამხდარიყო.

– ტომ! – ერინი მკლავზე შეეხო. – მართლა დაინახე? ახლა ხუმრობა არ დაიწყო.

ხელი ხელზე დაადო, მაგრამ ერინისთვის არ შეუხედავს. მე მიყურებდა.

– კი, ასეა. გრძელი ქვედაბოლო და უმკლავებო ბლუზი. შენ ეს იცი, იმიტომ, რომ მისის შოფლოუმ გითხრა.

– რა ფერის იყო? – ვკითხე მე.

– ზუსტად ვერ გეტყვი. შუქები მუდმივად იცვლებოდა და კარგად ვერ გავარჩიე, მაგრამ ცისფერი. ორივე ცისფერი იყო. ერინს ლოყებზე სინითლე აღარ ეტყობოდა.

მისის შოფლოუს თქმით, კიდევ რაღაც იყო, რაღაც, რასაც პოლიცია დიდი ხნის მანძილზე არ ახმაურებდა.

– თმაზე რას იტყვი, ტომ? შეკრული ჰქონდა თუ გაშლილი? თავი გააქნია. ლიმონათი მოსვა. მერე ტუჩები ხელის ზურგით მოიწმინდა. არც თმა გასთეთრებოდა, არც თვალები ჰქონდა გადმოცვენაზე, არც ხელები უკანკალებდა, მაგრამ ეს ის ბიჭი აღარ იყო – ბიჭი, რომელიც „საშინელებათა სახლში“ შესვლამდე იცინოდა და ხუმრობდა. ახლა კაცად ქცეულიყო. კაცად, რომელსაც ცხოვრებამ თავში წაუთაქა და მთელი სტუდენტური ფიქრები სადღაც გაუფანტა.

– არა, თმა შეკრული არ ჰქონდა, მაგრამ რაღაც ეკეთა, რაც თმას უმაგრებდა, სახეზე რომ არ ჩამოშლოდა...

– ლენტი.

– ჰო, ლენტი. ცისფერი იყო. ხელები წინ ჰქონდა გამონვდილი, – ეს თქვა და ხელები წინ ზუსტად ისე გამოიწოდა, როგორც ემელინა შოფლოუმ, როცა ამ ამბავს მიყვებოდა, – თითქოს დახმარებას მთხოვდა.

– ეს ამბები მისის შოფლოუმ მოგიყვა, არა? ტომ, გვითხარი, არ გვენწყინება. ხომ არ გვენწყინება, ერინ?

– არა. ნამდვილად არა. – თქვა ერინმა.

ტომმა უარის ნიშნად თავი გააქნია.

– გიყვებით იმას, რაც ვნახე. თქვენ არცერთს არ დაგინახავთ?

არა-მეთქი, მივუგე.

– აბა, რაღა მე? – სანყლად ჩაილაპარაკა ტომმა. – შიგნით რომ შევედით, მაგაზე აღარც მიფიქრია. უბრალოდ გართობა მინდოდა. რაღა მე?

სანამ ჩემი მანქანით ჰევენს-ბეისაკენ მივჯაყჯაყებდით, ერინი შეეცადა ტომისთვის კიდევ ეთქმევინებინა რამე. ტომმა ერთ-ორ შეკითხვაზე უპასუხა და ბოლოს მოკლედ და კატეგორიულად განაცხადა, ამ თემაზე ლაპარაკი აღარ მსურსო. მანამდე არასდროს გამეგონა, ტომი ასეთი ტონით დალაპარაკებოდა ერინს. მგონი, ასეთი ტონი ერინისთვისაც უცხო იყო, რადგან გაჩუმდა და მთელი გზა გასუსული იჯდა. შეიძლება მერე ამ თემაზე ერთმანეთში რაღაც ილაპარაკეს, მაგრამ ტომს ჩემთან სიტყვა აღარ დაუძრავს. მხოლოდ სიკვდილამდე ერთი თვით ადრე მითხრა რაღაც და ისიც ძალიან მოკლედ. ტელეფონზე ლაპარაკს უკვე ვამთავრებდით, საკმაოდ მძიმე და ტკივილიანი იყო ეს საუბარი; ლაპარაკი უჭირდა, ცხვირში დუდლუნებდა, სიტყვები ერეოდა.

– ვიცი... რომ იქ რაღაც არის. თავად ვნახე... იმ ზაფხულს. იმ „საშინელებათა ქოხში“, – არ შემისწორებია, ვიცოდი, რასაც გულისხმობდა, – ხომ... გახსოვს?

– კი, მახსოვს. – მივუგე.

– მაგრამ არ ვიცი... ის რაღაც... კარგია თუ ცუდი, – მო-
მაკვდავი ადამიანის ხმაში შიში იგრძნობოდა, – იცი, დევ... იცი,
როგორ გამოიწოდება ხელები?

დიახ.

როგორ გამოიწოდება ხელები.

შემდეგი გამოსასვლელი დღე მთლიანად თავისუფალი მქონ-
და. შუა აგვისტო იყო და ყურცქვიტების რაოდენობაც საგ-
რძნობლად შემცირდა. იმდენჯერ აღარ მიწევდა წინ და უკან
სირბილი „კაროლინის ბორბალს“, „ჯოილენდ ავენიუსა“ და
ბორბლის მოძრავ ჩრდილქვეშ შეყუჟულ მაღამ ფორტუნას ჯი-
ხურს შორის.

ლეინი და ფორტუნა – იმ დღეს როზი ფორტუნას სრულ
აღკაზმულობაში იყო გამონწყობილი – ბორბლის საკონტროლო
პულტთან იდგნენ და საუბრობდნენ. ლეინმა ჩემს დანახვაზე
ქუდი სანახევროდ მოიხადა, როგორც სჩვეოდა ხოლმე.

– ერთი ამას უყურეთ! – წამოიძახა. – აბა, როგორა ხარ,
ჯონსი?

კარგად-მეთქი, მივუგე, თუმცა ვტყუოდი. ღამეებს ისევ
თეთრად ვათენებდი მას მერე, რაც ქურქის ჩაცმა დღეში მხო-
ლოდ ოთხ-ხუთჯერღა მიწევდა. ვინეჯი და ველოდებოდი, თავ-
ზე როდის დამათენდებოდა, ფანჯრები ღია მქონდა, ტალღების
ხმა მესმოდა, ვინეჯი და უენდიზე და მის ახალ შეყვარებულზე
ვფიქრობდი. იმ გოგოზეც ვფიქრობდი, ტომმა „საშინელებათა
სახლში“ დილეგსა და წამების ოთახს შორის მდებარე ვითომ
აგურით ნაგებ გვირაბში, მატარებლის ლიანდაგთან მდგომი
რომ ნახა.

ფორტუნას მიუბრუნდი.

– შეიძლება, რალაც გითხრა?

არ უკითხავს, რა გინდაო, პირდაპირ თავისი ჯიხურისკენ წამიძღვა, მენამული ფარდა გადასწია და შიგნით შემიყვანა. შუაში მრგვალი მაგიდა იდგა, ვარდისფერი სუფრით. მაგიდაზე ნაჭერგადაფარებული ბროლის ბურთი იწონებდა თავს. ორი უბრალო დასაკეცი სკამი ისე დაედგა, რომ მომსვლელი და წინასწარმეტყველი ერთმანეთის პირისპირ მსხდარიყვნენ, მათ შუაში კი ბურთი ყოფილიყო (შემთხვევით გავიგე, რომ სპეციალური ჩამრთველის საშუალებით საჭირო მომენტში მაღამ ფორტუნა ბურთს ფეხით ანთებდა). კედელზე გიგანტური ზომის აბრეშუმგადაკრული ხელი ეკიდა, ხელს თითები გაფარჩხული ჰქონდა, ხელისგული კი გადმოტრიალებული. ხელისგულზე შვიდი ხაზი იყო გამოსახული, ყველას თავისი სახელი ეწერა: სიცოცხლის ხაზი, გულის, გონების, სიყვარულის (რომელსაც ვენერას სარტყელსაც ეძახიან), მზის, ბედის და ჯანმრთელობის.

მაღამ ფორტუნამ ქვედაბოლო აიკეცა და სკამზე დაჯდა. მითხრა, შენც დაჯექიო. არც ბურთისთვის გადაუძვრია ნაჭერი და არც ის უთქვამს, ხელში მონეტა ჩამიდე, რომ გაუნყო, მომავალში რა გელისო.

– აბა, მკითხე, რის საკითხავადაც მოხვედი.

– მაინტერესებს, იმ პატარა გოგონაზე რაც მითხარი უბრალო დამთხვევა იყო თუ რამე იცოდი. რამე დაინახე?

დიდხანს მიყურა. თვალი არ მოუცილებია. მაღამ ფორტუნას ოფისში პოპკორნის ან დაბრანული ფუნთუშის სუნის ნაცვლად გუნდრუკის მსუბუქი სურნელი ტრიალებდა. კედლები თხელი იყო, მაგრამ მუსიკის ხმა, ყურცქვიტების ჟრიამი და ატრაქციონების რახრახი თითქმის არ აღწევდა – სადღაც

ძალიან შორიდან ისმოდა. მომინდა თავი ჩამეხარა, მაგრამ გავუძელი.

– ანუ გაინტერესებს, ვთაღლითობ თუ არა, სწორად გავიგე?

– მე... იცი, გულწრფელად რომ გითხრა, თავადაც არ ვიცი, რა მინდა. – ჩავილაპარაკე.

ამის გაგონებაზე ისე გაელიმა, თითქოს გამოცდის რაღაც ნაწილი წარმატებით გამეველოს.

– კარგი ბიჭი ხარ, ჯონსი, მაგრამ სხვა კარგი და საყვარელი ბიჭების მსგავსად შენც გამოუსწორებელი მატყუარა ხარ.

პასუხის გაცემა დავაპირე, მაგრამ თავისი ბექდებიანი ხელით მანიშნა გავჩუმებულიყავი. ხელი მაგიდის ქვეშ შეყო და ფულის ყუთი გამოაძვრინა. მაღამ ფორტუნას მკითხაობა უფასო იყო, ბილეთის ფასში შედიოდა, თუმცა ფეხის ქირაზე უარს არ ამბობდა. ამგვარი რამ ჩრდილოეთ კაროლინის კანონებს არ ეწინააღმდეგებოდა. როდესაც ყუთი გახსნა, დაკუჭული კუპონურები დავლანდე. ძირითადად ერთდოლარიანები იყო. ერთი პატარა კონვერტიც იღო. კონვერტზე ჩემი სახელი და გვარი ეწერა. გამომიწოდა. შევყოყმანდი, მაგრამ ბოლოს გამოვართვი.

– შენ დღეს „ჯოილენდში“ მაგის საკითხავად არ მოსულხარ.

– იცი რა...

ისევ ხელი ამიქნია.

– შენ ზუსტად იცი, რაც გინდა. ყოველ შემთხვევაში, უახლოეს მომავალში რა გინდა. და რადგან ეს უახლოესი მომავალი ერთადერთი რამეა, რაც ყველა ჩვენგანს გააჩნია, ვინ არის ფორტუნა, ან როზი გოლდი, რომ შენი გადარწმუნება სცადოს. ახლა წადი. ის გააკეთე, რისთვისაც აქ მოხვედი. როცა მორჩები, გახსენი და ნაიკითხე, რა დავწერე. – გამიღიმა. – თა-

ნამშრომლებისგან ფულს არ ვიღებ. განსაკუთრებით შენნაირი კარგი ბიჭებისგან.

– იცი, მე არ...

კაბის შრიალითა და სამკაულების ჟღარუნით წამოდგა.

– წადი, ჯონსი, აქ აღარაფერი გესაქმება.

პატარა, ვიწრო ჯიხურიდან თავბრუდახვეული გამოვედი. ათობით სხვადასხვა პავილიონიდან გამოფრქვეული მუსიკის კორიანტელში გავეხვიე. მზე უმოწყალოდ აჭერდა. პირდაპირ ადმინისტრაციის შენობისკენ წავედი, ზრდილობის გულისთვის დავაკაკუნე, პასუხს არ დაველოდე კარი ისე შევალე და ბრენდა რაფერტის მივესალმე, რომელიც ოთახში ბოლთას სცემდა – გადაშლილ საბუღალტრო დავთარსა და მის ერთგულ გამომთვლელ მანქანას შორის მიმოდიოდა.

– დევინს გაუმარჯოს! ყურადღებას ხომ აქცევთ თქვენს ჰოლივუდელ გოგოს?

– დიახ, მემ, ყველანი.

– თქვენთან დანა ელკარტია, არა?

– ერინ კუკი, მემ.

– ჰო, რალა თქმა უნდა, ერინი, წითელთმიანი გოგო, შენ ხომ „ბიგლიდან“ ხარ. აბა, რა გნებავს? რით შემიძლია გემსახურო?

– მისტერ ისტერბრუკთან მინდოდა დალაპარაკება.

– ისვენებს. მისი შეწუხება ნამდვილად არ მინდა. დღეს ტელეფონით ბევრი ილაპარაკა, მოგვიანებით ციფრებს უნდა ჩავუსხდეთ. არც ციფრებით მიყვარს მაგის შეწუხება, მაგრამ სხვა რა გზაა. ამ ბოლო დროს ძალიან მალე იღლება.

– დიდ დროს არ წავართმევ.

ამოიოხრა და მხრები აიჩეჩა.

– წავალ, ვნახავ, ღვიძავს თუ არა. ხომ ვერ მეტყვი, რა საკითხზე გინდა ლაპარაკი?

– რალაც უნდა ვთხოვო. თვითონ მიხვდება.

მიხვდა. ორი შეკითხვა დამისვა. პირველი: აინტერესებდა, დარწმუნებული ვიყავი თუ არა ჩემს გადაწყვეტილებაში. ვუპასუხე, რომ ვიყავი და მეორე...

– შენმა მშობლებმა იციან, ჯონსი?

– მარტო მე და მამა ვართ. მას კი ამაღამ ვეტყვი, მისტერ ისტერბრუკ.

– ძალიან კარგი. სანამ წახვალ ბრენდა საქმის კურსში ჩააყენე. რალაც აუცილებელ საბუთებს შეგავსებინებს... – სიტყვა გაუწყდა, დაამთქნარა და თავისი ცხენის კბილები გადმოყარა.

– მაპატიე, შვილო, დღეს ძალიან მძიმე დღე მქონდა, მთელი ზაფხული ძალიან დამღლეელი იყო.

– გმადლობთ, მისტერ ისტერბრუკ.

ხელი დამიქნია.

– მოხარული ვარ, ეგეთი გადაწყვეტილება რომ მიიღე. მაგრამ თუ მამას არ დაეკითხები, ძალიან მენწყინება. კარის დახურვა არ დაგავინწყდეს.

შევეცადე, საბუთებში მოფათურე ბრენდას შეჭმუხნული შუბლისთვის არ მეცქირა. ამ ქალაქლების შევსება აუცილებელი იყო სამსახურში ჩემს სრულ განაკვეთზე ასაყვანად. ვგრძნობდი, რომ ნერვები ეშლებოდა. საბუთები დავკეცე, შარვლის უკანა ჯიბეში ჩავიჩურთე და წამოვედი.

საპირფარეშოების უკან პატარა ტყე იყო. იქ მერხზე ჩამოვჯექი, ხეს ზურგით მივეყრდენი და მადამ ფორტუნას მიერ გადმოცემული კონვერტი გავხსენი. წერილი მოკლე და საქმიანი იყო:

მისტერ ისტერბრუკთან მიხვალ და „მშრომელთა დღის“ შემდეგ პარკში სამუშაოდ დატოვებას სთხოვ. რა თქმა უნდა, თხოვნაზე უარს არ გეტყვის.

არ შემცდარა. ასეც მოხდა. მე კი მეგონა, რომ იტყუებოდა. ამ წერილით ყველა შეკითხვაზე გამცა პასუხი. ყველაფერში მართალი იყო. არც ის შეშლია, რომ უკვე გადაწყვეტილი მქონდა, როგორ წარიმართებოდა ამიერიდან დევინ ჯონსის ცხოვრება.

მაგრამ წერილში კიდევ რაღაც ეწერა:

ერთი გოგონა გადაარჩინე, მაგრამ ყველას გადარჩენას ვერ შეძლებ.

როდესაც მამას დავურეკე და ვუთხარი, რომ კოლეჯისგან დასვენება მჭირდებოდა და შემდეგ სასწავლო წელს ნიუ-ჰემპშირში არ დავბრუნდებოდი, ხაზის მეორე ბოლოს – სამხრეთ მენში – სიჩუმე გამეფდა. მეგონა, ყვირილს დაიწყებდა, მაგრამ შევცდი. დაღლილი ხმით მითხრა:

– იმ გოგოს გამო, არა?

ამ ამბამდე ჯერ კიდევ ორი თვით ადრე ვუთხარი, რომ მე და უენდის „ცოტა ხანს ერთმანეთისგან უნდა დაგვესვენა“,

მაგრამ მამა ყველაფერს მიხვდა. მას მერე ჩვენს ყოველკვირულ სატელეფონო საუბრებში ერთხელაც არ უხსენებია ის. ახლა კი უბრალოდ იმ გოგოდ მოიხსენია.

– კი, უნდის გამოც, მაგრამ არა მხოლოდ. უბრალოდ, დასვენება მჭირდება, სულის მოთქმა. აქაურობა კი მომწონს და მივეჩვიე.

ამოიოხრა:

– ეგებ, მართლაც დასვენება გჭირდება. ყოველ შემთხვევაში ის მაინც მეცოდინება, რომ მუშაობ, დიუი მიშოს გოგოსავით ევროპაში კი არ დახეტილობ ავტოსტოპით. როგორია თოთხმეტი თვე ჰოსტელებში ცხოვრება. თოთხმეტი თვე! თან ბოლოც რომ არ უჩანს?! ღმერთო, ან მუნი შეეყრება ან ვინმე დააორსულებს.

– ნუ გეშინია, თუ ფრთხილად ვიქნები, როგორმე ორივეს გადავურჩები.

– შენ მანდ ქარიშხლებს უფრთხილდი. ახლა ქარიშხლების სეზონი იწყება.

– მართლა არ გაბრაზდი, მამა?

– რა იყო? გინდა, მაგაზე კამათი დაგინყო? რა ვქნა, ვეცადო, გადაგათქმევინო? სიამოვნებით გავაპროტესტებდი, მაგრამ ვიცო, დედაშენი რასაც იტყოდა – თუ იმ ასაკშია, რომ ალკოჰოლის ყიდვა არ ეკრძალება, ესე იგი გადაწყვეტილების მიღებაც შეუძლიაო.

გამელიმა.

– ჰო, დედა სწორედ ასე იტყოდა.

– რაც შემეხება მე, ნამდვილად არ მინდა, კოლეჯში სიარული განაგრძო და თან ის გოგო იგლოვო, არ ისწავლო და ცუდი ქულები გყავდეს. თუ კარუსელების ღებვა და პავილიონების წმენდა დაგავინწყებს იმის თავს, მაშინ აჯობებს დარ-

ჩე. მაგრამ თუ 74-ში კოლეჯში დაბრუნებას კვლავ გადაწყვეტ, სტიპენდიას სადღა იშოვი?

– ნუ გეშინია, მაღალი ქულები მყავს.

– ოჰ, ის გოგო... – წარმოთქვა დაუფარავი ზიზლით. მერე სხვა თემებზე გადავედით.

მამა არ შემცდარა. ჯერ კიდევ ვნაღვლობდი უენდისთან დაშორებას, მაგრამ რთულ გზას უკვე ვადექი, გზას უარყოფიდან მიღებამდე. სულიერი წონასწორობა ჯერ ჰორიზონტზეც არ ჩანდა, მაგრამ აღარც ძველებურად ვთვლიდი, რომ სულის სიმშვიდე აღარასდროს დამიბრუნდებოდა.

აქ დარჩენა სხვა მიზეზებითაც იყო გამონვეული, ჯერ ხეირიანად თავადაც არ ვიცოდი – რომლებით, ყველაფერი არეულ-დარეული მქონდა, მაგრამ გუმანი რალაცას მკარნახობდა. ამ მიზეზებს შორის იყო ჰოლი სტენსფილდთან დაკავშირებული შემთხვევა, თავად ბრედლი ისტერბრუკი, რომელიც ზაფხულის დასაწყისში ყველას გვარნმუნებდა, ჩვენ გართობას ვყიდითო და ოკეანის ხმა, იქიდან მონაბერი ძლიერი სიო, რომელიც „კაროლინის ბორბლის“ კარკასში უსტვენდა ხოლმე. კიდევ იყო გრილი გვირაბები და „ჩვენი ენა“, რომელიც სხვა ახალბედებს შობის დადგომამდე მიავიწყდებოდათ. მე კი მისი დავინყება არ მსურდა, იმდენად მდიდარი იყო. ვგრძნობდი, რომ „ჯოილენდს“ კიდევ შეეძლო ჩემთვის რალაცის მოცემა. ზუსტად არ ვიცოდი რისი, მაგრამ... რა-ლა-ცის!

ძირითადად მაინც იმიტომ დავრჩი, რომ – მას მერე მრავალჯერ გადავამონმე ჩემი იმდროინდელი მოგონებები და ვხვდები, რომ ნამდვილად ასე იყო – ჩვენმა ურწმუნო თომამ

ლინდა გრეის აჩრდილი ნახა. მისმა ნახვამ ტომი შეცვალა. არ მგონია, ტომს შეცვლა სდომოდა – მე მგონი, თავს ისეთადაც ბედნიერად გრძნობდა, როგორც იყო – მე კი მინდოდა.

მე მისი ნახვა მინდოდა.

აგვისტოს მეორე ნახევარში სტაჟიანები – მაგალითად, მამილო ალენი და დოტი ლასენი – მეუბნებოდნენ, ილოცე, რომ „მშრომელთა დღეს“ განვიმდესო. არ განვიმდა. შაბათს ნაშუადღევს უკვე ვიცოდი, რატომაც მეუბნებოდნენ. ყურცქვიტები პარკს მოაწყდნენ, რათა გამოსათხოვარი ყიჟინა დაეცხოთ. „ჯოილენდში“ ხალხის ტევა არ იყო. საქმეს ის უფრო ართულებდა, რომ დამხმარეების დიდი ნაწილი უკვე გაკრეფილიყო, თავთავიანთი სასწავლებლებისკენ გასდგომოდნენ გზას. დარჩენილები ენაგადმოგდებული ძაღლებივით მუშაობდნენ.

იმ დღეს ქურქში ათჯერ მაინც ჩავძვერი. ბოლოსწინა გამოსვლა მქონდა, გვირაბის სამი მეოთხედი გავლილი მექნებოდა, როცა უცებ ვიგრძენი, როგორ მისხლტებოდა სამყარო, ნაცრისფერ აჩრდილებში ვიძირებოდი. ლინდა გრეის აჩრდილი – გავიფიქრე.

ელექტრომანქანაში ვიჯექი, ქურქი წელამდე ჩანეული მქონდა, კონდიციონერებული ჰაერი მკერდს მიგრილებდა. მივხვდი, რომ მანქანას ველარ ვმართავდი. მოვისაზრე, კედელთან მიმეყენებინა და რეზინის ღილაკიდან, რომელიც გაზის პედლის როლს ასრულებდა ფეხი ამეშვა. იმ დროს საწვრილფეხოში დრანცალა უოლი ისვენებდა. დამინახა, რომ მანქანა ცერად მყავდა გაჩერებული და თავად სამართავ ბერკეტზე ვიყავი გადაწოლილი. მაცივრიდან წყალი გამოიღო, ჩემთან მობაჯბაჯდა და ფუმფულა ხელით ნიკაპი ამიწია.

– ე, ახალბედავ, ეს ერთი კოსტუმი გაქვს? შენი ზომის სხვა არ არის?

– კი, არის. – მთვრალივით ვლაპარაკობდი.

– კიდევ კარგი. – თქვა და წყალი თავზე დამასხა. გაკვირვებისგან ისე შევეყვირე, ხალხი მოგროვდა.

– რა ჯანდაბა გინდა, უოლი?

დრანცალას ჩაეცინა:

– გამოფხიზლდი, არა? კი, ნამდვილად ეგრეა. მშრომელთა უქმეა! ეს ნიშნავს, რომ შენ უნდა იშრომო. სამუშაოზე ძილი არ შეიძლება. ბედნიერ ვარსკვლავზე ყოფილხარ დაბადებული – გარეთ მაგრად არ ცხელა.

მაგარი სიცხე რომ ყოფილიყო, ამ ამბავს ველარ გიამბობდით. ტვინი ამიდულდებოდა და მოვკვდებოდი. მაგრამ ის „მშრომელთა დღე“ მოღრუბლული იყო, ოკეანიდან სასიამოვნო სიოც უბერავდა. როგორღაც გავუძელი.

ორშაბათს, დაახლოებით ოთხ საათზე, იმ ზაფხულის ბოლო გამოსვლისთვის ვემზადებოდი – ქურქში ვძვრებოდი, როცა ტომ კენედი დამადგა. არც ძალღისგამოსახულებიანი ქუდი ეხურა და აღარც ჭუჭყიანი სპორტული ფეხსაცმელი ეცვა. საგანგებოდ გამონწყობილიყო – იდეალურად გაუთოებული შარვალი ეცვა (გამიკვირდა, ნეტავ, სად ინახავდა-მეთქი), შიგნით „სუროს ლიგის“ პერანგი ჰქონდა ჩატანებული და ტყავის ფეხსაცმელები ეცვა. ამ ვარდისფერლოყება ნაბიჭვარს თმაც კი გაეკრიჭა. ნამდვილი კოლეჯის სტუდენტი იყო, რომელსაც თვალი ბიზნესის სამყაროზე უჭირავს. ვინ იფიქრებდა, რომ სულ რაღაც ორი დღის წინ ბინძური „ლევისი“ ეცვა, მაზუთიანი ვედროთი ხელში წინ გადახრილს ტრაკის ღარი ორ დუიმზე უჩანდა და შიგადაშიგ მამილო ალენს აგინებდა.

– რა არის? მიდიხარ?

– გამოიცანი, ძმაო! ხვალ დილით რვა საათზე ფილიში მატარებლით მივემგზავრები. ერთი კვირა შინ ვიქნები.

– კარგია.

– ერინს აქ რალაცები დარჩა გასაკეთებელი, მაგრამ ღამე უილმინგტონში შემომიერთდება. ერთ პატარა სასტუმროში ჩვენთვის ოთახი ავიღე.

შურისგან ყელში რალაც გამეჩხირა.

– კარგი გოგოა. – ვუთხარი.

– ნამდვილი განძია.

– ეგრეა.

– შენც კარგი კაცი ხარ, დევ. არ დავკარგოთ ერთმანეთი. ადამიანები ამას ყასიდად ამბობენ ხოლმე, მე კი გულით გეუბნები.

ერთმანეთს ხელი ჩამოვართვით.

– კარგი ბიჭი ხარ, ტომ, ერინი კი ნამდვილი საჩუქარია. გაუფრთხილდი.

– მაგის დარდი ნუ გაქვს. მეორე სემესტრიდან ეგეც რატგერსში გადმოდის. უკვე მენამული რაინდების საბრძოლო სიმღერაც ვასწავლე. ხომ იცი, არა: Upstream, Redteam, Redteam, Upstream...

– რთული რამე ჩანს.

თითი დამიქნია:

– სარკაზმით შორს ვერ წახვალ. დიდი-დიდი, ჟურნალ „მედში“ მოახერხო სტატიების გამოქვეყნება.

ამ დროს დოტი ლასენმა შემოგვძახა:

– გეყოთ ახლა ცრემლების ღვრა, მორჩით! ჯონსი, ხომ არ დაგავინყდა, რომ შოუზე ხარ გამოსასვლელი?

ტომი ახლა დოტის მიუტრიალდა და მკლავები გაშალა:

– დოტი, რომ იცოდე, როგორ მიყვარხარ! შენ ხომ არ იცი, როგორ მომენატრები!

დოტიმ საჯდომზე ხელი მიირტყა, სულ მახატიაო და კოსტუმის შესაკეთებლად გატრიალდა.

ტომმა ფურცლის ნაგლეჯი გამომიწოდა.

– ჩემი სახლის და კოლეჯის მისამართია. ორივეს ტელეფონის ნომერი წერია. იმედი მაქვს, გამოიყენებ.

– აუცილებლად.

– შენ რა, მართლა აპირებ „ჯოილენდში“ კიდევ ერთ წელს დარჩე? ლუდის სმას ამ ჟანგიანი რკინების ლებვა გირჩევნია?

– კი.

– გაგიჟდი?

ცოტა ხანს დავფიქრდი და ვუპასუხე:

– შეიძლება, მაგრამ ნელ-ნელა მდგომარეობიდან გამოვდივარ.

ოფლიანი ვიყავი, მას კი სუფთა ტანისამოსი ეცვა, მაგრამ მაინც გადამეხვია. მერე კარისკენ წავიდა, მაგრამ წამით შეჩერდა და დოტის დანაოჭებულ ლოყაზე აკოცა. დოტიმ გამოლანძღვა ვერ მოახერხა – პირი ქინძისთავეებით ჰქონდა სავსე – მაგრამ ხელით მაინც ანიშნა, აქედან ააცვიო.

ტომი კართან შედგა:

– გინდა ერთი რჩევა მოგცე, დევ? აჯობებს, თავი შორს გექიროს იმ... – სათქმელი თავის გაქნევით დაამთავრა. კარგად მივხვდი რასაც გულისხმობდა – „საშინელებათა სახლს“. მერე კი წავიდა. ალბათ ფიქრობდა სახლზე, ერინზე, მანქანაზე, რომლის ყიდვის იმედიც ჰქონდა, მომავალ სასწავლო წელსა და კვლავ ერინზე. Upstream, Redteam, Redteam, Upstream – მეორე სემესტრიდან ამ სიმღერას ალბათ უკვე ერთად იმღერებდნენ. ამ სიმღერას იმ ღამესაც იმღერებდნენ, თუ მოისურვებდნენ. უილმინგტონში. სანოლში. ერთად.

პარკში საკონტროლო საათი არ გვექონდა. ჩვენს მისვლამოსვლას გუნდის ხელმძღვანელები აკონტროლებდნენ. სექტემბრის პირველ ორშაბათს, ჰოუსის ბოლო ნომრის შესრულების შემდეგ, მამილო ალენმა მითხრა, შენი დროის აღრიცხვის ბარათი მომიტანეო.

– ერთი სამუშაო საათი კიდევ დამრჩა.

– არა. ჭიშკართან გელოდებიან.

უკვე ვიცოდი, ვინც მელოდებოდა. ძნელი წარმოსადგენი იყო, რომ მამილოს დაჩამიჩებულ გულში ვინმესთვის ადგილი კიდევ იყო დარჩენილი, მაგრამ ყოფილა. ეს ადგილი იმ ზაფხულს ერინ კუკმა დაიკავა.

– ხვალინდელი გეგმები ხომ იცი? – მკითხა.

– კი, რვის ნახევრიდან ექვსამდე. ხვალ ქურქში აღარ ვძვრები. რა ბედნიერებაა.

– პირველ ორ კვირას კიდევ მე ვიქნები, მერე კი აქედან მოვუსვამ, ფლორიდაში მივდივარ. მერე ლეინ ჰარდის პასუხისმგებლობაში გადადიხარ. და ალბათ ფრედი დინის, თუ ისიც სადმე არ წავიდა.

– კარგი, გასაგებია.

– მოკლედ, ახლა შენს ბარათზე ხელს მოვანერ და თავისუფალი ხარ. ჯონსი, იმ გოგოს უთხარი, შიგადაშიგ ღია ბარათი მაინც გამომიგზავნოს. ძალიან მომენატრება.

მის გარდა სხვებსაც მოენატრებოდათ ის გოგო.

ერინსაც დასტყობოდა ჯოილენდური ცხოვრებიდან ჩვეულებრივ ცხოვრებაზე გადასვლის კვალი. აღარსად იყო გახუნებული ჯინსი და მაისური, მხრებამდე აკეცილი სახელოებით, ჰოლივუდელი გოგოს მწვანე კაბასა და რობინ ჰუდის ქუდზე რომ აღარაფერი ვთქვა. ნეონის შუქით განათებულ ჭიშკართან უმკლავებო ცისფერ ბლუზასა და ქამრიან ტრაპეცია ქვედაბოლოში გამოწყობილი ქალიშვილი მელოდა. თმა სარჭით ჰქონდა აწეული. ულამაზესი იყო.

– მოდი, სანაპიროზე გავისეირნოთ. უილმინგტონის ავტობუსის გასვლამდე დრო მაქვს. ტომს უნდა შევხვდე.

– ვიცი. ავტობუსი რად გინდა, მანქანით წაგიყვან.

– მართლა?

– აბა რა!

თეთრ ქვიშაზე მივსეირნობდით. წყალს ნახევარმთვარის შუქი დაჰნათოდა. ჰევენსის პლაჟის ნახევარი გვექონდა გავლილი – იმ მწვანე, ვიქტორიანული სტილის სახლთან ვიყავით, რომელმაც იმ შემოდგომაზე დიდი როლი შეასრულა ჩემს ცხოვრებაში – როდესაც ხელმკლავი გამომდო. დარჩენილი გზა ასე ვიარეთ. სანამ მანქანების სადგომისკენ ჩამავალ საფეხურებს არ მივუახლოვდით, ხმა არცერთს არ ამოგვიღია. ჩემკენ მოტრიალდა.

– გაგივლის. დაგავინყდება. – თვალეში მიყურებდა. სახეზე არაფერი ესვა და არც სჭირდებოდა. მაკიაჟის მაგივრობას მთვარის შუქი უწევდა.

ვიცი-მეთქი, მივუგე. ვიცოდი, რომ უსათუოდ გამივლიდა, მაგრამ ჩემს ერთ ნაწილს არ სურდა ასე მომხდარიყო. გავლაც ძნელია. მიუხედავად იმისა, რომ გული ეკლებით გაქვს სავსე, მაინც არ გინდა, ეს გრძნობა გაქრეს.

– ამ ეტაპზე ეს მართლაც საუკეთესო ადგილია შენთვის. მე ასე ვგრძნობ.

– ტომიც ასე გრძნობს?

– არა, მაგრამ მას „ჯოილენდის“ მიმართ იგივე გრძნობები არ აქვს, რაც შენ... იმ დღის მერე კი, რაც „საშინელებათა სახლში“ მოხდა... რაც მან დაინახა...

– გილაპარაკიათ ამის შესახებ?

– ვცადე დავლაპარაკებოდი, მაგრამ შევეშვი. იქ ნანახი სამყაროს მისეულ აღქმაში არ ჯდება, ამიტომაც დავინწყებას ცდილობს. მაგრამ მე მგონი, შენ გამო ნერვიულობს.

– შენ ნერვიულობ ჩემ გამო?

– შენზე და ლინდა გრეის მოჩვენებაზე არ ვნერვიულობ. აი, შენზე და უენდიზე – ცოტას.

ჩამეცინა.

– მამაჩემი მის სახელს აღარ წარმოთქვამს. უბრალოდ „იმ გოგოდ“ მოიხსენიებს. ერინ, შეიძლება ერთი რამის გაკეთება გთხოვო? აი, კოლეჯში რომ დაბრუნდები მერე, თუ დრო გექნება.

– რა თქმა უნდა. მითხარი!

ვუთხარი.

ერინმა მთხოვა, პირდაპირ უილმინგტონის ავტობუსების სადგურში ჩამომსვი, სასტუმრომდე არ მიმიყვანო, მირჩევნია, იქამდე ტაქსით მივიდეთ. ჯერ შევეწინააღმდეგე, ვუთხარი, იქამდეც მე მიგიყვან, ტყუილად ფული რატომ უნდა გადაყარო-მეთქი, მაგრამ მერე შევეშვი. აღელვებული და დაბნეული ჩანდა. მივხვდი, რომ ჩემი მანქანიდან გადასულს მაშინვე ტან-

საცმლის გაძრობა და ტომ კენედისთან ერთად ლოგინში ჩაკოტრიალება არ სურდა.

მანქანა ტაქსის გაჩერების მოპირდაპირე მხარეს გავუჩერე. ჩემი სახე ხელებში მოიმწყვდია და ტუჩებში მაკოცა. ხანგრძლივი, ძალიან გულმოდგინე კოცნა იყო.

– ტომი რომ არ ყოფილიყო იქ, იმ ჩერჩეტ გოგოს მე დაგავინყებდი.

– მაგრამ ხომ იყო.

– ჰო, იყო. არ დაიკარგო, დევ.

– არ დაგავინყდეს, რაც გთხოვე. აუცილებლად გააკეთე, თუ დრო გექნება.

– არ დამავინყდება. კარგი კაცი ხარ, დევ.

არ ვიცი, რატომ, მაგრამ ამ სიტყვების გაგონებაზე ტირილი მომინდა. მაგრამ არ მიტირია, უბრალოდ გავიღიმე.

– გეთანხმები. განსაკუთრებით ჰოუსის როლი გამომდის მაგრად.

– ნამდვილად. დევინ ჯონსი – პატარა გოგონების მხსნელი.

სულ ერთი წამით მომეჩვენა, რომ კიდევ მაკოცებდა, მაგრამ არ მაკოცა. მანქანიდან გადახტა და ქუჩა გადაირბინა. ტაქსის გაჩერებისკენ მივბოძა, ქვედაბოლო უფრიალებდა. მანამ ვიდექი, სანამ არ დავინახე, როგორ მოკალათდა ყვითელი ტაქსის უკანა სავარძელზე და მანქანა დაიძრა. მეც დავიძარი. უკან, მისის შოფლოუს პანსიონისკენ და ჩემი ჯოილენდური შემოდგომისკენ წავედი. შემოდგომისკენ, რომელიც ჩემი ცხოვრების ყველაზე კარგი შემოდგომაც იყო და ყველაზე ცუდიც.

ისხდნენ კი სამშაბათს – „მშრომელთა დღის“ შემდეგ, როცა პლაჟის გავლით პარკისკენ მივდიოდით – ენი და მაიკ როსები მწვანე ვიქტორიანული სტილის სახლის წინ, ბილიკის ბოლოში? ის თბილი კრუასანები მახსოვს, გზაში რომ ვჭამე, ჰაერში მოლივლივე თოლიებიც მახსოვს, მაგრამ მათ შესახებ დანამდვილებით ვერაფერს ვიტყვი. ისინი იქაურობის, იმ პეიზაჟის ისეთ მნიშვნელოვან ნაწილად იქცნენ, რომ აღარც კი მახსოვს, როდის შევნიშნე პირველად მათი იქ ყოფნა. განმეორება მეხსიერების ყველაზე საშიში მტერია.

აი, მაგალითად, იმ მოვლენებიდან, რომლებზეც ახლა გიამბობთ, ათი წლის შემდეგ, ჟურნალ „კლივლენდის“ მიმომხილველად ვმუშაობდი (ალბათ ცოდვების გამო დავისაჯე). პირველ ჩანაწერებს ყვითელფურცლებიან ბლოკნოტში უესტ-სერდსტრიტზე, ლეიკფრანტის სტადიონთან მდებარე კაფეში ვაკეთებდი. ყოველდღე, ათ საათზე ის ახალგაზრდა ქალი კაფეში შემოდებოდა, ოთხ-ხუთ ჭიქა ყავას იღებდა და გვერდით მდებარე უძრავი ქონების სააგენტოში შეჰქონდა. ნამდვილად არ მახსოვს პირველად როდის დავინახე იგი. მხოლოდ ის ვიცი, რომ ერთ დღეს დავინახე და შევნიშნე, რომ გასვლისას ზოგჯერ შემომხედავდა ხოლმე. ერთ მშვენიერ დღეს მეც გავხედე და როდესაც გამიღიმა, გავუღიმე. რვა თვის მერე შევუღლდით.

ენისა და მაიკის შემთხვევაშიც ასე მოხდა. ერთ მშვენიერ დღეს ისინი ჩემი ცხოვრების ნაწილად იქცნენ. ხელს ყოველთვის ვუქნევდი, ხელს ინვალიდის ეტლში მჯდომი ბიჭიც მიქნევდა, ძალლი კი ყურებდაცქვეტილი იჯდა და მიყურებდა. ძალლს ქარი უშლიდა ბენვს. ქალი ქერა იყო და ლამაზი – მაღალი ყვრიმალეები ჰქონდა, შორი-შორს ჩამჯდარი ცისფერი თვალები და მსხვილი ტუჩები. ეტლში მჯდომ ბიჭს „უაიტ სოქსის“

კეპი ეხურა. კეპი ყურებსაც უფარავდა. ძალიან ავადმყოფური გარეგნობა ჰქონდა, ღიმილი კი – ჯანსაღი. მივდიოდი თუ მოვდიოდი მისი ღიმილი ყოველთვის სახეში მანათებდა. ერთი-ორჯერ მისალმების ნიშნად ხელიც ამინია, მეც ავუნე. მე მისი სამყაროს ნაწილი ვიყავი, ის კი ჩემი სამყაროსი. მგონი, თვით მაილოს, ძაღლის სამყაროს ნაწილიც კი ვიყავი. მხოლოდ დედას ეჭირა თავი შორს. ხშირად ისე ჩამივლია, წიგნიდან თავიც არ აუნევია. მაგრამ თუ აუნევია კიდევ, ხელი არ დაუქნევია, მითუმეტეს ხელის აწევით არასდროს მომსალმებია.

„ჯოილენდში“ საქმე სულ მქონდა. სამუშაო უწინდებურად საინტერესო და მრავალფეროვანი აღარ იყო, მაგრამ უფრო სტაბილური და ნაკლებად დამღლეელი გახდა. რამდენიმეჯერ სახელოვან ჰოუსის ქურქშიც გამოვეწყვე და Happy Birthday-ც შევასრულე, რადგან სექტემბრის პირველი სამი კვირის განმავლობაში „ჯოილენდი“ კვლავაც ღია იყო. მაგრამ ხალხი შეცოტავდა. „კაროლინის ბორბალი“ ერთხელაც ვერ შევავსე, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ატრაქციონი საქანელების მერე ყველაზე პოპულარული იყო.

– ჩრდილოეთში, ნიუ-ინგლენდში პარკების უმრავლესობა ჰელოუინის დადგომამდე შაბათ-კვირას მუშაობს. – მითხრა ერთხელ ფრედ დინმა. მერხზე ვისხედით და ნოყიერ, ვიტამინებით მდიდარ ჩილიან ბურგერს და ლორიან ღვეზელს შევექცეოდით. – სამხრეთით, ფლორიდაში მთელი წლის განმავლობაში მუშაობენ. ჩვენ რაღაც რუხ ზონაში ვართ. მისტერ ისტერბრუკმა ჯერ კიდევ სამოციან წლებში სცადა პარკი მთელი წელი ემუშავებინა, რეკლამაზეც დიდი ფული დახარჯა, მაგრამ სულ ტყუი-

ლად. არაფერი გამოვიდა. სუსხიანი ღამეების დადგომისთანავე ხალხი სოფლური ბაზრობებისკენ მიიწევს. ჩვენი ვეტერანების უმრავლესობაც გამოსაზამთრებლად ან სამხრეთით მიეშურება ან დასავლეთით. – ცარიელ „ჰაუნდ დოგ უეის“ გახედა და დაამატა: – ჰოო, წელიწადის ამ დროს აქ მონყენილობაა.

მე მომწონს-მეთქი, ვუთხარი. მართლა მომწონდა. იმ წელს მარტოობა უნდა გამეთავისებინა. ზოგჯერ მისის შოფლოუსთან და თვალებგადმოკარკლულ ტინა ეკერლისთან ერთად კინოში მივდიოდი ხოლმე, მაგრამ სალამოებს ძირითად ჩემს ოთახში, „ბეჭდების მბრძანებლის“ კითხვაში ვატარებდი. ზოგჯერ ვიჯექი და წერილებს ვწერდი ერინს, ტომს და მამაჩემს. ლექსებიც ბლომად დავწერე. ახლა, როდესაც ამ ლექსებზე ვფიქრობ, თავს უხერხულად ვგრძნობ. მადლობა ღმერთს, ყველა დავწვი. ჩემს კოლექციას ახალი სევდიანი ალბომიც შევმატე – The Dark Side of the Moon. ანდაზების წიგნში ერთი ასეთი ანდაზა ამოვიკითხე: „როგორც ძალღიჯი უბრუნდება თავის ნარწყევს, ასევე უბრუნდება ბრიყვი თავის ჩადენილ სისულელეს“. ზოგჯერ „პინკ ფლოიდს“ ვასვენებდი და ჯიმ მორისონს ვუსმენდი – This is the end, my beautiful friend. ვიცი, ვიცი, რომ მძიმედ იყო საქმე.

კიდევ კარგი, „ჯოილენდში“ იმდენი საქმე მქონდა, დღისით ვერ ვიცლიდი. პირველი რამდენიმე კვირის მანძილზე, როდესაც პარკი ნახევარი დატვირთვით მუშაობდა, ძირითადად ვალაგებდი. ფრედ დინმა მეგაზონების პატარა ჯგუფის უფროსად დამნიშნა. სანამ პარკის შესასვლელში გამოვაკრავდით აბრას წარწერით „ახალი სეზონის გახსნამდე პარკი დაკეტილია“, ყველა გაზონი გამოფოცხილი და გაკრეჭილი გვექონდა, ყვავილების ყველა კვალი გამარგლული და ზამთრისთვის მომზადებული, ყველა ჯიხური და ატრაქციონი კი გაფხეკილი. უკანა

ეზოში ლითონის ფარდული ავანყეთ და საჭმლის საზიდი ურიკები შევალაგეთ. თითოეულ პოპკორნის, ნაყინის და ჰოთდოგის ურიკას მწვანე წყალგაუმტარი შალითა გადავაფარეთ.

როდესაც მეგაზონებმა ვაშლის საკრეფად ჩრდილოეთით გასწიეს, მე ლეინ ჰარდისთან და ედი პარკსთან ერთად ზამთრის სამზადისს შევუდექი. ედი უჟმური ვეტერანი და „საშინელებათა სახლის“ (ისევე, როგორც გუნდ „დობერმანის“) უფროსი იყო. „ჯოილენდ ავენიუსა“ და „ჰაუნდ დოგ უეის“ გადაკვეთაზე მდებარე შადრევანი წყლისგან დავცალეთ და წყლის სასრიალოებზე გადავედით, როცა შავ სამგზავრო კოსტუმში გამონყობილი ბრედლი ისტერბრუკი წამოგვადგა.

– ამ სალამოს სარასოტაში მივემგზავრები, – გვითხრა, – ბრენდა რაფერტიც ჩვეულებისამებრ თან მომყვება, – გაიღიმა და თავისი ცხენის კბილები გამოაჩინა, – ახლა პარკში დავდივარ და დარჩენილ თანამშრომლებს მადლობას ვუხდით.

– აბა, ბედნიერ ზამთარს გისურვებთ, მისტერ ისტერბრუკ. – უთხრა ლეინმა.

ედიმ რალაც გაურკვეველად ჩაიბურტყუნა. ალბათ კეთილ მგზავრობას გისურვებთო უნდა ეთქვა, მაგრამ მე ჯანდაბამდე გზა გქონია მომესმა.

– ყველაფრისთვის გმადლობთ. – ვთქვი მე.

სამივეს ხელი ჩამოგვართვა. ჩემთან ბოლოს მოვიდა.

– ჯონსი, იმედი მაქვს, მომავალ წელსაც გნახავ. შენ ხარ ახალგაზრდა, რომელსაც ჩვეულებრივზე მეტი კარნი აქვს სულში.

შემდეგ წელს აღარ ვუნახივარ, აღარც იგი უნახავს ვინმეს. მისტერ ისტერბრუკი ახალ წელს გარდაიცვალა.

– ჭკუასუსტი, ბებერი ნაბიჭვარი. – ჩაილაპარაკა პარკმა და მანქანისკენ მიმავალ ისტერბრუკს თვალი გააყოლა. ისტერ-

ბრუკს მანქანასთან ბრენდა ელოდებოდა. ქალმა ხელი გაუწოდა და ჩაჯდომაში დაეხმარა.

ლეინმა ისტერბრუკს გახედა და ედის მიუტრიალდა:

– მოკეტე, ედი.

ედიმ მოკეტა. ასე ჯობდა.

ერთ დილას, როცა კრუასანებით ხელში „ჯოილენდისკენ“ მივდიოდი, ბოლოს და ბოლოს ძალღრღნა ჩემს გასაცნობად და დასაზვერად გამოიქცა.

– მაილო, დაბრუნდი! – დაუძახა ქალმა.

მაილო მიტრიალდა და ქალს შეხედა, მერე ისევ მე გამომხედა. შავი, სხივიანი თვალები ჰქონდა. ჩემდა უნებურად კრუასანი მოვუტეხე და გავუწოდე. მაილო ტყვიასავით გამოქანდა ჩემკენ.

– არ გაბედოთ, არაფერი აჭამოთ. – კატეგორიული ხმით მომმართა ქალმა.

– კარგი რა, დედა. – უთხრა ბიჭმა.

მაილომ ქალის ხმა გაიგონა და კრუასანს არ გაეკარა, მაგრამ წინ დამიჯდა და წინა თათები ჰაერში ასწია. ერთი ლუკმა მოვუტეხე.

– გპირდებით, მეტს აღარ ვიზამ, – ვუთხარი ქალს, – არ მინდოდა მის ასეთ გარჯას ამოდ ჩაევლო.

ქალმა რაღაც ჩაილაპარაკა და ისევ წიგნს მიუბრუნდა. წიგნი სქელტანიანი იყო. ტანჯვით საკითხავი ჩანდა. ბიჭმა კი წამოიძახა:

– ჩვენ სულ ვაჭმევთ ხოლმე, მაგრამ წონაში არ იმატებს. იმდენს დარბის, არ ერგება.

დედას წიგნიდან თავი არ აუწევია, ბიჭს ისე უთხრა:

– აბა, უცხოებთან საუბრის შესახებ რა ვისწავლეთ, მაიკი?

– არა, სულ უცხოც არ არის. ხომ ყოველდღე ვხედავთ? –

თქვა ბიჭმა. ჩემი აზრით, საკმაოდ გონივრული ნათქვამი გამოუვიდა.

– მე დევინ ჯონსი ვარ. პლაჟთან ვცხოვრობ. „ჯოილენდში“ ვმუშაობ.

– ესე იგი გერქარებათ, არა? – ქალს არც ამჯერად მოუშორებია წიგნისთვის თვალი.

ბიჭმა მხრები აიჩეჩა, თითქოს მეუბნებოდა – რა გინდა ქნაო. ფერმკრთალი იყო და მოხუცივით მხრებში მოხრილი. მაგრამ კარგი იუმორის გრძნობა კი ჰქონდა. მეც მხრების აჩეჩვით ვუპასუხე და გზა განვაგრძე. მეორე დილით კრუასანი მანამ შევჭამე, სანამ მწვანე ვიქტორიანულ სახლს ჩავუვლიდი, სანყალი მაილოს ცდუნება აღარ მინდოდა. ჩავიარე და ხელი კვლავ დავუქნიე. მოსალმების ნიშნად მაიკმაც დამიქნია ხელი. ქალი ახლაც თავის ჩვეულ ადგილას, მწვანე ქოლგის ქვეშ იჯდა, მაგრამ წიგნს აღარ კითხულობდა. ხელი არც ამჯერად დაუქნევია. თითქოს მეუბნებოდა: *აქ შენ არაფერი გესაქმება. წადი იმ შენს გასართობ პარკში და ჩვენ თავი დაგვანებე.*

ასეც მოვიქეცი. ხელს ამის მერეც ვუქნევდი, ბავშვიც ხელის ქნევით მპასუხობდა. დილით თუ ღამით ბიჭუნა ყოველთვის მიქნევდა ხელს.

ორშაბათს, მას მერე რაც მამილო ალენი ფლორიდას გაემგზავრა ჯექსონვილში გამართულ „ალსტონის ყველა ვარსკვლავთა კარნავალზე“, სადაც ჯიხურის უფროსობა ელოდა,

„ჯოილენდში“ გამოვცხადდი და პირდაპირ ედი პარკსს მივადექი. სტაჟიანთა შორის ყველაზე ნაკლებად ედი მიყვარდა. „საშინელებათა სახლის“ წინ ვაშლის ყუთზე იჯდა. პარკში მოწვევა იკრძალებოდა, მაგრამ რადგან მისტერ ისტერბრუკი წასული იყო და არც ფრედ დინი ჩანდა სადმე, ედიც თავს უსაფრთხოდ გრძნობდა და ამ წესს აბუჩად იგდებდა. ხელთათმანები ეცვა და ისე ეწეოდა. სხვას რომ ეს ექნა გამიკვირდებოდა, მაგრამ ედის შემთხვევაში არ გამკვირვებია – ხელთათმანებს არასდროს იძრობდა.

– აჰა, ხომ ხედავ, ლანირაკო, უკვე ხუთი წუთით დაიგვიანე. – ყველა დევს ან ჯონსის მეძახდა, მხოლოდ ედი მეძახდა ლანირაკს.

– გაჭიმული რვის ნახევარია. – ვუთხარი და საათზე თითი დავაკაკუნე.

– ესე იგი შენი საათი ურევს. ქალაქიდან მანქანით ვერ მოხვალ? სხვები ხომ ეგრე დადიან? ხუთ წუთში აქ იქნები.

– პლაჟზე სიარული მომწონს.

– სულ მკიდია, შენ რა მოგწონს. აქ დროზე მოდი ხოლმე. თავი კოლეჯში ხომ არ გგონია, როცა მოგინდეს მოხვიდე და როცა მოგინდეს წახვიდე. ეს სამსახურია! ახლა „ბიგლის“ ხელმძღვანელი აქ აღარ არის და ისე მოგინევს მუშაობა, როგორც სამსახურში მუშაობენ.

მინდოდა მეთქვა, მამილომ მითხრა, ჩემი წასვლის შემდეგ ლეინ ჰარდი იქნება შენი უფროსიო, მაგრამ დროზე მოვკეტე. არ მინდოდა, ისედაც დაძაბული სიტუაციის გაუარესება. მესმოდა, რატომაც არ მოვწონდი ედის. მას არც არავინ მოსწონდა, არც არავინ უყვარდა. ლეინს მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში, თუკი ედისთან აღარ დამედგომებოდა, მაშინ მივმართავდი. მამაჩემისგან ვისწავლე – მისი ცხოვრების წესით – თუ

კაცს სურს, თავისი ცხოვრების ბატონ-პატრონი იყოს, თავისი პრობლემები თავადვე უნდა მოაგვაროს.

– აბა, რას დამავალებთ, მისტერ პარკს?

– ბევრ რამეს. პირველ რიგში, საკუჭნაოში მიდი და ერთი ბოთლი „თართლ-უექსი“ აიღე, გზაში ნაცნობებთან ლაზღანდარობა არ დაიწყო, დროზე წამოდი. მერე „საშინელებაში“ შედი და ყველა ვაგონი განმინდე. ხომ იცი, რომ ყოველი სეზონის დასასრულს ვნმინდავთ.

– არა, ეგ არ ვიცოდი.

– რა ბავშვები ხართ, ვინ ხართ... – ეს თქვა და სიგარეტის ნამწვი ფეხით გასრისა, მერე ვაშლის ყუთი ოდნავ წამოსწია და ნამწვი მის ქვეშ შეაგდო, თითქოს სადმე დაიკარგებოდა. – ძალიან მოინდომე და ისე გააკეთე, თორემ იცოდე, თავიდან გაგაკეთებინებ, ხო გაიგე?

– გავიგე.

– კარგია თუ გაიგე. – თქვა და მეორე სიგარეტი პირში გაიქანა. მერე შარვლის ჯიბეების ჩხრეკა დაიწყო, სანთებელას ამოღება უნდოდა. ხელთათმანების გამო საკმაოდ დრო დასჭირდა. როგორც იქნა ამოიღო, სანთებელას თავი ახადა და შეყოვნდა. – რას უყურებ?

– არაფერს.

– მაშინ დაახვიე აქედან. შუქები აანთე, რომ დაინახო, რას აკეთებ. ხომ იცი ჩამრთველი სადაც არის?

არ ვიცოდი, მაგრამ მის გარეშეც მივაგნებდი.

– კი, რა თქმა უნდა, ვიცი.

მზავე სახით ამათვალიერა.

– ძან ჭკვიანი ხარ, არა?

განათების კოლოფი „ცვილის მუზეუმსა“ და „კასრისა და ხიდის ოთახს“ შორის მდებარე კედელზე ვიპოვე. გავხსენი და ყველა ჩამრთველი მაღლა ავნიე. წესით, ანთებულ შუქში „საშინელებათა სახლს“ მთელი შემზარაობა უნდა დაეკარგა, მაგრამ ასე არ მოხდა. კუთხეებში ჩრდილები მოძრაობდნენ, ქარის ზუზუნიც – იმ დღეს საშინელი ქარი უბერავდა – ისმოდა. ქარი ხის კედლებში ატანდა და სადღაც შორს ხის დაფას არახრახებდა. გავიფიქრე, მერე ვიპოვი და დავამაგრებ-მეთქი.

მკლავზე სუფთა ტილოებით სავსე მავთულის მოწნული კალათა მეკიდა. შიგ გიგანტური ზომის „თართლ-უექსიც“ მედო. დამრეცი იატაკი გავიარე და პავილიონში გავედი. ავტომატების დანახვისას ერინი გამახსენდა. გამახსენდა, როგორ თქვა: *ვერ ხვდებიან, რომ სატყუარაა?* გამელიმა. გული გამალებით მიცემდა. უკვე ვიცოდი, რა უნდა გამეკეთებინა, როცა დავალების შესრულებას მოვრჩებოდი.

ოცივე ვაგონი ჩასასხდომ ბაქანზე მელოდა. „საშინელებათა სახლში“ შემავალი გვირაბი მოციმციმე ნათურების ნაცვლად, თეთრი ფერის შუქით იყო განათებული. ასე გაცილებით პროზაულად გამოიყურებოდა.

ვაგონებს შევხედე თუ არა, მივხვდი, რომ მთელი ზაფხული ედი მხოლოდ სველ ტილოს უსვამდა და ახლა, პირველ რიგში, უნდა გამერეცხა. ანუ ისევ საკუჭნაოში უნდა წავსულიყავი და ფხვნილი მომეტანა, მერე უახლოესი ონკანიდან ერთი ვედრო წყალი მომერბენინებინა. სანამ ოცივე ვაგონი გავრეცხე და წყალი გადავავლე, შესვენების დროც დადგა, მაგრამ ვიფიქრე, უკანა ეზოში გასვლას ან საწვრილფეხოში ყავის სმას ისევ მუშაობა მიჯობს-მეთქი. არ მინდოდა იმ ყიამყრალ ედის გადავყროდი. იმის ლაპარაკის მოსმენას მუშაობა მერჩია. ედი დილითაც მეყო.

გაპრიალებას შევუდექი – ცვილს ბლომად ვუსვამდი და ისე ვაპრიალებდი. ვაგონიდან ვაგონზე გადავდიოდი, იმდენი ვაპრიალე, სანამ სულ ახლებს არ დავამსგავსე. მაგრამ რა? ახალ სეზონზე ცხრანუთიანი სეირნობისათვის მოსული ადრენალინის გამოყოფის მსურველები ამას ვერ შეამჩნევდნენ. ხეხვას რომ მოვრჩი, ხელთათმანები უკვე შემომცვლარი მქონდა. ქალაქში ახლის ყიდვა მომიწევდა, კარგი ხელთათმანი კი იაფი არ ღირდა. წარმოვიდგინე, რა დღეში ჩავარდებოდა ედი, ახლების ყიდვა რომ მეთხოვა.

ჩემი ძონძებიანი და „თართლ-უექსიანი“ (ქილა თითქმის ძირზე დავიყვანე) კალათა პავილიონში, გასასვლელ კართან დავდგი. პირველის ათი წუთი იყო, მაგრამ არ მშოოდა, სხვა რამე მინდოდა. ხელები მაგრად გავჭიმე, რომ სახსრებიდან ტკივილი განმედევნა და ჩასასხდომ ბაქანთან დავბრუნდი. ერთ წუთს შევდექი და გაპრიალებული ვაგონების ცქერით დავტკბი, მერე ლიანდაგს გავუყევი და პირდაპირ „საშინელებათა სახლში“ შევედი.

თავის ქალის ქვეშ გავიარე. მის მიღმა დილეგი იყო, რომელშიც გასულ ზაფხულს ედის „დობერმანები“ მუშაობდნენ და თავიანთი წივილ-კივილით და ოხვრა-გოდებით ბავშვებს აფრთხობდნენ. იატაკი ხის იყო, მაგრამ ისე შეეღებათ, ქვისა გეგონებოდათ. საკუთარი ნაბიჯების ექო მესმოდა. ჩემივე სუნთქვაც კი მაფრთხობდა. ტომმა კი გამაფრთხილა, ამ ადგილს ერიდეთ, მაგრამ ახლა ჩემს ცხოვრებას ედი პარკსი განაგებდა და არა ტომ კენედი. „დორზიც“ მქონდა და „პინკ ფლოიდიც“, მაგრამ სხვა რამეც მჭირდებოდა. ლინდა გრეი მჭირდებოდა.

დილეგსა და ნამების ოთახს შორის ლიანდაგი ქვევით ეშვებოდა და S-ის ფორმის მრუდს ხაზავდა. აქ მატარებელი სიჩქარეს კრეფდა და მგზავრებს გვარიანად აჯანჯლარებდა. „საშინელებათა სახლში“ ახლაც ბნელოდა, მაგრამ მატარებ-

ლის მოძრაობისას აქ წყვილი იდგა ხოლმე. ალბათ მკვლელმა გოგონას აქ გამოჭრა ყელი და ვაგონიდანაც აქ მოისროლა. რა სწრაფად უმოქმედია და რა ზუსტად სცოდნია თავისი საქმე! ბოლო მოსახვევში მგზავრებს თვალებში ფერადი შუქები უჭყიტინებდათ. მიუხედავად იმისა, რომ ტომს არასდროს უთქვამს, ზუსტად სად ნახა იგი, დარწმუნებული ვიყავი, აქ ნახავდა.

S-ს ნელა გავუყევი. ვიფიქრე, ედისგან ყველაფერია მოსალოდნელი – ახლა გვირაბში ჩემი ნაბიჯების ხმა თუ გაიგონა, შეიძლება შუქებიც გამომირთოს და ამ მკვლელობის ადგილიდან ხელის ცეცებით მომიხდება გზის გაგნება, ქარის ზუზუნისა და ხმელი დაფის აკომპანიმენტის თანხლებით-მეთქი. წარმოიდგინეთ, ამ დროს რომელიმე ბნელი კუთხიდან გოგოს შველის სათხოვნად გამოწვდილი ხელი რომ ჩემთვის ეტაცა.

არც შუქები ჩამქრალა, არც სისხლიანი პერანგი ეგდო ლიანდაგებზე და არც ხელთათმანები. არც ხელგამოწვდილი გოგო დამინახავს იმ ადგილას, სადაც, ჩემი აზრით, მკვლელობა უნდა მომხდარიყო (წამების ოთახთან).

მაგრამ იქ რალაც მაინც იყო. მაშინაც ვიცოდი და ახლაც ვიცი. ჰაერი უფრო ცივი იყო. ისეთი ცივი არა, რომ საკუთარი ამონასუნთქი დამენახა, მაგრამ იმ ადგილას აშკარად უფრო ციოდა ვიდრე სხვაგან. ხელებზე, ფეხებსა და საზარდულზე დამხორკლა. კეფაზე თმა ყალყზე დამიდგა.

– დამენახე. – წავიჩურჩულე. თავს სულელურ მდგომარეობაში ვგრძნობდი. შიშმა ამიტანა. მინდოდა, ეს მომხდარიყო, მაგრამ იმედი მქონდა, რომ არ მოხდებოდა.

ხმა გავიგონე. გრძელი და ნელი ამოოხვრა. მაგრამ ეს არ იყო ადამიანის ოხვრა. თითქოს ვიღაცამ უხილავი სარქველიდან ორთქლი ამოუშვა. მერე სიჩუმე გამეფდა. ის ხმა მეტჯერ აღარ გამიგია.

– კაი დრო კი მოანდომე. – მითხრა ედიმ, როცა „საშინელებათა სახლიდან“ გამოსული დამინახა. პირველს თხუთმეტი წუთი აკლდა. ისევ ვაშლის ყუთზე იჯდა, ხელში ბეკონიანი სენდვიჩი და ყავა ეჭირა. თავიდან ფეხებამდე ტურტლიანი ვიყავი. ედი კი სუფთად გამოიყურებოდა.

– ვაგონები ჭუჭყიანი იყო. ჯერ გავრეცხე, მერე გავაპრიალე.

ედიმ მომდგარი ნახველი პირში დაიგროვა, მერე კისერი ნაიგრძელა და გადააფურთხა.

– მედალს თუ ელოდები, იმედები უნდა გაგიცრუო. მედლებს მე არ ვარიგებ. წადი, ჰარდი მოძებნე, სარწყავი სისტემა აქვს გასანმენდი. შენნაირი უქნარა მაგის კეთებას დღის ბოლომდეც ვერ მორჩება. თუ ადრე მორჩები, ჩემთან მოდი და რამეს კიდევ გამოგინახავ. საქმე ბლომადაა.

– კარგი, წავალ. – ვთქვი გახარებულმა, რადგან მისგან თავის დაღწევის შანსი მომეცა.

– ლანირაკო! – წელმოწყვეტილი მოვტრიალდი. – ნახე ის?

– რა?

უსიამოვნოდ გაიღმიჭა:

– ვიცი რასაც აკეთებდი. არც პირველი ხარ და არც უკანასკნელი. ნახე-მეთქი?

– შენ ოდესმე გინახავს?

– არა.

მზით გარუჯული სახიდან ეშმაკური თვალები მიყურებდნენ. რამდენი წლისა იქნებოდა? სამოცის? დანამდვილებით ვერ იტყოდი, ისევე როგორც ვერ იტყოდი, ახლა სიმართლეს ამბობდა თუ ცრუობდა. ეგ არ მანაღვლებდა. უბრალოდ მინდოდა, რომ გავცლოდი. ხელთათმნიანი ხელი ასწია:

– იცი, რომ იმ ტიპს, ვინც ეს ჩაიდინა, ხელთათმანები ეცვა?

თავი დავუქნიე:

– ზედმეტი პერანგიც ჰქონდა წამოღებული.

– სწორი ხარ, – გაეცინა, – სისხლის კვალი რომ არ დასტყობოდა. სწორადაც მოიქცა. ვერ დაიჭირეს. წადი ახლა, აქედან მოუსვი.

„ბორბალთან“ მისულს ლეინის ჩრდილი შემომეგება. „ბორბალზე“ ამძვრალიყო, ნახევრამდე იყო ასული და სულ უფრო და უფრო მაღლა მიიწევდა. ფეხის დადგამამდე თითოეულ რკინას საგულდაგულოდ ამოწმებდა. თეძოზე იარაღების ტყავის ჩანთა ეკიდა და იქიდან ქანჩს ხშირ-ხშირად იღებდა. „ჯოილენდში“ მხოლოდ ერთი ბნელი ატრაქციონი იყო, მაღლები კი უამრავი. სეზონზე თითოეულ მათგანს სამკაცრიანი ბრიგადა ყოველდღე ამოწმებდა – ყველა ჭანჭიკს სათითაოდ ამოწმებდნენ და, რალა თქმა უნდა, კომისიაც ჩამოდიოდა (ჩრდილოეთ კაროლინის გასართობ პარკთა ინსპექციიდან). მათი ვიზიტი ხან წინასწარ დაგეგმილი იყო, ხანაც სრულიად მოულოდნელი. ლეინი კი ამბობდა, ატრაქციონის ჟოკეი, რომელიც თავის ატრაქციონს საკუთარი თვალით და ხელით არ ამოწმებს, ზარმაცი და უქნარა არისო. ამიტომაც გავიფიქრე, ნეტავ, ედი პარკსმა თავისი ვაგონებით ბოლოს როდის იმგზავრა, ან მათ უსაფრთხოებაში როდის დარწმუნდა-მეთქი.

ლეინმა ქვემოთ ჩამოიხედა, დამინახა და ჩამომძახა:

– იმ მახინჯმა ნაბიჭვარმა ლანჩის საჭმელად მაინც თუ გამოგიშვა?

– არა. მთელი შესვენება საკუთარი ნებით ვმუშაობდი. დრო გამეპარა. – ახლა უკვე მართლა მშოიოდა.

– ჩემს ბუდრუგანაში თევზის და მაკარონის სალათა დევს. თუ გინდა ჭამე. გუშინ ძალიან ბევრი გავაკეთე.

პატარა ჯიხურში შევედი, კარგა მოზრდილი კონტეინერი ვიპოვე და თავი ტკაცანით ავხადე. ლეინის ძირს ჩამოსვლამდე მთელი სალათა გადავსანსლე.

– მადლობა, ლეინ. გემრიელი იყო.

– ჰო, ცოლად გამოვადგები ვინმეს.

– როგორ არის საქმე?

– ყველაფერი კარგადაა. „ბორბალი“ გამართულია. გინდა, ცოტას რომ მოინელე, ძრავის შეკეთებაში მომეხმარო?

– კი, რა თქმა უნდა.

თავისი ქვაბურა მოიხადა და თითზე დაიბზრიალა. უკან გადანეული თმა პატარა კუდად ჰქონდა შეკრული. შავ თმაში გამორეული რამდენიმე ჭალარა შევნიშნე. ზაფხულის დასაწყისში არ ჰქონდა, დარწმუნებული ვიყავი.

– მისმინე, ჯონსი. ედი პარკსი არის კარნი კარნთაგანი, მაგრამ რა? მაგარი ნაბიჭვარია. მის თვალში ორი ნაკლი გაქვს: პირველი – ახალგაზრდა ხარ და მეორე – რვა კლასზე მეტი განათლება გაქვს. როცა ყელში ამოგიყვანს, მითხარი და მე მივხედავ.

– დიდი მადლობა. ჯერ ვიტან.

– ვიცი, რომ იტან. გიყურებდი, როგორ გიჭირავს თავი და უნდა გითხრა, რომ მაგარი ხარ. მაგრამ ედი უბრალოდ უხეში არ არის.

– თავხედია.

– კი, ეგრეა. მაგრამ როგორც ყველა თავხედს მაგასაც კბილებს თუ აჩვენებ, ჩაისვრის. აქ მოიძებნებიან ადამიანები, ვისიც მაგას ეშინია. მათ შორის ჩემი. ერთი-ორჯერ ცხვირპირი

გავუერთიანე. თუ საჭირო გახდა, კიდევ გავიმეორებ. მოკლედ, თუ დაგღალა, მე მოვუვლი.

– რალაც მინდა გკითხო მაგ ედიზე.

– მიდი.

– იმ ხელთათმანებს რატომ არ იძრობს?

ლეინმა გაიცინა, ქუდი თავზე დაიმხო და გვერდზე მოიქცია.

– ფსორიაზი აქვს. ყოველ შემთხვევაში, თვითონ ასე ამბობს. არც მახსოვს, ბოლოს როდის ვნახე მაგისი ხელები. ამბობს, ხელთათმანები თუ არ მიკეთია იმდენს ვიფხან, სანამ სისხლი არ წამომივიაო.

– ეგებ მაგიტომაცაა ასეთი უჟმური?

– მე მგონი, უფრო პირიქითაა – კანი ცუდმა ხასიათმა გაუფუჭა. სხეულს თავი აკონტროლებს. ყოველ შემთხვევაში, მე ასე მგონია. კარგი, ჯონსი, წამო, ვიმუშაოთ.

„ბორბალი“ ზამთრის ძილისთვის მოვამზადეთ და მერე სარწყავ სისტემასაც მივხედეთ. დაწნეხილი ჰაერით მილებიდან ჯერ წყალი გამოვტუმბეთ, მერე კი შიგ ანტიფრიზი ჩავასხით. მზე ჩადიოდა და ხეების ჩრდილები დაგრძელდა.

– დღეს გვეყოფა, – თქვა ლეინმა, – საკმარისზე მეტი ვიმუშავეთ. ბარათი მომიტანე, ხელი მოგიწერო.

საათს ხელი დავარტყი იმის ნიშნად, რომ ჯერ მხოლოდ ექვსის თხუთმეტი წუთი იყო.

გაიღიმა და თავი გაიქნია.

– რა პრობლემაა? ბარათში ექვსს ჩავწერ. დღეს თორმეტი საათის საქმე გააკეთე, ლანირაკო. მინიმუმ თორმეტის.

– კარგი. მაგრამ ლანირაკს ნუ მეძახი! ეგრე ის მეძახის. –
თავი „საშინელებათა სახლისკენ“ გავიქნე.

– კარგი, გავითვალისწინებ. ახლა ბარათი მომიტანე და
მერე მოუსვი აქედან.

ნაშუადღევს ქარი ჩადგა. როდესაც პლაჟის გზას დავადე-
ქი თბილოდა და სასიამოვნო სიო უბერავდა. ქალაქში დაბრუ-
ნებისას ყოველთვის ტალღებზე მოტივტივე ჩემს წაგრძელე-
ბულ ჩრდილს ვუყურებდი ხოლმე, იმ სალამოს კი, ძირითადად,
საკუთარ ფეხებს ვაშტერდებოდი. დაქანცული ვიყავი. „ბეტის
საცხობში“ ლორისა და ყველის სენდვიჩის და იქვე მდებარე
„7-ილევენში“ ლუდის ყიდვის გარდა არაფერი მინდოდა. ჩემს
ოთახში ავალ, სკამს ფანჯარასთან დავიდგამ, თან შევჭამ, თან
ტოლკინს წავიკითხავ-მეთქი, ვფიქრობდი.

ბიჭის ხმის გაგონებაზე თვალი ჩემს ფეხსაცმელებს მოვა-
შორე. სიო ჩემკენ უბერავდა და ბიჭის ხმა მოჰქონდა, ამიტომ
მკაფიოდ მომესმა.

– ჩქარა, დე! თითქმის გა... – სათქმელი ხველამ შეაწყვე-
ტინა. – თითქმის გამოგივიდა!

იმ სალამოს მაიკის დედას თავისი ქოლგა მიეტოვებინა და
პლაჟზე გამოსულიყო. ჩემკენ მორბოდა, მაგრამ ვერ მხედავდა.
ფრანს მისდევდა. ფრანი მის თავს ზემოთ ფრიალებდა.

„არასწორი მიმართულება გაქვთ, დედიკო“! – გავიფიქრე.

ფრანს ხელი გაუშვა. ფრანმა ერთი-ორი ფუტით აინია,
აქეთ-იქით შექანდა და ქვიშაზე დაეშვა. ნიავმა აიტაცა და
ხტუნვა-ხტუნვით წაიღო. დედიკო გაეკიდა.

– კიდევ ერთხელ! – დაიყვირა მაიკმა. – აი როგორც წელან! – მჭახედ დაახველა. – წელან თითქმის გამოგივიდა!

– არა, არც წელან გამომივიდა. – ქალს დაღლილი და იმედგაცრუებული ხმა ჰქონდა. – ამ წყეულ ფრანს არ ვუყვარვარ. წამოდი, შევიდეთ და ვივა...

მაილო მაიკის ეტლთან იჯდა და სალამოს გართობას ხალისით აკვირდებოდა. დამინახა თუ არა, ყეფა-ყეფით ჩემკენ გამოქანდა. ვიდექი და ვუყურებდი, როგორ მორბოდა. უცებ, მადამ ფორტუნას ნათქვამი გამახსენდა: *შენს მომავალში პატარა გოგონას და პატარა ბიჭს ვხედავ. ბიჭს ძალლი ყავს.* ეს ხომ ჩემი აქ ჩამოსვლის პირველივე დღეს მითხრა!

– მაილო, გაჩერდი! – დაუძახა ძალლს დედიკომ. სალამოს, პლაჟზე გამოსვლისას თმა, ალბათ, აწეული ჰქონდა, მაგრამ ეტყობა, საავიაციო ექსპერიმენტების დროს ჩამოეშალა. დაუდევრად გადაიწია.

მაილომ ყურადღება არ მიაქცია. ჩემ წინ დაერჭო და თათები ისევ ძველებურად ასწია. გამეცინა და თავზე ხელი გადავუსვი.

– მეგობარო, ამ სალამოს ალერსს უნდა დასჯერდე, კრუასანები არ მაქვს.

ერთხელ შემომყეფა და დედიკოსკენ გაიქცა. დედიკო ღრმად სუნთქავდა და უნდობლად მათვალთვლებდა. ფრანი ხელში ეჭირა, მაგრამ ფეხებთან დასთრევდა.

– ხომ ხედავთ? ამიტომ არ მინდოდა, რომ რამე მიგეცათ. ნამდვილი მათხოვარია. თუ ვინმემ რამე მოუტეხა, მაშინვე უმეგობრდება.

– მეგობრობა მეც შემიძლია. – მივუგე.

– ძალიან სასიამოვნოა, მაგრამ გთხოვთ, ჩვენს ძალლს აღარაფერი აჭამოთ.

სპორტული ფეხსაცმელი და გახუნებული ცისფერი მაისური ეცვა, გულზე წარწერით. მაისურზე შერჩენილი ოფლის ლაქებით თუ ვიმსჯელებდი, ფრანის გაშვებას ალბათ კარგა ხნის განმავლობაში ცდილობდა. თან ძალიან ცდილობდა. აბა რას იზამდა? ჩემი შვილიც რომ ეტლში მჯდარიყო, მეც მომინდებოდა მის სახელზე რამის ჰაერში საფრენად გაშვება.

– ფრანი არასწორად გიჭირავთ. არც გაქცევაა საჭირო. არ ვიცი, ამ ხალხს რატომ ჰგონია, რომ ფრანის გასაშვებად აუცილებლად უნდა გაიქცეს.

– დარწმუნებული ვარ, ამ საქმის ნამდვილი ექსპერტი ბრძანდებით, მაგრამ ახლა გვიანია, მაიკი სავახშმოდ უნდა წავიყვანო.

– დედიკო, გეხვენები, მაგ ბიჭმა სცადოს რა! გთხოვ! – გაისმა მაიკის ხმა.

რამდენიმე წამს თავდახრილი იდგა. ჯერ კიდევ ოფლიანი, აწენილი თმა კისერზე ეკვროდა. მერე ამოიოხრა და ფრანი გამომინოდა. ახლა კი გავარჩიე წარწერა მის მაისურზე: „კემპ ჰარის ჩემპიონატი (ბანოლილი), 1959“. ფრანის წინა მხარე მართლა საინტერესო იყო. ბევრი ვიცინე. ქრისტეს სახე იყო გამოსახული.

– ჩვენი ოჯახური ხუმრობაა. ნურაფერს მკითხავთ.

– კარგი.

– კეთილი, მისტერ ჯოილენდ, მხოლოდ ერთხელ სცადეთ. მერე ბიჭი სავახშმოდ უნდა წავიყვანო. მისი გაცემა არ შეიძლება. შარშან ავად იყო და ჯერ ბოლომდე არ გამოჯანმრთელებულა. თვითონ კი ჰგონია, რომ კარგად არის, მაგრამ ცდება.

პლაჟზე გვარიანად ცხელოდა, მაგრამ არაფერი მითქვამს. დედიკო აშკარად არ იყო კამათის ხასიათზე. უბრალოდ, შევახსენე, დევინ ჯონსი გახლავართ-მეთქი. ხელები ასწია და ისე გაშალა, თითქოს მეუბნებოდა, როგორც თქვენ იტყვითო.

ბიჭს გავხედე.

– მაიკ?

– დიახ.

– თოკმობმული კოჭი დაატრიალე. მე გეტყვი, როდის უნდა გაჩერდე.

როგორც ვუთხარი ისე მოიქცა. თოკს მივყევი და როცა იმ ადგილს გავუსწორდი, სადაც ბიჭი იჯდა, იესოს თვალი თვალში გავუყარე.

– აბა, მისტერ ქრისტე, ამჯერად ინებებთ გაფრენას?

მაიკმა გაიცინა, დედიკომ – არა, მაგრამ მომეჩვენა, რომ ღიმილმა მასაც გადაურბინა სახეზე.

– ამბობს, კიო. – ვუთხარი მაიკს.

– კარგია, იმიტომ, რომ... – სათქმელი ვერ დაასრულა, ხველება აუვარდა. დედა არ ცდებოდა, ბიჭი ჯერ ბოლომდე გამოჯანმრთელებული არ იყო. სათქმელი მოგვიანებითლა დაასრულა: – ...აქამდე ქვიშის ყლაპვის მეტი არაფერი უკეთებია.

ფრანი თავს ზემოთ დავიჭირე, პირით ჰევენს-ბეისკენ ვიდექი. ვიგრძენი, რომ ქარი ფრანს ხელიდან მტაცებდა.

– როცა გავუშვებ, კოჭი დაატრიალე. – ვუთხარი მაიკს.

– მაგრამ...

– არავითარი მაგრამ. სწრაფად უნდა იმოქმედო და ყურადღებით იყო.

მინდოდა, ფრანს გვარიანად ეტკაცუნა, მინდოდა, ბიჭს თავი ყველაფრის შემძლედ ეგრძნო, მინდოდა, ფრანი მას გაეშვა ჰაერში. გაუშვებდა კიდეც. რაც მთავარია, ნიავს არ უნდა ემტყუნა. იმედი მქონდა, პირველივე ცდაზე გამოგვივიდოდა, რადგან ეს ფრანის გაშვების ერთადერთი შანსი იყო.

– ფრანი აფრინდება. როდესაც აფრინდება, თოკი გამოუშვია. მაგრამ დაიჭირე, კარგი? თუ დაშვება დაინყო...

- მოვქაჩავ, მივხვდი.
- კარგი. აბა მზად ხარ?
- კი!

მაილო ჩემსა და დედიკოს შორის იჯდა და ფრანს უყურებდა.

- ნავედით!.. სამი... ორი... ერთი... ვუშვებთ!

ბავშვი ეტლში მოხრილი იჯდა, ფეხები გალეული ჰქონდა, მაგრამ ხელებს ჩვეულებრივად ხმარობდა და მითითებებსაც სწორად ასრულებდა. თოკი თავისკენ მოქაჩა და ფრანმაც უმაღლეს აინია. მერე თოკი ნელ-ნელა მოუშვა – თავიდან ცოტა ზედმეტი მოუვიდა, ფრანი ოდნავ დაეშვა, მაგრამ ბიჭი მიხვდა რაშიც იყო საქმე და მალე ფრანმაც აწევა დაიწყო. ბიჭი იცინოდა.

- ვიგრძენი, ვიგრძენი! ხელებით ვგრძნობ!

- ჯერ მხოლოდ ქარს გრძნობ. მიდი, მაიკ! როგორც კი ცოტა ზევით აიწევს, ქარი დაეპატრონება. მერე უნდა სცადო, არ გაგიფრინდეს.

თოკი მოუშვა და ფრანი ზევით ავარდა. ჯერ პლაჟის თავზე დაეკიდა, მერე – ოკეანის ტალღების. სულ მალლა და მალლა მიიწევდა და სექტემბრის საღამოს სილურჯეს ერწყმოდა. ცოტა ხანს ფრანს ვუყურებდი, მერე ქალს შევავლე თვალი. ჩემს მზერას არ შეუკრთია, რადგან ვერ ამჩნევდა, რომ ვუყურებდი. მისი ყურადღება შვილისკენ იყო მიმართული. ასეთი სიყვარული ან ამხელა ბედნიერება, მე მგონი, არც მანამდე და არც მას მერე არავის სახეზე არ მინახავს. ბედნიერი იყო, რადგან ხედავდა, რომ ის იყო ბედნიერი. ბიჭს თვალები უბრწყინავდა და აღარ ახველებდა.

- დედიკო, იცი როგორი შეგრძნებაა, თითქოს ცოცხალი არსება მიჭირავს ხელში!

„არის კიდევ“. – გავიფიქრე და გამახსენდა, როგორ მასწავლიდა ბავშვობაში მამა ფრანის გაშვებას. მაშინ დაახლოებით მაიკის ასაკის ვიყავი, მაგრამ ჯანმრთელი ფეხები მქონდა და მყარად ვიდექი. იქ, ზემოთ, თავის საბრძანებელში, ის ცოცხალია.

– მოდი, ნახე! არ გინდა შენც იგრძნო? – დაუძახა ბიჭმა დედას.

ქალმა პატარა ბორცვი აიარა და ბიჭუნას გვერდით დადგა. თვალებით ფრანს უყურებდა, ხელებით კი ბიჭის მუქ თმას ეალერსებოდა.

– ეს ხომ შენი ფრანია, პატარავ!

– კი, მაგრამ ეს შენც უნდა იგრძნო. წარმოუდგენელი რამეა!

ქალმა ბიჭს კოჭი ჩამოართვა. მასზე დახვეული თოკი საგრძნობლად შეთხელებულიყო (ფრანი შავი მარგალიტივით ეკიდა. ქრისტეს სახეს ველარ ვხედავდით). სულ ერთი წამით ქალი თითქოს შეკრთა. მერე გაიღიმა. მონაბერმა ქარმა ფრანი აიტაცა, ჯერ მარცხნივ გააქანა, მერე მარჯვნივ. ქალის ღიმილი სიცილმა შეცვალა.

ცოტა ხნის მერე მაიკმა დედას მიმართა:

– დე, ახლა იმან აფრინოს.

– არა, იყოს, არ მინდა.

მაგრამ ქალმა კოჭი გამომიწოდა:

– დაჟინებით მოვითხოვთ, მისტერ ჯონს, ბოლოს და ბოლოს ამ რეისის კაპიტანი თქვენ ხართ.

გამოვართვი. ხელში თოკის ნაცნობი თრთოლვა ვიგრძენი. ისე ირხეოდა და იჭიმებოდა, გეგონებოდათ, ანკესზე წამოგებულნი თევზი ფართხალებსო. მაგრამ ფრანის ფრენაში ყველაზე სასიამოვნო ის არის, რომ არავის კლავ.

– სადამდე ავა? – მკითხა მაიკმა.

– არ ვიცი. შეიძლება დღეს მაგაზე მაღლა აღარც წავიდეს. ზემოთ უფრო ძლიერი ქარი უბერავს და შეიძლება გახიოს. გარდა მაგისა, თქვენ ხომ სავახშმოდ ემზადებით.

– დედიკო, შეიძლება, მისტერ ჯონსიც დაგვეწვიოს ვახშამზე?

ამის გაგონებაზე დედა აშკარად შეცბა, რაღაც არ ესიამოვნა. მაგრამ შევნიშნე, რომ უარის თქმას არ აპირებდა, რადგან მე ფრანი ავუფრინე.

– არა, არ არის საჭირო. დაპატიჟებისთვის დიდი მადლობა, მაგრამ პარკში დღეს ძალიან დამლელი დღე მქონდა. პარკს ზამთრისთვის ვალაგებთ და თავიდან ფეხებამდე ჭუჭყიანი ვარ.

– ჩვენთან სახლში დაიბანეთ. მე მგონი, სამოცდაათი აბაზანა გვაქვს.

– მაიკ!

– კარგი, მაშინ სამოცდაათხუთმეტი გვექნება და ყოველ მათგანში ჯაკუზი გვიდგას. – თქვა ბიჭმა და სიცილი წასკდა. საყვარლად, გადამდებად იცინოდა, სანამ ხველა არ აუტყდა. მერე ხველა ყივილში გადაეზარდა. ბოლოს, როცა დედას უკვე შეშფოთება დაეტყო სახეზე (მე თავიდანვე შევშინდი), ბიჭი ხველას მოერიდა.

– სხვა დროს იყოს. – ვუთხარი და კოჭი გავუნოდე. – შენი ქრისტეს გამოსახულებიანი ფრანი ძალიან მომეწონა. ძალლიც კარგი გყავს. – დავიხარე და მაილოს თავზე მივეფერე.

– კარგი... სხვა დროს იყოს, მაგრამ...

დედა ნაჩქარევად ჩაერთო საუბარში:

– მისტერ ჯონს, ხვალ დილით სამსახურისკენ მიმავალი ხომ არ შემოგვიერთდებოდით? პირდაპირ პლაჟზე ვისაუბმებდით.

ცხადია, უცხო კაცის სახლში შეშვება არ სურდა.

– იცი, რა მაგარი იქნება?! – წამოიძახა მაიკმა.

– კარგი, ეგრე იყოს. „ბეტისთან“ შევივლი და ფუნთუშებს ვიყიდი.

– არა, არ არის საჭირო, – თქვა დედამ.

– რას ამბობთ, მემ. სიამოვნებით მოვიტან.

– აქამდე არ გაგცნობივართ, არა? მე ენ როსი ვარ. – თქვა და ხელი გამომიწოდა.

– ხელს ჩამოგართმევდით მისის როს, მაგრამ მართლა ძალიან ჭუჭყიანი ვარ. – ხელები ვუჩვენე და დავამატე: – ალბათ ფრანიც გაგიჭუჭყიანეთ.

– ალბათ, ქრისტეს უღვაშები დაახატე! – წამოიძახა მაიკმა და სიცილი აუტყდა. სიცილი მალე ისევ ხველაში გადაუვიდა.

– მაიკ, თოკი მოგეშვა, – ვუთხარი მე. ახლა კოჭი დაატრიალე და თოკი ნელ-ნელა დაახვიე. დავიხარე, დასამშვიდობებლად მაილოს თავზე მივიფერე და სანაპიროსკენ დავეშვი.

– მისტერ ჯონს! – დამიძახა ენიმ.

მივტრიალდი. ნელგამართული იდგა, ნიკაპი ზემოთ აენია. ოფლისგან მაისური ტანზე შემოტმასნოდა. ლამაზი მკერდი ჰქონდა.

– მის როსი გახლავართ! მაგრამ ახლა ხომ უკვე ვიცნობთ ერთმანეთს, შეგიძლიათ ენი დამიძახოთ.

– ძალიან კარგი. – მივუგე და მაისურზე ვანიშნე. – რა ჩემპიონატია და რატომ „განოლილი“?

– განოლილი ისვრი და იმიტომ. – ამიხსნა მაიკმა.

– საუკუნეა აღარ მისვრია. – თქვა ქალმა ნაჩქარევად. ამით მაგრძნობინა, რომ ამ თემაზე საუბრის გაგრძელება აღარ სურდა.

არ მწყენია. მაიკს ხელი დავუქნიე. მანაც დამიქნია. იცინოდა. ამ ბავშვს ძალიან მაგარი სიცილი ჰქონდა.

ორმოცდაათიოდე იარდი გავიარე და უკან მივიხედე. ფრანს ნელ-ნელა ეშვებოდა, მაგრამ ქარი ჯერ კიდევ ჰაერში ალივლივებდა. ორივე ფრანს გაჰყურებდა. ქალს შვილის მხარზე ედო ხელი.

„მის და არა მისის. – გავიფიქრე. – იმ უზარმაზარ ვიქტორიანულ სამოცდაათაზანიან სახლში მისტერი არ ჰყავთ?“ მათთან ერთად კაცი არასდროს მენახა, მაგრამ ეს არ ნიშნავდა, რომ ეს კაცი არ არსებობდა. შეიძლება არც არსებობდა. ორნი იყვნენ. მარტონი. თავისთვის.

დილით ენი როსისგან ბევრი ვერაფერი შევიტყვე, სამაგიეროდ მაიკმა მიაშობო ბევრი რამ. ენის იოგურტი თავად მოემზადებინა, მარწყვიც უშურველად გაერია. „ბეტის საცხობში“ შევიარე და კრუასანები და მოცვიანი ფუნთუშები ვიყიდე. მაიკი ცომეულს არ მიეკარა, მაგრამ თავისი იოგურტი ბოლომდე შესანსლა და დამატებაც მოითხოვა. ამის გაგონებაზე დედამ გაოცებისგან პირი დაალო. მივხვდი, რომ უჩვეულო მოვლენის მოწმე გავხდი. თანაც ძალიან კარგის.

– დარწმუნებული ხარ, რომ მეორესაც მოერევი?

– ალბათ ნახევარს. შენ ხომ მეუბნები, რომ იოგურტი კუჭის მოქმედებაში მეხმარება.

– მაიკ, არ მგონია, დილაადრიან შენი კუჭის მოქმედებაზე ლაპარაკი დროული იყოს.

– ბოდიში. – თქვა ბიჭმა, მაგრამ წუხილისა არაფერი ეტყობოდა. თვალები უბრწყინავდა.

– ბოდიშს მე კი ნუ მიხდი, მისტერ ჯონსს მოუხადე.

– ბოდიში მიღებულია. – ჩავილაპარაკე სასწრაფოდ.

– მისტერ ჯონს, ცოტა ხანს თვალი გეჭიროთ მაიკზე, ახლავე დავბრუნდები.

– სიამოვნებით, ოღონდ დევინი დამიძახეთ.

– კარგი. – თქვა და აჩქარებული ნაბიჯით გაგვეცალა. ხის დაფებით მოპირკეთებულ ბილიკთან გაჩერდა და გამოგვხედა. მთელი გონებით ჩვენთან იყო, მაგრამ იმის წარმოდგენა, რომ თავის ავადმყოფურად გამხდარი შვილის მუცელში რამდენიმე კალორიით მეტი შეიძლებოდა ჩასულიყო, მისთვის დიდი ცდუნება იყო. ამიტომ გზა განაგრძო.

მაიკმა თვალი გააყოლა და როცა ქალი თვალს მიეფარა, ამოიოხრა.

– ახლა კი ნამდვილად მომიწევს ჭამა.

– თავად არ მოითხოვე?

– იმიტომ მოვითხოვე, რომ მაგის გარეშე მსურდა შენთან ლაპარაკი. ძალიან მიყვარს, მაგრამ სულ მაკონტროლებს. გეგონება, რაც მჭირს სამარცხვინო საიდუმლო იყოს და არავინ უნდა გაიგოს. – მხრები აიჩეჩა. – კუნთების დისტროფია მაქვს. ეგ არის და ეგ. ეტლშიც მაგიტომ ვზივარ. სიარული შემიძლია, მაგრამ ყავარჯნების თავი არ მაქვს.

– ძალიან ვწუხვარ, მაიკ.

– ჰო, ცუდია, მაგრამ ჩემი თავი სხვანაირი არც მახსოვს. თან განსაკუთრებული ტიპის დისტროფია მაქვს. დუშენის დისტროფია ჰქვია. ბავშვების უმრავლესობა, ვისაც ეს ფორმა აქვს, ოც წლამდეც ვერ ცოცხლობს.

მითხარით, რა უნდა მეთქვა ათი წლის ბავშვისთვის, რომელმაც გამიმხილა, რომ სასიკვდილო განაჩენი უკვე გამოტანილი ჰქონდა.

თითი მასწავლებელივით ასწია:

– გახსოვს, რომ თქვა, გასულ წელს ავად იყო?

– მაიკ, ნურაფერს მომიყვები, თუ მოყოლა არ გინდა.

– არა, მინდა. – ბიჭი დაჟინებით მიყურებდა. – შენც გინდა. ეგებ საჭიროც არის რომ იცოდე.

ისევ მაღამ ფორტუნა გამახსენდა. ორ ბავშვზე მითხრა – ნითელქუდიან გოგოზე და ძალლიან ბიჭზე. ისიც მითხრა, ერთს ნიჭი აქვს, მაგრამ რომელს ვერ ვხედავო. სამაგიეროდ მე ვხედავდი.

– დედაჩემი ამბობს, თითქოს მგონია, რომ მოვრჩი. შენი აზრით, ასე მგონია?

– საშინლად ახველებ, მაგრამ სხვა მხრივ... – დავიბენი. ვერ ვხვდებოდი, დაწყებული როგორ დამებოლოვებინა. რა მეთქვა: ფეხები ჯოხებივით გკიდია, მაგრამ სხვა მხრივ არა გიშავს-მეთქი? ნაძლევი რომ მქონდეს დასადები, რომელი უფრო დიდხანს იცოცხლებთ – შენ თუ მაილო, ნაძლევს მაილოზე ჩამოვალ-მეთქი?

– მაღლიერების დღის მერე ფილტვების ანთება დამემართა. ერთ-ორ კვირაში რომ ვერ მოვრჩი, ექიმმა დედას უთხრა, იმ აზრს უნდა შეეგუო, რომ ბიჭი კვდებაო.

„მაგრამ ექიმს ეს ხომ შენს გასაგონად არ უთქვამს? ეგეთ რამეებს პაციენტების გასაგონად არ ამბობენ“. – გავიფიქრე.

– მაგრამ ხომ ხედავ, გადავრჩი. – ამაყად განმიცხადა. – მაშინ ბაბუამ დედას დაურეკა – მანამდე დიდხანს არ ელაპარაკებოდნენ ერთმანეთს. არ ვიცი, ვინ უთხრა, რა ხდებოდა ჩვენს თავს, მაგრამ იმას თავისი ხალხი ყველგან ჰყავს. ნებისმიერს შეიძლებოდა მიეტანა ამბავი.

ხალხი ყველგან ჰყავს – ასეთი რამ პარანოიად მეჩვენა, მაგრამ არაფერი ვთქვი. მერე გაირკვა, რომ პარანოია არ ყოფილა. მაიკის ბაბუას თავისი ხალხი მართლაც ყველგან ჰყოლია.

– ბაბუმ თქვა, ფილტვების ანთებას ღმერთის წყალობით გადაურჩაო. დედამ უთხრა, რალაცებს ნუ როშავ, კაცმა შენ რომ გკითხოს, მისი დისტროფიაც ღვთის მიერ მოვლენილი სასჯელიაო. მერე დედამ ყურმილი დაუკიდა.

მაიკი, შესაძლოა, ამ საუბარს შეესწრო, მაგრამ დედის ნათქვამი მოისმინა და არა ბაბუის. არ მგონია, დედას ბაბუას სიტყვები მისთვის გადაეცა. მივხვდი, არ მინდოდა, ენი მალე დაბრუნებულიყო. მაიკის ლაპარაკი მაღამ ფორტუნას ნათქვამს არ ჰგავდა. ფორტუნას მართლაც ჰქონდა მეექვსე გრძნობა (მაშინაც მჯეროდა და ახლაც, ამდენი წლის მერეც, ამაში დარწმუნებული ვარ), გამჭრიახი იყო და ადამიანის ბუნებასაც კარგად იცნობდა. ამ ყველაფერს კარნის საბურველში ახვევდა და მკითხაობდა. მაიკი კი სხვანაირი იყო. უფრო უბრალო, უფრო სუფთა. მასთან ურთიერთობა ღინდა გრეის ნახვასავით იყო – სხვა სამყაროსთან შეხებას ნიშნავდა. ხომ ხვდებით?

– დედამ თქვა, აქ აღარასოდეს ჩამოვალთო, მაგრამ ხომ ხედავ? ჩამოვედით. იმიტომ რომ მე პლაჟზე ყოფნა მინდოდა, კიდევ – ფრანის გაშვება. კიდევ იმიტომ ჩამოვედით, რომ მე თორმეტისაც ვერ გავხდები, ოცს ვინ ჩივის. ფილტვების ანთება მქონდა, წამლებს ვსვამ, მშველის, მაგრამ ფილტვების ანთებამ და დისტროფიამ გული და ფილტვები საბოლოოდ დააუძლურა.

ბავშვებისთვის დამახასიათებელი გამომწვევი მზერით მიყურებდა, აინტერესებდა, რა რეაქცია მექნებოდა მის ნათქვამზე, მის არცთუ მთლად ბავშვურ ლექსიკაზე. მოსმენილმა იმდენად შემიძრა, რომ სიტყვებზე აღარ დავფიქრებულვარ.

– რაც შენ ახლა მითხარი, მაგას იოგურტის დამატებითი პორცია ნამდვილად ვერ უშველის.

თავი უკან გადააგდო და გაიცინა. მაგრამ სიცილი მალე საშინელ ხველაში გადაუვიდა. შეშინებული ვეცი და ზურგზე ხელი დავარტყი... ნაზად დავარტყი. ისეთი შეგრძნება მქონდა, თითქოს მის სხეულში ძვლები არ იყო. მაილომ დაიყეფა და თათები მაიკის გალუულ ფეხებზე დააწყო.

მაგიდაზე ორი სურა იდგა. ერთში წყალი ესხა, მეორეში – ფორთოხლის ფრეში. მაიკმა თითოთ წყალზე მანიშნა. ნახევარი ჭიქა დავუსხი. მინდოდა, ჭიქა დამეჭირა და ჩემი ხელით დამელევინებინა, მაგრამ მოთმინებადაკარგულმა შემომხედა და წყალი გამომართვა, მიუხედავად იმისა, რომ ხველისგან იკლაკნებოდა. ცოტა მკერდზე ჩამოედვარა, ცოტა ყელშიც ჩაუვიდა და ხველაც შეუმსუბუქდა.

– ჰო, მაგრად შემომიტია. – თქვა და ხელი მკერდზე მოისვა. გული საშინლად მიცემს. დედას არაფერი უთხრა.

– ვითომ რა, არ იცის, ასე რომ გახველებს?

– ჩემი აზრით, საჭიროზე მეტი იცის. იცის, რომ სამი თვე შეიძლება კიდევ კარგად ვიყო, მერე კი ოთხი-ხუთი თვე საშინლად ვიქნები. სულ ლოგინში უნდა ვიწვე, ჟანგბადი ვისუნთქო და ტელევიზორს ვუყურო. ახლა იმაზელა ფიქრობს, მისცეს თუ არა ბებიას და ბაბუას დაკრძალვაზე დასწრების უფლება. – თქვა და თვალები აუწყლიანდა. ეგებ ცრემლები ხველისგან წამოუვიდა, მაგრამ არა მგონია. სუსტად იყო, თუმცა თავი ხელში აიყვანა. ნუხელ, როცა ფრანი ჰაერში აიჭრა, თავის ასაკთან შედარებით პატარას გავდა. ახლა კი ვხედავდი, როგორ ცდილობდა, გაცილებით უფროსი ყოფილიყო. ერთმანეთს თვალებში შევყურებდით. – დედამ ეს ყველაფერი კი იცის, მაგრამ ის აღარ იცის, მე რა ვიცი.

კარი გაჯახუნდა. დავინახეთ, როგორ გადმოჭრა ენიმ ეზო და ბილიკისკენ აიღო გეზი.

– მე რატომ უნდა ვიცოდე ეს ყველაფერი, მაიკ?

თავი გააქნია:

– წარმოდგენა არ მაქვს. დედას ხომ არაფერს ეტყვი? ღიანდება. ჩემს გარდა არავინ ჰყავს. – თქვა არა სიამაყით, არამედ დანანებით. უბრალოდ რეალობა აღნიშნა.

– კარგი, არ ვეტყვი.

– კინალამ დამავინწყდა... – თქვა და დედას გახედა. ქალს ნახევარი გზაც არ ჰქონდა გამოვლილი. – ის თეთრი არ არის.

– რა არ არის თეთრი?

მაიკ როსი საგონებელში ჩავარდნილივით მიყურებდა.

– არ ვიცი. წარმოდგენა არ მაქვს. დილით, როცა გამეღვიძა, გამახსენდა, რომ უნდა მოსულიყავი და უცებ ეს ფრაზა მომივიდა თავში. მეგონა, შენ გეცოდინებოდა.

ენი მოვიდა. იოგურტის მცირე ულუფა წვენის ჭიქაში ჩამოესხა.

– გემრიელია! მადლობა, დე!

– არაფრის. – მიუგო დედამ.

ენიმ მაიკის სველი პერანგი შეათვალიერა, მაგრამ არაფერი თქვა. მერე მე მომიტრიალდა, წვენს კიდევ ხომ არ დალევეთო. მაიკმა თვალი ჩამიკრა. სიამოვნებით-მეთქი, მივუგე. სანამ ენი წვენს მისხამდა, მაიკმა დრო იხელთა და ორი სავსე კოვზი იოგურტი მაილოს აჭამა.

ენი მიტრიალდა და ნახევრად ცარიელ ჭიქას შეავლო თვალი.

– მართლა რა მაგრად მოგშიებია!

– ხომ გითხარი, არა?

– რაზე ლაპარაკობდით შენ და მისტერ ჯონსი?

– ბევრზე არაფერზე. მოწყენილი იყო, მაგრამ ახლა კარგად არის.

არაფერი ვთქვი, მაგრამ ვიგრძენი, როგორ გავწითლდი. ბოლოს გავბედე და ენის შევხედე. იღიმებოდა.

– კეთილი იყოს შენი მობრძანება მაიკის სამყაროში, დევინ.

აღბათ იმ ქურდის გამომეტყველება მქონდა, დანაშაულის ადგილზე რომ წაასწრეს. ენის სიცილი წასკდა. ძალიან ლამაზად იცინოდა.

სალამოს, როცა „ჯოილენდიდან“ ვბრუნდებოდი, ენი ბილიკის ბოლოში იდგა და მელოდა. ქვედაბოლოსა და ბლუზში გამონწყობილი პირველად ვნახე. მარტო იყო.

– დევინ! ცოტა ხნით გცალია?

– რა თქმა უნდა. – მივუგე და ბორცვს ავუყევი. – მაიკი სად არის?

– კვირაში სამჯერ ფიზიოთერაპია უტარდება. ჯენისი – მისი თერაპევტი – როგორც წესი, დილაობით მოდის ხოლმე, მაგრამ დღეს ვთხოვე, სალამოს მოსულიყო. შენთან მარტო დალაპარაკება მინდოდა.

– მაიკმა იცის?

ენიმ სევდიანად გაიღიმა.

– აღბათ. მაიკმა იმაზე გაცილებით მეტი იცის, ვიდრე უნდა იცოდეს. არ გეკითხები, რაზე ილაპარაკეთ დღეს დილით, როცა თავიდან მომიშორა... მაგრამ ვიცი, რომ მისმა აზრებმა არ გაგაკვირვა.

– უბრალოდ მითხრა, რატომ ზის ეტლში. ეგ არის და ეგ. მე რე ის მითხრა, რომ მადლიერების დღეს ფილტვების ანთება დაემართა.

– მაღლობა მინდოდა მეტევა იმ ფრანის გამო. ჩემი ბიჭი მთელი ღამე ბორგავს, ვერ ისვენებს. ტკივილები არ აქვს, მაგრამ ძილის დროს სუნთქვა უჭირს. ნახევრად წამომჯდარს სძინავს, მაგრამ არც ეგ შველის. ზოგჯერ სუნთქვა ეკვრის, მაგრამ ასეთ დროს სიგნალიზაცია ირთვება და აღვიძებს. მხოლოდ გუშინ, ფრანის გაშვების მერე ეძინა მთელი ღამე უშფოთველად. ორი საათისთვის ავდექი და მის ოთახში მონიტორის შესამოწმებლად შევედი. ვიფიქრე, ხომ არ დაზიანდა-მეთქი. ჩვილი ბავშვივით ეძინა. არანაირი მოუსვენრობა და საწოლში ტრიალი. არც კოშმარები ესიზმრებოდა, არც ოხრავდა. ფრანის ამბავია. ისეთი სიამოვნება მიიღო, როგორსაც სხვა რამისგან, ალბათ, ვერ მიიღებდა... შენს გასართობ პარკში წასვლის გარდა, რაც პრაქტიკულად გამორიცხებულია. – გაჩერდა და გამიღიმა. – მგონი მოხსენება გამომივიდა.

– ეგ არაფერი.

– ალბათ იმის ბრალია, რომ ხმის გამცემი თითქმის არავინაა. სახლში დამხმარე ქალი მყავს – ჰევენს-ბეიდან არის, ძალიან კარგი ქალია – და, რაღა თქმა უნდა, ჯენისი, მაგრამ ეს მაინც არ კმარა. – ღრმად ამოისუნთქა და განაგრძო: – შენ, სრულიად უმიზეზოდ, რამდენჯერმე ძალიან უხეშად მოგექეცი. ვწუხვარ.

– მისის... მის... ჯანდაბა... ენი, საბოდიშო არაფერი გაქვს.

– კი, მაქვს. შენ ხომ შეგეძლო იმ საღამოს, ფრანით ხელში რომ დამინახე, უბრალოდ ჩაგევლო, არ გამოგვლაპარაკებოდი და მაიკისთვის ის მშვენიერი საღამო არ გეჩუქებინა. ვერც წუხელ დაიძინებდა ასე მშვიდად. ჩემი პრობლემა ისაა, რომ ადამიანებს ძნელად ვენდობი.

ახლა ვახშმად დამპატიყებს-მეთქი, გავიფიქრე. მაგრამ არ დამპატიყა. შეიძლება იმის გამო, რაც ამის შემდეგ ვთქვი.

– მგონი პარკში წამოსვლას შეძლებს. ამას ადვილად მოვაგვარებ. პარკი ახლა დაკეტილია და ყველაფერს დავათვალიერებინებთ.

მოიღუშა.

– არა, გამორიცხებულია. თუ შენ ასე გგონია, ეს ნიშნავს, რომ მაიკს თავისი მდგომარეობის შესახებ ის არ უთქვამს, რაც მეგონა, რომ გითხრა. ეგ არ შესთავაზო. კი არ გთხოვ, მოვითხოვ.

– კარგი, მაგრამ თუ გადაიფიქრებ...

ავაცილე. გადაიფიქრებას არ აპირებდა. საათზე დაიხედა და კვლავ ღიმილმა გაუნათა სახე. ისეთი ბრწყინვალე ღიმილი ჰქონდა, შეიძლებოდა გამოგპარვოდა, რომ თვალები არასოდეს უცინოდა.

– ფიზიოთერაპიის შემდეგ მაიკს ეშოება, მე კი ვახშმის სამზადისი არც კი დამინყია. მაპატიებ?

– რა თქმა უნდა.

ვიდექი და ვუყურებდი, როგორ მიიჩქაროდა მწვანე ვიქტორიანული სახლისკენ. სახლისკენ, რომელსაც ჩემი გრძელი ენის წყალობით ალბათ ვერასდროს ვნახავდი შიგნიდან. მაგრამ მაიკის „ჯოილენდში“ წაყვანის იდეა თავად მე ცუდად სულაც არ მეჩვენებოდა. ზაფხულის განმავლობაში პარკში უამრავი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვი მოჰყავდათ – ხეიბრები, უსინათლოები, კიბოთი დაავადებულები, ფსიქიკური პრობლემების მქონენი (მაშინ, 70-იანებში, მათ „გონებრივად ჩამორჩენილებს“ ვეძახდით). რა თქმა უნდა, მაიკს „დელირიუმ შეიქერზე“ არ დავსვამდი და არ ვაჯანჯლარებდი. „შეიქერი“ დაკეტილი რომც არ ყოფილიყო, ასეთ რამეს მაინც არ გავაკეთებდი. კარუსელი კი კვლავაც ფუნქციონირებდა. კარუსელით გასეირნებას შეძლებდა. არც ფრედ დინი მეტყოდა უარს

ბავშვის „სარკეებიან სასახლეში“ შეყვანაზე. მაგრამ არა. არა და მორჩა. დედა მაიკს სათბურის ყვავილივით უფრთხილდებოდა. სხვანაირად ვერ წარმოედგინა. ფრანის გაშვება ერთგვარი ნორმიდან გადახრა იყო.

ვიდექი, ვუყურებდი და მსიამოვნებდა, რა სწრაფად და მოქნილად მოძრაობდა. ასე სიარულს მაიკი ვერასდროს შეძლებდა. ენის ფეხებს მივშტერებოდი. უენდი კიგანი წამითაც არ გამხსენებია.

შაბათ-კვირა თავისუფალი მქონდა. სისულელეა იმის მტკიცება, რომ შაბათ-კვირაობით სწორედ შენს ჯინაზე განვიმდება ხოლმე, მაგრამ სიმართლეს კი ძალიან ჰგავს. ჰკითხეთ, ნებისმიერ მშრომელ ადამიანს, რომელსაც შაბათ-კვირას სათევზაოდ ან პიკნიკზე წასვლა განუზრახავს და გეტყვით.

ასეთი შემთხვევებისთვის ტოლკინის წიგნი მქონდა. შაბათს, ნაშუადღევს ფანჯარასთან ვიჯექი და წიგნს ვკითხულობდი, როცა მისის შოფლოუმ კარზე მომიკაკუნა – მისაღებოთახში ჩამოდი, მე, შენ და ტინა ეკერლიმ „ერუდიტი“ ვითამაშოთო. ეს თამაში დიდად არ მიყვარდა, რადგან ბევრჯერ ვიგემე მარცხი ჩემი დეიდების – ტენესისა და ნაომისაგან, რომელთაც ამ თამაშისთვის საჭირო სიტყვების საკმაოდ მდიდარი მარაგი ჰქონდათ. მაინც დავთანხმდი. ბოლოს და ბოლოს, მისის შოფლოუ ბინის მეპატრონე იყო.

როცა კიბეზე ჩავდიოდით, გამანდო:

– ტინას ვავარჯიშებთ. „ერუდიტის“ მგელია. შემდეგ შაბათ-კვირას ატლანტიკ-სიტის ტურნირში მონაწილეობს. მე მგონი, ფულადი პრემიაც უნდა იყოს.

მალე – სულ რაღაც ოთხი ხელის მერე – როცა მის ეკერ-ლიმ მორიგი მაზალო სიტყვა გაგვიძრო (ისე მოკრძალებულად გაიღიმა, როგორც „ერუდიტის“ მგელს შეშვენის – ამ ღიმილს ეს ხალხი მე მგონი, სარკის წინ სწავლობს), დავრწმუნდი, რომ ჩვენი ბიბლიოთეკარი ჩემს ორივე დეიდას ჯიბეში ჩაისვამდა. ემელინა შოფლოუ ოთხმოცი ქულით ჩამორჩებოდა, მე კი... ჩემზე ლაპარაკიც არ ღირს.

– ენი და მაიკ როსების შესახებ, ალბათ, არაფერი გსმენიათ, არა? – ვიკითხე სხვათაშორის. – იმ მწვანე, ვიქტორიანული სტილის სახლში ცხოვრობენ.

მის ეკერლი შეყოვნდა. ყავისფერ ჩანთაში მორიგი ასოს ამოსაღებად ჩაყოფილი ხელი ჩანთაშივე გაუშეშდა. ისედაც დიდი თვალეები ჰქონდა, სქელი ლინზები კი კიდევ უფრო უდიდებდა.

– შენ რა, გაიცანი?

– ჰო. ფრანის გაშვებას ცდილობდნენ. ენი ცდილობდა... ცოტა მივეხმარე. ძალიან კარგი ხალხია. უბრალოდ მაინტერესებდა... ორნი არიან იმხელა სახლში... ბიჭი კი ძალიან ავადაა...

ერთმანეთს ისე გადახედეს, მივხვდი, არ დამიჯერეს და ვინანე, რომ ამაზე საუბარი საერთოდ დავინწყე.

– რა? გელაპარაკა?! ეგ ყინულის დედოფალი დაგელაპარაკა? – მკითხა მისის შოფლოუმ.

არა მხოლოდ მელაპარაკა, იოგურტითაც გამიმასპინძლდა და ბოდიშიც კი მომიხადა-მეთქი, გავიფიქრე, მაგრამ ხმამალა არაფერი მითქვამს. იმიტომ არა, რომ ენი ნამდვილ ყინულის დედოფლად იქცეოდა ხოლმე, როცა ზედმეტ აქტიურობას ვინწყებდი, უფრო იმიტომ, რომ ასეთი რამის თქმა ლალატი იქნებოდა.

– მცირე ხნით. ისიც იმიტომ, რომ ფრანი ავუფრინე. – ვთქვი და დაფა მოვატრიალე. ტინას დაფა იყო, პროფესიონა-

ლი მოთამაშის. – მიდით, მისის შოფლოუ, თქვენი ჯერია, ეგებ ისეთი სიტყვა ააწყოთ ჩემს მწირ ლექსიკონშიც რომ მოიპოვებოდეს.

– თუ ამ სიტყვას სწორ მდებარეობას შეურჩევ, 70 ქულის მოპოვების შანსი გაქვს. მითუმეტეს თუ ბოლოს წინა ასოთი ახალ სიტყვას დაიწყებ. – თქვა ეკერლიმ.

მისის შოფლოუ აღარც დაფას აქცევდა ყურადღებას და აღარც რჩევებს.

– ხომ იცი ენის მამა ვინც არის?

არა, არ ვიცი-მეთქი. დანამდვილებით მხოლოდ ის ვიცოდი, რომ მამა ენის არ ელაპარაკებოდა.

– ბადი როსი. „ბადი როსის ძალაუფლების საათი“ ხომ იცი?

რალაც ბუნდოვნად გამახსენდა. მგონი, ერთხელ საწვრილფეხოში რადიოთი ვილაც ქადაგის გამოსვლა მოვისმინე, მისი გვარი როსი იყო. ერთხელ, როდესაც ჰოუსის კოსტუმში ვძვრებოდი, დოტი ლასენმა სრულიად მოულოდნელად მკითხა, ვიპოვე თუ არა ქრისტე. ვიფიქრე, ვეტყვი, არც ვიცოდი, დაკარგული თუ იყო-მეთქი, მაგრამ თავი შევიკავე.

– ის ბიბლიის მქადაგებელი რომაა, ხომ?

– აი, ისეთივეა, ორალ რობერტსი და ჯიმი სვაგარტი რომ არიან, მაგრამ ერთი განსხვავებაა – როსი მათზე დიდია. – განაცხადა მისის შოფლოუმ. – სატელევიზიო ჩართვები უზარმაზარი ტადრიდან აქვს ხოლმე, რომელსაც „ღვთის ციხესიმაგრეს“ უწოდებს. ეკლესია ატლანტაშია. მისი რადიოგადაცემები მთელი ქვეყნის მასშტაბით გადის, მაგრამ ახლა ტელევიზიაშიც ხშირად ჩნდება ხოლმე. არ ვიცი, ტელევიზიები საეთეროდროს ჩუქნიან თუ ფულს იხდის, მაგრამ ფული ბლომად აქვს, დარწმუნებული ვარ, თავისუფლად გადაიხდის. შოუებში ვითომ ხალხს კურნავს, მაგრამ ამ დროს შემოწირულობებს ითხოვს.

– თავის შვილიშვილს კი ვერაფერი უშველა. – ვთქვი მე.

ტინამ ჩანთიდან ხელი ამოყო, ისე რომ ასოც არ ამოუღია. „ერუდიტიც“ კი გადაავიწყდა. ასეთი რამ ტინას უბედურ მსხვერპლებს ნამდვილად გვანწყობდა. თვალეები უელავდა.

– მაგაზე მართლა არაფერი გსმენია? მე, საერთოდ, ჭორების არ მჯერა, მაგრამ... – ხმას დაუნია, თითქოს კონფიდენციალურ თემაზე საუბრობსო და ჩურჩულით თქვა: – მაგრამ რახან გაიცანი, ამიტომ გეტყვი.

მომიყევით-მეთქი, ვუთხარი, თუმცა, ვთვლიდი, რომ ჩემი შეკითხვა – რატომ ცხოვრობდნენ ენი და მაიკი ჩრდილოეთ კაროლინის უმდიდრეს სანაპიროზე – უკვე პასუხგაცემული იყო. რალა თქმა უნდა, ეს საზაფხულო რეზიდენცია ბაბუა ბადის შემონიშნულობებით გახლდათ ნაყიდი.

– ორი ვაჟი ჰყავს. ორივეს თავისთან ამუშავენ, ეკლესიაში. დიაკვნები თუ მღვდლების თანაშემწეები არიან. ზუსტად არ ვიცი, რას ეძახიან. ეგ ვითომ წმინდანები მე არ მაინტერესებს. აი მისი ქალიშვილი კი – ის განსხვავებულია. სპორტული ტიპი იყო – ჯირითი, ჩოგბურთი, მშვილდოსნობა, სროლა... ტურნირებშიც კი იღებდა მონაწილეობას. მას მერე, რაც ის ამბები მოხდა, ამეებზე გაზეთებმა დაიწყეს წერა.

ახლა მივხვდი, რატომ ეცვა ენის მაისური იმ წარწერით.

– 18 წლის რომ გახდა, თავს საშინელება დაატყდათ. ყოველ შემთხვევაში, მამა ასე თვლიდა. გოგონა „სეკულარულ-ჰუმანიტარულ კოლეჯში“ სწავლობდა და, როგორც ამბობენ, თავნება ვინმე იყო. იმას ვინლა ჩიოდა, რომ სროლისა და ჩოგბურთის ტურნირებში მონაწილეობაზე უარი თქვა, ეკლესიაში სიარულსაც თავი ანება. ამ ყველაფერს კი კაცების, სმის და გართობის გამო შეეშვა. და... – აქ ტინამ ხმას დაუნია: – მარი-ხუანასაც ეწეოდა.

– ღმერთო! ეგ კი აღარ მჯერა! – ჩავილაპარაკე.

მისის შოფლოუმ გამომხედა, მაგრამ ტინას არაფერი შეუნიშნავს.

– დიახაც, მაგასაც შვრებოდა! მაგ გოგოზე გაზეთებიც წერდნენ, იმიტომ, რომ ლამაზი იყო და მდიდარი, მაგრამ, ძირითადად, მამამისის გამო აინტერესებდათ. და კიდევ იმიტომ, რომ ხელიდან იყო წასული. ზუსტად ასე წერდნენ. გოგონამ მისი ეკლესია დიდ შარში გახვია, რადგან მოკლე კაბები ეცვა და ულიფოდ დადიოდა. ეგეც არ იკმარა... – ამის თქმისას ტინას თვალები ისე გაუფართოვდა, ვიფიქრე, ბუდეებიდან ამოუცვივდება და იატაკზე გაგორდება-მეთქი. – „მსროლელთა ნაციონალური ასოციაციიდან“ გამოვიდა და „ამერიკის ათეისტთა საზოგადოებაში“ განევრიანდა!

– ესეც გაზეთებში დანერეს?

– დანერესო?! დანერეს რომელია!.. მერე დაორსულდა. ან რა გასაკვირი იყო? აღმოჩნდა, რომ ბავშვს ჯანმრთელობის პრობლემები ჰქონდა... მე მგონი, ცერებრალური დამბლა...

– არა, კუნთების დისტროფია.

– მამამისს ერთ-ერთი გამოსვლის დროს ამაზე შეკითხვაც დაუსვეს, და იცი, რა უპასუხა?

უარის ნიშნად თავი გავაქნიე, თუმცა, ვხვდებოდი, რასაც უპასუხებდა.

– თქვა, რომ ღმერთი ურწმუნოებს და ცოდვილებს სჯის. განაცხადა, რომ მისი ქალიშვილი ცოდვილი იყო და მას ღმერთთან მხოლოდ მისი ვაჟის ავადმყოფობა დააბრუნებდა.

– მე მგონი, ჯერ არ დაბრუნებულა. – ვთქვი და იესოს სახიანი ფრანი გამახსენდა.

– არ მესმის, რატომ იყენებენ ადამიანები რელიგიას ერთმანეთისთვის ტკივილის მისაყენებლად, როდესაც ამ ქვეყანა-

ზე ტკივილი ისედაც ბევრია. რელიგია ხომ დასამშვიდებლად არსებობს. – განაცხადა მისის შოფლოუმ.

– ეგ კაცი ბებერი, თვითკმაყოფილი ტვინის ბურღია. – თქვა ტინამ. – რა მნიშვნელობა აქვს, რამდენ კაცთან წოლილა, ის ხომ მაინც მისი ქალიშვილია? ბავშვი კი – შვილიშვილი. ის ბავშვი ერთი-ორჯერ ქალაქში ვნახე. ან ეტლში ზის ან იმ თავის საშინელ ორთოპედიულ ყავარჯნებზე დგას, სხვანაირად ვერ დადის. ბავშვი ძალიან კარგი ჩანს. დედამისიც ფხიზელი იყო. ლიფიც ეცვა... – ცოტა ხნით ჩაფიქრდა, – ყოველ შემთხვევაში ასე მომეჩვენა.

– ეგებ მამა შეიცვალოს, მაგრამ არ მგონია. ახალგაზრდები იზრდებიან და იცვლებიან. მოხუცები კი მხოლოდ ბერდებიან და თავიანთ სიმართლეშიც მეტად რწმუნდებიან. მითუმეტეს, ისინი, ვინც წმინდა წერილში ერკვევიან. – განაცხადა მისის შოფლოუმ.

უცებ დედაჩემის საყვარელი გამონათქვამი მომაგონდა: წმინდა წერილი ეშმაკმაც იცის.

– და ხმაც სასიამოვნო აქვს. – კუმტად დაამატა მისის შოფლოუმ. – მაგრამ თუ ღირსი მამა როსი მათ თავის აგარაკზე უშვებს, შეიძლება თვლის, რომ რაც იყო, იყო. ეგებ მიხვდა, რომ ის მაშინ პატარა გოგონა იყო, იმდენად პატარა, რომ ჯერ არჩევნებში მონაწილეობის უფლებაც კი არ ჰქონდა... დევ, ახლა ხომ შენი ჯერია?

ჩემი ჯერი იყო. სიტყვაც ავანყე – ცრემლი. ექვსი ქულაც მოვიპოვე.

საშინელ დღეში ჩამაგდეს, მაგრამ მერე ტინა ეკერლიმ სერიოზული თამაში დაიწყო და ყველაფერი შედარებით მალე და

უმტკივნეულოდ დამთავრდა. ჩემს ოთახში დავბრუნდი, ფანჯარასთან მიდგმულ სკამზე მოვკალათდი და შევეცადე კითხვა გამეგრძელებინა. არაფერი გამომივიდა. წიგნი დავხურე. ფანჯრიდან წვიმიან, დაცარიელებულ სანაპიროს და რუხ ოკეანეს გავხედე. იქაურობა მიტოვებული და ეული იყო. ასეთ დროს, როგორც წესი, ფიქრებით კვლავ უენდისთან ვბრუნდებოდი ხოლმე. ვფიქრობდი, ნეტავ სად არის, ვისთან არის და რას აკეთებს-მეთქი. ვფიქრობდი მის ღიმილზე, იმაზე თუ როგორ ისწორებდა ხოლმე სახეზე ჩამოშლილ თმას და კიდევ იმაზე, როგორ აუდ-ჩაუდიოდა სვიტერში მკერდი. ვფიქრობდი, თავისი ურიცხვი და ულევო სვიტერების მარაგიდან, ნეტავ, რომელი აცვია-მეთქი.

მაგრამ იმ დღეს უენდიზე არ მიფიქრია. ფიქრებმა ენი როსთან მიმიყვანა. მივხვდი, რომ მომწონდა. ის, რომ არაფერი გამოვიდოდა – ჩემზე ათი-თორმეტი წლით უფროსი მაინც იქნებოდა – კიდევ უფრო აუარესებდა მდგომარეობას. ან, პირიქით, აუმჯობესებდა, რადგან ცალმხრივ სიყვარულს ახალგაზრდა მამაკაცებისთვის მართლა თავისებური ხიბლი აქვს.

მისის შოფლოუმ ივარაუდა, ეგებ ენის წმინდან მამას წარსულის დავინყება სურსო, შეიძლებოდა ასეც ყოფილიყო. გაგონილი მქონდა, შვილიშვილების დაბადება ჯიუტ მშობლებს რქებს ტეხსო, ეგებ მასაც გასჩენოდა ბიჭის გაცნობის სურვილი, სანამ საამისო დრო ჯერ კიდევ იყო. ეგებ ისიც იცოდა (ხალხი ხომ ყველგან ჰყავდა), რომ ბიჭი მარტო ინვალიდი კი არა, სხარტი გონების პატრონიც იყო. ეგებ მის ყურამდე ის ჭორიც მივიდა, რომ მაიკს „ხილვები“ (როგორც ამას მადამ ფორტუნა უწოდებდა) ჰქონდა. ეგებ მეტისმეტად ვარდისფერი სათვალისგან ვუყურებდი ყველაფერს. ეგებ მისტერ „ცეცხლმა და მახვილმა“ ქალიშვილს სახლი მხოლოდ ერთი მიზეზით

დაუთმო – მარიხუანას მოწვევის და მოკლე კაბით სიარულის გამო ახალ სკანდალში არ გაეხვია მშობელი.

მანამ ვფიქრობდი და ვვარაუდობდი, სანამ ღრუბლებში გახვეული მზე არ ჩაესვენა. ბადი როსის შესახებ დანამდვილებით არაფერი ვიცოდი, ენი როსის შემთხვევაში კი ერთ რამეში დარწმუნებული გახლდით – ნარსულის დასავიწყებლად ენი მზად არ იყო.

მისაღებ ოთახში წელათრეული ჩავედი. გზად საფულედან ტელეფონის ნომრიანი პატარა ფურცელი ამოვადვრინე. მისის შოფლოუს და ტინას მხიარული საუბარი სამზარეულოდან მესმოდა. ერინ კუკის საერთო საცხოვრებლის ნომერი ავკრიფე, თუმცა არ მოველოდი, რომ შაბათ საღამოს ერინი იქ დამხვდებოდა. ალბათ ტომთან ერთად ნიუ-ჯერსიში იქნებოდა წასული რატგერსის გუნდის საგულშემატკივროდ და მენამული რაინდების საბრძოლო სიმღერის შესასრულებლად.

მაგრამ ტელეფონთან მჯდომმა მორიგე გოგომ მითხრა, დავუძახებო. სამი წუთის მერე ერინის ხმა გავიგონე:

– დევ, შენთან დარეკვას ვაპირებდი. ჩამოსვლაც მინდა, თუ ტომი დავძარი. ალბათ მოვახერხებ, მაგრამ შემდეგ შაბათ-კვირას – ვერა. ალბათ იმის მერე.

კედლის კალენდარს შევხედე – ოქტომბრის პირველი შაბათ-კვირა გამოდიოდა.

– რამე ხომ არ გაგირკვევია? – ვკითხე.

– არ ვიცი. მართლა მინდა გამოვიძიო. ბევრი საჭირო ინფორმაცია მოვიძიე, მაგრამ იმას ნამდვილად ვერ დავიტრაბახებ, ბიბლიოთეკაში ჯდომით ლინდა გრეის მკვლელობის საქმე გავხსენი-მეთქი. მაგრამ... არის რალაცები, რისი ჩვენებაც მინდა. რაც მანუხებს.

– რა განუხებს? რას გულისხმობ?

– ტელეფონში ვერ აგისხნი. თუ ტომი მანდ ჩამოსვლაზე ვერ დავიყოლიე, ყველაფერს დიდ კონვერტში ჩავდებ და გამოგიგზავნი. მაგრამ ალბათ დავიყოლიებ. ტომს შენი ნახვა კი უნდა, მაგრამ ჩემი გამოძიების გაგონებაც არ სურს. სურათებს ზედაც არ უყურებს.

რალაც ძალიან იდუმალებით მოცულ რამეებს ამბობდა, მაგრამ მაინც გავანყვეტინე და ვკითხე:

– მისმინე, შენ გსმენია რამე ბადი როსის შესახებ?

– ბადი... – თქვა და სიცილი წასკდა, – „ბადი როსის ძალაუფლების საათი“. მაგ ბებერ აფერისტს ბებიაჩემი უსმენს ხოლმე! თან გამუდმებით. ვილაცებს თხის კუჭს აცლის მუცლიდან, ვითომ სიმსივნე ამოაძრო! იცი, მამილო ალენი რას იტყოდა?

– კარნი კარნთაგანი! – სიცილით მივუგე.

– მართალი ხარ. მის შესახებ რა გაინტერესებს? ისე, შენ რატომ ვერ იგებ, რაც გაინტერესებს ხოლმე?

– სამსახურიდან რომ გამოვდივარ, ჰევენს-ბეის ბიბლიოთეკა უკვე დაკეტილია. თან არ მგონია, აქ „ვინ ვინ არის“ ჰქონდეთ. სულ ერთი ოთახია. არა, თავად ეგ ტიპი მკიდია. მაგისი ვაჟიშვილები მაინტერესებს. მაინტერესებს, ჰყავთ თუ არა შვილები.

– ეგ რალად გინდა?

– მინდა, იმიტომ რომ მაგის გოგოს ჰყავს. მაგარი ბავშვია, მაგრამ კვდება.

გაჩერდა და მცირე ხნის მერელა მკითხა:

– დევ, კიდევ რამეში ხომ არ გაეხვია?

– ახალი ნაცნობები გავიჩინე. ჩამოდით რა! ტომს უთხარი, „საშინელებათა სახლში“ არ შევალთ-თქო.

მეგონა, გაეცინებოდა, მაგრამ არ გასცინებია.

– „საშინელებათა სახლს“ ახლოსაც არ გაეკარება, ეგ კი ვიცი.

ერთმანეთს დავემშვიდობეთ. ზემოთ ავედი და ისევ ფანჯარასთან დავჯექი. ისევ ის უცნაური ეჭვიანობა მტანჯავდა. რატომ დაინახა ლინდა გრეი მაინცდამაინც ტომ კენედიმ? რატომ იმან და არა მე?

ჰევენს-ბეის ყოველკვირეული გაზეთი ხუთშაბათობით გამოდიოდა. ოთხი ოქტომბრის ნომერში სათაურად გამოეტანათ: „ჯოილენდის თანამშრომელმა უკვე მეორე ალამიანი გადაარჩინა სიკვდილს“. სიმართლე გითხრათ, ცოტა გაზვიადებული იყო. ჰოლი სტენსფილდის გადარჩენა მთლიანად ჩემი დამსახურება იყო, უჟმური ედი პარკისა კი – ნაწილობრივ. მის გადარჩენაში წვლილი უენდი კიგანსაც მიუძღოდა. ივნისში რომ არ დამშორებოდა, იმ შემოდგომით „ჯოილენდიდან“ შვიდასი მილის დაშორებით, ნიუ-ჰემპშირში ვიქნებოდი.

რას წარმოვიდგენდი, ვინმეს გადარჩენა თუ კიდევ მომიხდებოდა. ასეთი წინასწარმეტყველების უნარი როზი გოლდს და მაიკ როსს ჰქონდათ. როდესაც პირველ ოქტომბერს პარკში გამოვცხადდი, მხოლოდ ერინის და ტომის მოსალოდნელი სტუმრობის შესახებ ვფიქრობდი. მთელ შაბათ-კვირას წვიმდა, მაგრამ ორშაბათს გამოიდარა. ედი, ჩვეულებისამებრ, „საშინელებათა სახლის“ წინ, ვაშლის ყუთის ტახტრევანზე იყო დაბრძანებული და პირველ სიგარეტს აბოლებდა. ხელის აწევით მივესალმე, მაგრამ თავად ხელის აწევით თავი არ შეუწუხებია, სიგარეტის ნამწვი ფეხით გასრისა, უნდოდა ყუთის ქვეშ შეეგდო – ამის შემსწრე ორმოცდაათჯერ მაინც ვიყავი (ახლა

ვფიქრობდი, ნეტავ უკვე რამდენი დაახვავა-მეთქი) – მაგრამ გადაიფიქრა, წელში მოიხარა და თავი ჩაქინდრა.

მივხვდი, რომ რალაც ვერ იყო რიგზე. თავი, ზედ მოგდებული მაზუთიანი კეპით, მუხლებთან ჩამოუვარდა. მერე უცებ გადაქანდა და გულალმა გაიშხლართა. მოღრუბლული ცისტვის მიშვერილ სახეზე ტკივილი აღბეჭდვოდა.

მივვარდი და მის გვერდით ჩავიმუხლე.

– ედი, რა გჭირს?

რალაც გაურკვეველი ბგერები აღმოხდა. მკერდის მარცხენა მხარეს ხელთათმნიანი ხელით მაგრად ებლაუჭებოდა. მთელი ხმით დავიყვირე. ახლომახლო მხოლოდ ლეინ ჰარდი აღმოჩნდა.

„ჯოილენდის“ პერსონალს პირველადი დახმარების აღმოჩენის ცოდნა არ მოეთხოვებოდა, მაგრამ მე ვიცოდი – თინეიჯერობაში სპეციალური ტრენინგი გავიარე. ასეთ რამეებს მე და ათობით სხვა თინეიჯერი სპეციალურ მანეკენს ვუტარებდით. ახლა თეორიის პრაქტიკაში განხორციელების შესაძლებლობა პირველად მომეცა. უნდა გამოგიტყდეთ, რომ ეს პროცედურა ბევრით არ განსხვავდებოდა იმ ნჯლრევა-რყევისაგან, რომლის წყალობითაც სტენსფილდების პატარა გოგონას ჰოთდოგი ამოვავადებინე. ამჯერად არც ქურქი გამიძვრია და ყველაფრის დამთავრების შემდეგ არც ვინმე ჩამხუტებია. ახლაც ძლიერად დანოლა იყო საჭირო, სხვა არაფერი. ამასობაში ოთხი ბებრული ნეკნი გავუბზარე და ერთიც ჩავუმტვრიე.

ლეინის მოსვლისას, ედის გვერდით ჩამუხლული ვიდექი და გულის მასაჟს ვუკეთებდი: ჯერ მთელი ძალით, ხელისგულებით ვანვებოდი, მერე კი ვაკვირდებოდი, ჩაისუნთქა თუ არა ჰაერი.

– ღმერთო, რა სჭირს, გულის შეტევა აქვს? – მკითხა ლეინმა.

– კი, დარწმუნებული ვარ. სასწრაფო გამოიძახე.

უახლოესი სატელეფონო ჯიხური მამილო ალენის ტირთან მდებარეობდა. ჯიხური დაკეტილი იყო, მაგრამ ლეინს მისი საბრძანებლის ყველა გასაღები ჰქონდა – სამი გასაღები, მთელ პარკში ყველაფერს რომ ალებდა. ლეინი გაიქცა. მე მასაჟის კეთება განვაგრძე. ბარდაყები მტკიოდა, მუხლები კი „ჯოილენდის“ უხემ ასფალტზე ხანგრძლივი დგომისგან დამიბუჟდა. ყოველი ხუთი დანოლის მერე სამამდე ნელა ვითვლიდი და ედის ყურს ვუგდებდი, ვაკვირდებოდი, ჩაისუნთქავდა თუ არა ჰაერს. სიცოცხლის ნიშანწყალი არ ეტყობოდა, არც პირველი ხუთი დანოლის შემდეგ, არც მეორე ხუთის და არც ოცდამეორე ხუთის. უძრავად იწვა, ხელები გაეშალა და პირი დაელო. წყეული ედი პარკსი. მუხლებზე ვიდექი და ვაშტერდებოდი. ამასობაში ლეინიც მოქანდა და მამცნო, სასწრაფო უკვე მოდისო.

ისევ წინ გადავიხარე, ისევ მასაჟის კეთება დავინწყე და პირი პირთან მივუტანე. ისეთი საშინელება არ იყო როგორც წარმომედგინა... უარესი აღმოჩნდა. ტუჩებზე სიგარეტის მძალე გემო ჰქონდა, მაგრამ პირიდან კიდევ რაღაც სუნის ამოსდიოდა. ღმერთო! წინაკის გემო ჰქონდა – ეტყობა, დილით ომლეტს მიაყოლა. მაინც მაგრად მივეკარი, ნესტოებზე თითები წავუჭირე და პირში სული ჩავბერე.

ხუთჯერ თუ ექვსჯერ გავიმეორე. ამოისუნთქა. მასაჟის კეთება შევწყვიტე. მაინტერესებდა, რა მოხდებოდა, ჩამუხლული ვაკვირდებოდი. ედი სუნთქავდა. ვიფიქრე, ეტყობა, ზედმეტი ჭამა-მეთქი. გვერდზე გადავაბრუნე, ემანდ, ლებინება არ დაწყებოდა. ლეინი გვერდით მედგა, ხელი ჩემს მხარზე ედო... ცოტა ხანში მოახლოებული მანქანის სირენის ხმაც შემოგვესმა.

ლეინი გაიქცა, რომ მანქანას ჭიშკართან დახვედროდა და ჩვენკენ წამოეყვანა. ლეინის წასვლის შემდეგ, უნებლიეთ „სა-

შინელებათა სახლის“ ნახატების თვალყურება დავინყე – სახლი მწვანე მბრდღვინავი ურჩხულების სახეებით იყო მოხატული. სახეებს ზემოთ გადღაბნილი ასოებით ეწერა: „შემოდ, თუ გაბედავ“! ჩემდა უნებურად ისევ ლინდა გრეიზე დავინყე ფიქრი, რომელიც ამ სახლში ცოცხალი, თავისი ფეხით შევიდა და სულ რამდენიმე საათში იქიდან მკვდარი და გაყინული გამოიტანეს. მასზე ფიქრი ალბათ იმიტომ ამეკვიატა, რომ ერინს და მის ახალ ამბებს ველოდებოდი. ამბებს, რომლებიც მოსვენებას არ აძლევდა მას. იმ გოგოს მკვლელზეც ვფიქრობდი.

ნებისმიერი შეიძლებოდა ყოფილიყო, როგორც მისის შოფლოუმ მითხრა. შეიძლებოდა, მეც ვყოფილიყავი, იმ განსხვავებით, რომ ქერა თმა არ მაქვს, ხელზე კი – ფრინველის სვირინგი. იმას ჰქონდა. ან არწივი ან ქორი.

ედის თმა გაჭალარავებოდა, მაგრამ ოთხი წლის წინ ეგებ ქერა იყო. ხელებზეც მუდამ ხელთათმანები ეკეთა. რა თქმა უნდა, მეტისმეტად ბებერი იყო იმისთვის, რომ ლინდა გრეის იმ ბოლო შავბნელი გასეირნების დროს თან ხლებოდა, მაგრამ...

სასწრაფო დახმარების მანქანა ახლოს იყო, მაგრამ ჯერ ჭიშკართან არ მოსულიყო. ლეინი კი იდგა და ხელებს იქნევდა, რათა მათთვის ენიშნებინა, დროზე აქეთ წამოდითო. ვიფიქრე, რა უჭირს, ვინ გაიგებს-მეთქი და ედის ხელთათმანები ფრთხილად წავაძრე. მკვდარი კანით დაფარული თითები მაქმანშემოხვეულს უგავდა, ხელის ზურგზე კი, თეთრი კრემის სქელი ფენის ქვეშ, წითელი კანი მოუჩანდა. სვირინგი არ ჰქონდა.

მხოლოდ ფსორიაზი.

როგორც კი ედი სასწრაფო დახმარების მანქანაში შევაწვინეთ და მანქანამ ჰევენს-ბეის პანანინა საავადმყოფოსკენ აილოგეზი, უახლოეს საპირფარეოში შევევარდი და პირში წყალი გამოვივლე. დიდხანს ვივლებდი. კარგა ხანი დამჭირდა, სანამ იმ წყეული წინაკის გემოს მოვიშორებდი.

როდესაც გამოვედი, ლეინ ჰარდი იქვე, კართან დამხვდა.

– ყოჩაღ, შენ გააცოცხლე.

– ცოტა ხანს მდგომარეობიდან ვერ გამოვა. არ არის გამორიცხული, ტვინში სისხლის ჩაქცევა ჰქონდეს.

– ან ექნება ან არა, მაგრამ იქ რომ არ ყოფილიყავი, ჩვენს ჭირს წაიღებდა. ჯერ პატარა გოგონა გადაარჩინე, ახლა ეგ საზიზღარი ბერიკაცი. მე მგონი, ჯონსის მაგივრად იესო უნდა დაგიძახო. შენ ხომ მხსნელად მოევლინე აქაურობას.

– მასე თუ დამიძახებ, მაშინ აქედან გავქრები.

– კარგად მოიქეცი, ჯონსი. სიმართლე გითხრა, გამაოცე.

– ის გემო! მისი გემო! ღმერთო!

– ჰო, მაგრამ მოვლენებს დადებითი კუთხიდანაც შეხედე. ედი მოგშორდა და ახლა თავისუფალი ხარ. როგორც იქნა! ასე არ გირჩევნია?

ნამდვილად მერჩივნა.

შარვლის უკანა ჯიბიდან ლეინმა ტყავის ხელთათმანები ამოიღო. ედის ხელთათმანები.

– ძირს ეყარა. რატომ გახადე?

– მინდოდა, რომ ხელებს ესუნთქა. – დიდი სისულელე ვთქვი, მაგრამ სიმართლე რომ მეთქვა, კიდევ უფრო დიდი სისულელე იქნებოდა. თავადაც არ მჯეროდა, როგორ დავუშვი, რომ ედი პარკსი შეიძლებოდა ლინდა გრეის მკვლელი ყოფილიყო. მეტი დამაჯერებლობისთვის დავამატე: – იმ კურსებზე რომ

დავდიოდი, გვასწავლეს, რომ გულის შეტევის დროს, ადამიანის კანმაც კი თავისუფლად უნდა ისუნთქოს. თურმე შევლის. ყოველ შემთხვევაში, ასე მიაჩნიათ. – ვთქვი და მხრები ავიჩიჩე.

– ყოველდღე რალაც ახალს სწავლობ. – ლეინმა ხელთათმანები ერთმანეთს მიუტყაპუნა. – ედი სამსახურში გამოსვლას ალბათ კიდევ კარგა ხანს ვერ შეძლებს. ასე რომ წადი და მის ბუდრუგანაში შეინახე.

– კარგი. – მივუგე და ხელთათმანები წავიღე. მაგრამ იმავე დღეს, მოგვიანებით, ბუდრუგანიდან ხელთათმანები და კიდევ ერთი რალაც გამოვიტანე.

იმაში ალბათ უკვე დარწმუნდით, რომ ედი არ მიყვარდა. რამდენადაც ვიცი, „ჯოილენდის“ სხვა თანამშრომლებიც ჩემსავით იყვნენ. თვით როზი გოლდი და მამილო ალენიც კი ერიდებოდნენ. მაგრამ ამის მიუხედავად იმავე დღის 4 საათზე ჰენს-ბეის საავადმყოფოში მივედი და ვიკითხე, შეიძლებოდა თუ არა ედუარდ პარკსის მონახულება. ხელში მისი ხელთათმანები და ის რალაც მეჭირა.

მოხალისემ, თმა რომ ლურჯად შეეღება, დიდხანს ქექა საავადმყოფოს დავთარი, თან თავს აქეთ-იქით აქნევდა. უკვე ვფიქრობდი, ედი ალბათ მოკვდა-მეთქი, როცა გოგონამ წამოიძახა:

– ედვინი რქმევია და არა ედუარდი. 315-ე პალატაშია. ინტენსიური თერაპიის პალატაა და ამიტომ მთავარი მედდის ნებართვაა საჭირო.

მადლობა გადავუხადე და ლიფტისკენ წავედი. უზარმაზარი ლიფტი იყო. იმხელა, რომ მასში საკაცე თავისუფლად შე-

ტეულიყო. ლიფტი საშინლად ნელა მოძრაობდა, ამიტომ ფიქრის დრო მექონდა. ვიდექი და ვფიქრობდი, აქ რამ მომიყვანამეთქი. თუ „ჯოილენდიდან“ ვინმეს უნდა მოენახულებინა ედი, ეს ვინმე ფრედ დინი უნდა ყოფილიყო და არა მე. პარკს ფრედი ხელმძღვანელობდა, მაგრამ არა – მე მოვედი.

მთავარმა მედდამ ედის ანკეტა შეამოწმა და მიბრძანდითო მითხრა.

– თუმცა, ახლა შეიძლება ეძინოს. – მომაძახა.

– ისე, გონზეა?

– რა ვიცი, სახელი და გვარი კი გვითხრა.

იმედი მომეცა.

მართლაც ეძინა. თვალდახუჭული იწვა, ჩამავალი მზის შუქი სახეზე ედგა. მის შემხედვარეს, აზრი, რომ ლინდა გრეის თანმხლები ტიპი შეიძლებოდა ედი ყოფილიყო, კიდევ უფრო სულელურად მეჩვენა. ასი წლისას ჰგავდა, ან ასოცისას. მივხვდი, რომ ხელთათმანებიც ტყუილად მოვუტანე. ხელები უკვე დოლბანდით გადაეხვიათ. ალბათ იმაზე უფრო ძლიერი მალამოთი დაუმუშავეს, ვიდრე თავად ხმარობდა. ამ უზარმაზარი თეთრი ხელთათმანების დანახვაზე სიბრალული ვიგრძენი. შემეცოდა.

პალატა შეძლებისდაგვარად უხმაუროდ გადავჭერი და ხელთათმანები ტანსაცმლის კარადაში შევანყვე. კარადაში ის ტანისამოსი იდო, აქ მოყვანისას რომ ეცვა. ხელში ახლა მხოლოდ ფოტოსურათი მეჭირა, რომელიც მისი ბუდრუგანის კედელზე ორი წლის წინანდელი გაყვითლებული კალენდრის გვერდით იყო გაკრული. სურათზე ედი ვიღაც ქალთან ერთად იდგა – მოუვლელ ეზოში, სახლის წინ. ედი ოცდახუთი წლისა იქნებოდა. ქალისთვის ხელი მოეხვია. ქალი ედის შესცინოდა და – ვინ დაიჯერებს! – ედიც უღიმოდა.

საწოლის გვერდით გორგოლაჭებიანი მაგიდა იდგა. მაგიდაზე – პლასტმასის დოქი და ჭიქა. დიდი სისულელე იყო. ასე შეხვეული ხელებით ედი კიდევ კარგა ხანს ვერ დაისხამდა წყალს. მაგრამ დოქის აქ დგომას ერთი გამართლება მაინც ჰქონდა. ზედ ფოტო მივაყუდე. ედი თვალს რომ გაახელდა, ამ ფოტოს დაინახავდა. კარისკენ წავედი. უკვე გასვლას ვაპირებდი, როცა ედის ჩურჩული შემომესმა, მისთვის ჩვეული ღვარძლიანი ტონი ჰქონდა:

– ლანირაკო.

მივტრიალდი. მის სასთუმალთან მივედი. კუთხეში სკამი იდგა, მაგრამ მასზე ჩამოჯდომას არ ვაპირებდი.

– როგორ ხარ, ედი?

– არც კი ვიცი, სუნთქვა მიჭირს. სულ შემკოჭეს.

– ხელთათმანები მოგიტანე... მაგრამ როგორც ვხედავ, უკვე... – თავით შეხვეულ ხელებზე ვანიშნე.

– ჰო. თუ გამოვძვერი, ეგებ ხელებზეც მიშველონ. სულ მტკივა. – მერე ფოტოს შეხედა. – ეს რატომ მოიტანე? ან ჩემს ბუდრუგანაში რას აკეთებდი?

– ლეინმა მითხრა ხელთათმანები იქ შეინახეო. ჯერ შევინახე, მერე ვიფიქრე, ეგებ დასჭირდეს-მეთქი. ვიფიქრე, ეგებ სურათიც უნდა-მეთქი. ხომ არ გინდა, ფრედ დინს ამ ქალთან დავარეკინო?

– კორინთან? – ჩაიფრუტუნა. – ოცი წლის წინ მოკვდა. მიდი, ლანირაკო, ცოტა წყალი დამისხი. ყელი ძაღლის ათი წლის წინანდელი კურკლივით გამხმარი მაქვს.

დავუსხი, ჭიქაც დავუჭირე და როდესაც წყალი ჩამოელვარა, ტუჩის კუთხეც მოვწმინდე. ასეთ სიახლოვეზე არ მიფიქრია, მაგრამ რამდენიმე საათის წინ უარესი არ გავაკეთე? ტუჩებზე დავაკვდი და სული შთავბერე.

მადლობა არ გადაუხდია. მადლობის თქმა საერთოდ არ იცოდა. მარტო ეს მითხრა:

– ეგ სურათი ცოტა მაღლა დაიჭირე. – ასეც მოვიქეცი. ცოტა ხანს ჩუმად უყურა, მერე ამოიოხრა: – სანყალი, ჯაჯღანა ძუკნა. ყველაზე ჭკვიანური რაც ცხოვრებაში გამიკეთებია ის არის, რომ გავეცალე და წავედი. „ამერიკულ სამეფო შოუში“ გავექეცი. – თვალზე ცრემლი დაეკიდა, ცოტა ხანს იქ გაჩერდა და ლოყაზე ჩამოუგორდა.

– გინდა ეს სურათი უკან წავიღო?

– არა. შეგიძლია აქ დატოვო. ბავშვიც შეგვეძინა, პატარა გოგონა გვყავდა.

– მართლა?

– ჰო. მანქანამ გაიტანა. სამი წლისა იყო, ძალღვივით ქუჩაში მოკვდა. ის ძუკნა იმ დროს ტელეფონზე ქაქანებდა, ბავშვს კი არ უვლიდა. – თავი გვერდზე შეატრიალა და თვალები დახუჭა. – ახლა წადი, მომშორდი. გული მტკივა, რომ ვიგონებ. ლაპარაკიც მიჭირს. დაღლილი ვარ. თითქოს მკერდზე სპილომ დამადგა ფეხი.

– კარგი. აბა მაგრად. თავს გაუფრთხილდი.

სახე დაეჯღანა. თვალები არ გაუხელია.

– სასაცილოა! როგორ გავუფრთხილდე, ხომ არ იცი? მე არ ვიცი და ვერც ვხვდები. არც ნათესავეები მყავს, არც მეგობრები, არც დანაზოგი გამაჩნია, არც დაზღვევა, რა უნდა ვქნა, ხომ არ იცი?

– რამე გამოჩნდება. – ყოყმანით ვუთხარი.

– ჰო, ფილმებში! წადი ახლა, აქედან მოშორდი.

კართან მისულს მისი ხმა ისევ შემომესმა:

– არ უნდა გადაგერჩინე, ლანირაკო. ახლა უკვე ჩემს პატარა გოგონასთან ვიქნებოდით. – ყოველგვარი მელოდრამატულობის გარეშე თქვა. უბრალოდ აზრი გამოთქვა.

საავადმყოფოს ვესტიბიულში გამოვედი და ადგილზე გავქვავედი. ვიფიქრე, მელანდება, ის არ იქნება-მეთქი. მაგრამ ის იყო. თავისი უთვალავი ძნელად საკითხავი რომანებიდან ერთ-ერთი მუხლებზე გადაშლილი ედო. რომანს „დისერტაცია“ ერქვა.

– ენი?

თავი უხალისოდ ასწია, მაგრამ როცა მიცნო, გაიღიმა და წამოიძახა:

– დევი! აქ რას აკეთებ?

– პარკის ერთი თანამშრომლის სანახავად ვიყავი. დღეს გულის შეტევა ჰქონდა.

– ძალიან ვწუხვარ. ახლა ხომ კარგად არის?

არ უთქვამს, მოდი, ჩემს გვერდით დაჯექიო, მაგრამ მივედი და დავჯექი. ედისთან ვიზიტმა საოცრად ამაფორიაქა. რალაც უცნაური, უსაგნო ბრაზი მიტევდა, რომელსაც წინაკის გემო დაჰკრავდა. ეს გემო ჯერ კიდევ ვერ მომეშორებინა. უენდიზეც ვბრაზობდი. ღმერთმა უწყის, უენდი რა შუაში იყო. მიჭირდა იმის გაფიქრება, რომ ბოლომდე არ მომენელებინა ყველაფერი და უნებლიეთ ისევ ამ გოგოზე ვფიქრობდი. მოტეხილი ხელი უფრო ადვილად და მალე მომირჩებოდა.

– არ ვიცი. ექიმთან არ მილაპარაკია. მაიკი ხომ კარგად არის?

– კი. ჩვეულებრივ, დაგეგმილ ვიზიტზე მოვიყვანე. რენტგენით გააშუქებენ და სისხლის სრულ ანალიზს გაუკეთებენ. ამ ფილტვების ანთების გამო. ხომ იცი, არა? მადლობა ღმერთს, მდგომარეობიდან გამოვიდა.

წიგნი კვლავაც გადაშლილი ჰქონდა. ალბათ უნდოდა, მალე გავცლოდი. ამან კიდევ უფრო გამაბრაზა. ნუ დაგავინყდებათ, რომ იმ წელს ყველას სურდა, მე მოვეშორებინე. იმ ტიპ-

საც კი ასე სურდა, რომელიც სიკვდილს გადავარჩინე. ალბათ ამიტომაც ვთქვი:

– თავად მაიკი არ თვლის, რომ კარგად არის. რომელს დაგიჯეროთ?

გაოცებისგან თვალები გაუფართოვდა, მაგრამ მერე გულგრილი გამომეტყველება მიიღო.

– ეგ ნაკლებად მანაღვლებს ვისი ან რისი გჯერა, დევინ. შენი საქმე ნამდვილად არ არის.

– არის. – ხმა ჩვენს ზურგს უკან გაისმა. მაიკი ეტლით ჩვენთან მოგორებულისყო. მოტორიზებული არ იყო, ბიჭს ბორბლები ხელით უნდა ემართა. ხველების მიუხედავად ძლიერი ბიჭი ყოფილა. სამაგიეროდ, პერანგის ლილები აცაბაცა შეეკრა.

ენი გაოცებული მიუბრუნდა:

– კი მაგრამ აქ რას აკეთებ? ახლა მედდას...

– ვუთხარი, რომ გზას თავადაც გამოვიგნებდი და გამომიშვა. რადიოლოგიის განყოფილებიდან მარცხნივ უნდა წახვიდე, მერე ორჯერ მარჯვნივ გაუხვიო. ბრმა კი არ ვარ...

– მაიკ, მისტერ ჯონსი თავისი მეგობრის სანახავად იყო. – თქვა ენიმ. ახლა ისევ მისტერ ჯონსი გავხდი. წიგნი ხმაურით დახურა და ადგა. – მაიკს ალბათ შინ წასვლა უნდა და...

– არა. მე მინდა, დევმა პარკში წაგვიყვანოს. – თქვა მაიკმა მშვიდად, მაგრამ იმდენად ხმამაღლა, რომ ჩვენს გარშემო მყოფმა ხალხმა ჩვენკენ გამოიხედა.

– მაიკ, ხომ იცი, რომ არ...

– „ჯოილენდში“ მინდა. – განაცხადა კვლავ მშვიდად, მაგრამ უფრო ხმამაღლა. ყველა ჩვენ გვიყურებდა. ენის ლოყებზე ალმური ასდიოდა. – მინდა, რომ თქვენ ორივემ წამიყვანოთ. – ხმას კიდევ უფრო აუნია. – მინდა, რომ სანამ მოვკვდები, თქვენ „ჯოილენდში“ წამიყვანოთ.

ენიმ ხელი პირზე აიფარა. თვალები გაუფართოვდა, ხმა ჩაუნყდა, მაგრამ სიტყვების გარჩევა შეეძელი:

– მაიკ... არ მოკვდები... ვინ გითხრა... – მერე მე მომიბრუნდა. – ამ იდეის მიწოდებას შენ უნდა გიმადლოდე?

– რა თქმა უნდა, არა. – ჩვენს გარშემო რამდენიმე ადამიანი მოგროვდა. ერთი-ორი მედდა და ცისფერ ზედა-ქვედაში გამოწყობილი ექიმიც იყო, მაგრამ არ მენალვლებოდა. კვლავ გაბრაზებული ვიყავი. – თავად მაიკმა მითხრა. ან რა გიკვირს? არ იცი, როგორი ინტუიციაც აქვს?

იმ დღეს ყველას ვატირებდი. ჯერ ედი ავატირე, ახლა – ენი. მაიკს თვალები მშრალი ჰქონდა, მაგრამ ჩემსავით გაცეცხლებული ჩანდა. ხმა აღარ ამოუღია, როცა ენიმ მისი ეტლის სახელურებს ხელები ჩასჭიდა და კარისკენ გააგორა. ისე მიჰყავდა, ვიფიქრე, კარს მიანარცხებს-მეთქი. მაგრამ კარი დროულად გაიღო.

„აჯობებს გავუშვა“ – გავიფიქრე, მაგრამ ამ ქალების ხელიდან გაშვებამაც დამლალა. დამლალა იმან, რომ მოვლენებს საშუალებას ვაძლევდი მომხდარიყო, ჩემი ცხოვრებისთვის ახალი მიმართულება მიეცა.

მედდა მომიახლოვდა.

– ყველაფერი კარგადაა?

– არა. – მივუგე და დედა-შვილის დასაწევად გარეთ გავიქედი.

ენის მანქანა საავადმყოფოს გვერდით მდებარე ავტოსადგომზე, შეზღუდული შესაძლებლობების პირებისთვის განკუთვნილ რიგში გაეჩერებინა. ფურგონი იყო, რომელშიც ეტლი

თავისუფლად ეტეოდა. მანქანის კარი გაეღო, მაგრამ მაიკი ეტლიდან არ გადმოდიოდა. ორივე ხელით სახელურებს ებლაუჭებოდა.

– ჩაჯექი! – უყვირა ბიჭს.

მაიკმა უარის ნიშნად თავი გააქნია, ისე, რომ მისთვის არც კი შეუხედავს.

– ჩაჯექი-მეთქი!!!

ამჯერად მაიკს თავიც აღარ გაუქნევია.

ქალმა ხელი ჩაავლო და შეაჯანჯლარა. ეტლი წინ გადაქანდა. ხელი დროულად ვტაცე. ენის თმა სახეზე ჩამოშლოდა. თმის მიღმა კი რისხვით სავსე თვალები მოუჩანდა. მოულოდნელ ჭექა-ქუხილში მოხვედრილ დამფრთხალ ცხენს ჰგავდა.

– წავედით! სულ შენი ბრალია! არ უნდა...

– გაჩერდი. – ვუთხარი და ხელები მხრებში ჩავავლე. ძვალი და ტყავი იყო. „სულ იმაზე ზრუნავს, რამენაირად შვილმა დამატებითი კალორიები მიიღოს. თავისთვის კი დრო აღარ რჩება“. – გავიფიქრე.

– შამეშვი...

– ენი, მე მაიკს არ გართმევ. ასეთი რამ არც მიფიქრია.

წინააღმდეგობას აღარ მიწევდა. ხელი გავუშვი. ამ განევგამონევაში წიგნი, რომელსაც წელან კითხულობდა ასფალტზე დავარდნილიყო. დავიხარე, ავიღე და ეტლის უკანა ჯიბეში ჩავდე.

– დედიკო, ყველაფერი კარგად იქნება. – უთხრა ბიჭმა და დედის ხელი ხელში აიღო.

მაშინლა მივხვდი ყველაფერს. სანამ მხრები აუკანკალდებოდა და აქვითინდებოდა, მანამ მივხვდი. იმის კი არ ეშინოდა, რომ ბიჭს რომელიმე გიჟურ ატრაქციონზე დავსვამდი და მოზღვავებული ადრენალინისგან გულს გავუხეთქავდი; არც იმის

ეშინოდა, რომ ბიჭის ავადმყოფ გულში მის ადგილს სხვა დაიკავებდა. ეს იყო დედის რწმენა, რომ ყველაფერი უცვლელად გაგრძელდებოდა: დილით ზღვის პირას ისაუზმებდნენ, სალამოს ფრანს გაუშვებდნენ და მათი ზაფხული არასდროს დასრულდებოდა. მაგრამ ახლა ოქტომბერი იდგა და სანაპიროც დაცარიელებულიყო. ატრაქციონებზე მსხდომი თინეიჯერების ნივილ-კივილი არემარეს აღარ აყრუებდა, ჰაერსაც ნელ-ნელა სუსხი ეპარებოდა, დღეები მოკლდებოდა და ღამეები გრძელდებოდა. ყველა ზაფხულს თავისი დასასრული აქვს.

ხელები სახეზე აიფარა და მანქანაში მძღოლის გვერდით სავარძელზე დაჯდა. მისთვის ძალიან მაღალი იყო და კინალამ ჩამოსრიალდა. ხელი შევაშველე. მე მგონი, არც შეუმჩნევია.

– მიდი, ნაიყვანე. მკიდია. თუ გინდა პარაშუტიდან გადმოახტუნე. მაგრამ ნუ გეგონებათ, რომ მე... მაგ თქვენი ბიჭური თავგადასავლის მონაწილე ვიქნები.

– უშენოდ ვერ წავალ. – უთხრა მაიკმა.

ამის გაგონებაზე ხელები უმწეოდ ჩამოუშვა და ბიჭს შეხედა.

– მაიკ, შენს გარდა არავინ მყავს. გესმის ეს?

– მე კი შენს გარდა. – მიუგო ბიჭმა.

ქალის სახის გამომეტყველებით მივხვდი, რომ ამაზე ახლადა დაფიქრდა.

– გეხვეწებით, ჩაჯდომაში დამეხმარეთ. ორივემ ჩამსვით.

როცა მაიკი ჩავსვით და მოხერხებულადაც მოვანყვეთ (რაც არ მახსოვს, ღვედი შეგვეკრას, ალბათ ეს მანამდე იყო, სანამ ღვედებზე ერთი ამბავი ატყდებოდა), კარი დავუხურე და მე და ენიმ მანქანას წინიდან შემოვუარეთ.

– მისი ეტლი... – თქვა დაბნეულად. – მისი ეტლი მანქანაში უნდა შევდო.

– მე ჩავდებ, მიდი, შენ საჭესთან დაჯექი. ჰაერი რამდენჯერმე ღრმად ჩაისუნთქე.

მანქანაში ჩაჯდომაში დავეხმარე. წინააღმდეგობა არ გაუნევია. ხელი მკლავზე მოვკიდე. მინდოდა მეთქვა, მარტო იმ ძნელად საკითხავი რომანებით ვერ ისულდგმულებ-მეთქი, მაგრამ თავი შევიკავე, იმ დღეს ისედაც ბევრი რამ ვუთხარი.

ეტლი დავკეცე და საბარგულში შევდე. საჭიროზე მეტი დრო შეგნებულად მოვანდომე. მინდოდა, მისთვის აზრზე მოსვლის საშუალება მიმეცა. როდესაც მძლოლის კარს გავუსწორდი ფანჯარა კვლავაც ჩანეული იყო. თვალები და ცხვირი მოენმინდა და თმაც რალაცნაირად მოენესრიგებინა.

– იქ მაიკი უშენოდ ვერ წამოვა. ვერც მე წავალ. – ვუთხარი.

ისე დაიწყო ლაპარაკი თითქოს მაიკი იქ არ ყოფილიყოს და ჩვენთვის არ ესმინოს:

– მის გამო ძალიან ვდარდობ. მეშინია, ძალიან მეშინია, იმდენს ხედავს, იმდენი ესმის და იმდენი რამე სტკენს გულს. კომპარებიც ამიტომ ესიზმრება. მაგაში დარწმუნებული ვარ. შესანიშნავი ბავშვია, მართლა ძალიან მაგარია. არ შეიძლება, გამოჯანმრთელდეს? რატომ ვერ გამოდის მდგომარეობიდან? რატომ?

– არ ვიცი.

მიტრიალდა და მაიკს ლოყაზე აკოცა. მერე ისევ მე მომიბრუნდა. ღრმად ამოისუნთქა და მკითხა:

– აბა! როდის მივდივართ?

ტოლკინი „დისერტაციასავით“ რთული საკითხავი, ცხადია, არ იყო, მაგრამ იმ საღამოს „ჩექმებიანი კატის“ წაკითხვის

თავიც არ მქონდა. ვახშმად დაკონსერვებული სპაგეტი ვჭამე (ყურადღება არ მივაქციე მისის შოფლოუს კომენტარებს იმის შესახებ, რომ ზოგიერთი ახალგაზრდა შეგნებულად არ უფრთხილდება საკუთარ ორგანიზმს), ჩემს ოთახში ავედი, ფანჯარასთან მიდგმულ სკამზე დავჯექი და ჩაბნელებულ სივრცეს მივაშტერდი. ტალღების დგაფუნს ვუგდებდი ყურს.

ის-ის იყო ჩამთვლიმა, რომ კარზე კაკუნი გაისმა. მისის შოფლოუ იყო.

– გირეკავენ, დევ. ვილაც პატარა ბიჭია.

მისაღებ ოთახში სწრაფად ჩავირბინე, რადგან ჩემთვის ერთადერთ პატარა ბიჭს შეიძლებოდა დაერეკა.

– მაიკ, შენ ხარ?

ხმადაბლა ლაპარაკობდა.

– დედას სძინავს. დაღლილი ვარო, თქვა და დაიძინა.

– დაღლილი იქნება, აბა რა. – გამახსენდა, როგორ შევუტიეთ ენის ორივემ.

– ვიცი, რომ შევუტიეთ. – ისე მიპასუხა ბიჭმა, თითქოს რაც გავიფიქრე ხმამაღლა მეთქვას. – სწორადაც მოვიქეციით...

– მაიკ... შენ რა, აზრებს კითხულობ? ჩემს აზრებს კითხულობ?

– თვითონაც არ ვიცი. ზოგჯერ რაღაცებს ვხედავ და რაღაცები მესმის. სულ ეს არის. ზოგჯერ კი რაღაც აზრები მომდის. ბაბუაჩემის სახლში ჩამოსვლაც ჩემი იდეა იყო. დედამ მითხრა, არ შეგვიშვებსო, მაგრამ მე ვიცოდი, რომ შემოგვიშვებდა. რაც მე მაქვს – ეს რაღაც განსაკუთრებული უნარი – ბაბუაჩემისგან მაქვს. ხომ იცი ადამიანებს რომ კურნავს? ზოგჯერ აფერისტობს, მაგრამ ზოგჯერ მართლა კურნავს.

– მაიკ, რატომ დამირეკე?

გამოცოცხლდა.

– „ჯოილენდთან“ დაკავშირებით დაგირეკე. საქანელაზე მართლა ვიქანავებთ და „ბორბალზეც“ მართლა დავსხდებით?

– კი, აუცილებლად.

– ტირშიც მასროლინებ?

– თუ დედაშენი ნებას დაგვრთავს. ყველაფერი დედაშენის თანხმობით მოხდება, ანუ...

– ჰო, მესმის, რაც არის ეს „ანუ“... – მიპასუხა მოთმინებადაკარგულმა. მერე ხმაში ისევ აღტაცება გამოერია. – რა მაგარი იქნება!

– ჩქარ კარუსელებზე არ დავსხდებით. მე მგონი, ამაზე შევთანხმდით. პირველ რიგში იმიტომ, რომ ზამთარში არ ვამუშავებთ ხოლმე. – „კაროლინის ბორბალიც“ დაკეტილი იყო, მაგრამ ლეინ ჰარდის წყალობით ორმოც წუთში ავამუშავებდით. – გარდა ამისა...

– ჰო, ვიცი. ჩემი გულის გამო. მე „ბორბალიც“ მეყოფა. ჩვენი ბილიკის ბოლოდან მოჩანს. იქიდან გადმოხედვა ფრანიდან სამყაროს დანახვას ნიშნავს.

გამელიმა.

– ჰო, რალაც მაგდაგვარია. მაგრამ იცოდე, მხოლოდ დედაშენის თანხმობით. მეთაური ეგ არის.

– ჩვენ იქ მისი გულისთვის მივდივართ. თვითონ მიხვდება, როცა მივალთ. – საკუთარ თავში დარწმუნებული ადამიანის ხმით ლაპარაკობდა. – შენი გულისთვისაც დევ, მაგრამ უფრო იმ გოგოს გულისთვის. ძალიან დიდი ხანია იქ არის. იქიდან გამოსვლა უნდა.

გაოცებისგან პირი დავაღე, მაგრამ დორბლი არ წამომსვლია. პირი გამიშრა.

– საიდან... – ხავილით ვლაპარაკობდი. – საიდან იცი იმ გოგოს შესახებ?

– არ ვიცი. მაგრამ მე აქ, მგონი, მაგის გულისთვის ჩამოვედი. ხომ გითხარი, თეთრი არ არის-მეთქი.

– კი, მითხარი, მაგრამ ისიც მითხარი, არ ვიცი ეს რას ნიშნავსო. ახლა იცი?

– არა... – ხველა აუტყდა. როდესაც დამშვიდდა, თქვა: – ახლა ნავედი. დედაჩემს ღამე ეღვიძება ხოლმე. მთელ ღამეს წიგნის კითხვაში ატარებს.

– მართლა?

– ჰო, მართლა. იმედი მაქვს, „ბორბალზე“ დაჯდომის ნებას დამრთავს.

– მაგას „კაროლინის ბორბალი“ ჰქვია, მაგრამ იქაურები ამწეს ეძახიან. – ზოგიერთები, მაგალითად, ედი, ლენჩ ამწეს ეძახდა, მაგრამ ეს მისთვის არ მითქვამს. – „ჯოილენდელებს“ თავიანთი ენა აქვთ.

– ამწე. – დავიმახსოვრებ, დევ.

ყურმილში ჩხაკუნის გაისმა.

გულის შეტევა ამჯერად ფრედ დინს დაემართა.

„კაროლინის ბორბალთან“ პანდუსზე იწვა. სახე გალურჯებოდა. ჩავიმუხლე და გულის მასაჟის კეთება დავიწყე. როცა მივხვდი, რომ ამაოდ ვირჯებოდი, დავიხარე, ნესტოებზე თითები მოვუჭირე და ტუჩები ტუჩებზე დავადე. ჯერ ტუჩებზე ვიგრძენი ჩხვლეტა, მერე – ენაზე. წამოვიწიე და დავინახე, რომ პირიდან პატარა ობობების ჯგრო ამოუცოცდა.

გამელვიდა. საწოლზე გადმოკიდებული ვიყავი, ზეწარი ტანზე შემომხვეოდა, გული გამალებით მიცემდა. რამდენიმე წამი დამჭირდა იმის მისახვედრად, რომ პირში არაფერი მქონდა.

სანოლიდან წამოვხტი, აბაზანაში შევვარდი და ორი ჭიქა წყალი სულმოუთქმელად დავლიე. შეიძლება ამ სიზმარზე საშინელი რამეც დამსიზმრებია ოდესმე, მაგრამ ვერ ვიხსენებ. ლოგინი გავასწორე და ისევ შევწეე, თუმცა ვიცოდი, რომ იმ ღამეს ველარ დავიძინებდი. მივხვდი, რომ მთელი ის სცენა, რომელიც საავადმყოფოში ჩვენ სამს შორის გათამაშდა, ამაო იყო.

რა თქმა უნდა, „ჯოილენდი“ სიამოვნებით მასპინძლობდა და საგანგებო ღონისძიებებსაც მართავდა ხეიბრებისთვის, გონებრივად ჩამორჩენილებისა და უსინათლოებისთვის – ანუ მათთვის, ვისაც თანამედროვე ენაზე „შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებს“ უწოდებენ – მაგრამ მართავდა სეზონზე, ახლა კი სეზონი დამთავრებული იყო. არც იმაში ვიყავი დარწმუნებული, რომ პარკი მაიკ როსს ხარჯებს აუნაზღაურებდა, თუ რამე დაემართებოდა. წარმოვიდგინე, როგორ გააქნევდა ფრედ დინი უარის ნიშნად თავს და იტყოდა: „ვნუხვარ, ძალიან ვნუხვარ, მაგრამ...“.

იმ დილით ძლიერი ქარი უბერავდა. სამსახურში მანქანით წავედი. ჩემი „ფორდი“ ლეინის პიკაპის გვერდით გავაჩერე. ავტოსადგომზე ხუთასამდე მანქანა ეტეოდა, მაგრამ იმ დილით მხოლოდ ჩვენი მანქანები იდგა. ასფალტზე ჩამოცვენილი ფოთლების შარიშური ისმოდა. მწერების ხმა მომაგონდა, მწერების გახსენებაზე კი – ჩემი სიზმარი.

ლეინი მადამ ფორტუნას ჯიხურის წინ (ამ ჯიხურსაც მალე დავშლიდით და შევინახავდით) დასაკეც სკამზე იჯდა და ბლითს ილუკმებოდა, რომელზეც მდნარი ყველი გადაესვა. ქუდი, ჩვეულებისამებრ, გვერდულად ეხურა, ყურთან კი სიგარე-

ტი ჰქონდა გარჯობილი. ყველაფერი ძველებურად იყო. ახალი მხოლოდ მისი ღია ცისფერი ჯინსის ქურთუკი გახლდათ. ეს ქურთუკიც იმის ნიშანი იყო, რომ შემოდგომის თბილი ამინდები დასრულდა.

– ჯონსი, რალაც ძალიან მარტოსულად გამოიყურები. ბლითი არ გინდა? კიდევ მაქვს.

– რატომაც არა. შეიძლება, რალაცაზე დაგელაპარაკო?

– აღსარება უნდა თქვა? დაჯექი, შვილო ჩემო. – მითხრა და ჯიხურთან ჩამწკრივებულ დასაკეც სკამებზე ხელით მანიშნა.

– ცოდვები იქით იყოს. – სკამი გავშალე, დავჯექი და ბლითი ავიღე. – ერთ ადამიანს პირობა მივეცი, ახლა კი ვშიშობ, რომ მის შესრულებას ვერ შევძლებ. – მაიკის შესახებ ვუამბე, ისიც ვუთხარი, როგორ დავიყოლიე დედამისი ბიჭისთვის პარკში წამოსვლის ნება დაერთო. – ადვილი არ იყო, ნერვები დაწყვეტაზე აქვს. – მოვუყევი რა დღეშიც ჩავვარდი, როცა წარმოვიდგინე, რომ ფრედ დინი კარუსელების ჩართვაზე უარს მეტყობდა. იმ კომმარული სიზმრის შესახებ არაფერი მითქვამს.

– გასაგებია. ლამაზია? დედას ვგულისხმობ. – მკითხა ლეინმა.

– კი, ლამაზია, მაგრამ ეგ არ არის მიზეზი...

გამიღიმა და უფროსი კაცისთვის დამახასიათებელი უესტით ხელი მხარზე მომითათუნა. ჯობდა არ ექნა.

– კარგი, ჯონსი, გასაგებია. მეტის თქმა არ არის საჭირო.

– ლეინ, ჩემზე ათი წლით უფროსია!

– კარგი, კარგი, გასაგებია! ვინმემ იმდენი ერთდოლარიანი რომ მომცეს, რამდენჯერაც მე ჩემზე ათი წლით უმცროს გოგოსთან გამივლია, ახლა ბეიში ერთ მაგარ სტეიკს დავურტყამდი. ასაკს რა მნიშვნელობა აქვს. ასაკი უბრალოდ რიცხვია.

– მაღლობა არითმეტიკის გაკვეთილისთვის. ახლა ის მითხარი, ხომ არ მივქარე, იმ ბავშვს რომ ვუთხარი პარკში საქანელაზე გაქანავენ და „ბორბალზე“ დაგსვამ-მეთქი.

– კი, მიქარე... – გული შემეკუმშა, მაგრამ ლეინმა თითი დროულად აღმართა, – მაგრამ...

– რა მაგრამ?

– ზუსტი თარიღი ხომ არ დაგითქვამთ?

– არა, ზუსტი არა, მაგრამ ამ ხუთშაბათს მინდოდა (ერინის და ტომის ჩამოსვლამდე).

– ხუთშაბათს არ გამოვა, არც პარასკევს. ის ბავშვი და მისი ლამაზი დედიკო იქით კვირასაც აქ იქნებიან?

– კი, ალბათ, მაგრამ...

– მოკლედ, ორშაბათს ან სამშაბათს დავგეგმოთ.

– და რა შეიცვლება? რას უნდა ველოდოთ?

– გაზეთს.

– რა გაზეთს?

– ადგილობრივ გაზეთს. როდესაც გაზეთები დაწერენ, რომ შენ კიდევ ერთი ადამიანი გადაარჩინე სიკვდილს, ფრედის თვალში ოქროდ იქცევი. – თქვა ლეინმა და ბლითის ნარჩენს უახლოეს კასრში გადაუძახა. – ორი ქულა. – ხელები ჰაერში ასწია, თითქოს გაზეთის სათაური მოხაზა. – „მობრძანდით „ჯოილენდში“! ჩვენ არა მარტო გართობას ვყიდით, ხალხის გადარჩენაც შეგვიძლია“! – გაიღიმა და თავისი ქვაბურა ახლა მეორე მხარეს მოიგდო. – მაგარი რეკლამაა. ფრედი შენგან დიდად დავალებული იქნება. მერე მისი მაღლობა ბანკში წაიღე, არ დაგავინყდეს.

– და გაზეთი როგორღა გაიგებს? არ მგონია, ედი პარკსმა რამე თქვას. რომც თქვას, ალბათ იმაზე უფრო ილაპარაკებს, ნეკნები რომ ჩავუმტვრიე და მოითხოვს, პირველივე აბზაცში ამაზე დაწერონ.

თვალეები გადაატრიალა.

– სულ მავინყდება, რომ დამწყები ხარ და აქაურობას კარგად არ იცნობ. აქაურები გაზეთში მარტო პოლიციისა და სასწრაფოს გამოძახების ფაქტებს კითხულობენ. სასწრაფოს გამოძახების ფაქტები მშრალი და უინტერესოა ხოლმე. შენ-დამი უღრმესი პატივისცემის ნიშნად, შესვენებაზე „ბანერის“ რედაქციაში გავივლი და შენი გმირობის შესახებ ვუამბობ. ვინ-მეს გამოგზავნიან, ინტერვიუს ჩამოგართმევენ და სურათსაც გადაგიღებენ.

– და რად მინდა? არ მჭირდება...

– კარგი რა! ბოისკაუტი ხარ? თავმდაბლობისთვის ჯილდო გეკუთვნის. არ გინდა, ის ბავშვი პარკში მოიყვანო?

– კი, მინდა.

– მაშინ ინტერვიუც უნდა მისცე და კამერებსაც გაუღიმო. ახლა მოვლენებს წინ გავუსწრებ და ვიტყვი, რომ ასეც მოვიქეცი.

სკამს რომ ვკეცავდი ლეინმა მითხრა:

– ფრედ დინმა შეიძლება მაგ ყველაფრის გარეშეც მია-ფურთხოს დაზღვევას. არ იმჩნევს, თორემ ეგეც კარნი კარნთა-განია. მამამისიც ამ საქმეში იყო, მაგრამ ფრედს ეგ ნაკლებად აინტერესებს.

– აბა რა აინტერესებს?

– საერთოდ, კარნებს გათქვირული გოგოები უყვართ და ბავშვები, რომლებსაც ამ ცხოვრებაში არ გაუმართლათ. ყურ-ცქვიტების წესებსა და კანონებზე ალერგია აქვთ. ბუღალტე-რიაც ეჯავრებათ.

– მაშინ ეგებ...

ხელის აწევით გამაჩერა.

– არაფერი. ჯობია, ინტერვიუ მისცე.

„ბანერის“ ფოტოკორესპონდენტმა ფოტო „სანდერბოლის“ ფონზე გადამიღო. დაბეჭდილი სურათის ნახვისას თვალებს არ დავუჯერე. თვალები მოჭყუტული მქონდა და სოფლელ იდიოტს ვგავდი, მაგრამ ფოტომ თავისი საქმე მაინც გააკეთა. პარასკევს, დილით, როცა ფრედის კაბინეტის კარი შევაღე, გაზეთი მაგიდაზე ედო. თავიდან ბევრი ივიშივიშა, მაგრამ ბოლოს დამთანხმდა, ისიც მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ლეინი დაპირდა, სანამ ბავშვი და დედიკო პარკში იქნებიან, მარტოებს ერთი წუთით არ დავტოვებო.

ლეინმა მითხრა, შენი შეყვარებულის გაცნობაც მინდაო, მაგრამ ჩემი განრისხებული სახის დანახვაზე სიცილი აუტყდა.

იმ დღეს, მოგვიანებით, ენი როსს ვუთხარი, რომ პარკში ყველაფერი მოვაგვარე და თუ კარგი ამინდი იქნა, სამშაბათს გველიან, თუ არადა ოთხშაბათს ან ხუთშაბათს-მეთქი.

დიდხანს დუმდა.

ბოლოს დამთანხმდა.

პარასკევს ბევრი საქმე მქონდა. პარკიდან ადრე გამოვედი და ჩემი მანქანით უილმინგტონისკენ წავედი. სადგურის ბაქანზე ვიდექი, ტომისა და ერინის მატარებლიდან გადმოსვლას ველოდებოდი. ჩემს დანახვაზე ერინი გამოქანდა, ჩამეხუტა და ორივე ლოყასა და ცხვირის წვერზე მაკოცა. მეც ჩავეხუტე და ვაკოცე, მაგრამ ეს და-ძმური კოცნა იყო. მერე ტომს გადავეხვიე. დიდხანს ვუტყაპუნეთ ერთმანეთს მხრებზე ხელები. გეგონებოდათ, ხუთი წლის უნახავები ვიყავით და არა ხუთი

კვირის. ახლა მუშათა კლასს ვეკუთვნოდი. გამოსასვლელი პერანგი მეცვა, მაგრამ მაინც მუშას ვგავდი. მაზუთით მოთხუპნული ჯინსი და გახუნებული მაისური მისის შოფლოუსთან, კარადაში დავტოვე, მაგრამ მუშურ გარეგნობას ვერაფერი მოვუხერხე.

– როგორ გამიხარდა შენი ნახვა! – თქვა ერინმა. – ღმერთო, როგორ გარუჯულხარ!

მხრები ავიჩიჩე.

– აბა რა გითხრა? სამხრეთის სანაპიროს უკიდურეს ჩრდილოეთში ვმუშაობ.

– სწორად მოიქეცი, კოლეჯში რომ არ დაბრუნდი. – თქვა ტომმა. – მაშინ ვიფიქრე, ხომ არ გაგიჟდა-მეთქი, მაგრამ სწორი გადაწყვეტილებაა. ეგებ, ჯობდა, მეც „ჯოილენდში“ დავრჩენილიყავი.

გამიღიმა. სათნო ღიმილი ჰქონდა, მაგრამ სახეზე უცებ ჩრდილმა გადაურბინა. ტომი „ჯოილენდში“ არ დარჩებოდა. მითუმეტეს, იმ წყვდიადში გასეირნების მერე.

შაბათ-კვირას მისის შოფლოუსთან გაჩერდნენ (მისის შოფლოუს მათი ჩამოსვლა ძალიან გაუხარდა, ტინა ეკერლიც გაიბადრა). იმ ღამეს სანაპიროზე ცოტა დავლიეთ, ვივახშმეთ და ბევრი ვიცინეთ. გასათბობად კოცონი დავანთეთ. შაბათს ნაშუადღევს კი, როცა დადგა დრო, ერინს ის ინფორმაცია გაეზიარებინა ჩემთვის, რომელიც ასე ანუხებდა, ტომმა გვითხრა, მე თავი დამანებეთ, ნავალ მისის შოფლოუს და ტინა ეკერლის „ერუდიტს“ ვეთამაშებიო. ვიფიქრე, თუ ენი და მაიკი ხის დაფებით მოპირკეთებული ბილიკის ბოლოში ისხდებიან, მათ ერინს გავაცნობ-მეთქი. მაგრამ გრილი დღე იდგა, ქარი უბერავდა და ბილიკის ბოლოში მდგომი მაგიდა ცარიელი იყო. არც ქოლგა ჩანდა. შეეტანათ.

„ჯოილენდის“ ავტოსადგომი ცარიელი იყო, თუ არ ჩავთვლით სამსახურის რამდენიმე მანქანას. ერინს სქელი, ყელიანი ჯემპრი და შალის შარვალი ეცვა, ხელში თავისი ინიციალებიანი პატარა კეისი ეჭირა. გაკვირვების ნიშნად წარბი აზიდა, როცა ჯიბიდან გასაღებების აცმა ამოვაძვრინე და „ჯოილენდის“ ჭიშკრის გასაღებად მოვემზადე.

– აჰა, გასაგებია. ამათიანი გამხდარხარ.

დავიბენი. ხომ ყველა ვიბნევით (თუმცა, არ ვიცით რატომ), როდესაც გვეუბნებიან, რომ ჩვენ ვილაციისიანები ვართ.

– არა, უბრალოდ ჭიშკრის გასაღები მაქვს. ისიც იმ შემთხვევისთვის თუ სხვებზე ადრე მოვედი ან სხვებზე გვიან წავედი. ამ სამეფოს ყველა გასაღები მხოლოდ ფრედს და ლეინს აქვთ.

ისე გაიცინა, თითქოს რაღაც დიდი სისულელე მეთქვას.

– ჭიშკრის გასაღები ამ სამეფოს გასაღებია. – მითხრა და სერიოზული სახით ამათვალიერა. – გაზრდილხარ, დევინ. მატარებლიდანაც კი შევნიშნე. შენ სამუშაოდ დარჩი, ჩვენ კოლეჯში დავბრუნდით, უამრავ ბედის მაძიებელ გოგო-ბიჭს შევუერთდით. მერე ეს გოგო-ბიჭები ჯიბეში მაგისტრის დიპლომებს ჩაიდებენ და „ბრუკს ბრაზერსის“ კოსტუმებში გამოენცობიან.

კეისზე მივუთითე.

– „ბრუკს ბრაზერსის“ კოსტუმზე ეგ შენი კეისი მაგრად წავა. რა თქმა უნდა, თუ ეგენი ქალის სამოსსაც კერავენ.

ამოიოხრა.

– მშობლებმა მაჩუქეს. მამაჩემს უნდა, მეც მასავით იურისტი გავხდე. ჯერ საიმისო გამბედაობა არ მეყო, რომ ვუთხრა, ფოტოგრაფობა მინდა-მეთქი. როდესაც ვეტყვი, გაგიყდება. მაგას რა გაუძლებს?

„ჯოილენდ ავენიუ“ უხმოდ გავიარეთ. მხოლოდ ხმელი ფოთლების შრიალი ისმოდა – თითქოს ძვლები ჩხარუნობდნენ. ერინი შალითაგადაფარებულ ატრაქციონებს, დამშრალ შადრევნებს, კარუსელების ერთ პოზაში გაშეშებულ ცხენებს და ყველასგან მიტოვებულ „ბზრიალა კასრებს“ შესცქეროდა.

– ამის შემხედვარეს სევდა მიპყრობს. სიკვდილზე მეფიქრება. – უცებ აღტაცებით შემომხედა. – გაზეთი ვნახეთ. მისის შოფლოუმ ოთახში დაგვახვედრა. კიდევ ვილაც გადაგირჩენია.

– ედი. იმ ადგილას შემთხვევით აღმოვჩნდი.

ამასობაში მადამ ფორტუნას ჯიხურსაც მივაღექით. ჯიხურზე კვლავაც დასაკეცი სკამები იყო მიყუდებული. ორი სკამი გავშალე და ერინს ვანიშნე, დაჯექი-მეთქი. გვერდით მივუჯექი და ჯიბიდან „ოულდ ლოგ ქებინი“ ამოვაძვრინე.

– იაფფასიანი ვისკია, მაგრამ კარგად კი ახურებს. – ვუთხარი.

ცოტა მოსვა. მეც დავლიე, მერე თავსახური მოვუჭირე და ჯიბეში ჩავიდე. „ჯოილენდ ავენიუდან“ 50 იარდის მოშორებით „საშინელებათა სახლის“ მაღალი სახურავი მოჩანდა. სახლს მწვანე, გადღაბნილი ასოებით ეწერა: „შეშოდი, თუ გაბედავ“!

ერინმა თავისი პატარა ხელი მხარზე გასაოცარი ძალით მომიჭირა.

– ის ბებერი ნაბიჭვარი შენ გადაარჩინე, შენ. თქვი, ნუ გერიდება.

გამეღიმა. ლეინის ნათქვამი გამახსენდა – ბოისკაუტი ხომ არ ხარო. საკუთარი დამსახურებების აღიარება არ მეხერხებოდა. ყოველ შემთხვევაში მაშინ.

– გადარჩება?

– ალბათ. ექიმებს ფრედი დინი ელაპარაკა. ხომ იცი, რასაც ეტყოდნენ, ავადმყოფი თავს უნდა გაუფრთხილდეს, არ

უნდა მოწიოს, ფრი არ ჭამოს, უნდა ივარჯიშოს და ათასი სისულელე.

– წარმოიდგინე, პარკში მოძუნძულე ედი პარკსი.

– აბა! პირში სიგარეტით და ხელში ლორიანი სენდვიჩით.

ხმამალლა გაიცინა. ქარმა დაუბერა და თმა აუწენა. სქელ ჯემპრში ერინი იმ ამერიკელ ლამაზმანს აღარ ჰგავდა, ამ ზაფხულს მწვანე კაბაში გამონწყობილი „ჯოილენდში“ რომ დარბოდა, ხალხს მომხიბლავად უღიმოდა და არწმუნებდა, ფოტო გადაეღოთ.

– აბა, რა ჩამომიტანე? რა ინფორმაცია მოიპოვე?

კეისი გახსნა და იქიდან საქალაქდე ამოაძვრინა.

– დარწმუნებული ხარ, რომ ამ საქმეში ჩართვა გინდა? მგონი არ მომისმენ, იტყვი – „ელემენტარულია, ერინ!“ და მერე შერლოკ ჰოლმსივით დაუფიქრებლად დააბრეხვებ მკვლელის სახელს.

იმის დასამტკიცებლად, რომ დიდი ვერაფერი შერლოკ ჰოლმსი ვიყავი, ის სულელური აზრიც კმაროდა, ამასწინათ რომ მომივიდა თავში – მკვლელი ედი პარკსი მეგონა. დავაპირე მეთქვა, მე მსხვერპლის მოსვენება უფრო მინდა, ვიდრე მკვლელის დაჭერა-მეთქი, მაგრამ დროზე გავჩერდი. ასეთი ნათქვამი ერინს სისულელედ მოეჩვენებოდა, მიუხედავად იმისა, რომ ტომმა თავისი თვალთ ნახა ლინდა გრეი.

– მოგისმენ.

– ჰო, მართლა, არ დამავინყდეს, 40 დოლარი გაქვს ჩემი ვალი, ბიბლიოთეკებში ქექვის ფული.

– კი ბატონო. მაგდენს გავწვდები.

ფერდში მუჯლუგუნი მკრა.

– დიახაც, უნდა გადამიხადო. მე გასართობად კი არ ვმუშაობ, სწავლის ფული მაქვს გადასახდელი.

კეისი ფეხებს შორის მოიქცია და საქალაქად გადაშალა. რალაც ქსეროასლები დავინახე, ორი-სამი ნაბეჭდი გვერდი და პრიალა ფოტოებიც შევამჩნიე. აი ისეთები, ყურცქვიტები რომ იღებდნენ „ჯოილენდში“.

– კარგი, დავინწყით. როგორც შენ მირჩიე, „ნიუზ-ენდ-კუ-რიერში“ გამოქვეყნებული სტატიით დავინწყე. – თქვა და ერთი ქსეროასლი მომანოდა. – საკვირაო გაზეთიდან აღებული სტატიაა. ხუთიათასი სიტყვა მოსაზრებები და ვარაუდებია, მხოლოდ რვაასი თუ ეთმოზა რეალურ ფაქტებს. თუ გინდა მერე წაიკითხე. ახლა მთავარ მომენტებს მოგიყვები. სულ ოთხი გოგოა. მისი ჩათვლით ხუთი. – ხელი „საშინელებათა სახლისკენ“ გაიშვირა. – პირველი დილაით მოუბრი იყო. მეგობრები დიდის ეძახდნენ. უეიკროსიდან იყო, ჯორჯიის შტატიდან. თეთრკანიანი. ოცდაერთი წლის. მკვლელობამდე ორი-სამი დღით ადრე თავისი მეგობრისთვის უთქვამს, ახალი შეყვარებული მყავსო. ჩემზე ბევრად უფროსი, მაგრამ ძალიან სიმპათიურიყო. 1961 წლის 31 აგვისტოს, გაუჩინარებიდან მეცხრე დღეს, გოგონა ოკეფენოკის ჭაობში მოკლული ნახეს. იმ ტიპს ჭაობში ცოტა უფრო ღრმად რომ შეეთრია, უფრო დიდხანს ვერ იპოვიდნენ.

– თუ საერთოდ იპოვიდნენ. ალიგატორები ოც წუთში შეახრამუნებდნენ.

– უხეში ნათქვამია, მაგრამ სიმართლესთან ახლოსაა. – თქვა ერინმა და ახლა სხვა ქსეროასლი გადმომცა. – ეს უეიკროსის „ჯორნალ-ჰერალდში“ დაბეჭდილი სტატიაა. – სტატიას ფოტოც ახლდა. პოლიციელი მანქანის ნაკვალევზე მიუთითებდა. – მათი აზრით, მკვლელმა გოგონას ყელი გამოჭრა და იქვე დააგდო. ვარაუდობენ, რომ საბურავების ნაკვალევი სატვირთო მანქანისაა.

– ნაგავივით მოისროლა.

– უხეში ნათქვამია, მაგრამ სიმართლეა. – ახლა სხვა სტატიის ქსეროასლი მომანოდა. – ესეც ნომერი ორი. კლაუდინ შარპი. როკი-მაუნთიდან იყო, ჩრდილოეთ კაროლინიდან. თეთრკანიანი, ოცდასამი წლის. ადგილობრივ კინოთეატრში მკვდარი იპოვეს. 1963 წლის 2 აგვისტოს. „Lawrence of Arabia“ გადიოდა, ფილმი გრძელია და ძალიან ხმაურიანი. ამ სტატიის ავტორი წერს, რომ იმ ტიპმა გოგოს ყელი ერთ-ერთი ხმაურიანი სცენის დროს გამოჭრა. რა თქმა უნდა, ვარაუდია და სხვა არაფერი. სისხლიანი პერანგი და ხელთათმანები იქვე დაყარა, თავად კი მიიმალა. პერანგის ქვეშ, სავარაუდოდ, მეორე პერანგიც ეცვა.

– ეს ალბათ იგივე ტიპია, ვინც ლინდა გრეი მოკლა. შენ რას იტყვი?

– ალბათ ასეა. პოლიციამ გოგოს ყველა მეგობარი დაკითხა, მაგრამ მისი ახალი შეყვარებულის შესახებ არავინ არაფერი იცოდა.

– არ იცოდნენ ვისთან ერთად წავიდა იმ საღამოს კინოში? არც მშობლებისთვის უთქვამს რამე?

ერინმა შემწყნარებლური მზერით შემომხედა.

– დევინ, ის გოგო ოცდასამი წლის იყო, თოთხმეტის კი არა. მშობლებთან აღარ იყო. სხვაგან, ქალაქის მეორე ბოლოში ცხოვრობდა. აფთიაქში მუშაობდა და ზედა სართულზე პატარა ბინას ქირაობდა.

– ეს ყველაფერი გაზეთებში წაიკითხე?

– არა. ზოგან დავრეკე კიდეც. თუ სიმართლე გინდა, რეკვით თითები გადავიტყავე. ჰო, მართლა, საქალაქთაშორისო საუბრების ფულიც გმართებს. ამ კლაუდინ შარპს ისევ დავუბრუნდები. ახლა წინ წავინიოთ. მსხვერპლი ნომერი სამი. „ნიუზ-ენდ-კურიერში“ გამოქვეყნებული სტატიის მიხედვით,

სანტიდან, სამხრეთ კაროლინიდან ყოფილა. უკვე 1965 წელია. ევა ლონგბოტომი, ცხრამეტი წლის. შავკანიანი. 4 ივლისს დაიკარგა. მისი გვამი ერთ-ორ დღეში ადგილობრივმა მეთევზეებმა მდინარე სანტის ჩრდილოეთ სანაპიროზე იპოვეს. გოგონა გაეუპატიურებინათ და გულში დანის ჩარტყმით მოეკლათ. სხვები არც შავკანიანები იყვნენ და არც გაუპატიურებულები. შეიძლება, მისი მკვლეელიც „საშინელებათა სახლის“ მკვლეელი იყოს, მაგრამ პირადად მე არ მგონია.

სკოლის გამოსაშვები ალბომისთვის გადაღებული ფოტო გადმომცა. ფოტოდან ლამაზი, ქერათმიანი გოგონა შემომყურებდა. ასეთი გოგონები სკოლის გუნდის გულშემატკივართა ლიდერები არიან ხოლმე, მათ სკოლის ღონისძიებებზე დედოფლებად ირჩევენ.

– დარლინ სტამნაგარი. კინოინდუსტრიაში მოხვედრა რომ დასცლოდა, ალბათ, სახელს და გვარს შეიცვლიდა. მისი ცხოვრების მიზანი კინო ყოფილა და ყოველთვის ყველასთან დაუფარავად ამბობდა. თეთრკანიანი. ცხრამეტი წლის. მაქსტონიდან, ჩრდილოეთ კაროლინა. 1967 წლის 29 ივნისს გაუჩინარდა. იპოვეს ორდღიანი ძებნის შემდეგ, ელროდის სამხრეთით, ტირიფებით დაფარულ გზისპირა ქოხში. ყელი აქვს გამოჭრილი.

– ღმერთო, რა ლამაზია! შეყვარებული არ ჰყავდა?

– ასეთ ლამაზ გოგოს როგორ არ ეყოლებოდა? პოლიცია პირველად იმ ბიჭს მიადგა, მაგრამ ადგილზე არ დახვდათ. სამძმაცატთან ერთად ბლუ-რიჯის მთებში ყოფილა წასული. სამივე თავდებად დაუდგა. ის ვერ მოკლავდა, თუ ფრთები არ გამოისხა და არ გადაფრინდა.

– მერე ლინდა გრეის ჯერი დადგა. – ჩავილაპარაკე. – მე-ხუთე ნომერი. რა თქმა უნდა, თუ ყველა ერთმა და იმავე ტიპმა მოკლა.

ერინმა მასწავლებელივით ასწია თითი.

– ხუთი იმ შემთხვევაშია, თუ ამ ტიპის ყველა მსხვერპლი აღმოაჩინეს. სხვებიც შეიძლებოდა ყოფილიყვნენ – 62-ში, 64-სა და 66-ში.

ქარმა დაუბერა და „კაროლინის ბორბლის“ კარკასი ახმინდა.

– აი რა მანუხებს ყველაზე მეტად... – ისე თქვა, თითქოს ის ხუთი გოგო არაფერს ნიშნავდა. საქალაქიდან კიდევ ერთი ქსეროასლი ამოაძვრინა. „მენლი უელმანის შოუს“ სარეკლამო ფლაერი იყო. მასზე გამოსახულ ორ მასხარას ხელში ეტრატი ეჭირა. ეტრატზე კი ზოგიერთი საოცრება იყო ჩამოთვლილი. მათ შორის, „მასინჯეზის საუკეთესო ამერიკული შოუ“. ასევე იყო ატრაქციონები, კარუსელები, საბავშვო გასართობები და „მსოფლიოში ყველაზე საშიში საშინალებათა სახლი“.

„შემოდი, თუ გაბედავ“! – გავიფიქრე.

– ეს ბიბლიოთეკების აბონემენტის საშუალებით მოიპოვე?
– ვკითხე ერინს.

– ამ აბონემენტით ყველაფერზე მიგინვდება ხელი, ყველაფერს მოიპოვებ, თუ ქექვა არ გეზარება. უფრო სწორად, თუ იცი, რას ეძებ. ეს რეკლამა უეიკროსის „ჯორნალ-ჰერალდში“ გამოქვეყნდა. 1961 წლის აგვისტოს პირველ კვირაში.

– პირველი გოგოს დაკარგვის დროს უელმანის შოუ უეიკროსში იყო?

– არა, მაგრამ იმ დროს, როცა თავის დაქალს ახალი შეყვარებულის შესახებ უამბო, შოუ ჯერ კიდევ იქ იყო. ახლა ეს ნახე. როკი-მაუნთის „ტელეგრამიდან“ არის. 1963 წლის ივლისში დაიბეჭდა. სტანდარტული სარეკლამო განცხადებაა. უჩემოდაც მიხვდები.

იგივე სარეკლამო განცხადება მთელ გვერდზე იყო დაბეჭდილი: „მენლი უელმანის შოუ“. იმავე მასხარებს იგივე ეტრატი

ექირათ, მაგრამ უეიკროსში გასტროლების მერე თამაში „ბინო“ დაემატებინათ – პრიზი 10 000 დოლარი იყო. რეკლამაში „მახინჯებზე“ აღარაფერი იყო ნათქვამი.

– ეს შოუ ქალაქში მაშინ იმართებოდა, როცა გოგო კინოთეატრში მოკლეს?

– არა. შოუ წინა დღეს გაემგზავრა ქალაქიდან. – თქვა ერინმა და თითი გვერდის ბოლოს დაჰკრა. – დევ, თარიღებს დახედე.

თარიღები მასავით ზუსტად არ ვიცოდი, მაგრამ თავის დასაცავად არაფერი მითქვამს.

– მესამე გოგოზე, ლონგბოტომზე რაღას იტყვი?

– კარნების სანტიში ყოფნის შესახებ ინფორმაცია ვერ მოვიძიე. ვერც უელმანის შოუზე ვიპოვიდი რამეს, რადგან შოუ 1964 წლის შემოდგომაზე გაკოტრდა. ეს ინფორმაცია „აუთდორ თრეიდ ენდ ინდასტრიში“ ვნახე. მე და ჩემმა დამხმარე ბიბლიოთეკარებმა ისიც გავარკვიეთ, რომ ეს ერთადერთი ჟურნალია, სადაც კარნების და გასართობი პარკების ბიზნეს სამყაროს ამბები შუქდება.

– ღმერთო! ერინ, ფოტოგრაფია უნდა დაივიწყო და ვინმე მდიდარი მწერალი ან კინოპროდიუსერი იპოვო. მერე ასისტენტად ააყვანინო თავი – მოკვლევებს გაუკეთებ ხოლმე.

– სურათების გადაღება მირჩევნია. კვლევის წარმოება მძიმე შრომაა. მაგრამ მთავარი ძაფი არ გაგისხლტეს, დევ. მართალია, სანტიში კარნების კვალი არ ჩანს, მაგრამ არც ევა ლონგბოტომის მკვლელობა ჰგავს სხვების მკვლელობებს. ყოველ შემთხვევაში, მე ასე მეჩვენება. სხვა გოგოები არ გაუუპატიურებიათ.

– ეგ შენ გგონია მასე. ზოგჯერ გაზეთები ასეთ რამეებზე დუმან.

– მართალი ხარ. ასეთ რამეებს ისინი სექსუალურ ძალადობას ან ფიზიკურ შეურაცხყოფას უწოდებენ. სიტყვა გაუპატიურების ხსენებას გაურბიან, მაგრამ დამიჯერე, ყველასთვის ყველაფერი ისედაც გასაგებია ხოლმე.

– დარლინ შუმახერზე რას იტყვი?

– სტამნაგარი. ეს გოგოები მოკლეს, დევ, ხომ გემის? მათი გვარები მაინც დაიმახსოვრე.

– დავიმახსოვრებ. დრო მჭირდება.

ხელი ხელზე დამადო.

– ბოდიში. ყველაფერი ერთად მოგაყარე, არა? მე კი დიდი ხანია მათზე ვფიქრობ.

– მართლა?

– ჰო. საშინელებაა.

მართალი იყო. დეტექტივს რომ კითხულობ ან ამ ჟანრის ფილმს უყურებ, ამდენი გვამებით გარემოცული უდარდელად უსტვენ და მარტო მკვლელის ვინაობა გაინტერესებს – ლაქია იყო თუ ბოროტი დედინაცვალი. მაგრამ ახლა საქმე რეალურ გოგოებს ეხებოდა. ალბათ, მათი გვამები ყვავებმა დაკორტნეს. თვალები მატლებმა ამოჭამეს და ნესტოებში, ყურებსა და თავის ტვინშიც ბევრი იფუთფუთეს.

– სტამნაგარის მკვლელობისას მაქსტონში ვინმე კარნი ხომ არ იყო?

– არა, მაგრამ ლუმბერტონში ბაზრის სანახაობა იმართებოდა. ლუმბერტონი მაქსტონთან მდებარე უახლოესი ქალაქია. ახლა ეს გამომართვი.

კიდევ ერთი ქსეროასლი მომანოდა. რობსონის ოლქში გასამართი ბაზრის სანახაობის შესახებ იუწყებოდა. ერინმა კიდევ ერთხელ დაჰკრა ფურცელს ხელი. ამჯერად უნდოდა, ყურადღება სათაურისთვის მიმეპყრო: „**კომპანი**ა „სამ-

ხრეთის ვარსკვლავი“ ბთავაზობთ 50 უსაფრთხო ატრაქციონს“.

– კომპანია „სამხრეთის ვარსკვლავის“ შესახებ ინფორმაცია „აუთდორ თრეიდ ენდ ინდასტრიშიც“ მოვიძიე. კომპანია მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ყოფილა დაარსებული. სამხრეთში მუშაობს, ყველგან ატრაქციონებს დგამს. „სანდერბოლისა“ და „დელირიუმ შეიქერის“ ზომის ატრაქციონები არ აქვთ, მაგრამ „დოყლაპიებს“ ამონტაჟებენ. ჟოკეებიც თავიანთი ჰყავთ.

ჩამეცინა, აქაური ენა ჯერ არ დავინწყებოდა. „დოყლაპიებს“ იმ ატრაქციონებს ვეძახდით, ადვილად რომ იწყობოდა და იშლებოდა.

– „სამხრეთის ვარსკვლავის“ კარუსელების უფროსსაც დავურეკე. ვუთხარი, ზაფხულში „ჯოილენდში“ ვმუშაობდი, ახლაკი სოციოლოგიაში საკურსოს ვაკეთებ გართობის ინდუსტრიის შესახებ-მეთქი. ეგებ, მართლაც გავაკეთო. ჩემთვის ახლა ეს უმარტივესი თემაა. იგივე მითხრა, რაც უმისოდაც ვიცოდი – ჩვენთან კადრების საოცარი დენადობააო. ზეპირად არ ახსოვდა, ოდესმე აუყვანიათ ვინმე უელმანის შოუდან თუ არა, მაგრამ სავსებით შესაძლებელიაო. შეიძლებოდა, მუშებიც აეყვანათ და მაღალკვალიფიციური სპეციალისტებიც. ასე რომ დიდის და კლაუდინის მკვლელი თავისუფლად შეიძლებოდა მათი შოუდან ყოფილიყო. დარლინ სტამნაგარსაც შეეძლო მისი გაცნობა. მართალია, იმ დროისთვის სანახაობა ჯერ გახსნილი არ იყო, მაგრამ ადგილობრივები ბაზრობების გახსნამდეც იკრიბებიან ატრაქციონების აწყობის და სამზადისის სანახავად. – ერინმა დაჟინებით შემომხედა. – ალბათ ყველაფერი მართლაც ასე მოხდა.

– ერინ, ლინდა გრეის მკვლელობის შემდეგ გამოქვეყნებულ სტატიაში რამე ხომ არ არის ნათქვამი იმაზე, რომ გოგოს მკვლელობა კარნის, გართობის სამყაროს უკავშირდება?

- შენი ბოთლიდან ერთ ყლუპს კიდევ მოვსვამ, გავიყინე.
- თუ გინდა, შიგნით შევიდეთ...
- არა. ამ მკვლელობებზე ფიქრმა გამყინა. ყოველთვის, როცა ამაზე ვფიქრობ...

ბოთლი გავუწოდე. ჯერ მან მოსვა, მერე – მე.

- ნამდვილი შერლოკ ჰოლმსი ხარ. როგორ გგონია, პოლიციამ ეს კავშირი ვერ შენიშნა?

- ზუსტად არ ვიცი, მაგრამ არ უნდა გამოჰპარვოდათ. ასეთი რამ დეტექტიურ ტელესერიალში რომ მომხდარიყო, საქმეს აუცილებლად გახსნიდნენ. გამოჩნდებოდა ვინმე საზრიანი ხნიერი პოლიციელი – კოლომბოს ტიპის – ყველაფერს დააკავშირებდა და საქმესაც გახსნიდა. მაგრამ ნამდვილ ცხოვრებაში ასეთი ტიპები ალბათ არ არსებობენ. გარდა ამისა, რალაცების ერთმანეთთან დაკავშირება რთულია, რადგან ყველაფერი მიმოფანტულია – სამ შტატში და რვა წლის მანძილზე. ერთი რამ უდავოა, თუ ის ტიპი „ჯოილენდში“ მუშაობდა კიდევ, აქედან უკვე დიდი ხნის წასულია. აქ კადრების ისეთი მაღალი დენადობა არ არის, როგორც „სამხრეთის ვარსკვლავში“, მაგრამ აქაც ბევრი მიდის და მოდის.

ეს მეც კარგად ვიცოდდი. ჟოკეები ძალიან ხშირად არ იცვლებიან, აი დამლაგებლების და მეგაზონეების წასვლა-მოსვლას კი კაცი ვერ გაარკვევს.

- კიდევ ერთი რამ მაშფოთებს. – თქვა და სურათების დასტა გამომიწოდა.

თითოეული ფოტოს ბოლოში, ცარიელ თეთრ ზოლზე ეწერა: „ფოტოსურათი გადაღებულია „ჯოილენდის“ ჰოლივუდელი გოგოს მიერ“. სურათები გადავქექე და როცა მივხვდი რაც იყო, ვიგრძენი, რომ სასწრაფოდ უნდა დამეღია. ფოტოებზე ლინდა გრეი და მისი მკვლელი იყვნენ ალბეჭდილი.

– ღმერთო! ერინ, ეს სურათები ხომ გაზეთებიდან არ არის! სად იშოვე?

– ბრენდა რაფერტიმ მომცა. თავი მოვუქონე. ვუთხარი, პოლივუდელი გოგოების დედიკო ხართ-მეთქი და დავკერე. სურათები ახალი დაბეჭდილია. ბრენდამ ნეგატივები მათხოვა. არის მათში რალაც საინტერესო, დევ. ხედავ, გოგოს როგორი თმის სამაგრი უკეთია?

– კი, ლენტი.

– ბრენდამ თქვა, რომ პოლიცია გაზეთებში გამოქვეყნებულ სურათებზე ამ ლენტს ფარავდა. ფიქრობდნენ, იმ ტიპის გამოჭერაში დაგვეხმარებაო, მაგრამ ვერა.

– და შენ რა გაღელვებს, ერინ?

მე, ჩემდათავად, ყველა სურათი მაღელვებდა. რალაც არ მომწონდა იმათშიც კი, რომლებშიც ლინდა გრეი და მისი თანმხლები მამაკაცი ფოტოს უკანა პლანზე ჩანდნენ და სადღაც მიდიოდნენ. ამ სურათებზე მათი გარჩევა მხოლოდ ლინდას უმკლავებო ბლუზით და ცისფერი ლენტით, იმ ტიპის ბეისბოლის კეპით და მზის სათვალით შეიძლებოდა. ლინდა გრეი და მისი მკვლელი მხოლოდ ორ სურათზე ჩანდნენ მკვეთრად. პირველში კაცს ხელი ლინდას ტაკოზე ედო. მეორეში კი – ყველას ეს სურათი სჯობდა – ორივე „ენი ოუკლის სასროლეთთან“ იდგა. კაცს სახე არცერთ ფოტოზე არ უჩანდა.

ერინმა პირველი ფოტო აიღო.

– მის ხელს შეხედე.

– სვირინგი აქვს. ვიცი, მისის შოფლოუმ მითხრა. რა არის? ქორი თუ არწივი?

– მე მგონი, არწივია, მაგრამ ამას ახლა მნიშვნელობა არ აქვს.

– მართლა?

– ჰო, მართლა. ხომ გითხარი, კლაუდინ შარპს ისევ დაუბრუნდები-მეთქი. ამ გოგოს ყელი კინოთეატრის დარბაზში გამოჭრეს, როდესაც ფილმს უყურებდნენ. როკი-მაუნთი პატარა ქალაქია და გოგოს მკვლელობა სენსაციად იქცა. ადგილობრივი გაზეთი ლამის ერთი თვე მის შესახებ წერდა. პოლიციამ ერთადერთი ხელჩასაჭიდი რამ იპოვა. ვიღაც თანასკოლელმა გოგომ კლაუდინი სეანსის დაწყებამდე კინოთეატრის კაფეში ნახა და მიესალმა. კლაუდინმაც დაუბრუნა სალამი. ის გოგო ამბობს, ვიღაც კეპიანი და სათვალისი ტიპიც დავინახეო, მაგრამ ვერ დავუშვი, რომ კლაუდინთან ერთად იქნებოდაო, მასზე გაცილებით უფროსი იყო. ყურადღება იმიტომ მიუქცევია, რომ იმ ტიპს კინოში სათვალე ეკეთა... და კიდევ იმიტომ, რომ ხელზე სვირინგი ჰქონდა.

– ფრინველი.

– არა, დევ. კოპტური ჯვარი ყოფილა. აი ასეთი. – ერინმა კიდევ ერთი ქსეროასლი ამოიღო. – პოლიციელებისთვის უთქვამს, თავიდან ნაციისტური სიმბოლო ან რაღაც მაგდაგვარი მეგონაო.

ჯვარს დავხედე. ლამაზი იყო. ფრინველს ნამდვილად არ ჰგავდა.

– ორი სვირინგი აქვს. ერთ ხელზე ფრინველი ახატია, მეორეზე – ჯვარი.

ერინმა უარის ნიშნად თავი გააქნია და ფოტო გამომინოდა.

– აბა, რომელ ხელზე ახატია ფრინველი?

კაცი ლინდას მარცხნივ იდგა. მარჯვენა ხელი მის ტაკოზე ედო...

– მარჯვენაზე. – ვუპასუხე.

– მართალია. მაგრამ გოგონა, რომელმაც ის კინოში ნახა, ამბობს, რომ ჯვარი მარცხენაზე ჰქონდა.

ცოტა ხანს დავფიქრდი.

– ალბათ შეეშალა. მონმეებს სულ რაღაც ეშლებათ ხოლმე.

– ვიცი, რომ ეშლებათ. ამ თემაზე მამაჩემს შეუძლია მთელი დღე ილაპარაკოს, მაგრამ ნახე, დევ.

ერინმა ისევ „სასროლეთთან“ გადაღებული ფოტო მომანოდა. ეტყობა, ჰოლივუდელმა გოგომ შენიშნა, რომ საინტერესო პოზაში იდგნენ და გადაუღო, იმ იმედით, რომ სურათს მიჰყიდდა. მაგრამ იმ ტიპმა მოიშორა და მისის შოფლოუს თქმით საკმაოდ უხეშადაც. უცებ გამახსენდა, როგორ აღმინერა მისის შოფლოუმ ეს სურათი – ამ ფოტოზე ერთად იდგნენ, თედო თედოზე მიედოთ, ბიჭი გოგოს უხსნიდა, როგორ დაეჭირა თოფი. ხომ გესმით, როგორც ბიჭებს სჩვევიათ ხოლმე, როდესაც გოგონებს ამგვარ რაღაცებს ასწავლიან. ეტყობა, მისის შოფლოუს ამ ფოტოს საგაზეთო ვერსია ჰქონდა ნანახი, მე კი ორიგინალი მედო – სრულიად მკაფიო და იმდენად ცოცხალი, ვფიქრობდი, ახლა სურათში შევალ და გოგოს მოსალოდნელი საფრთხის შესახებ ვეტყვი-მეთქი. მამაკაცი გოგოს ეხუტებოდა, კაცის ხელი გოგოს ხელს ფარავდა. გოგოს ხელში 22 კალიბრიანი ტირის თოფი ეჭირა. ბიჭი დამიზნებაში შველოდა.

მარცხენა ხელი იყო და მასზე სვირინგი აშკარად არ ჩანდა.

– ხომ ხედავ? – თქვა ერინმა.

– რა არის დასანახი?

– საქმეც ამაშია, დევ. სწორედ ამაში.

– რისი თქმა გინდა, რომ ორი ტიპი იყო? ერთმა, რომელსაც ხელზე ჯვარი ეხატა კლაუდინ შარპი მოკლა, მეორემ კი – ფრინველი რომ ეხატა – ლინდა გრეი? რაღაც არ მგონია.

– მეც სრულიად დარწმუნებული ვარ, რომ ასე არ არის.

– აბა რას ამბობ? საით მიგყავს ლაპარაკი?

– მომეჩვენა, რომ ერთ ფოტოზე რალაც შევნიშნე, მაგრამ ვერ მივხვდი რა. უფრო სწორად, დარწმუნებული არ ვიყავი. ამიტომ ფოტოც და ნეგატივიც ჩვენი კოლეჯის ერთ კურსდამთავრებულს, ფილ ჰენდრონს წავუღე. ფოტოგრაფიაში მაგრად ერკვევა, ნამდვილი გენიოსია. ხომ გახსოვს, ის ტლანქი „სპიდ-გრაფიკები“ ჩვენ რომ დავათრევდით?

– როგორ არ მახსოვს.

– ისინი ეფექტის გამო გვექონდა – ლამაზი გოგოები ძველ-მოდური ფოტოაპარატებით – მაგრამ ფილი ამბობს, რომ აპარატები ძლიერია. მაგ ჯაბახანებით ბევრი რამის გაკეთება შეიძლება, – ფოტოს გადიდებული ფრაგმენტი მომანოდა. ამჯერად ჰოლივუდელი გოგოს სამიზნე ვილაც ახალგაზრდა წყვილი იყო, მაგრამ ამ გადიდებულ ვარიანტში ისინი არც ჩანდნენ. სურათის ამ ფრაგმენტის ცენტრში ლინდა გრეი და მისი კომპანიონი იყვნენ. – მის ხელს შეხედე, დევ. სვირინგს დააკვირდი!

– ცოტა ცუდად ჩანს. – შევჩივლე. – ხელი სხვა რამეებთან შედარებით გადღაბნილივით არის.

– არ მგონია.

ამჯერად სურათი თვალეებთან ახლოს მივიტანე.

– ეს... ღმერთო! ერინ, ეს რა, მელანია?! ჩამოლვენთილია? გამარჯვებულის ღიმილით შემომხედა.

– 1969 წლის ივლისია. მაშინ დიქსიში ძალიან ცხელოდა. ყველა ოფლად იღვრებოდა. თუ ჩემი არ გჯერა, სხვა სურათებს დააკვირდი და ოფლის ლაქებს დახედე. მაგას კი სხვა რამის გამოც სდიოდა ოფლი. მკვლელობა ჰქონდა ჩაფიქრებული. სასტიკი მკვლელობა.

– ნაბიჭვარი... „მეკობრე პიტთან“?

ამის გაგონებაზე საჩვენებელი თითი ჩემკენ გამოიშვირა:

– ათიანში!

„მეკობრე პიტი“ სუვენირების მაღაზიას ერქვა. მის სახურავზე ამაყად ფრიალებდა მეკობრეების დროშა. მაგრამ შიგსრულიად ჩვეულებრივი რამეები იყიდებოდა: სპორტული მაისურები, ყავის ჭიქები, პირსახოცები, საცურაო კოსტუმები. ყველაფერს „ჯოილენდის“ ლოგო ჰქონდა. საგანგებო დახლიც იყო, სადაც ყალბი სვირინგების ფართო არჩევანს გთავაზობდნენ. ხელზე დაიკრავდი და სურათიც გადავიდოდა. თუ თავად ვერ შეძლებდი, მეკობრე პიტი (ან მისი რომელიმე თანაშემწე) დაგეხმარებოდა, რა თქმა უნდა, გასამრჯელოს ფასად.

ერინი თანხმობის ნიშნად თავს მიქნევდა.

– არ მგონია „პიტთან“ ეყიდა. სისულელე იქნებოდა. მაგრამ იმაშიც დარწმუნებული ვარ, რომ ეს ნამდვილი სვირინგი არ არის. არც ის იქნებოდა ნამდვილი, იმ გოგომ რომ ნახა კინოში. – წინ გადმოიხარა და ხელი ჩამჭიდა. – იცი, რატომ აკეთებს ამას? ალბათ იმიტომ, რომ სვირინგი ყურადღებას იქცევს. ხალხი ამ სვირინგს ამჩნევს, სხვას ვერაფერს, დანარჩენი...

– ჰო, სხვა დანარჩენი უმნიშვნელო ხდება.

– მერე ადგება და ჩამოიბანს.

– ეს პოლიციამ იცის?

– არ ვიცი. შეგიძლია, შენ უთხრა – მე კოლეჯში უნდა დავბრუნდე – მაგრამ ამდენი ხანი გავიდა და არ მგონია, ამ ამბავმა ვინმე დააინტერესოს.

ფოტოები ხელახლა გადავათვალიერე. დარწმუნებული ვიყავი, რომ ერინმა რაღაცას ჩაავლო, მაგრამ იმაზე თავს ვერ დავდებდი, რომ ეს მკვლელის აღმოსაჩენად საკმარისი იქნებოდა. ამ ფოტოებში კიდევ იყო რაღაც. რაღაც. ხომ იცით, სიტყვა რომ მოგადგება ენის წვერზე და ვერ იხსენებ. რაღაც ამგვარი შეგრძნება დამეუფლა.

– ამ ბოლო ოთხი თუ ხუთი, თუ რამდენიც გავიდა, წლის მანძილზე ლინდა გრეის შემდეგ ასეთი მკვლელობა კიდევ ხომ არსად მომხდარა?

– ვცადე. მოკლედ რომ ვთქვა, არ მომხდარა, ყოველ შემთხვევაში, მე ვერ მივაკვლიე. მაგრამ ბოლომდე დარწმუნებული არ ვარ. ორმოცდაათი გოგონას და ქალის მკვლელობის შესახებ მაინც წავიკითხე, მაგრამ ისეთს ვერ მივაგენი, რომელიც ამ პარამეტრებში ჩაჯდებოდა. ანუ ყველა ზაფხულში მოხდა. ყველა გოგო ვილაც მასზე ბევრად უფროს, უცნობ კაცს ხვდებოდა. ყველას ყელი გამოჭრეს. ყველა ამ მკვლელობას კავშირი აქვს კარნი...

– გამარჯობა, ბავშვებო!

შემკრთალებმა თავები ავწიეთ. ფრედ დინი შეგვრჩა. იმ დღეს გოლფის მაისური და ჭყეტელა წითელი შარვალი ეცვა, თავზე კეპი ეხურა, რომელზეც სირმებით იყო ამოქარგული: „ჰემინს-ბეის კლუბი“. არაოფიციალურად ჩაცმული არასდროს გვენახა. მუდამ კოსტუმში გამოწყობილი დადიოდა და ყველაზე დიდი ფამილარობა, რის უფლებასაც თავს აძლევდა, ჰალსტუხის მობოშება და პერანგის საყელოს შეხსნა იყო. ამგვარად ჩაცმული ძალიან ახალგაზრდულად გამოიყურებოდა. მის ასაკზე მხოლოდ საფეთქლებთან შეჭადარავებული თმა მეტყველებდა.

– სალამი, მისტერ დინ. – მიესალმა ერინი და ფეხზე წამოდგა. ქალაქლები და ფოტოები ცალ ხელში ეჭირა, საქალაქდე – მეორეში. – არ ვიცი, რამდენად გახსოვართ...

– რა თქმა უნდა მახსოვხარ. ჰოლივუდელი გოგოები არ მავინყდებიან ხოლმე, მაგრამ ზოგჯერ სახელები მერევა. ეშლი ხარ თუ ჯერი?

გაიღიმა, ქალაქლები საქალაქდეში დააბრუნა და გამომიწოდა.

– ერინი გახლავართ.

– მართალია, ერინ კუკი. – თქვა და თვალი ჩამიკრა. მისგან ასეთი საქციელი უფრო უცნაურად მეჩვენა ვიდრე მისი ძველმოდური შარვალი. – ჯონსი, მინდა გითხრა, რომ გოგოებში კარგად ერკვევი. ჩინებული გემოვნება გქონია.

– ჰო, ალბათ. – გამეცინა მე. იმის ახსნას ხომ არ დავუწყებდი, ერინი ტომ კენედის შეყვარებულია-მეთქი. ფრედს ტომი არც ემახსოვრებოდა. ტომი მოტკეცილი მწვანე კაბით არ დადიოდა.

– საბუღალტრო წიგნების ნასაღებად შემოვიარე. კვარტალური საშემოსავლო გადასახადის გადახდის დრო დგება. აბა, ერინ, მოგწონს „ჯოილენდში“ დაბრუნება?

– დიახ, სერ. ძალიან.

– მომავალ წელსაც აპირებ ჩამოსვლას?

ამ კითხვის გაგონებაზე თავი ცოტა უხერხულად იგრძნო, მაგრამ გულწრფელი პასუხის გაცემა არჩია:

– ალბათ, არა.

– შენი ნებაა. მაგრამ თუ გადაიფიქრებ, რაფერტი რამეს გამოგინახავს. – მერე მე შემომხედა. – ჯონსი, იმ ბავშვის მოყვანას რომ აპირებ, მის დედას თარიღზე უკვე მოელაპარაკე?

– სამშაბათს. მაგრამ თუ იწვიმებს, ოთხშაბათს ან ხუთშაბათს. იმ ბავშვის წვიმაში გამოყვანა არ შეიძლება.

ერინი გაოცებული შემომცქეროდა.

– გირჩევ, სამშაბათზე შეჩერდეთ. მერე შტორმია მოსალოდნელი. მაღლობა ღმერთს, ქარიშხალი არ იქნება, მაგრამ ტროპიკული ქარი გვიახლოვდება. მაგარ წვიმას და ძლიერ ქარს ელოდებიან. ოთხშაბათს დილით დაიწყება.

– გმადლობთ, რომ გამაფრთხილეთ.

– ერინ, ძალიან გამიხარდა შენი ნახვა. – ქუდზე ხელი წაივლო და გაგვეცალა.

სანამ დინი თვალს არ მიეფარა, ერინი სიცილს იკავებდა.

– რა კაცია! შარვალი ნახე?

– კი.

უცნაური სანახავი იყო. მაგრამ ფრედზე არ გამცინებია. როგორც ლეინი ამბობდა, ფრედ დინს „ჯოილენდი“ კბილებით და ბუღალტრული ჯადოსნობის წყალობით ეჭირა. ამიტომ რაც კი გოლფის შარვლები არსებობდა ყველა ფრედს რომ ჩაეცვა, მასზე მაინც არ გავიცინებდი.

– რომელი ბავშვის მოყვანას აპირებ?

– გრძელი ამბავია. უკანა გზაზე მოგიყვები.

მოვუყევი, მაგრამ ბოისკაუტის თავმდაბლობა ვერც ახლა მოვიშორე და საავადმყოფოში გათამაშებული სცენის შესახებ არაფერი ვთქვი. ერინი უხმოდ მისმენდა. არ შეუწყვეტინებია. ერთადერთი შეკითხვა დამისვა.

– სიმართლე მითხარი, დევ, დედამისი ლამაზია?

ყველა ამას მეკითხებოდა.

იმ ლამით ერინი და ტომი ლუდხანა „სერფერ ჯოში“ წავიდნენ. გასულ ზაფხულს თავისუფალი ღამეების უმეტესობა სწორედ იქ გაატარეს. ტომმა მეც დამპატიჟა, მაგრამ ვიუარე. ვიცოდი, იქ მათთვის ნაცნობი მხიარული გარემო აღარ დახვდებოდათ. ჰევენს-ბეის მსგავს ქალაქებში ივლისი და ოქტომბერი ერთმანეთისგან საოცრად განსხვავდება. დიდი ძმის როლი მოვირგე და ჩემი აზრი ხმამაღლა გამოვთქვი.

– დევ, მე და ერინი გართობას და მხიარულებას კი არ ვეძებთ, ჩვენ თვითონ დაგვაქვს მხიარულება. გასულ ზაფხულს ხომ სწორედ ეს ვისწავლეთ.

ადრე დაბრუნდნენ. კიბიდან მათი ფეხის ხმა შემომესმა. ფხიზლები იყვნენ. ჩურჩულთ ლაპარაკობდნენ და ჩუმად იცინოდნენ. თავი ეულად ვიგრძენი. არა იმიტომ, რომ უნდი გვერდით არ მყავდა, უბრალოდ ვინმე მინდოდა მყოლოდა.

მათ არყოფნაში ერინის საქალაქად გადავიკითხე, მაგრამ ახალს ვერაფერს მივაგენი. თხუთმეტ წუთში გვერდზე გადავდე და ფოტოებს მივუბრუნდი. ჯერ უნესრიგოდ ვათვალიერე, მერე იატაკზე დავჯექი და წინ დავილაგე. ფოტოებს ადგილებს ისე ვუცვლიდი, თითქოს ბანქოს ქალაქი მქონდა გაშლილი. თითქოს რაღაც თავსატეხს ვხსნიდი. სწორედაც თავსატეხს ვხსნიდი.

ერინს ის აღელვებდა, რომ ყველა ეს შემთხვევა კარნის უკავშირდებოდა და კიდევ ის, რომ სვირინგი, სავარაუდოდ, სვირინგი სულაც არ იყო. ეს მეც მანუხებდა, მაგრამ კიდევ იყო რაღაც. თუმცა, არ ვიცოდი რა. კინალამ გავგიჟდი. ვხვდებოდი, რომ ეს რაღაც პირდაპირ სახეში შემომცქეროდა. ბოლოს ყველა ფოტო, ორის გარდა, საქალაქადში ჩავაბრუნე. ეს ორი მთავარი იყო. ზემოთ ავნიე და ჯერ ერთს დავაკვირდი მერე მეორეს.

ლინდა გრეი და მისი მკვლელი. მკვლელს ხელი გოგოს ტაკოზე უდევს.

ლინდა გრეი და მისი მკვლელი ტირთან დგანან.

„ამ წყეულ სვირინგს მოეშვი. ეგ არ არის მთავარი, მთავარი სხვა რამეა“. – ვუთხარი საკუთარ თავს.

თვალეებს მზის სათვალე უფარავდა, წამოზრდილი წვერი – სახის ქვედა ნაწილს, ბეისბოლის კეპი კი – შუბლს და წარბებს. კეპს ლოგო ჰქონდა – დიდი წითელი C-იდან დაზოლილ თევზს ამოეყო თავი. სამხრეთ კაროლინის მცირე ლიგის გუნდის სიმბოლო იყო. სეზონის პიკზე პარკში ყოველდღე ასობით

ასეთ კეპიან ადამიანს წააწყდებოდი, იმდენად ბევრს, რომ მათ „დოგტოპების“ (ძალის ქუდის) ნაცვლად „ფიშტოპებს“ (თევზის ქუდებს) ვეძახდით. ამ ნაბიჭვარს ქუდიც ანონიმური შეერჩია.

ხან ერთ სურათს ვაშტერდებოდი, ხან მეორეს. ბოლოს ფოტოები საქალაქში ჩავყარე და საქალაქე მაგიდაზე დავაგდე. ტომისა და ერინის დაბრუნებამდე ვკითხულობდი, მერე გადავბრუნდი და დავიძინე.

„ეგებ დილით მივხვდე, – ვუთხარი საკუთარ თავს, – დილით გავიღვიძო და ვთქვა: ჯანდაბა! აქამდე როგორ ვერ მივხვდი? რა თქმა უნდა ასეა“.

დილით ტალღების ხმამ გამაღვიძა. მესიზმრა, რომ ენისთან და მაიკთან ერთად სანაპიროზე ვიყავი. მე და ენის ერთმანეთისთვის ხელები შემოგვეხვია, ტალღებში ვიდექით და ვუყურებდით, როგორ უშვებდა მაიკი ფრანს. ყველაფერს თავისუფლად აკეთებდა. ჯანმრთელი იყო. დუშენის დისტროფია არ არსებობდა.

ადრე გამეღვიძა, იმიტომ, რომ სქელი ფარდების ჩამოფარება დამვიწყნოდა. საქალაქესთან მივედი, სურათები ამოვიღე და ახლად ამოსული მზის პირველი სხივების შუქზე დავაშტერდი, ეგებ, ახლა მაინც მივხვდე-მეთქი რამეს.

ვერაფერს მივხვდი.

მატარებლების განრიგის წყალობით ტომი და ერინი ნიუ-ჯერსიდან ჩრდილოეთ კაროლინაში ერთად ჩამოვიდნენ. წასვლისას კი ერთად მხოლოდ ჰევენს-ბეიდან უილმინგტონამდე იმგზავრეს და ისიც ჩემი „ფორდით“. ერინის მატარებელი, რო-

მელიც ნიუ-იორკის შტატის ჩრდილოეთისკენ მიემართებოდა, ტომის ექსპრესზე, რომელსაც იგი ნიუ-ჯერსიში უნდა ჩაეყვანა, ორი საათით ადრე გავიდა.

ჩეკი ქურთუკის ჯიბეში ჩავუტენე.

– ბიბლიოთეკის აბონემენტის და სატელეფონო ხარჯების დასაფარად. – ვუთხარი.

ჯიბე მოიქეჯა, თანხას დახედა და უკან შემომაჩერა.

– ოთხმოცი დოლარი რა ამბავია, დევ!

– რაც შენ იმუშავე, კიდევ ცოტაა. გამომართვით, ლეიტენანტო კოლომბო.

ჩაიცინა, ჩეკი ჯიბეში ჩაიდო და დამშვიდობებისას მაკოცა. არა ისე, როგორც ზაფხულის მინურულს მაკოცა ჩემს მანქანაში. რალა თქმა უნდა, ახლა ტომის მკლავებში უკვე დიდი დრო ჰქონდა გატარებული. მოილაპარაკეს, რომ ერთმანეთს მაღლიერების დღეს ტომის მშობლების სახლში, პენსილვანიაში შეხვდებოდნენ. ვხედავდი, რომ ტომს მისი გაშვება არ უნდოდა, მაგრამ როდესაც რიჩმონდის, ბალტიმორის და უიკლის-ბარის მგზავრების მატარებელში ჩასხდომა გამოაცხადეს, ტომმა ერინი გაუშვა.

ერინის გამგზავრების შემდეგ მე და ტომმა ქუჩა გადავჭერით და იქაურ არცთუ ურიგო რესტორანში ვისადილეთ. სადილობისთვის ადრე იყო, მაგრამ მაინც. მენიუს ჩავყურებდი, დესერტს ვარჩევდი, როცა ტომმა ჩაახველა და დაიწყო:

– მისმინე, დევ.

ისეთი ხმა ჰქონდა, სასწრაფოდ თავი ავნიე. ლოყები ჩვეულეზრივზე მეტად ასწითლებოდა. მენიუ დავდე.

– აი ის, რასაც შენ ერინს აკეთებინებდი... მე მგონი, ეს უნდა დამთავრდეს. ძალიან ანუხებს და მგონი, აღარც ისე სწავლობს, როგორც საჭიროა. – გაიცინა, სადგურის ორომ-

ტრიალს გახედა და ისევ მე მომიბრუნდა: – რაღაც მამასავით უფრო ვლაპარაკობ, ვიდრე შეყვარებულივით, არა?

– არა. უბრალოდ შენუხებული ხარ. ზრუნავ მასზე.

– ვზრუნავ? სიგიჟემდე მიყვარს. მაგაზე მნიშვნელოვანი ამ ცხოვრებაში არავინ მყავს. ახლა ეჭვიანობა კი არ მალაპარაკებს. არ მინდა, ასე გეგონოს. აი რაშია საქმე: თუ უნდა, რომ სხვა კოლეჯში გადავიდეს და თან სტიპენდია არ დაკარგოს, მაღალი ქულები სჭირდება. ხომ ხვდები, არა?

რა თქმა უნდა, ვხვდებოდი. სხვა რამესაც ვხვდებოდი. იმას, რასაც თავად ტომი ვერ ხვდებოდა. მას სურდა, ერინი „ჯოილენდისთვის“ მოეშორებინა. არა მხოლოდ ფიზიკურად. ტომს იქ რაღაც ისეთი შეემთხვა, რაც ბოლომდე თავადაც ვერ გაეგო. ალბათ, არც სურდა გაგება. უცებ ისეთი შური ვიგრძენი, რომ მუცელი ამტკივდა. გავიღიმე და ვუთხარი:

– გასაგებია. ყველაფერს მივხვდი. რამდენადაც ვიცო, ჩვენი პატარა კვლევაც დასრულდა. ასე რომ დამშვიდდი, ტომ. ნულა ფიქრობ იმაზე, რაც „საშინელებათა სახლში“ მოხდა. ნურც იქ ნანახზე ფიქრობ.

– კარგი. ხომ ისევ მეგობრებად ვრჩებით?

– სიცოცხლის ბოლომდე.

ერთმანეთს ხელი მაგრად ჩამოვართვით.

„ბზრიალა კასრების“ სცენას სამი ფონი ჰქონდა: მეფის-ნულის კოხტა ციხესიმაგრე, ჯეკის ჯადოსნური მუხუდო და ნითელი ნეონის შუქით განათებული „კაროლინის ბორბალი“. ზაფხულში დეკორაციები მზემ გაახუნა. ორშაბათ დილით სწორედ მათ ვღებავდი (ვიმედოვნებდი, რომ ბოლომდე დედას არ

ვუტირებდი – რომელი ვან გოგი მე ვიყავი?), როცა დამლაგებლები მოვიდნენ და მითხრეს, ფრედ დინი კაბინეტში გიხმობსო.

ფეხათრევით მივედი, მეგონა, შაბათს პარკში ერინის მოყვანის გამო საყვედურებით ამავსებს-მეთქი. გავოცდი, როცა ფრედის ჩაცმულობა დავინახე – გახუნებულ ჯინსსა და ასევე გახუნებულ ჯოილენდურ სპორტულ მაისურში გამონწყობილიყო. მაისურის სახელოები ბოლომდე აეკეცა და კუნთები მოუჩანდა. თავზე ზონარი ჰქონდა შემოჭერილი. პარკის მთავარ ბულალტერს და კადრების უფროსს კი არა, ატრაქციონის ნამდვილ ჟოკეის ჰგავდა.

გაკვირვება შემამჩნია და გამიღიმა.

– მოგნონს ჩემი ჩაცმულობა? მე მომნონს. ასე მეცვა, როცა 50-იანებში ბლიც ბრაზერსის შოუში მივედი. დედაჩემს ბლიცების სანინააღმდეგო არაფერი ჰქონდა, მამაჩემს კი თავზარი დაეცა. არ დაგავინყდეს, მამაჩემი კარნი იყო.

– ვიცი. – მივუგე.

ნარბები აზიდა.

– მართლა? მოკლედ არაფერი იმალება. დღეს ბევრი საქმეა.

– რა არის გასაკეთებელი მითხარით და... დეკორაციების ლებვას უკვე ვამთავრებ...

– არავითარ შემთხვევაში. დღეს მოკლე დღე გაქვს. შუადღეს უკვე თავისუფალი ხარ. ხვალ დილის 9 საათამდე არ მჭირდება. დილით კი შენს სტუმრებთან ერთად მოდი. ხელფასზე ნუ ინაღვლებ, გაცდენილი საათების ფულს არ დაგაკლებ.

– რა მოხდა, ფრედ?

რალაც უცნაურად გამიღიმა. ვერაფერს მივხვდი.

– სიურპრიზია.

ის ორშაბათი თბილი და მზიანი იყო. როცა ჰევენს-ბეიში ვბრუნდებოდი, მაიკი და ენი ბილიკის ბოლოში ისხდნენ და ლანჩს შეექცეოდნენ. პირველმა მაილომ შემამჩნია და ჩემკენ გამოქანდა.

– დევ! მოდი, დაგვეწვიე. – დამიძახა მაიკმა.

– არა. ჯობია...

– დაჟინებით მოვითხოვთ. – საუბარში ჩაერია ენი, წარბი აზიდა და დაამატა: – თუ, რა თქმა უნდა, ავად არ ხარ. არ მინდა, მაიკს რამე ინფექცია შეხვდეს.

– არა, კარგად ვარ. უბრალოდ, სახლში ადრე გამომიშვეს. მისტერ დინმა – ჩემი უფროსია – ისიც არ მითხრა, რატომ მიშვებდა ადრე. მითხრა, სიურპრიზიაო. ხვალინდელთან უნდა იყოს დაკავშირებული. – ვთქვი და აღტაცებით შევხედე. – ხვალ ხომ მივდივართ?

– კი. თუკი ვნებდები, ესე იგი ვნებდები და მორჩა. უბრალოდ... მაიკი არ უნდა გადავლალოთ. ხომ არ გადავლლით, დევ?

– დედა! – წამოიძახა მაიკმა.

ენიმ მაიკს ყური არ ათხოვა.

– ხომ არ გადავლლით?

– არა. – მივუგე. კუნთებამოყრილი ფრედ დინი არ მასვენებდა. ნამდვილად ვუთხარი, რომ ბიჭს სუსტი ჯანმრთელობა ჰქონდა? კი, ვუთხარი. ყოველ შემთხვევაში, მე ასე...

– მაშინ მოდი და სენდვიჩი ჭამე. – მითხრა ენიმ. – იმედია, კვერცხის სალათაც გიყვარს.

იმ ღამით ცუდად მეძინა. თითქმის ეჭვი არ მეპარებოდა, რომ ოთხშაბათისთვის გამოცხადებული შტორმი ნაადრევად, სამშაბათს დაგვატყდებოდა თავს და პარკში გასეირნებაც ჩაგვეშლებოდა. სამშაბათს მზიანი, ულრუბლო ამინდი გამოვიდა. მისაღებში ფეხაკრეფით ჩავიპარე და ამინდის პროგნოზის მოსასმენად ტელევიზორი ჩავრთე. ხმას დავუწიე. შტორმი გვიახლოვდებოდა, მაგრამ დღეს მხოლოდ ფლორიდისა და ჯორჯიის შტატის სანაპირო ზოლის მაცხოვრებლებს ეწვეოდა. იმედი მექონდა, მისტერ ისტერბრუკს თავისი კალოშების წაღება არ დაავინწყდებოდა.

– რა ადრე ამდგარხარ? – სამზარეულოდან თავი გამოყო მისის შოფლოუმ. – ბეკონიან ერბოკვერცხს ვაკეთებ. მოდი, დამეწვიე.

– არ მშია, მისის შოფლოუ.

– რა სისულელეა. მოზარდი ხარ და კარგი კვება გჭირდება. ერინმა მითხრა შენი დღევანდელი გეგმების შესახებ. გადასარევ რამეს აკეთებ.

– იმედია, მართალი ბრძანდებით.

სამუშაო ტანსაცმელში გამოწყობილი ფრედ დინი გონებიდან არ ამომდიოდა. ფრედი, რომელმაც სახლში ადრე გამომიშვა. ფრედი, რომელიც სიურპრიზის მოწყობას გეგმავდა.

წინა დღეს ყველაფერი დაგვეგმეთ. ამიტომ, როცა სამშაბათს, დილის ცხრის ნახევარზე მანქანა მწვანე ვიქტორიანული სახლის წინ გავაჩერე, ენი და მაიკი უკვე გარეთ მელოდნენ. მაილოც თან ახლდათ.

– დარწმუნებული ხარ, რომ მაილოს წამოყვანაც შეიძლება? – მკითხა მაიკმა.

– „ჯოილენდში“ თანმხლებ ძალებს უშვებენ. მაილოც თანმხლები იქნება. არა, მაილო?

მაილომ ყურები ცქვიტა. ეტყობა, „თანმხლები ძალი“ პირველად გაიგო. მინდოდა, მაიკს მანქანაში ჩაჯდომაში დაეხმარებოდი, მაგრამ ხელით მანიშნა, არ მინდაო. დიდი ძალისხმევა დასჭირდა. ვიფიქრე, ახლა ხველა აუტყდება-მეთქი, მაგრამ არა. აღელვებისა და აღტაცებისგან ლამის ხტოდა. ენის ჯინსი ეცვა და ფეხები საოცრად გრძელი მოუჩანდა. მანქანის გასაღები გამომიწოდა.

– საჭესთან შენ დაჯექი. – მერე ისე, რომ მაიკს მისი ნათქვამი არ გაეგონა, ჩურჩულით დაამატა: – ისე ვნერვიულობ, მანქანის მართვას ვერ შევძლებ.

მეც ვნერვიულობდი. მე დავიჟინე, მაიკის პარკში წაყვანის გადანყვეტილება მე მივაღებინე. რა თქმა უნდა, მაიკიც დამეხმარა, მაგრამ მე უფროსი ვიყავი. რამე რომ მომხდარიყო, ყველაფერი ჩემი ბრალი იქნებოდა. ლოცვა დიდად არ მეხერხებოდა, მაგრამ, როდესაც მაიკის ყავარჯნები და ეტლი მანქანაში ჩავდე, ღმერთს შევთხოვე, გვიშველე-მეთქი. ეზოდან უკუსვლით გამოვედი და გზას გავუყევი. ბილბორდს ჩავუარეთ, რომელზეც ეწერა: „მოიყვანეთ ბავშვები „ჯოილენდში“, დაუვიწყარი ღროის ბასატარებლად“!

ენი გვერდით მეჯდა. ისეთი ლამაზი არასდროს ყოფილა, როგორც იმ ოქტომბრის დილას. გახუნებული ჯინსი და თხელი სვიტერი ეცვა, თმა ცისფერი ლენტით ჰქონდა შეკრული.

– დიდი მადლობა, დევ. იმედი მაქვს, არ ვცდებით, ამას რომ ვაკეთებთ.

– არა, არ ვცდებით. – ვთქვი მტკიცე ხმით. მინდოდა, საკუთარი გადაწყვეტილების სისწორეში დარწმუნებული კაცის იერი მქონოდა. სინამდვილეში ეჭვები მიღრღნიდა გულს.

პირველად „ჯოილენდის“ განათებული აბრა შევნიშნე. მერე მხიარული მუსიკა მომესმა, ის, ზაფხულობით რომ უკრავდნენ – სამოციანების ბოლოს და სამოცდაათიანების დასაწყისის ჰიტების ნაკრები იყო. აქეთ რომ მოვდიოდით, ვფიქრობდი, მანქანას ინვალიდებისთვის გამოყოფილ ავტოსადგომზე გავჩერებ-მეთქი, მაგრამ პარკის ჭიშკართან ფრედ დინი დაგვხვდა. იდგა და ხელით თავისკენ გვიხმობდა. დღეს ჟილეტსა და კოსტუმში გამონყობილიყო. ასე მხოლოდ VIP სტუმრებს ეგებებოდა. ეს კოსტუმი ადრეც მენახა, მაგრამ შავი ცილინდრი – არასდროს. ასეთები ძველ კინოქრონიკებში დიპლომატებს ახურავთ.

– ასე ხდება ხოლმე? – მკითხა ენიმ.

ჭიშკარში შევედი და პირდაპირ „ჯოილენდ ავენიუზე“ გავვედი. მანქანა „ბზრიალა კასრების“ გვერდით, მერხთან მივაყენე. ამ მერხზე ჰოუის როლის პირველი შესრულების მერე ვიჯექი. მაშინ მისტერ ისტერბრუკი მეჯდა გვერდით.

მაიკს უნდოდა, მანქანიდან ისეთნაირადვე გადმოსულიყო, როგორც ჩაჯდა – თავისით. გვერდით ვედექი, წონასწორობა რომ დაეკარგა, დავიჭერდი. ამასობაში ენიმ ეტლი მანქანის საბარგულიდან გადმოათრია. მაილო ფეხებთან მეჯდა და კუდს მოუთმენლად აქიცინებდა, ყურები დაცქვეტილი ჰქონდა, თვალები კი ბედნიერი.

სანამ ენის მანქანიდან ეტლი გადმოჰქონდა, ფრედიც მოგვიახლოვდა. ოდეკოლონის სურნელს აფრქვევდა. ქუდი მოიხადა, ენის თავი დაუკრა და ხელი გაუწოდა.

– თქვენ მაიკის დედა ბრძანდებით, არა?

არ დაგავიწყდეთ, რომ იმ დროს ყველა ქალს, ოჯახური მდგომარეობის მიუხედავად, მისით არ მიმართავდნენ. ძალიან ვნერვიულობდი, მაგრამ მაინც შევნიშნე, რა დელიკატურად აიცილა ფრედმა მის/მისის დიქოტომია.

– დიახ, გახლავართ. – მიუგო ენიმ.

არ ვიცი, რამდენად დაახვია ენის თავბრუ ფრედის თავაზიანობამ ან მისმა უჩვეულო სამოსმა, მაგრამ გაოცებული ნამდვილად ჩანდა. ერთმანეთს ხელი ჩამოართვეს.

– ეს ყმანვილი ალბათ მაიკლია. – თქვა და გაოცებისგან თვალეზღაფეტილ ბიჭს ხელი გაუწოდა. – გმადლობთ, რომ გვეწვიეთ.

– პირიქით, თქვენ გმადლობთ. გმადლობთ, რომ მიგვიღეთ. – თქვა მაიკმა და ფრედს ხელი ჩამოართვა. რა უზარმაზარია!

რა თქმა უნდა, უზარმაზარი არ იყო. აი დისნეი მართლაც უზარმაზარია. მაგრამ ათი წლის ბიჭს, რომელიც გასართობ პარკში არასდროს ყოფილა, ეს პარკი ვეებერთელად ეჩვენებოდა. ეს მის გაბრწყინებულ თვალებში ამოვიკითხე და ყოველგვარი ეჭვი უმალ გამეფანტა. რალა თქმა უნდა, არ შევმცდარვართ – კარგი ვქენით, მაიკი რომ „ჯოილენდში“ წამოვიყვანეთ.

ფრედი დაიხარა, ხელები მუხლებზე დაილაგა და როსების ოჯახის მესამე წევრს გამოელაპარაკა.

– შენ ხომ მაილო ხარ?

მაილომ დაიყეფა.

– გასაგებია. შენი გაცნობაც ძალიან გამიხარდა. – ფრედმა ხელი გაუწოდა და მაილოს თათის შემოგებებას დაელოდა. მაილომ თათი ასწია, ფრედმა ჩამოართვა.

– ჩვენი ძაღლის სახელი საიდანღა იცით? დევმა გითხრათ? ფრედი წელში გასწორდა და გაიღიმა.

– არა, დევს არ უთქვამს. ეს ჯადოსნური ადგილია, ჩვენ ყველაფერი ვიცით. ენის ჯერ ცარიელი ხელები აჩვენა. მერე ხელები უკან წაიღო და ჰკითხა:

– აბა მითხარით, რომელ ხელში მაქვს?

– მარცხენაში. – ხუმრობაში აჰყვა ენი.

ფრედმა მარცხენა ხელი აჩვენა. ცარიელი იყო. ენის ვითომ გაუკვირდა, თვალები ჭყიტა:

– კარგი, მაშინ მარჯვენაში.

ამჯერად ფრედმა თორმეტი ვარდი გაუწოდა. ნამდვილი ვარდები იყო. ენიმ და მაიკმა გაოცებისგან პირები დააღეს. მეც. ამდენი წლის მერეც კი ვერ ვხვდები და არ ვიცი, როგორ გააკეთა ეს.

– „ჯოილენდი“ ბავშვებისაა, ჩემო კარგებო და რადგან დღეს მაიკი აქ ერთადერთი ბავშვია, მთელი პარკი მას ეკუთვნის. აი, ვარდები კი თქვენია.

ენიმ ვარდები ისე ჩამოართვა, გეგონებოდათ სიზმარშიაო. თავი ყვავილებში ჩარგო და მათი მტვერი შეიყნოსა.

– მანქანაში ჩაგიდებ. – ვუთხარი ენის.

კიდევ ერთი წამით ეკავა და მერე გამოძინდა.

– მაიკ, იცი, ჩვენ რას ვყიდით აქ?

მაიკმა არ იცოდა, რა ეპასუხა.

– ატრაქციონებს. ატრაქციონებს და თამაშებს?

– გართობას. აბა, გავერთოთ?

პარკში გატარებული ის დღე ცხადად მახსოვს, მაგრამ იმ გრძნობებს და განცდებს ჩემზე გაცილებით ნიჭიერი მთხრობელი თუ გადმოსცემს. ვერც იმას გეტყვით, როგორ და რატომ მოშუშდა ჩემს გულში უენდი კიგანის მიერ დატოვებული იარა ზუსტად იმ დღეს. მხოლოდ იმას ვიტყვი, რაც უჩემოდაც იცით: ჩვენს ცხოვრებაში არის დღეები, რომლებიც ნამდვილი განძია. ასეთი დღეები ბევრი არაა, მაგრამ ყველას ჰქონია. ის ჩემი ცხოვრების ულამაზესი დღე იყო. ახლაც კი, როდესაც სევდა მეძალეა ხოლმე, იმ დღეს ვიგონებ და ჩემს თავს ვეუბნები, ცხოვრება ყოველთვის დაუნდობელი არ არის-მეთქი. ზოგჯერ ჯილდოსაც გამოიმეტებს. ზოგჯერ ძალიან ძვირფას ჯილდოსაც.

რა თქმა უნდა, ყველა ატრაქციონი არ მუშაობდა. არც იყო საჭირო. მაიკი ბევრ მათგანზე მაინც ვერ დაჯდებოდა. თუმცა, ნახევარ პარკზე მეტი ფუნქციონირებდა – განათება, მუსიკა... ზოგიერთი ჯიხურიც კი აემუშავებინათ. ჯიხურებში მეგაზონები დაეყენებინათ – ზოგი პოპკორნს ყიდდა, ზოგი ფრის, ზოგი ბამბის ნაყინს. არ ვიცი, ერთ დღეში ფრედმა და ლეინმა ამდენი როგორ მოახერხეს.

ლეინს მატარებელი აემუშავებინა. განუყრელი ქვაბურას ნაცვლად მემანქანის კეპი ეხურა, ისიც გვერდზე მოეგდო.

– ყველანი ბორტზე! ძაღლებისა და დედიკოებისთვის მგზავრობა უფასოა, ბავშვები კი ჩემთან ერთად მემანქანის კაბინაში სხდებიან!

ლეინმა მაიკს მემანქანის კაბინაში მგზავრის სავარძელზე მიუთითა. მაიკი ეტლიდან წამოდგა, ყავარჯნებს დაეყრდნო და კაბინასთან მივიდა. ენი მიჰყვა.

– ნუ გეშინია, დედა, მე თვითონ, მე თვითონ.

ჩვეულებრივი ბიჭი იყო, ოღონდ რობოტის ფეხებზე შემდგარი. ლეინმა ხელი მოკიდა და გვერდით დაისვა.

– ამ ზონარს თუ ჩამოვწევ, მატარებელი დაუსტვენს? შეიძლება მოვქაჩო? – იკითხა მაიკმა.

– აბა რისთვისაა? – მიუგო ლეინმა. – მაგრამ თვალი გეჭიროს, რელსებზე გოჭებმა არ გადმოგვირბინონ. აქ მგელიცაა და გოჭებს მისი ეშინიათ.

მე და ენი ერთ ვაგონში ჩავსხედით. თვალები უბრწყინავდა. ალმური ასდიოდა. ტუჩები კი უცახცახებდა.

– ხომ კარგად ხარ? – ვკითხე.

– კი, – თითები თითებზე გადამაჭდო და მაგრად მომიჭირა, – კი, კი, კი.

– მწვანე შუქი აგვინთეს! – დაიყვირა ლეინმა. – ხომ არ მეშლება, მაიკ?

– არა, მწვანეა.

– აბა, თვალი რაზე უნდა გეჭიროს?

– გოჭებზე!

– მიდი, ზონარი ჩამოქაჩე და გავდივართ.

მაიკმა ზონარი მოქაჩა. საყვირის ხმა გაისმა. მაილომ დაიყეფა. პნევმატური მუხრუჭები აღრჭიალდა და მატარებელი დაიძრა.

მატარებელი მხოლოდ პატარა ბავშვებისთვის იყო. ამ მოედანზე ატრაქციონების უმრავლესობა მხოლოდ სამიდან შვიდწლამდე ბავშვებისთვის იყო განკუთვნილი. მაგრამ ნუ დაგავინყდებათ, რომ მაიკ როსი გარეთ ნაკლებად გადიოდა, შარშანდელი ფილტვების ანთების შემდეგ კი გამუდმებით დედასთან ერთად ბილიკის ბოლოში იჯდა და ატრაქციონების რახრახს და ბედნიერი ბავშვების მხიარულ შეძახილებს ისმენდა. ისმენდა და იცოდა, რომ ეს მისთვის არ იყო. მას ბედმა სანოლი არ-

გუნა, რომელშიც მალე მოკვდებოდა, სიკვდილამდე კი სახეზე ჟანგბადის ნილაბი ექნებოდა აფარებული.

ახალბედებისა და მათ მიერ განსახიერებული ზღაპრების გმირების გარეშე იქაურობა მიტოვებულს გავდა. სამაგიეროდ, ფრედს და ლეინს ყველა მექანიკური გასართობი აემუშავებინათ: მუხუდოს მარცვლები ჩვენს თვალწინ ცოცხლდებოდა, ჯადოქარი ბოროტად ხითხითებდა, ჩაჩიანი მგელი მატარებლის წინ გადარბოდა. ბოლო მოსახვევში ყველა ბავშვისთვის ნაცნობი სამი ქოხი იდგა: ერთი ჩალის, ერთი ხის და ერთიც აგურის.

– გოჭებს უყურე! – დაიძახა ლეინმა და სამი გოჭიც კუდის ქიცინით და ჭყივილით საიდანღაც გამოვარდა. მაიკმა გულიანად გაიცინა და ზონარი ჩამოქაჩა. როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც გოჭები ბენვზე გადარჩნენ...

როცა სადგურში დავბრუნდით, ენიმ ჩემი ხელიდან ხელი გაითავისუფლა და მემანქანის კაბინისკენ გაემართა.

– კარგად ხარ, საყვარელო? ინჰალატორი ხომ არ გინდა?
– ჰკითხა მაიკს.

– არა, კარგად ვარ. არაფერი არ მინდა. გმადლობთ, მემანქანევ. – მიმართა მან ლეინს.

– რას ამბობ, მაიკ, არაფრის. – მიუგო ლეინმა და ხელი გაუწოდა. – დაარტყი!

მაიკმა ხელი სიამოვნებით დაარტყა. არ მგონია, მაიკს ასე ოდესმე გაეხაროს.

– ახლა ნავედი. დღეს ბევრი როლი მაქვს შესასრულებელი.
– თქვა ლეინმა და თვალი ჩამიკრა.

ყოყმანის მერე ენიმ მაიკს „ბზრიალა კასრებზე“ დაჯდომის ნებართვა მისცა. როცა მაიკის სავარძელი მიწიდან 30 ფუტზე აიჭრა და ჰაერში დაბზრიალდა, ენი მკლავზე მაგრად ჩამებლაუჭა. ხელი მხოლოდ მაშინლა მოადუნა, როცა მაიკის სიცილი შემოესმა.

– ღმერთო, ერთი მაგის თმას შეხედე! როგორ უფრიალებს!
– ილიმოდა და თან ტიროდა, მაგრამ საკუთარ ცრემლებს ვერ ამჩნევდა. ვერც წელზე შემოხვეულ ჩემს ხელს გრძნობდა.

ფრედი საკონტროლო პუნქტთან იდგა და კარუსელს მხოლოდ ნახევარი სიჩქარით ამუშავებდა. როცა ბავშვი მიწაზე დაეშვა, ისეთი თავბრუ ესხმოდა, ვერ გაიარა. მე და ენი აქეთ-იქიდან ამოვუდექით და ეტლთან მივიყვანეთ. მაიკის ყავარჯნები ლეინს მოჰქონდა.

– რა მაგარი იყო! მართლა რა მაგარი იყო! – გაიძახოდა მაიკი.

მერე „სწრაფი კატერების“ ჯერი დადგა. სახელის მიუხედავად ატრაქციონი სახმელეთო იყო. მაიკი და მაილო დახატულ წყალზე სეირნობდნენ. სახეზე ეტყობოდათ, რომ ძალიან მოსწონდათ. მეორე კატერში მე და ენი ვისხედით. უკვე ოთხი თვე იყო რაც „ჯოილენდში“ ვმუშაობდი, მაგრამ კატერებზე მანამდე არასდროს ვმჯდარვარ. კინალამ შევყვირე, როცა დავინახე, რომ მაიკის და მაილოს კატერი გვეჯახებოდა და შვებით ამოვისუნთქე, როცა გვერდით ჩაგვიქროლეს.

– მშიშარა! – ჩამყვირა ენიმ ყურში.

გადმოსვლისას მაიკი მძიმედ სუნთქავდა, მაგრამ არ ახველებდა. მისი ეტლი „ჰაუნდ დოგ უეიზე“ გავაგორეთ და გამაგრილებელი სასმელიც ვიყიდეთ. მეგაზონებმა ენის ხუთდოლარიანი არ გამოართვეს.

– დღეს ყველა ხარჯს პარკი ფარავს, მემ.

– დე, შეიძლება ბამბის ნაყინი ვჭამო? – იკითხა ბიჭმა.

ენიმ ჯერ ამოიოხრა, მერე მხრები უმწეოდ აიჩეჩა.

– კარგი, ჭამე. მაგრამ მხოლოდ დღეს. დღევანდელი დღე გამონაკლისია. სწრაფ საქანელებზე მეტს ველარ იქანავებ.

ჯიხურთან ეტლი თავად მიაგორა, ძალღი გვერდით მიჰყვებოდა. ენი მომიბრუნდა:

– ზედმეტად რომ დანაყრდეს, შეიძლება გული აერიოს. ღებინება კი მაიკის მდგომარეობაში მყოფი ბავშვებისთვის, საშიშია. ისინი...

ვაკოცე. ტუჩებზე ნაზად შევეხე. თითქოს წარმოუდგენლად ტკბილ რაღაცას დავეწაფე.

თვალეები გაუფართოვდა. ერთი წამით ისიც კი გავიფიქრე, ახლა სახეში სილას გამაწნავს და გამეცლება-მეთქი. მაგრამ ენიმ გაიღიმა და ისე შემომხედა, თითქოს ჩემი შეფასება უნდოდა. გული მიფართხალებდა.

– ალბათ უკეთესადაც გამოგივა, შანსი რომ მოგცენ.

სანამ რამეს ვუპასუხებდი მაიკისკენ წავიდა. რომ დარჩენილიყო, არაფერი შეიცვლებოდა. მეხდაცემულივით ვიდექი.

ენი, მაიკი და მაილო გონდოლით სეირნობისას ერთ ვაგონში შეეკვებნენ. გონდოლა მთელ პარკს დიაგონალურად კვეთდა. მე და ფრედ დინი ელექტრომანქანით მივყვებოდით. უკან მაიკის ეტლი გვედგა.

– მაგარი ბიჭი ჩანს. – მითხრა ფრედმა.

– კი, მაგარია. მაგრამ არ ველოდი, ასე თუ გაირჯებოდით.

– მარტო მისთვის არ გავრჯილვართ, შენთვისაც გავისარ-
ჯეთ. პარკისთვის იმდენი გააკეთე, დევ, თავადაც არ იცი. რო-
დესაც მისტერ ისტერბრუკს ჩემი გეგმების შესახებ მოვუყევი,
მწვანე ამინთო.

– დაურეკე?

– აბა რა ვქენი?

– ის ვარდები... საიდან გამოაძრე?

ფრედმა პერანგის სახელოები აიკეცა და სანყალი კაცის
იერი მიიღო.

– არ იცი, რომ ჯადოქარი თავის საიდუმლოს არასდროს
გათქვამს?

– ბლიც ბრაზერსთან მუშაობისას ქუდებიდან ყურცქვიტე-
ბიც ხომ არ ამოგყავდა?

– არა, ეგეთ რამეებს არ ვაკეთებდი. მე მხოლოდ ატრაქციო-
ნებს ვმართავდი. რამდენჯერმე საბარგოს საჭესთანაც ვიჯექი –
მიუხედავად იმისა, რომ მართვის უფლება არ მქონდა – როცა
შუალამისას რომელიმე მივარდნილი ქალაქიდან გავრბოდით.

– აბა ეს ფოკუსები სად ისწავლე?

ფრედი გადმოიხარა, ხელი ჩემი ყურის უკან წაიღო, ვერ-
ცხლის დოლარიანი გამოიღო და კალთაში ჩამიგდო.

– რა ვიცი, სად აღარ... ჯონსი, ახლა გირჩევნია, სიჩქარეს
მოუმატო, თორემ ძალიან წინ წავიდნენ.

ახლა კარუსელზე გადავინაცვლეთ. ლეინ ჰარდი უკვე იქ
გვიცდიდა. მემანქანის ქუდის ნაცვლად თავისი განუყრელი
ქვაბურა დაემხო. სანამ მაიკი საქანელაზე დაჯდებოდა, ფრედ-
მა ბიჭის წინ ჩაიმუხლა და სერიოზული სახით შეხედა.

– აქ „ჯოილენდის“ ქუდის გარეშე ვერ დაჯდები. ჩვენ „დოგტოპებს“ ვეძახით. გაქვს?

– არა. – მიუგო მაიკმა. არ ახველებდა, მაგრამ თვალები ჩაუშავდა. – არ ვიცოდი, რომ...

ფრედმა ქუდი მოიხადა, შიგნით ჩაიჭყიტა და ჩვენც ჩაგვახედა. ცარიელი იყო. მერე ისევ ჩაიხედა და სახე გაუბრწყინდა.

– აჰა! – წამოიძახა. იქიდან ახალთახალი „დოგტოპი“ ამოაძრო და მაიკს დაახურა. – აბა, რომელ მხეცს შემოასკუპდები? ცხენს? მარტორქას? ქალთევზას? თუ ლომს?

– ლომს! – წამოიძახა მაიკმა. დე, შენ ჩემ გვერდით დაჯექი, ვეფხვზე.

– რა მაგარია! სულ მინდოდა ვეფხვზე დაჯდომა!

– ეი, ჩემპიონო! მოდი, დაჯდომაში მოგეხმარო! – დაუყვირა ბიჭს ლეინმა.

ამასობაში ენიმ დრო იხელთა და სანამ მაიკი ჯდებოდა, ფრედს წასჩურჩულა:

– მეტი აღარ, კარგი? ყველაფერი ძალიან მაგარია, მაგრამ მეტი აღარ შეიძლება. ეს დღე ისედაც არასდროს დაავინწყდება...

– ილლება, მესმის. – ჩაილაპარაკა ფრედმა.

ენი მაიკის ლომის გვერდით, მბრდღვინავ, მწვანეთვალება ვეფხვზე დაჯდა. მაილო მათ შორის მოკალათდა. როდესაც კარუსელი დაიძრა რეპროდუქტორებში Twelfth Street Rag გაისმა. ფრედმა ხელი მხარზე დამადო. „ბორბალთან“ შეგხვდებით, მაგრამ შენ მანამდე კოსტუმების საცავში შეიარე. ცოტა იჩქარე.

მინდოდა მეკითხა, რატომ ვიჩქარო-მეთქი, მაგრამ უკითხავადაც ყველაფერს მივხვდი. უკანა ეზოსკენ წავედი.

1973 წლის ოქტომბრის იმ დღეს ქურქი ბოლოჯერ მეცვა. სასწრაფოდ გამოვეწყვე და მიწისქვეშა გასასვლელით პარკის ცენტრში მივვარდი. ელექტრომანქანას მაქსიმალური სიჩქარით ვმართავდი, ჰოუის თავი მხარზე მქონდა გადმოგდებული. მაღამ ფორტუნას ჯიხურთან დროულად გავჩნდი. ლეინი მაიკის ეტლს მოაგორებდა. ვერ შევამჩნიეს, როგორ ვიჭყიტებოდი ჯიხურის კუთხიდან. კისერწაგრძელებულები „კაროლინის ბორბალს“ აჰყურებდნენ. სამაგიეროდ ფრედმა დამინახა. თათი ავუწიე. თავი დამიქნია და ხელით ნიშანი მისცა. რამდენიმე წამში ყველა დინამიკში მუსიკა გაისმა. მკლავები ფართოდ გავშალე და დავიყვირე:

– მაიკ! მაიკ! მაიკ! – მაშინ ჰოუიმ პირველად დაილაპარაკა. საკუთარი საქციელის გასამართლებლად მხოლოდ ის შემიძლია ვთქვა, რომ ეს ხმა ძაღლის ყეფას უფრო ჰგავდა, ვიდრე ლაპარაკს.

მაიკმა მკლავები გაშალა, ეტლიდან წამოიწია და წინ გადაქანდა. იცოდა, რომ დავიჭერდი. მასზე პატარებიც ჩაჰხუტებიან ჰოუის, მაგრამ უნდა ვაღიარო, რომ ასეთი თბილი არცერთის ჩახუტება არ ყოფილა. უეცრად ძალიან მომიწინა, დამებზრიალებინა და ჰოლი სტენსფილდივით მაგრად ჩამეკრა გულში. იმდენად მაგრად, რომ მისი ავადმყოფობა სხეულიდან გამომედევნა, როგორც ჰოლის ამოვადებინე გადაცდენილი ჰოთდოგი.

ქურქში თავი ჩარგო:

– მართლა მაგარი ჰოუი ხარ, დევ.

თათი თავზე გადავუსვი და „დოგტოპი“ მოვაძრე. პასუხს ვერ დავუბრუნებდი – ჰოუის მარტო ყეფის უფლება ჰქონდა.

მაიკმა ჰოუის თვალებში ჩახედა და ჰკითხა:

– „ბორბალზე“ ჩვენთან ერთად დაჯდები?

თავი დაუუქნიე და მივეალერსე. ლეინმა მაიკის ძირს დაგდებული დოგტოპი აიღო და დაახურა.

ენი მოგვიახლოვდა. დოინჯშემოყრილი იდგა. თვალებში უსაზღვრო სიხარული ედგა.

– მისტერ ჰოუი, შეიძლება ელვა გაგიხსნათ?

ელვის გახსნის წინააღმდეგი არ ვიყავი, მაგრამ მას ხომ არ გავახსნევინებდი? ყველა შოუს თავისი წესები აქვს, მტკიცე და ურყევი წესები. „ჯოილენდის“ წესების თანახმად კი ჰოუი ყოველთვის ჰოუიდ უნდა დარჩენილიყო. ყურცქვიტების თანდასწრებით ქურქის გახდა არ შეიძლებოდა.

ისევ „ჯოილენდის“ მიწისქვეშეთში ჩავყვინთე, ქურქი სასწრაფოდ გავიხადე და მათკენ გავიქეცი. იმ დროს მივუსწარი, როცა „კაროლინის ბორბლის“ პანდუსს მიუყვებოდნენ. ენიმ ზემოთ ნერვიულად აიხედა და მაიკს მიუბრუნდა:

– მაიკ, ამით გასეირნება მართლა გინდა? დარწმუნებული ხარ?

– ჰო, ამით სეირნობა ყველაზე მეტად მინდა.

– კარგი, რა გაეწყობა. – ჩაილაპარაკა ენიმ და მე მომიბრუნდა: – სიმაღლის მეშინია-მეთქი ვერ ვიტყვი, მაგრამ ამის შემყურეს ტანში ჟრუანტელი მივლის.

ლეინს კაბინის კარი გაეღო.

– აბა, ყველანი ბორტზე! მე კი ჩემს სამართავ პულტს დავუბრუნდები და გაგამგზავრებთ იქ, სადაც არის ჰაერი სულ სხვანაირი... – დაიხარა და მაილოს ყურებზე გაეთამაშა. – შენ აქ დარჩები, მეგობარო.

კაბინის სიღრმეში, საჭესთან დავჯექი. ენი შუაში დაჯდა, მაიკი კი კიდესთან, საიდანაც ყველაზე უკეთ იშლებოდა ხედი. ლეინმა დამცველი ურდული გადასწია, თავის პულტთან მივიდა და ქვაბურა მეორე მხარეს მოიგდო.

– იქ საოცრება გელით! – თქვა და დავიძარით.

მედიდურად და მშვიდად მივიწვევდით ზემოთ, თითქოს მეფედ კურთხევის ცერემონიალს ვატარებდით. სამყარო ნელ-ნელა თვალწინ გადაგვეშალა: ქვემოთ პარკი, მარჯვნივ კობალტისფერი ოკეანე, მარცხნივ კი ჩრდილოეთ კაროლინის ვაკე. როცა ჩვენი კაბინა უმაღლეს წერტილს მიუახლოვდა, მაიკმა ხელები გაშალა და შესძახა:

– ჩვენ მივფრინავთ!

ენის ხელი ჩემს ფეხზე ედო. შევხედე. ერთადერთი სიტყვა უხმოდ წარმოთქვა:

– გმადლობ!

ზუსტად არ ვიცი, რამდენ წრეზე გაგვიშვა ლეინმა. ყველაზე უკეთ მაიკის სახე დამამახსოვრდა – გაფითრებული და გაოცებული. კიდევ ენის ხელი მახსოვს. ჩემი ფეხიდან ხელი მანამ არ აუღია, სანამ ბორბალი არ გაჩერდა.

მაიკი მომიბრუნდა:

– ახლა უკვე ზუსტად ვიცი, რას განიცდის ხოლმე ჩემი ფრანი.

უკვე მეც ვიცოდი.

...

ენიმ მაიკს უთხრა, ახლა გეყოფა, სახლში წავიდეთო. ბიჭი არ შეწინააღმდეგებია. ქანცგაცლილი იყო. როცა ლეინი ეტლში სვამდა, მაიკმა ხელი გაუწოდა:

– ხუთჯერ დაარტყი!

ლეინს გაეცინა და ხელი ხუთჯერ დაარტყა.

– როცა გენებოს, მოდი, მაიკ.

– მადლობა. მაგარი იყო.

მე და ლეინმა მისი ეტლი შუა გზაზე გავაგორეთ. ყველა ჯიხური დაკეტილი იყო, „ენი ოუკლის ტირის“ გარდა. იქ, სადაც მთელი ზაფხულის განმავლობაში მამილო ალენი იდგა, ახლა ფრედ დინი დაყუდებულიყო. ტირში იხვები და ბაჭიები სხვადასხვა მიმართულებით მოძრაობდნენ. მათ ზემოთ ყვითელ წინილებს მოეკალათებინათ. მართალია, არ მოძრაობდნენ, მაგრამ ზომით ძალიან პატარები იყვნენ.

– ნასვლამდე შესაძლებლობებს სროლაშიც ხომ არ მოსინჯავდით? დღეს წაგებულნი არავინ იქნება, დღეს ყველა პრიზს მიიღებს. – თქვა ფრედმა.

მაიკმა მიმოიხედა და თვალებით ენი მოძებნა:

– დე, შეიძლება?

– რა თქმა უნდა. მაგრამ დიდხანს არა. კარგი, საყვარელო?

მაიკმა ეტლიდან წამოდგომა სცადა, მაგრამ ვერ შეძლო. მეტისმეტად დაღლილი იყო. მე და ლეინი აქეთ-იქიდან ამოვუდექით და წამოვაყენეთ. მაიკმა თოფი აიღო და ერთი-ორჯერ გაისროლა, მაგრამ ხელებს ვერ იმორჩილებდა, უკანკალებდა, იმის მიუხედავად, რომ თოფი მსუბუქი იყო. ტყვიები ბრეზენტს მოხვდა და ძირს დაცვივდა.

– მგონი, ავაცილე. – თქვა ბიჭმა და თოფი დადო.

– მიზანში ვერ მოარტყი, მაგრამ ხომ გითხარი, დღეს წაგებულები არ არსებობენ. – თქვა ფრედმა და თაროდან ყველაზე დიდი ჰოუი ჩამოიღო. რბილი სათამაშო იყო, რომლის მოსაგებად ყველაზე მაგარი მსროლელებიც კი რვა-ცხრა დოლარს ხარჯავდნენ ხოლმე.

მაიკმა მადლობა გადაუხადა და ეტლში ჩაჯდა. ძალი ლამის ბიჭის სიმაღლის იყო.

– ახლა შენ, დედიკო. – მიმართა ენის.

– იყოს, არ მინდა. – თქვა ენიმ, მაგრამ მივხვდი, რომ უნდოდა. მივხვდი, რომ თვალით დამიზნების ადგილსა და სამიზნეებს შორის მანძილს ზომავდა.

– გეხვეწები, რა! – თქვა ბიჭმა და ჩვენ მოგვიბრუნდა. – მართლა კარგად ისვრის. ჩემს დაბადებამდე ტურნირი მოიგო, მანამდე კი ორჯერ მეორე ადგილზე გავიდა.

ლეინი 22 კალიბრიან ტირის თოფს უკვე ხელში ათამაშებდა.

– მოდი, ვნახოთ, რას იზამს „ენი ოუკლის“ საუკეთესო ენი.
– თქვა მან.

ენიმ თოფი ჩამოართვა და შეათვალიერა. ეს თოფი ასე მანამდე, ალბათ, არავის შეუთვალიერებია.

– რამდენი გასროლაა? – იკითხა ენიმ.

– თითო მჭიდში ათი ტყვიანა.

– კარგი. გავისვრი. შეიძლება, ორი მჭიდი ვისროლო?

– რამდენიც გენებოთ, მემ. დღეს თქვენი დღეა.

– დედა ადრე ტირში ბაბუასთან ერთად დადიოდა ხოლმე.

– განაცხადა მაიკმა.

ენიმ თოფი ხელში აიღო და ათჯერ ზედიზედ გაისროლა. დაახლოებით ორწამიანი ინტერვალებით ისროდა. ორი იხვი და სამი ბაჭია დაანვინა. წინილებისთვის ყურადღებაც არ მიუქცევია.

– მაგარი იყო! – წამოიძახა ფრედ დინმა. – აირჩიეთ ნებისმიერი პრიზი შუა თაროდან.

ენის გაელიმა.

– 50% იყო. მაგარ სროლად ვერ ჩაითვლება. მამა სირცხვილით დაინვებოდა. ერთს კიდევ გადავტენი, თუ წინააღმდეგი არ იქნებით.

ფრედმა დახლის ქვემოდან ქალაქის კონუსი გამოაძრო – აქაურ ენაზე მას „მონადირის ცრემლს“ ვეძახდით – და წვერით თოფის ღრიჭოში შეარჭო. თოფმა გაიჩხაკუნა.

– სამიზნე ცოტა გადახრილია? – იკითხა ენიმ.

– არა, მემ. „ჯოილენდში“ არ ვიტყუებით. თუმცა, რომ გითხრათ, მამილო ალენი – ამ ტირის უფროსი – თოფების სამიზნეებში ჭყიტინს დიდ დროს ანდომებს-მეთქი, ნამდვილად მოგატყუებთ.

მამილო ალენის გუნდში ამდენ ხანს ვმუშაობდი და კარგად ვიცოდი, რომ ფრედის ნათქვამი სიმართლისგან შორს იყო. მეტი საქმე არ ჰქონდა მამილოს თოფებში ჭყიტინით თავი შეეწუხებინა. რაც უკეთ გაისროდნენ ყურცქვიტები, მით მეტი პრიზის გაცემა მოუხდებოდა... პრიზებს კი თავად ყიდულობდა. ყველა ჯიხურის უფროსი პრიზს თავად ყიდულობდა. იაფი საქონელი იყო, მაგრამ მაინც.

– მარცხნივ და მალლა მიაქვს. – უფრო თავისთვის ჩაილაპარაკა ენიმ. მერე თოფი ასწია, მხარზე მიიბჯინა და ათჯერ ზედიზედ გაისროლა. ამჯერად სროლასა და სროლას შორის ინტერვალის თითქმის არ ყოფილა, არც ბაჭიებისა და იხვებისთვის დაუმიზნებია. წინილებს დაუმიზნა და ათიდან რვას გაარტყა.

ლეინმა თოფი თავის ადგილას დააბრუნა და კისერზე მომდგარი ოფლი მოინმინდა.

– ღმერთო! რვისთვის ჯერ არავის მოურტყამს.

– ბოლო უბრალოდ გავკანრე. არადა, ამ მანძილიდან არცერთისთვის არ უნდა ამეცილებინა. – ჩაილაპარაკა ენიმ. არ ტრაბახობდა, უბრალოდ ფაქტს აღნიშნავდა.

მაიკმა კი ისეთი ხმით თქვა, თითქოს ბოდიშს იხდიდა:

– ხომ გითხარით, კარგად ისვრის-მეთქი.

– თქვენ ნამდვილი ენი ოუკლი ხართ. ნებისმიერი პრიზი აირჩიეთ. – თქვა ლეინმა.

– პრიზი უკვე მივიღე. საოცარი დღე იყო. სიტყვები არ მყოფნის. არც კი ვიცი, მადლობა როგორ გადაგიხადოთ თქვენ – ჩემკენ მოტრიალდა. – და ამ ბიჭს. მან დამარწმუნა, მაიკი აქ წამომეყვანა. – დაიხარა და მაიკს თავზე აკოცა. – ახლა დროა, ჩემი ბიჭი შინ წავიყვანო. მაილო სადღაა?

მიმოვიხედეთ და დავინახეთ, რომ მაილო „საშინელებათა სახლის“ წინ იჯდა.

– მაილო, მოდი აქ! – დაუძახა ენიმ.

მაილომ ყურები ცქვიტა, მაგრამ ადგილიდან არ დაძრულა. ენისკენ არც კი მოუხედავს. იჯდა და „საშინელებათა სახლის“ ფასადს აშტერდებოდა. კინალამ ისიც დავიჯერე, ფასადზე გაკეთებული, გადღაბნილი ასოებით და ობობის ქსელით დაფარული მიპატიჟებაც ამოიკითხა-მეთქი.

ვიდრე ენი მაილოს უყურებდა, თვალი მაიკისკენ გავაპარე. დაღლილ-დაქანცული იყო, მაგრამ აშკარად კმაყოფილი ჩანდა. ვიცი, რომ სისულელეა იმის გაფიქრებაც კი, რომ მან და მისმა ძაღლმა ყველაფერი წინასწარ მოიფიქრეს და დაგეგმეს, მაგრამ მაშინ სწორედ ასე მეგონა.

ახლაც ასე მგონია.

– დედა, იქით გამაგორე, რა! – თქვა ბიჭმა. – მე გამომყვება.

– არ არის საჭირო. – მიუგო ლეინმა. – საყელური თუ გაქვთ, მე წამოვიყვან.

– მაიკის ეტლის უკანა ჯიბეში დევს. – მიუგო ენიმ.

– რაღაც არ მგონია. ნახეთ, მაგრამ, მგონი, სახლში დამრჩა. – თქვა მაიკმა.

ენიმ შეამონმა, მე კი გავიფიქრე: „დაგრჩა კი არა, დატოვა“.

– მაიკ! რამდენჯერ გითხარი, რომ ძალღი შენია, ანუ მასზე შენ აგებ პასუხს. – უთხრა ენიმ საყვედურნარევი ტონით.

– მაპატიე, დედა! – ჩაილაპარაკა მაიკმა და ფრედსა და ლეინს მიუბრუნდა. – საყელურს არ ვხმარობთ, რადგან მაილო დაძახებაზე ყოველთვის მოდის.

– მაგრამ მაშინ არა, როცა მართლა გვჭირდება. – თქვა ენიმ და ხელები პირთან მიიტანა. – მაილო, მოდი აქ! მაილო, სახლში მივდივართ! – მერე დაშაქრული ხმით დაამატა: – მაილო, მოდი, ნამცხვარი გაჭამო! ნამცხვარი ხომ გინდა?

ისეთი ხმა ჰქონდა, მე სირბილით მივვარდებოდი. მაილო არც განძრეულა.

– მოდი რა, დევ! – ისეთი ტონით მითხრა მაიკმა, თითქოს მეც მათი თანამზრახველი ვყოფილიყავი.

ეტლს ხელი წავავლე და მაიკი „საშინელებათა სახლისკენ“ გავაგორე. ენი უკან გამოგვყვა. ფრედი და ლეინი ადგილიდან არ დაძრულან. ლეინი ტირთან, თოფებისკენ გადახრილი იდგა. ქვაბურა მოეხადა და თითზე ატრიალებდა. როცა ძალღს მივუახლოვდით, ენიმ ბრაზით შეხედა.

– მაილო, რა გჭირს?

მაილომ ენის ხმის გაგონებაზე კუდი შეარხია, მაგრამ ზედაც არ შეხედა. სადარაჯოზე იდგა და თუ ძალით არ წაათრევდნენ, არსად წასვლას არ აპირებდა.

– მაიკ, შენს ძალღს უთხარი, წამოვიდეს. შინ მივდივართ. ახლა უნდა დაის...

სანამ ენი სათქმელს დაასრულებდა, ორი რამ მოხდა. არ ვიცი, რომელი რომელზე ადრე. მას მერე მრავალჯერ დავფიქრებულვარ – ძირითადად, ღამით ვფიქრობ ხოლმე, როცა ძილი არ მეკარება – მაგრამ ზუსტად დღემდე არ ვიცი, როგორი თანმიმდევრობით მოხდა ის, რაც მოხდა. მგონი, ჯერ რახრახი

გაისმა: ლიანდაგზე მიმავალი ვაგონის ხმა იყო. ან შეიძლება, ჯერ ბოქლომის დაცემის ხმა შემოგვესმა. ან ეგებ, ორივე ერთდროულად მოხდა.

დიდი ბოქლომი ჩამოვარდა, „საშინელებათა სახლის“ წინ ხის იატაკზე დაეცა და ოქტომბრის მზის სხივებზე ალაპლაპდა. ფრედ დინი ამბობდა, ალბათ ჩამკეტ მექანიზმში ხუნდი ბოლომდე მოჭერილი არ იყო და მოძრავი ვაგონის ვიბრაციამ ბოლომდე მოუშვაო. სიმართლესთან ახლოს იყო, რადგან როცა მე შევამოწმე, ხუნდი ნამდვილად მოშვებულიყო.

მაგრამ ეს მაინც სულელური ახსნა იყო.

კარგად მახსოვს, რომ ბოქლომი თავად ჩავკეტე და ნკაპანის ხმაც გავიგონე, რაც ნიშნავდა, რომ საიმედოდ ჩაიკეტა. ისიც მახსოვს, რომ მაგრად ჩამოვქაჩე, შევამოწმე, ხომ მართლა ჩაიკეტა-მეთქი. ერთ კითხვაზე პასუხის გაცემა ფრედს არც კი უცდია: „საშინელებათა სახლში“ ელექტროენერჯის წყაროს ჩამრთველები გამორთული იყო და მატარებელი როგორ დაიძრა? აი მერე რაც მოხდა...

ახლა გიამბობთ, როგორ სრულდებოდა გასეირნება „საშინელებათა სახლში“. წამების ოთახის ბოლოს, როდესაც გეგონათ, რომ მოგზაურობა უკვე დამთავრდა და ყურადღებაც მოგიდუნდებოდათ, საიდანღაც მკივანა ჩონჩხი გამოხტებოდა და პირდაპირ თქვენ მოგაფრინდებოდათ. როცა ჩონჩხი მოგეშვებოდათ, წინ ქვის კედელი აღიმართებოდა. კედელზე გახრწნილი ზომბი და საფლავის ქვა იყო მიხატული. ქვაზე კი ეწერა: „გზის დასასრული“. რა თქმა უნდა, ქვის კედელი დროულად იხსნებოდა, მაგრამ ნერვებზე ორმაგი დარტყმა სასურველ შედეგს აღწევდა. მერე მატარებელი დღის სინათლეზე გადიოდა, ნახევარწრეს ხაზავდა, ორმაგი კარებისკენ იღებდა გეზს და მოგზაურობა „საშინელებათა სახლში“ თავიდან იწყებოდა. ეს

ყველაფერი ისეთი შემზარავი იყო, რომ კაცებიც კი შიშისგან ბლაოდნენ. ბოლო შეძახილები „საშინელებათა სახლის“ საუკეთესო რეკლამა იყო.

იმ დღეს კივილი და ბლავილი არ ყოფილა. ვერც იქნებოდა, რადგან, როდესაც ორმაგი კარი გაიღო, მატარებელში არავინ იჯდა. მატარებელმა ნახევარწრე მოხაზა, ორმაგ კარებს მსუბუქად დაეჯახა და გაჩერდა.

– კარგი. – ჩაილაპარაკა მაიკმა იმდენად ჩუმად, რომ ძლივს გავიგონე. დარწმუნებული ვარ, ენის არაფერი გაუგია. მთელი ყურადღება მატარებლისკენ ჰქონდა მიმართული. ბავშვი იღიმოდა.

– რა მოხდა? კარი რამ გააღო? – მკითხა ენიმ.

– არ ვიცი. შეიძლება, მოკლე ჩართვა მოხდა. – მივუგე მე. ეს ახსნა მართებული ჩანდა, მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ კაცმა არ იცოდა, რომ ჩამრთველები გამორთული იყო.

ფეხის წვერებზე ავინიე და გაჩერებულ ვაგონში ჩავიჭყიტე. პირველი ის შევნიშნე, რომ ურდული ღია იყო. ედი პარკსს ან მის რომელიმე დამხმარეს ურდულის გადანევა რომც დავინყნოდა, მატარებლის დაძვრისას ურდული ავტომატურად ჩაიკეტებოდა. შტატის კანონმდებლობით ასე იყო დადგენილი. ის, რომ ურდული ღიად დარჩენილიყო, ყოველგვარ ლოგიკას იყო მოკლებული.

სავარძლის ქვეშ თვალი რალაცას ვკიდე. ისეთივე ნამდვილს და რეალურს, როგორც იმ ვარდებს, ფრედმა ენის დილით რომ აჩუქა. მაგრამ ეს რალაც ნითელი არ გახლდათ.

ცისფერი ლენტი იყო.

ენის მანქანისკენ წავედით. მაილო ისევ კარგი ძაღლობის ხასიათზე დამდგარიყო და მაიკის ეტლის გვერდით მოაბიჯებდა.

– ამათ შინ მივიყვან და დავბრუნდები. – ვუთხარი ფრედს.

– დამატებით საათებს ვიმუშავებ.

უარის ნიშნად თავი გააქნია.

– დღეს თავისუფალი ხარ. ადრე დაწევი და ხვალ ექვს საათზე პარკში იყავი. ერთი-ორი სენდვიჩით მეტი გამოიყოლე, ჩვეულებრივზე დიდხანს უნდა ვიმუშაოთ. მე მგონი, შტორმი უფრო სწრაფად გვიახლოვდება, ვიდრე მეტეოროლოგები ვარაუდობდნენ.

ენიმ შეშფოთებული სახით შემოგვხედა.

– მაიკი ქალაქში ხომ არ წავიყვანო, როგორ ფიქრობთ? ახლა მისი წაყვანა არ მინდა, ისეთი დაღლილია, მაგრამ...

– სადამოს რადიოს მოუსმინეთ. თუ სანაპირო ზოლზე ევაკუაცია გამოცხადდა, წასასვლელად კიდევ ბევრი დრო გექნებათ. მაგრამ არ მგონია, საჭირო გახდეს. შეიძლება, ცოტა შეგვაჯანჯღაროს, მაგრამ დიდი არაფერი. მე მალა-ლი ატრაქციონების ბედი მანუხებს, ეგ არის და ეგ. – თქვა ფრედმა.

– არაფერი მოუვათ. შარშან „აგნესს“ გაუძლეს. ქარიშხალი ეგ იყო. – ჩაილაპარაკა ლეინმა.

– ამ ქარიშხალს რა ჰქვია? – იკითხა მაიკმა.

– „გილდა“. მაგრამ ქარიშხალი არც არის. ტროპიკული შტორმია, მეტი არაფერი. – მიუგო ლეინმა.

– პროგნოზის მიხედვით, ქარიშხალი ღამით გაძლიერდება, თავსხმა წვიმა კი ქარის ამოვარდნიდან ერთ-ორ საათში დაიწყება. – თქვა ფრედმა. – ლეინი მართალია, როცა ამბობს, სა-

ნერვიულო არაფერიაო, მაგრამ ხვალ მაინც ბევრი საქმე გვექნება. დევ, წყალგაუმტარი ლაბადა ხომ გაქვს?

- კი, რა თქმა უნდა.
- ჰოდა ჩაიცვი.

რადიოთი მოსმენილმა ამინდის პროგნოზმა ენი დაამშვიდა. „გილდას“ სიჩქარე საათში 30 მილს არ გადააჭარბებდა, მხოლოდ შიგადაშიგ წამოუბერავდა ძლიერი ქარი. მოსალოდნელი იყო ღელვა და სანაპირო ზოლის უმნიშვნელო დატბორვა. დიჯეიმ გაიხუმრა კიდევც, ფრანების გასაშვებად საუკეთესო ამინდი დგებაო. გულიანად გაგვეცინა... ფრანის გაშვების გამოცდილებაც გვექონდა და სასიამოვნო მოგონებაც.

როცა ვიქტორიანულ სახლს მივუახლოვდით, მაიკს სანახევროდ ეძინა. ხელში ავიყვანე და ეტლში ჩავსვი. არ გამჭირვებია. ბოლო ოთხ თვეში კუნთები დავიყენე. მაიკი კი ძალიან მსუბუქი იყო. როცა ეტლს სახლისკენ მივაგორებდი, მაილო გვერდით მომყვებოდა.

მაიკს საპირფარეშოში გასვლა მოუნდა. ენიმ ეტლს ხელი წაატანა, მაგრამ მაიკმა იკითხა, დევი ხომ ვერ წამიყვანსო. საპირფარეშოში შევაგორე, ხელი შევაშველე და შარვალი ჩავუნე. ბიჭი მოაჯირებს მოეჭიდა.

- ვერ ვიტან, როცა დედა მეხმარება. თავი პატარა ბავშვი მგონია.

მაიკმა ჯანსაღი მოზარდის ენერგიულობით მოშარდა. მერე წყლის ჩასარეცხად გადაიხარა და წაბორძიკდა. ხელი რომ არ შემეშველებინა უნიტაზში თავით ჩაერჭობოდა.

– მადლობა, დევ. იცი, მინდა, რომ მაგარი ქარიშხალი ამოვარდეს, მაგარი სანახაობა იქნება.

– მასე აღარ იტყოდი, ნამდვილი ქარიშხალი ნანახი რომ გქონდეს. – ვთქვი და ორი წლის წინანდელი ქარიშხალი „დორია“ მომაგონდა, რომელიც ნიუ-ჰემპშირს დაატყდა თავს. მისი სიჩქარე საათში 90 მილი იყო, მთელ პორტსმუტში, კიტერიში, სანფორდსა და ბერვიკში ხეები ფესვებიანად მოთხარა. ერთი უზარმაზარი ფიჭვის ხე კინალამ ჩვენს სახლსაც დაეცა, სარდაფი დაიტბორა, ოთხი დღე ელექტროენერჯის გარეშე ვისხედით.

– არ მინდა, რომ პარკში რალაცები დაიმტვრეს და განადგურდეს. ეგ მთელ დედამიწაზე ყველაზე მაგარი ადგილია, ყოველ შემთხვევაში, მე სადაც ვყოფილვარ იმათ შორის.

– კარგი ბიჭი ხარ. ახლა გასწორდი და ჩამეჭიდე, შარვალი აგინო. არაა საჭირო, ამხელა ბიჭმა დედას შიშველი ტაკო აჩვენოს.

მაიკს გაეცინა, მაგრამ სიცილი ხველაში გადაეზარდა. როცა გამოვედით, ენიმ ეტლს ხელი წაავლო და საძინებლისკენ გააგორა.

– დევინ, არ გამეპარო! – მომაძახა.

იმ დღეს წასასვლელი არსად ვიყავი და არც მისგან გაპარვას ვაპირებდი, მითუმეტეს, თუ დარჩენას მთხოვდა. მისაღებ ოთახში გავიარ-გამოვიარე და იქაურობა შევათვალიერე. ნივთები ალბათ ძვირფასი იყო, მაგრამ არცთუ საინტერესო. ყოველ შემთხვევაში, ოცდაერთი წლის კაცისთვის. სინათლე უზარმაზარი ფანჯრიდან შემოდის. რომ არა ეს ფანჯარა, ოთახი ჩაბნელებული და საშინლად მოლუშული იქნებოდა. ფანჯარა უკანა ეზოს, ხის ფილებით მოპირკეთებულ ბილიკს და ოკეანეს გადაჰყურებდა. სამხრეთ-აღმოსავლეთიდან ღრუბლე-

ბი დაძრულიყვნენ, თუმცა, ცა კვლავინდებურად ლურჯი იყო. მახსოვს, გავიფიქრე, როგორც იქნა, ამ დიდი სახლის შიგნიდან ნახვასაც ველირსე-მეთქი, მაგრამ, რა თქმა უნდა, მისი საპირფარეშოების დათვლის შანსი არ მომეცემოდა. ლენტი გამახსენდა და გავიფიქრე, ნეტა, ფრედი თუ შენიშნავს, როდესაც იმ თავნება ვაგონს თავის ადგილას დააბრუნებს-მეთქი. კიდევ რაზე ვფიქრობდი? იმაზე, რომ ბოლოს და ბოლოს მოჩვენება მეც ვნახე. თუმცა, არა თავად პიროვნება.

ამასობაში ენიც დაბრუნდა.

- მაიკს შენი ნახვა უნდა, მაგრამ დიდხანს ნუ გაჩერდები.
- კარგი.
- მარჯვნივ, მესამე კარია.

დერეფანი გავიარე, კარზე ფრთხილად დავაკაკუნე და ოთახში შევედი. თუკი ხელმოსაჭიდ მოაჯირს და ჟანგბადის ბალიშებს არ ჩავთვლიდით, ყველაფერი ისე იყო, როგორც ერთი ჩვეულებრივი ბიჭის ოთახში. ბეისბოლის ხელთათმანები არ ეყარა და არც სკეიტბორდი იყო კედელზე მიყუდებული, მაგრამ პლაკატები კი გაეკრათ. საწოლის თავზე „ბიტლზის“ პლაკატი იწონებდა თავს.

ოთახში მალამოს სუსტი სუნი იდგა. მწვანე ზენარგადაფარებულ საწოლში მაიკი არც კი ჩანდა. მაილო მოკუნტული ინვა, ცხვირი კუდში ჩაერგო, მაიკი კი გონებაგაფანტული უსვამდა ბენჯზე ხელს. ძნელად დაიჯერებდი, რომ ეს ის ბავშვი იყო, „კაროლინის ბორბლის“ უმაღლეს წერტილზე გაშლილი ხელებით რომ იჯდა. მოწყენილი არ იყო, პირიქით, სახე გაცისკროვნებული ჰქონდა.

– დევ, დაინახე ის? დაინახე, როგორ წავიდა?

უარის ნიშნად თავი გავაქნიე და გავილიმე. ტომის შემშურდა, მაგრამ მაიკისა არა. მაიკის არასდროს შემშურებია.

- ნეტავ, ბაბუა იქ ყოფილიყო, ბაბუა მას უსათუოდ დაინახავდა და იმასაც გაიგებდა, რა თქვა მან წასვლის წინ.
- რა თქვა?
- მაღლობა. ორივე გვიგულისხმა და შენ დაგიბარა, ფრთხილად იყავიო. მართლა არაფერი გაგიგია? სულ ცოტა მაინც? უარის ნიშნად თავი გავაქნიე.
- არა, სულ არაფერი.
- მაგრამ ხომ იცი? – მაიკის სახე ძალიან დაღლილი და ავადმყოფი ბიჭის სახე იყო, მაგრამ თვალები ცოცხალი და ჯანსაღი ჰქონდა. – ხომ იცი, არა?
- კი. – ვთქვი და ისევ ლენტი გამახსენდა. – მაიკ, შენ იცი, რა შეემთხვა?
- ვილაცამ მოკლა. – დაიჩურჩულა.
- არ მგონია, ეთქვა ვინ...
- სიტყვა არ დამიმთავრებია და არც იყო საჭირო. მაიკმა უარის ნიშნად თავი გააქნია.
- ახლა უნდა დაიძინო.
- კი. რომ გავიღვიძებ, უკეთ ვიქნები. ყოველთვის უკეთ ვარ ხოლმე. – თვალები დახუჭა და მერე ისევ გაახილა. – ყველას ბორბალი ჯობდა. ამწე მაგარია. გეგონება დაფრინავ.
- ჰო, ეგრეა.
- თვალები ისევ დახუჭა, მაგრამ აღარ გაუხელია. კარისკენ ფეხაკრეფით წავედი. როცა ხელი სახელურს წავავლე, ისევ მაიკის ხმა ჩამესმა.
- გაფრთხილდი, დევ. ის თეთრი არ არის.
- მივიხედე. მაიკს ეძინა. დარწმუნებული ვარ, ეძინა. მარტო მაილო მიყურებდა. გამოვედი და კარი ფრთხილად გამოვიხურე.

ენი სამზარეულოში იყო.

– ყავას ვადულებ, მაგრამ, იქნებ, ლუდი გირჩევნია? „ბლუ რიბონი“ მაქვს.

– არა, იყოს ყავა.

– აბა, რას იტყვი? მოგეწონა ჩვენი სახლი?

გადავწყვიტე სიმართლე მეტყვა.

– რალაც-რალაცები ცოტა ძველმოდურად მეჩვენება, მაგრამ რომელი ინტერიერის დიზაინერი მე ვარ?

– არც მე ვარ. კოლეჯიც არ დამიმთავრებია.

– არც მე.

– კი, მაგრამ შენ ხომ დაამთავრებ. იმ გოგოს, რომელმაც დაგადო, თავიდან ამოიგდებ და სწავლას განაგრძობ.

– შენ რა იცი...

– იმ გოგოს შესახებ? ჯერ ერთი, სახეზე განერია. გარდა მაგისა, მაიკმა იცის. მაიკმა მითხრა. იყო დრო, ანთროპოლოგიას ვსწავლობდი. უცხო და ზღაპრული ადგილებიც უნდა მომენახულებინა და ჩემი თაობის მარგარეტ მიდიც გავმხდარიყავი. წიგნების დაწერას ვაპირებდი და მამაჩემის დაკარგული სიყვარულის დაბრუნებასაც. იცი, ვინ არის მამაჩემი?

– ჩემი ბინის მეპატრონემ მითხრა.

– ჰო, ბადი როსი. კაცი თეთრებში. თმაც სულ თეთრი აქვს. ეკლესია, რადიოში ხშირი გამოსვლები. ახლა უკვე ტელევიზიითაც გამოდის. აი, ცხოვრებაში კი ტრაკია, მაგრამ კარგი თვისებებიც აქვს. ყველა ეგრე არ ვართ? – თქვა და ყავა ორ ჭიქაში დაასხა.

– რალაც გულდანყვეტილი ლაპარაკობ. – ვიცოდი, რომ ასეთი რამის თქმა დიდ თავაზიანობად არ ჩამეთვლებოდა, მაგრამ უკვე ახლობლები ვიყავით. ყოველ შემთხვევაში, მე ასე მიმაჩნდა.

ყავა წინ დამიდგა და ჩემ პირდაპირ დაჯდა.

– ხომ იცი, როგორც იმ სიმღერაშია, რალაცებზე გული მეც მწყდება. მაგრამ მაიკი მაგარი ბავშვია და მამაჩემის წყალობით შემიძლია, სულ მასთან ვიყო. მამა ფინანსურად გვეხმარება. ზოგჯერ ვფიქრობ ხოლმე, რომ ჩეკის წიგნაკით გამოხატული სიყვარული სულ არაფერს მაინც ჯობია. დღეს რალაც გადავწყვიტე, როცა გიყურებდი, იმ სულელურ კოსტუმში გამონწყობილი სულელურ ცეკვას როგორ ასრულებდი.

– რა გადაწყვიტე?

– გადავწყვიტე, მამაჩემის სურვილს დავმორჩილდე. ანუ სანამ ჯერ კიდევ დროა, ჩემი შვილის ცხოვრებაში შემოვუშვა. რალაც საშინელებებს ამბობს, თითქოს ღმერთმა მაიკს კუნთების დისტროფია ჩემს დასასჯელად მოუვლინა, ჩემი ცოდვების გამო. მაგრამ ახლა ყველაფერზე მალლა უნდა დავდგე. მისგან ბოდიშს თუ ველოდე, ლოდინი კარგა ხანს მომიწევს... მამას სჯერა, რომ ეს ასეა და მორჩა.

– ძალიან ვწუხვარ.

მხრები ისე აიჩეჩა, თითქოს ეს ყველაფერი არც ანალვლებდა.

– ვცდებოდი, მაიკს რომ „ჯოილენდში“ არ ვუშვებდი. ახლაც ვცდები, როცა ვჯიუტობ და მამაჩემთან ურთიერთობაში მხოლოდ ალებ-მიცემობაზე ვფიქრობ. დევ, როგორ გგონია, 31 წლის ადამიანი აღარ გაიზრდება?

– არ ვიცი. მაგხელა რომ გავხდები, მერე მკითხე.

– ერთ წუთს დამელოდე.

ლამის ხუთი წუთი არ ჩანდა. სამზარეულოში ვიჯექი და ყავას ვსვამდი. დაბრუნებულს თავისი სვიტერი მარჯვენა ხელში ეჭირა. მუცელი გარუჯული ჰქონდა. ღია ცისფერი ლიფი ეცვა, თავისი გახუნებული ჯინსის ფერი.

– მაიკს სძინავს. გინდა, ზევით ავიდეთ?

მისი საძინებელი დიდი და სადა იყო. რამდენიმე თვე იყო, აქ ცხოვრობდა, მაგრამ ნივთები ბოლომდე არ ამოელაგებინა. ჩემკენ მობრუნდა და მკლავები კისერზე შემომატყდო. თვალები ფართო და მშვიდი ჰქონდა. ტუჩებზე ღიმილი გაუკრთა.

– დარწმუნებული ვარ, უკეთ გამოგივა, შანსი რომ გქონდეს-მეთქი. გახსოვს რომ გითხარი?

– კი.

– ეგ სანაძლეო მოვიგე?

პირი ტკბილი და სველი ჰქონდა. მისი სუნთქვის გემოსაც კი ვგრძნობდი.

უკან დაიხია.

– ერთი რამ უნდა იცოდე, ეს მხოლოდ ერთადერთხელ მოხდება.

– თუ რა თქმა უნდა... ამას იმისთვის არ აკეთებ, რომ... ხომ გესმის...

ახლა ნამდვილად გაიღიმა, ლამის გაიციინა კიდეც.

– არა, მაღლობის ნიშნად არ გაძლევ, დამიჯერე. ბოლოს შენნაირ ბავშვთან რომ ვინეჭი, თავადაც ბავშვი ვიყავი. – ჩემი ხელი აიღო და მარცხენა ძუძუზე დაიდო. მისი გულის ნაზი და რიტმული ძგერა ვიგრძენი. ერთმანეთს ისევ ვაკოცეთ. ხელები ქამარზე ჩამავლო და ბალთა შემიხსნა. შარვლის ელვა ჩასწია. მერე ხელი საცვალში ჩამიცურა და ამდგარ ასოზე გადამისვა. სუნთქვა შემეკრა.

– დევ?

– ჰო...

– აქამდე არასდროს გიქნია? არ მომატყუო.

– არა.

– დეგენერატია? ის შენი გოგო დეგენერატია?

– მგონი, ორივე დეგენერატები ვიყავით.

გაიღიმა. ხელი ასოზე მომიჭირა. ეს გამოცდილი ქალის ხელი იყო. ცერა თითი ასოს თავზე გადამისვა და მივხვდი, რომ უნდის მთელი ძალისხმევა, ჩემთვის სიამოვნება მოენიჭებინა, უმდაბლეს ლიგაში თამაში იყო.

– ესე იგი ვაჟიშვილი ხარ?

– ბრალდება სწორია.

– კარგია.

კიდევ კარგი, მართლა ერთხელ არ მოხდა. იმიტომ, რომ პირველმა ჯერმა მხოლოდ რვა წამს გასტანა. მაქსიმუმ ცხრა წამს. შედება კი მოვახერხე, მაგრამ მაშინვე გავათავე. ამაზე დიდი სირცხვილი, მგონი, მხოლოდ ერთხელ განვიცადე, როცა „ნორჩ მეთოდისტთა ბანაკის“ გუნდში სიმღერისას ყიყლიყოები ამოვუშვი.

– ღმერთო! – აღმომხდა და თვალებზე ხელი ავიფარე.

გაიცინა, მაგრამ ბოროტი სიცილი არ იყო.

– შეიძლება გაგიკვირდეს, მაგრამ გამიხარდა კიდევ. მოდუნდი, არ დაიძაბო. ახლა ქვემოთ ჩავალ, მაიკს დავხედავ. საწოლში ჰოუისთან ერთად არ წამასწროს.

– სასაცილო იქნება. – ვთქვი და ლოყებზე აღმური წამეკიდა. მეტად რომ გავწითლებულიყავი, ალბათ მართლა ალი ამვარდებოდა.

– რომ დავბრუნდები, ალბათ, ისევ მზად იქნები. დევ, იცი, რა კარგია ოცდაერთი წლის რომ ხარ! აი ჩვიდმეტის რომ იყო, უკვე მზად იქნებოდი.

დაბრუნებულს ხელში ყინულიანი ვედრო და „კოკა-კოლას“ ორი ქილა ეჭირა. მაგრამ როცა ხალათი გაიძრო და ჩემ წინ

შიშველი დადგა, „კოკა-კოლას“ დარდი აღარ მქონდა. მეორე-
ჯერ გაცილებით უკეთ გამომივიდა. მგონი, ოთხი წუთი გავქა-
ჩე. ჩუმად კვნესოდა. გავათავე. მაგარი იყო.

ენის თავი ჩემს მხარზე ედო.

– კარგი იყო? – მკითხა.

– კარგი? ვერც ვიჯერებ, იმდენად კარგი იყო.

ლიმილი არ დამინახავს, მაგრამ ვგრძნობდი, რომ ილიმოდა.

– ამდენი წლის მერე ამ საძინებელს ძილის გარდა სხვა რა-
მისთვის გამოყენებაც ეღირსა.

– მამაშენი აქ არ რჩება ხოლმე?

– არა. დიდი ხნით არა. მეც მხოლოდ მაიკის გამო და-
ვინყე აქ ჩამოსვლა. აქაურობა მაიკს უყვარს. ზოგჯერ თით-
ქოს ვეგუები იმ აზრს, რომ კვდება, მაგრამ მხოლოდ ზოგჯერ.
ისე კი გავურბივარ. საკუთარ თავთან პირობებს ვდებ ხოლმე:
„თუ „ჯოილენდში“ არ წავიყვან, არ მოკვდება. თუ მამაჩემს არ
შევურიგდები და მისი ნახვის უფლებას არ მივცემ, მაიკი არ
მოკვდება. თუ აქედან არ წავალთ, არ მოკვდება“. რამდენიმე
კვირის წინ, როცა პალტო ჩავაცვი და სანაპიროზე ჩავიყვანე,
ვიტირე. გაუკვირდა, რა ხდებაო, ვუთხარი ის მაქვს-მეთქი. ეგ
იცის რაც არის. – წამოჯდა და ზენარი გადაიფარა. – სხვაზე
ვერაფერზე ვფიქრობ. მაიკის იქით... სიცარიელეა. ვინ თქვა,
რომ ამერიკელების ცხოვრებაში მეორე აქტი არ არსებობს?

მისი ხელი ავიღე.

– მეორე აქტზე ნუ ფიქრობ, სანამ პირველი არ დამთავ-
რებულა.

ხელი გაითავისუფლა და სახეზე მომეფერა.

– ახალგაზრდა ხარ, მაგრამ სულელი არა.

მესიამოვნა რაც მითხრა, მაგრამ თავს მაინც ბრიყვად ვგრძნობდი. უენდის გამოც, მაგრამ არა მხოლოდ. უცებ თავში ერინის საქალაქში ჩანყობილი ფოტოები ამომიტივტივდა. მათში იყო რალაც...

ისევ დანვა. ზენარი ძუძუს თავებიდან გადაუსრიალდა. ოცდაერთი წლის რომ ვიყავი, ერთი მხრივ, მართლაც კარგი იყო.

– ტირი მაგარი იყო. უკვე დავინწყებული მქონდა, რა კარგია თვალისა და ხელის კოორდინაცია. ექვსი წლის ვიყავი, როცა მამამ პირველად თოფი დამაჭერინა ხელში.

– მართლა?

– ჰო. ეს გვქონდა საერთო. მაგრად გვაკავშირებდა. ბოლოს აღმოჩნდა, რომ მხოლოდ ეს გვაკავშირებდა. – იდაყვს დაეყრდნო და წამოიწია. – იმ რალაც სისულელეს ჯოჯოხეთის კუპრისა და ცეცხლის შესახებ უხსოვარი დროიდან ყიდის, მე მგონი მოზარდობიდან, მაგრამ არა მარტო ფულის გამო. ბავშვობიდან მშობლები თავში უტენიდნენ ეკლესიურ რალაცებს და ეჭვიც არ მეპარება, რომ რასაც ამბობს, ყველაფრის სჯერა. მაგრამ იცი რაშია საქმე? პირველ რიგში, სამხრეთელი კაცია და მხოლოდ მერე ქადაგი. შეკვეთით დამზადებული პიკაპი ჰყავს, რომელიც 50 ათასი დოლარი ღირს, მაგრამ პიკაპი მაინც პიკაპია. დღემდე ჭამს ბისკვიტებს „შოუნისში“. უყვარს სიმღერები ლალატსა და ბორდელებზე. და კიდევ თოფები უყვარს. მკიდია, იესოს როგორ ხატებას აწვდის ხალხს, არც მაგისი პიკაპი მაინტერესებს, აი თოფები კი... მათი სიყვარული მემკვიდრეობით გადმომცა. გავისვრი და თავს უკეთ ვგრძნობ. ხო მაგარი მემკვიდრეობაა?

არაფერი მითქვამს. წამოვდექი და „კოკა-კოლა“ გავხსენი. ერთი მას გავუწოდე.

– სავანაში, თავის მუდმივ საცხოვრებელ ადგილას, ორმოცდაათამდე თოფი აქვს. ბევრი ძალიან ძვირადღირებულია, ანტიკვარული. ერთი ექვსი თოფიც ამ სახლში აქვს, სეიფში უდევს. ორი თოფი მეც მაქვს, ჩემს სახლში, ჩიკაგოში, მაგრამ დღეს ორი წლის განმავლობაში პირველად გავისროლე. მაიკი თუ მოკვდება... – ქილა ისე მიიღო შუბლზე, თითქოს ტკივილს იამებდა. – როცა მაიკი მოკვდება, პირველ რიგში მათ მოვიცილებ თავიდან. შეიძლება, მაცდუნონ.

– მაიკი არ მოიწონებდა...

– არა, ცხადია, მაგრამ მხოლოდ მაიკის გამო არ ვამბობ. ნეტავ, მამასავით მეც მჯეროდეს, რომ როცა მოვკვდები, საიქიოს კართან გასხივოსნებული მაიკი დამხვდება. მაგრამ ვაი, რომ არ მჯერა. ღმერთის და სამოთხის არსებობის მხოლოდ ოთხი წლით მეტ ხანს მჯეროდა, ვიდრე ფერიისა. მგონია, რომ სიკვდილის მერე მხოლოდ სიბნელეა. აღარც ფიქრი არსებობს, არც მოგონება, არც სიყვარული. მხოლოდ სიბნელე. დავიწყება. ამიტომ მიჭირს მაიკის მდგომარეობასთან შეგუება ასე ძალიან.

– მაიკმა იცის, რომ დავიწყების გარდა სხვა რამეც არსებობს.

– რა იცის? საიდან იცის? რატომ გგონია, რომ იცის?

იმიტომ, რომ ის გოგო იქ იყო. მაიკმა დაინახა. ისიც დაინახა, როგორ წავიდა იგი. მან მაიკს მადლობა გადაუხადა. მე ლენტი დავინახე, მაიკმა კი ის გოგო ნახა.

– მას ჰკითხე და გეტყვის.

ენიმ „კოკა-კოლა“ გვერდზე გადადო და გამომცდელად შემომხედა. ოდნავ იღიმოდა, თითქმის შეუმჩნევლად.

– არა მგონია, მესამედაც გინდოდეს.

ქილა მეც ძირს, საწოლის გვერდით დავდგი.

– კაცმა რომ თქვას...

მკლავები გაშალა.

პირველ ჯერზე შევრცხვი... მეორეჯერ კარგი იყო. მესამე კი, მესამე სრული ნეტარება გამოდგა.

სანამ ენი იცვამდა, მისაღებ ოთახში ვიჯექი. ქვემოთ ჩამოსულს იგივე ჯინსი და სვიტერი ეცვა. ის ცისფერი ლიფი გამახსენდა, მისი სვიტერი რომ მაღაუდა, და ისევ ამიდგა.

– აბა როგორ ვართ? – იკითხა.

– კარგად, მაგრამ უკეთესადაც შეიძლება.

– უკეთესად მეც მინდა, მაგრამ ახლა მეტი არაფერი გამოვა. თუ შენც ისევე მოგწონვარ როგორც მე, მგონი, დამეთანხმები.

– ასეა.

– ძალიან კარგი.

– შენ და მაიკი აქ კიდევ რამდენ ხანს დარჩებით?

– თუ დღეს ქარმა არ წაგვიღო...

– ნუ გეშინია, არ წაგვიღებს.

– კიდევ ერთი კვირა. მაიკს ჩიკაგოში კომპლექსური გამოკვლევები უნდა ჩაუტარონ, 17-ში ვართ დაბარებულები. მინდა, ცოტა ადრე ჩავიდე. – ღრმად ჩაისუნთქა. – მინდა, ბაბუამისს დაველაპარაკო. რალაც პირობები უნდა წავუყენო. არავითარი იესო, ეგ გამორიცხულია.

– წასვლამდე ხომ კიდევ გნახავ?

– კი. – ხელები კისერზე მომხვია და მაკოცა. მერე უკან დაიხია. – მაგრამ არა ისე, როგორც დღეს. ასე რომ გაგრძელდეს, ყველაფერი დაიხლართება. ალბათ, ხვდები, რასაც ვგულისხმობ.

თანხმობის ნიშნად თავი დავუქნიე.

– დევ, ახლა აჯობებს წახვიდე. დიდი მადლობა. შესანიშნავი იყო. საუკეთესო ატრაქციონი ბოლოსთვის მოვიტოვეთ. მართალი იყო.

– ნეტა, მეტის გაკეთება შემეძლოს. შენთვის, მაიკისთვის.

– მეც მინდა, მაგრამ სამყარო ასე არ არის მოწყობილი. ხვალ ვახშმად შემოგვიარე, თუ საშინელი ქარიშხალი არ ამოვარდა. მაიკს შენი ნახვა გაუხარდება.

ძალიან ლამაზი იყო – ჯინსი ეცვა და ფეხშიშველი იდგა. უცებ ძალიან მომინდა, მივსულიყავი, ხელში ამეყვანა და სადმე უპრობლემო მომავლისკენ გამექანებინა.

მაგრამ იქ დავტოვე, სადაც იყო. *სამყარო ასე არ არის მოწყობილი.*

მართალი იყო.

ქალაქიდან ასი იარდის მოშორებით, გზის გადაღმა მაღაზიები იყო ჩამწკრივებული, სავაჭრო ცენტრს ეძახდნენ, მაგრამ ამ სახელისთვის მეტისმეტად პატარა იყო. აქ სასურსათო მაღაზიასაც ნახავდით, სილამაზის სალონსაც, აფთიაქსაც, ბანკის ფილიალსაც და რესტორანსაც. როცა ჰევენს-ბეისკენ ან მისის შოფლოუს პანსიონისკენ მივდიოდით, ამ შენობებს დიდ ყურადღებას არ ვაქცევდით. იმის მტკიცებულებად, რომ მე არ მქონდა ნიჭი, რომელსაც მაიკ როსი და როზი გოლდი ფლობდნენ, ეს ფაქტიც გამოდგება.

ადრე დაწეიო, მითხრა ფრედ დინმა. ასეც მოვიქეცი. ვინეკი და ისე, როგორც მთელი ზაფხულის განმავლობაში, თავქვემ ხელეზამოდებული ტალღების ხმაურს ვუსმენდი. ვინეკი და მისი ხელების შეხება, მკერდის სიმკვრივე და კოცნის გემო მაგონდებოდა. ძირითადად კი, მის თვალებსა და ბალიშზე გაშლილ თმაზე ვფიქრობდი. ისე არ მიყვარდა, როგორც უენდი – ასეთი ძლიერი და სულელური სიყვარული ცხოვრებაში ერთხელ მოდის – მაგრამ მაინც მიყვარდა. მაშინაც მიყვარდა და ახლაც მიყვარს. ძირითადად მისი სიკეთის და მოთმინების უნარის გამო. ალბათ არიან ყმანვილკაცები, რომელთა პირველი სექსუალური თავგადასავალი უფრო საინტერესოდ წარიმართა, მაგრამ ასეთი ტკბილი არ იქნებოდა.

ბოლოს ჩამეძინა.

სადღაც ქვემოთ დარაბა გაბრაზუნდა. გამელვიდა. ტუმბოდან ჯიბის საათი ავიღე და დავხედე – პირველს თხუთმეტი წუთი აკლდა. მივხვდი, რომ იმ რახარუხში აღარ დამეძინებოდა. ავდექი, ჩავიცვი და კარისკენ წავედი, მაგრამ უკან მოვტრიალდი და კარადიდან საწვიმარი გამოვიღე. როცა ქვემოთ ჩავედი, წამით შევყოვნდი. მისაღების გვერდით, საძინებელში ხერხს ამუშავებდნენ – მისის შოფლოუ ხვრინავდა. დარაბების ჯახაჯუხი ძილს ვერ უფრთხობდა.

როგორც აღმოჩნდა, საწვიმარი ჯერ არ მჭირდებოდა, არ წვიმდა. სამაგიეროდ, ძლიერი ქარი ქროდა. უკვე 25 მილის სიჩქარით უბერავდა. ტალღები ღრიალით ენარცხებოდნენ ნაპირს.

ისიც გავიფიქრე, ეგებ მეტეოროლოგები „გილდას“ შეფასებაში შეცდნენ-მეთქი. მერე უცებ სანაპიროსთან მდებარე სახლი და ენი და მაიკი გამახსენდნენ. გული შემეკუმშა.

ღიად დარჩენილი დარაბა ვიპოვე და დავამაგრე. მერე უკან ავბრუნდი, გავიხადე და დავწეე, მაგრამ ველარ დავიძინე. დარაბა აღარ ბრახუნობდა, სამაგიეროდ, ქარი სახურავს ოხვრით ეხეთქებოდა (ყოველ დაბერვაზე თითქოს ჩუმი შეკივლება ისმოდა). ტვინი ჩამერთო და გამალებით ამუშავდა.

ის თეთრი არ არის. – გამახსენდა მაიკის ნათქვამი. ნათქვამი არაფერს მეუბნებოდა, მაგრამ უნდა ეთქვა. ამ დილით პარკში ნანახთან რაღაც კავშირი ჰქონდა.

თავზე ჩრდილი გადგას, ყმანვილო. – მითხრა როზი გოლდმა გაცნობის დღეს. უცებ ძალიან მომინდა გამეგო, რამდენი ხანი იყო, რაც როზი „ჯოილენდში“ მუშაობდა ან სად მუშაობდა „ჯოილენდში“ მოსვლამდე. იყო იგი კარნი კარნთაგანი?

ამ ბავშვებიდან ერთ-ერთს ნიჭი აქვს, მაგრამ რომელს, ვერ ვხედავ.

სამაგიეროდ, მე ვხედავდი. ლინდა გრეი მაიკმა დაინახა. და გაათავისუფლა. კარი აჩვენა. კარი, რომელსაც იგი თავად ამაოდ ეძებდა. აბა, მადლობას სხვა რის გამო გადაუხდიდა?

თვალები დავხუჭე და ტირთან მდგომი, კოსტუმსა და ცილინდრში გამოწყობილი ფრედი დამიდგა თვალწინ. მერე ლეინი წარმოვიდგინე, როგორ გამოიწოდა ის 22 კალიბრიანი, ჯაჭვზე დამაგრებული თოფი.

ენი: *რამდენი გასროლაა?*

ფრედი: *თითო მჭიდში ათი ტყვიაა. რამდენიც გენებოთ, მემ. დღეს თქვენი დღეა.*

უცებ თვალები ამეხილა. ჩემს ტვინს რამდენიმე აზრი ერთდროულად მოაწყდა. წამოვჯექი, ქარის ღრიალს და ტალღე-

ბის ხმაურს ყური მივუგდე. მერე შუქი ავანთე და სანერი მაგი-
დის უჯრიდან ერინის საქალაღდე ამოვიღე. ფოტოები იატაკზე
დავაღაგე, გული გამაღებით მიცემდა. განათება არ ვარგოდა.
ჩავიცვი, სურათები საქალაღდეში შევყარე და ქვემოთ ჩავედი.

მისაღებში, „ერუდიტის“ სათამაშო მაგიდის თავზე, სანათი
ეკიდა. აქ გატარებული მრავალი საღამოს ნყაღობით ვიცო-
დი, რომ განათება კარგი იყო. მისაღებ ოთახსა და ჰოლს, რო-
მელიც მისის შოფლოუს აპარტამენტებში გადიოდა, გასანევი
კარი ჰყოფდა. კარი დავხურე, რათა მისის შოფლოუ შუქს არ
შეენუხებინა. სანათი ავანთე, „ერუდიტის“ დაფა ტელევიზორის
თავზე გადავდე და ფოტოები ამოვაღაგე. იმდენად აღელვე-
ბული ვიყავი, დამჯღარი ვერ ვისვენებდი. მაგიდასთან დავი-
ხარე. სურათებს ხან ერთი თანმიმდევრობით ვანყობდი, ხან
მეორეთი. უკვე მესამედ უნდა გადამენყო, რომ ხელი ჰაერში
გამიშემდა. დავინახე. ის კაცი დავინახე. სასამართლოში მტკი-
ცებულებად არ გამოდგებოდა, მაგრამ ჩემთვის ესეც საკმარისი
იყო. მუხლები მომეკვეთა და დავჯექი.

უცებ ტელეფონმა დარეკა. იმ ქარიან ღამეში მისი ზარის
ხმა კვიღივით გაისმა. ერთი ნახტომით მივვარდი, რათა კიდევ
ერთხელ არ დაენკრიაღა.

– აა... – მეტის თქმა ვეღარ მოვახერხე, გული ისე მიცემ-
და.

– შენ ხარ? – იკითხა ხმამ. სასიამოვნოდ გაკვირვებული
ჩანდა. – მეგონა, შენი ბინის მეპატრონე აიღებდა ყურმილს.
ამბავიც კი შევთხზე საგანგებოდ.

მინდოდა რამე მეთქვა, მაგრამ კრინტი ვერ დავძარი.

– დევინ? – თითქოს მაჯავრებდა. ხალისიანი ხმა ჰქონდა.
– მისმენ?

– მე... ერთი წამით.

ყურმილი მკერდზე მივიდე (საკვირველია, რა სწრაფად მუშაობს ტვინი სტრესულ მდგომარეობაში). უცებ შემეშინდა, ჩემი გულის ბაგაბუგი არ გაიგონოს-მეთქი. მისის შოფლოუს ხმა მესმოდა – გაბმული ხვრინვის ხმა. კიდევ კარგი, მისალების კარი დავხურე და მთლად უკეთესი, რომ მის საძინებელში პარალელური ტელეფონი არ იდგა. ყურმილი ისევ ყურზე მივიდე:

– რა გინდა? რატომ მირეკავ?

– მე მგონი, ხვდები, დევინ... და თუ ვერ ხვდები, ახლა უკვე ყველაფერი ძალიან გვიანია.

– შენც ტელეპათი ხარ? – უადგილო და სულელური კითხვა იყო. ტვინი და პირი სხვადასხვა ტალღაზე მუშაობდა.

– არა, ტელეპათი როზია... ჩვენი „მადამ ფორტუნა“. – თქვა და გულიანად გაიცინა. თითქოს არაფერი ანაღვლებდა, მაგრამ არ მგონია, ეგრე ყოფილიყოს. როცა მშვიდად არიან, მკვლევები შუალამისას არ რეკავენ. განსაკუთრებით მაშინ, თუ ისიც კი არ იციან, ვინ უპასუხებს ტელეფონს. – ვიცოდი, რაც გაინტერესებდა. მანამდეც ვიცოდი, სანამ ის გოგო საქალაქდეს მოგიტანდა. დღეს კი... ლამაზ დედიკოსთან და იმ ხეივან ბავშვთან ერთად... მათ უთხარი რამე, დევინ? ამოცანის ამოხსნაში ისინი ხომ არ დაგეხმარნენ?

– მათ არაფერი იციან.

ქარმა ისევ დაუბერა. ქარის ხმა ხაზის მეორე ბოლოდანაც მესმოდა... თითქოს სადღაც გარეთ იყო და იქიდან რეკავდა.

– ნეტავ, მჯეროდეს შენი.

– შეგიძლია დამიჯერო. – ვთქვი და ფოტოებს დავხედე, სვირინგიან კაცს ხელი ლინდა გრეის ტაკოზე ედო. სვირინგიანი კაცი მას თოფის დამიზნებას ასწავლიდა.

ლენი: *მოდე, ვნახოთ, რას იზამს „ენი ოუკლის“ საუკეთესო ენი.*

სვირინგიანი კაცი კეპსა და შავ სათვალეში. ქერა წვე-
რით. ამ სურათებზე ფრინველის სვირინგი იმიტომ უჩანდა,
რომ „საშინელებათა სახლში“ შესვლამდე ტყავის ხელთათმა-
ნები ჯიბეში ედო. სანამ ლინდას სიბნელეში შეიყვანდა, ისინი
იქ ედო.

– იცი, რა მაინტერესებს, დევინ? დღეს იმ დიდ სახლში
კარგა ხანს დარჩი. იმ ფოტოებზე ელაპარაკებოდი, კუკმა რომ
ჩამოგიტანა თუ ტყნავდი? ეგებ ორივეს აკეთებდი? ისე კარგი
ვინმე კია.

– იმათ არაფერი იციან. – გავუმეორე. ხმადაბლა ვლაპარა-
კობდი და თან დახურულ კარს თვალს არ ვაცილებდი. ყოველ
ნუთს ველოდი, რომ კარი გაიღებოდა და ლამის პერანგში გა-
მონწყობილი, თეთრი კრემით სახეგათხუპნული მისის შოფლოუ
მოჩვენებასავით შემოაბიჯებდა.

– ჯერ არა. უბრალოდ, დროის ამბავია. გაფრენილ სიტ-
ყვას რომ ვერ დააბრუნებ, ეგეც ხომ იცი?

– კი, როგორ არა. – სასწრაფოდ დავეთანხმე. რომ ეთქვა,
ბობი რაიდელი („ჯოილენდის“ ერთ-ერთი მუსიკოსი) პრეზი-
დენტიაო, იმაზეც თავს დავუქნევდი.

– აი, რა უნდა ქნა. სასწრაფოდ „ჯოილენდში“ უნდა მოხვი-
დე. იქ დავილაპარაკოთ, პირისპირ, კაცურად.

– და რატომ? რისთვის უნდა მოვიდე? მითუმეტეს, თუ ის
ხარ, ვინც მე მგონიხარ...

– ხომ იცი, რომ ის ვარ. – ისეთი ხმით მითხრა, აშკარად
მოთმინება დაკარგა. – ისიც ვიცი, პოლიციაში, რომ განაცხა-
დო, გაარკვევენ – „ჯოილენდში“ მუშაობა ლინდა გრეის მკვლე-
ლობიდან ერთი თვის თავზე დავინყე. მერე უელმანის შოუსთა-
ნაც დამაკავშირებენ და ატყდება ერთი ამბავი.

– მაშინ პირდაპირ დავურეკავ, კარგი?

– და შენ იცი, სად ვარ? – ხმაში სიბრაზე შეეპარა. – იცი, სად ვარ ახლა, შე პატარა, არამკითხე ნაბიჭვარო?

– ალბათ „ჯოილენდში“. ადმინისტრაციის შენობაში.

– სავაჭრო ცენტრში ვარ. იქ, სადაც მდიდარი ძუკნები ცხოველების საკვებს ყიდულობენ. შენი ქალისნაირი მდიდარი ძუკნები. – სიცივემ დამიარა. კისრიდან ხერხემალს ჩაჰყვა და კუდუსუნთან გაჩერდა. ხმა ვერ ამოვიღე. – აფთიაქის გვერდზე ფასიანი ავტომატია. ჯიხური არ არის, მაგრამ არა უშავს, ჯერ არ წვიმს. მარტო ქარი ქრის. აი იქ ვარ. აქედან შენი შეყვარებულის სახლს მშვენივრად ვხედავ. სამზარეულოში სინათლე უნთია – ალბათ მთელ ღამეს ანთებულს ტოვებს ხოლმე – სხვაგან ყველგან ბნელა. ახლა ტელეფონს დავკიდებ და ერთ წუთში იქ გავჩნდები.

– სიგნალიზაცია აქვთ. – დარწმუნებული არ ვიყავი, ჰქონდათ თუ არა.

გაიციინა.

– შენ როგორ გგონია, სიგნალიზაცია შემაჩერებს? ეგ მაგის ყელის გამოჭრაში ხელს ვერ შემიშლის. მაგრამ ჯერ ვაყურებიან, როგორ გამოვჭრი ყელს მაგის მახინჯ შვილს.

„მაგრამ ხომ ვერ გააუპატიურებ? – გავიფიქრე. – დრო რომც გქონდეს, მაინც ვერ გააუპატიურებ“. კინალამ ხმამაღლა ვთქვი, თუმცა თავი დროზე შევიკავე. შეშინებული ვიყავი, მაგრამ იმდენს ვაზროვნებდი, რომ არ შემეგულიანებინა.

– დღეს ისე კარგად მოექეცით... – ჩავილაპარაკე. – ყვავილები, პრიზები, ატრაქციონები...

– ჰო, ყველაფერი, რასაც ყურცქვიტებს ვთავაზობთ ხოლმე. ახლა იმ ვაგონზე მითხარი, თავისით რომ ამოძრავდა. რატომ ამოძრავდა? რა მოხდა?

– არ ვიცი.

– მე კი მგონია, რომ იცი. არა უშავს, მაგაზე „ჯოილენდში“ ვილაპარაკოთ. შენს „ფორდს“ კარგად ვიცნობ, ჯონსი. მარცხენა ფარი უციმციმებს. თუ არ გინდა, რომ იმ სახლში წავიდე და ორივეს ყელი გამოვჭრა, ახლავე ჩაჯექი მანქანაში და „ჯოილენდისკენ“ წამოდი.

– მე...

– მოკეტე და მისმინე! სავაჭრო ცენტრს რომ ჩაუვლი დამინახავ, ერთ-ერთ სატვირთოსთან ვიდგები. ტელეფონს რომ დავკიდებ, იმ წამიდან ოთხ წუთში აქ უნდა გაჩნდე. თუ არ მოხვალ, იმ ქალს და ბავშვს მოვკლავ. გაიგე?

– მე...

– გაიგე?

– კი.

– პარკამდე მე გამოგყვები. ჭიშკარზე არ ინერვიულო, უკვე ღიაა.

– ანუ, უნდა ავირჩიო – ან მე მომკლავ ან იმათ, არა?

– მოგკლავ? არა, დევინ, არ მოგკლავ, ეგ ჩემს საქმეს უფრო გაართულებს. აქედან უნდა ავახვიო. არც პირველი იქნება და არც უკანასკნელი. შენთან დალაპარაკება მინდა. მაინტერესებს, ჩემზე როგორ გამოხვედი.

– მაგას ტელეფონზეც გეტყობდი.

გაიცინა.

– მაშინ აღარ გექნება შანსი, დამამარცხო და კიდევ ერთხელ გახდე გმირი ჰოუი. ჯერ ის პატარა გოგო, მერე ედი პარკსი, ახლა ის მაგარი დედიკო და მისი მახინჯი შვილი. რა შთამბეჭდავი კულმინაცია იქნება! ამის ხელიდან გაშვება როგორ შეიძლება! – სიცილი მოსხიპა. – ოთხი წუთი და მორჩა.

– მე...

ყურმილი დაკიდა. ფოტოებს დავაცქერდი. მერე „ერუდიტის“ მაგიდის უჯრა გამოვალე, ბლოკნოტი ამოვიღე და იმ ფანქრის ძებნა დავიწყე, რომლითაც, ტინა ეკერლის მოთხოვნით, ერუდიტის ქულებს ვინერდით ხოლმე. აი რა დავწერე: *მისის შ. თუ თქვენ ამ წერილს კითხულობთ, ე. ი. მე რაღაც მომივიდა. ვიცი, ვინც მოკლა ლინდა გრეი და სხვებიც.*

მკვლელის სახელი დიდი ასოებით დავწერე.

მერე კარისკენ გავიქეცი.

ჩემი „ფორდის“ სტარტერმა გაიტკაცუნა, მაგრამ მანქანა არ დაიქოქა. თითქოს აცემინებსო, ფრუტუნებდა, მაგრამ არ იქოქებოდა. მთელი ზაფხული ვამბობდი ჩემთვის, აკუმულატორი უნდა გამოვუცვალო-მეთქი, მაგრამ სამაგისო ფული არ მრჩებოდა.

გაზიდან ფეხი ავიღე და გავშეშდი. დრო კი არ მიდიოდა, მიფრინავდა. ჩემი გულის ერთი ნაწილი მეუბნებოდა, შებრუნდი და პოლიციაში დარეკეო. ენის ვერ დავურეკავდი, რადგან ნომერი არ მქონდა. მამამისის გამო კი ტელეფონის ნომერი ცნობარში შეტანილი არც იქნებოდა. იცოდა მან ეს? ალბათ, არა. ეს უტიფარი და თავხედი ნაბიჭვარი მინიმუმ სამ-ოთხჯერ უკვე დაჭერილი უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ძაღლის ბედი ჰქონდა.

ენი გაიგონებს, როგორ შეანგრევს კარს და ესვრის.

მაგრამ თოფები ხომ სეიფშია ჩაკეტილი. მან ხომ ასე თქვა. ასეც რომ არ ყოფილიყო და თოფი გვერდითაც რომ ჰქონოდა, სანამ ენი გასროლას მოასწრებდა, ის ნაბიჭვარი ბიჭს სამართებლით ყელს გამოლადრავდა.

გასაღები ერთხელ კიდევ გადავატრიალე. „ფორდი“ დაიქოქა. ეზოდან გავედი და „ჯოილენდისკენ“ ავიღე გეზი. სწრაფად მცურავი ღრუბლების ფონზე „ბორბლის“ წითელი და „სანდერბოლის“ ლურჯი ნეონის ნათურები ციმციმებდა. ქარიან ღამეში ორივე ატრაქციონი განათებული იყო ხოლმე, რათა გემებისთვის მიეცათ სიგნალი და პერიშის აეროპორტში დასაჯდომად გამზადებული თვითმფრინავებისთვის ენიშნებინათ.

სანაპიროზე არავინ იყო. ქარს ყოველ წამობერვაზე ქვიშა მოჰქონდა. ზოგჯერ ისე ძლიერად დაუბერავდა ხოლმე, რომ მანქანა ზანზარებდა. როცა სავაჭრო ცენტრს ჩავუარე, ერთადერთი სულიერი დავინახე. მანქანასთან იდგა. ხელი ასწია და მედიდურად დამიქნია.

ვიქტორიანული სახლის სამზარეულოში სინათლე მართლაც ენთო. უცებ გამახსენდა, როგორ შემოვიდა სამზარეულოში ენი თავისი სვიტერით ხელში. გამახსენდა მისი გარუჯული მუცელი. გინდა, ზევით ავიდეთ?

სარკეში ვხედავდი, როგორ მიახლოვდებოდა მისი მანქანის აბღვრიალებული ფარები. შორი განათების ფარები ჰქონდა ჩართული და სხვას ვერაფერს ვხედავდი. არც მჭირდებოდა. ვიცოდი, რომ ტექნიკური სამსახურის მანქანა იყო და ისიც ვიცოდი, რომ მომატყუა, როცა მითხრა, შენ მოკვლას არ ვაპირებო. ის წერილი კი, რომელიც მისის შოფლოუს დავუტოვე, ხვალ დილითაც იქ იქნებოდა. იმ წერილსაც ნაიკითხავდა და მის სახელსაც. საქმე ის იყო, დაიჯერებდა თუ არა და რამდენ ხანში დაიჯერებდა. ის ხომ ისეთი თავაზიანი იყო, ისე ხალისიანად ლაყბობდა, მომაჯადოებელი ღიმილი ჰქონდა და გვერდზე მოქცეული ქვაბურა ქუდი ეხურა.

ქალებს ლეინ ჰარდი უყვარდათ.

ჭიშკარი მართლაც ღია დამხვდა. შევედი და მანქანის გაჩერება დაკეტილ ტირთან ვცადე. სიგნალი მომცა და ფარები ამინთო: წინ წადი. „ბორბალს“ მივუახლოვდი. ფარები ისევ ამინთო. „ფორდის“ ძრავა გამოვრთე და მივხვდი, რომ შეიძლებოდა, ველარასოდეს დამეყოქა. ამწეს წითელი ნეონის შუქში ტორპედო, სავარძლები და ჩემი კანიც კი სისხლისფერი იყო.

მისი მანქანის ფარები ჩაქრა. გავიგონე, როგორ გაიღო და დაიხურა კარი. მესმოდა, როგორ ეხეთქებოდა ქარი „ბორბლის“ ბიჯგებს – იმ ღამეს ეს ხმა ჰარპიას გააფთრებულ კვილს ჰგავდა.

ლინდა გრეის, დიდი მოუბრის, კლაუდინ შარპისა და დარლინ სტამნაგარის მკვლელი ჩემს მანქანასთან მოვიდა და იარაღის ლულა მინაზე მომიკაკუნა. მეორე ხელით თავისთან მიხმო. კარი გავაღე და გადმოვედი.

– ხომ მითხარი, არ მოგკლავო. – ჩავილაპრაკე. ჩემი ხმა ჩემი ფეხებივით უმწეო იყო.

ლეინმა თავისი მომხიბვლელი ღიმილი შემომამაგება.

– ვნახოთ. გამოჩნდება, რომელი გზით უნდა წავიდეთ.

ქვაბურა მაგრად ჩამოემხო, ქარს რომ არ გაეტაცა. თმა გაშლილი ჰქონდა და ქარის ყოველ წამობერვაზე უფრიალებდა. ქარმა დაუბერა და „ბორბალმა“ საშინლად გაიჭრაჭუნა. ნეონის წითელმა შუქმა სახე გაუნათა.

– ამწის ნუ გეშინია. ბიჯგები რომ არ ჰქონდეს, მაშინ ქარი მოგლეჯდა, მაგრამ ქარი ბიჯგებს ეჯახება და მხოლოდ არხევს. ახლა სხვა რამ გაქვს სანერვიულო. მითხარი, რა მოუვიდა იმ ვაგონს. ეგ მაინტერესებს. როგორ გამოგივიდა? რამე დისტანციური ხელსაწყოთი მართავდი? ეგეთი რამეები მაგრად მაინტერესებს. მომავალი ეგეთი ხელსაწყოებისაა. ყოველ შემთხვევაში, მე ასე მგონია.

– არანაირი ხელსაწყო არ მქონია.

მგონი, ვერ გაიგო რა ვუთხარი.

– და რატომ გააკეთეთ? ჩემი შეშინება გინდოდათ? თუ ეგ გინდოდათ, ტყუილად გაისარჯეთ.

– ეს მან თავად შეძლო. ლინდა გრემი შეძლო. ვერ დაინახე?

ღიმილი სადღაც გაუქრა.

– უკეთესი ვერაფერი მოიფიქრე? რალა დროს ეგაა? ძველი მოჩვენება „საშინელებათა სახლში“.

ესე იგი, არც მას დაუნახავს. მაგრამ, მგონი, იცოდა, რომ იქ რალაც იყო. ზუსტად არ ვიცი, მაგრამ, ალბათ, იცოდა და იმიტომ შემოგვთავაზა, მაილოს მე მოვიყვანო. არ უნდოდა, რომ „საშინელებათა სახლს“ ახლოს გავკარებოდით.

– ნამდვილად იქ იყო, მისი ლენტი ვნახე. გახსოვს, ვაგონში რომ ჩავიხედე? სავარძლის ქვემოთ ეგდო.

ისე უცებ მომვარდა, ხელის აფარებაც ვერ მოვასწარი. ლულა ჩამარტყა და შუბლი გამიხეთქა. ნახეთქიდან სისხლი წამსკდა და თვალეებში ჩამივიდა. ველარაფერს ვხედავდი. წავბორძიკდი და რომ არ წავქცეულიყავი, უკან დავიხიე, პანდუსის მოაჯირს ხელი ჩავჭიდე. სახე საწვიმრის სახელოთი მოვიწმინდე.

– ამ შუალამისას რა ზღაპრებს მიყვები. ვითომ მაშინებ? ეგ ლენტი იმ შენი ჩათლახი მეგობრის მოტანილ სურათზე ნახე. – გაიღიმა. მაგრამ ეს აღარ იყო ლეინის მომხიბვლელი ღიმილი. მარტო კბილები გამოაჩინა. – ლანირაკო, ეგეთები არ გაგივა.

– მაგრამ ის საქალაღდე შენ ხომ არ გინახავს. ფრედმა ნახა. იმან გითხრა? – ჩემს ტვინს კიდევ ჰქონდა ფიქრისა და განსჯის უნარი.

– ჰო, ორშაბათს. მასთან ვისხედით კაბინეტში და ვჭამდით. მაშინ მითხრა. მაგრამ ცოტა სხვანაირად მითხრა. ლადაობდა.

მე კი არ მეღადავებოდა. მე ხომ თავად ვნახე, როგორ გააძრე ედი პარკს ხელთათმანები. მაშინვე მივხვდი, რომ შენს ჭკუაში დეტექტივობანას თამაშობდი... ის საქალაქე კი... ფრედმა მითხრა, ჩანაწერების მთელი დასტა მოუტანაო. მივხვდი, დრო გჭირდებოდა და იმასაც დაადგენდი, რომ უელმანთან ვმუშაობდი.

სამართებელმომარჯვებულს ლეინ ჰარდი წარმოვიდგინე.

– ერინმა არაფერი იცის.

– რა გგონია, იმას გავეკიდები? ცოტა ტვინი გააძრე და ძალა მოიკრიბე. სასეირნოდ მივდივართ! იქ, სადაც არის ჰაერი სულ სხვანაირი.

მინდოდა მეკითხა, ხომ არ გაგიყვდი-მეთქი, მაგრამ სისულელე იქნებოდა და გავჩერდი.

– რა გაცინებს, ჯონსი?

– არაფერი. შენ რა, ამ ამინდში მართლა იქ აპირებ ასვლას? – მაგრამ „ბორბლის“ ძრავა უკვე ჩართული იყო. აქამდე არ შემიმჩნევია. აქამდე მის ხმას ქარის ბლავილი და ტალღების გრგვინვა ახშობდა, ახლა კი ყური მივუგდე და გავიგონე: მონოტონურად რახრახებდა. გეგონებოდათ, კრუტუნებსო. კიდევ ერთ რაღაცას მივხვდი – როცა მე მომკლავდა, ალბათ თვითონაც ტყვიას დაიხლიდა შუბლში. ამას უფრო ადრეც უნდა მივმხვდარიყავი – გიჟებს ამგვარი რამეები ახასიათებთ. უნდა მივმხვდარიყავი, მაგრამ დაზაფრული ვიყავი.

– „ბებერი კაროლინა“ საშიში არ არის. ქარი 60 მილის სიჩქარითაც რომ უბერავდეს, მაინც შეიძლება დაჯდომა.

– როგორ აამუშავებ, თუ ორივე ერთდროულად ჩავსხდებით?

– ჩაჯექი და ნახავ. ან... – იარაღი ასწია. – შემიძლია აქაც გაგათავო.

კანდუსზე ავედი, კაბინის კარი გავაღე და შესვლა დავაპირე.

– არა, არა. შენ კიდესთან დაჯდები. იქიდან უკეთესი ხე-
დია.

ლეინი პირველი შევიდა კაბინაში. ლულა ჩემკენ ჰქონდა მოშვერილი. სისხლი კვლავაც ღვარად მდიოდა, მაგრამ სან-ვიმრიდან ხელის ამოღებას ვერ ვბედავდი. ვხედავდი, როგორ გადათეთრებოდა თითები, რომლითაც იარაღი ეჭირა. კაბინის სიღრმეში შევიდა და დაჯდა.

– შემოდი.

სხვა რა გზა მქონდა?

– კარი დახურე. კარი იმიტომ აქვს, რომ დახურო.

დავხურე. ცალ ხელში იარაღი ეჭირა, მეორეში კი რალაც ხელსაწყო. მოკლე და მსხვილი ანტენა ჰქონდა.

– ხომ გითხარი, ხელსაწყოები და მონყობილობები მიყვარს-მეთქი. ეს ჩვენი გარაჟისაა, ცოტათი გადავაკეთე. რადიოსიგნალებს გზავნის. მისტერ ისტერბრუკსაც ვაჩვენე და ვუთხარი, დისტანციურად მართვისთვის ჩინებული რამ არის-მეთქი. გამოგვადგება, როცა პულტთან შემცვლელი ახალბედა ან მეგაზონე არ გვეყოლება-მეთქი. მითხრა, მაგის გამოყენება შტატის მარეგულირებელი კომისიის ნებართვის გარეშე არ შეიძლებაო. ეგ ბებერი ნაბიჭვარი ძალიან ფრთხილია. დაპატენტებას ვაპირებდი, მაგრამ დამაგვიანდა. გამომართვი.

გარაჟის კარის გამღები პულტი იყო. მამაჩემსაც ასეთი ჰქონდა.

– ხედავ ამ ღილაკს, ზემოთ მიმართული ისარი რომ ახატია?

– კი.

– დაანეჭი.

ლილაკს ცერი დავადე, მაგრამ არ დავანექი. ქვემოთაც ძლიერი ქარი უბერავდა და ზემოთ რალა იქნებოდა? მივფრინავთ. – დაიყვირა წინა დღეს მაიკმა.

– ჯონსი, ან დააჭირე, ან მუხლს გაგიხვრიტავ!

ლილაკს თითი დავაჭირე. დავიძარით.

– ახლა მოისროლე!

– რაა?

– გადააგდე! სამამდე ვითვლი. ერთი... ორი...

პულტი მოვისროლე. ბორბალი სულ უფრო ზევით მიიწეოდა. მარჯვნივ ჩანდა, როგორ ენარცხებოდა აქაფებული ტალღები ნაპირს. მარცხნივ კი ხმელეთი იყო – ბნელი და მდუმარე. სანაპიროზე მანქანის ერთი ფარიც კი არ ანათებდა. ქარი ბდღვინავდა. სისხლით განეპილი თმა შუბლიდან უკან მეყრებოდა. კაბინა ღრჭიალებდა. ლეინი ჯერ წინ გადაქანდა, მერე უკან, კაბინა მეტად აქანავდა... მაგრამ ჩემკენ მომართული იარაღი არც შერხეულა. ლულაზე ნეონის წითელი შუქები ლიც-ლიცებდნენ.

ლეინმა დაიყვირა:

– დღეს „კაროლინა“ პენსიონერების ატრაქციონს აღარ ჰგავს, არა, ჯონსი?

ცხადია, აღარ ჰგავდა. იმ ღამით დინჯი და დარბაისელი „კაროლინა“ შემადრწუნებელ რამედ იქცა. როცა უმაღლეს ნერტილს მივალნიეთ, ქარმა ბორბალი ისე მძლავრად შეაჯანჯლარა, რომ გავიგონე, როგორ მიენარცხა ჩვენი კაბინა ბორბლის დამჭერ ფოლადის ღეროს. ლეინს ქარმა ქვაბურა მოაძრო და სიბნელეში შთანთქა.

– შენი..! არა უშავს, სხვას ვიშოვი.

ლეინ, აქედან როგორ ჩავალთ? ტუჩები კითხვის დასასმელად მოვამზადე, მაგრამ ვერ გავბედე. შემეშინდა, რომ მეტ-

ყოფდა, არასდროს ჩავალთო. თუ ქარი ბორბალს ღერძიდან არ მოგლეჯდა ან თუ ელექტროენერგია არ გაითიშებოდა, ჩვენ ამ ბორბალთან ერთად მანამ ვიბრუნებდით, სანამ დილით პარკში მოსულ ფრედს ორი გაყინული გვამი არ დახვდებოდა. ორი გვამი „ჯოილენდის“ ამწეზე. ამის გაფიქრებაზე ისეთი მოძრაობა გავაკეთე, ლეინი ფიქრს მიმიხვდა. გაელიმა.

– რა გინდა? იარაღს გინდა სტაცო ხელი? თვალებში გეტყობა.

ახლა ქვემოთ ვეშვებოდით, კაბინა კვლავ ირყეოდა, მაგრამ ისე ძლიერად აღარ.

– რამდენი მოკალი, ლეინ?

– შენი საქმე არ არის! იარაღი მე მაქვს, ესე იგი, კითხვებსაც მე ვსვამ. რამდენი ხანია რაც იცი? კარგა ხანია, არა? ყოველ შემთხვევაში, მას მერე, რაც იმ ძუკნამ ფოტოები დაგათვალაიერებინა. უბრალოდ, არ აჩქარდი, ჯერ იმ ხეიბარი ბავშვის მოყვანა გინდოდა, არა? შეცდი, ჯონსი. მოტყუედი.

– მხოლოდ ამ ღამით მივხვდი.

– ტყუილს მოკლე ფეხები აქვს, ჯონსი.

პანდუსს ჩავუარეთ და ისევ ზევით წავედით. გავიფიქრე: „ალბათ, მაშინ მესვრის, როცა ჩვენი კაბინა უმაღლეს წერტილს მიაღწევს. მერე ან თვითონ დაიხლის ტყვიას, ან მე გადმომავდებს. მერე კი, როცა კაბინა პანდუსს გაუსწორდება, გადმოხტება. ეგებ გაუმართლოს და არც ფეხი მოიტეხოს, არც კისერი“. რატომღაც მეგონა, რომ ჯერ მე მომკლავდა, მერე თავს მოიკლავდა, მაგრამ მანამდე არა, სანამ ცნობის-მოყვარეობას ბოლომდე არ დაიკმაყოფილებდა.

– თუ გინდა, შტერი დამიძახე, მაგრამ მატყუარას ნუ მეძახი. იმ ფოტოებს დაუსრულებლად ვუყურებდი, რალაც

მეცნობოდა, მაგრამ ზუსტად ვერ ვხვდებოდი რა. ბოლოსდა მივხვდი, რომ ქუდში იყო საქმე. იმ ფოტოებზე ბეისბოლის კეპი გახურავს და არა ქვაბურა. მაგრამ ერთ ფოტოზე კეპი ერთ გვერდზე გაქვს მოქცეული, მეორეში კი – მეორეზე. მერე სხვა სურათებსაც დავაკვირდი, უკანა ფონზე რომ ჩანხართ. იქაც იგივე დავინახე. განუწყვეტლივ ვაკვირდებოდი, ხან რომელს და ხან რომელს. ეგ ჩვევა გაქვს, ქუდს მუდმივად ატრიალებ, მაგრამ ალბათ თავადაც ვერ ამჩნევ, ამას რომ აკეთებ.

– სულ ეგ არის? ანუ გვერდზე მოქცეული ქუდი?

– არა.

ახლა უკვე მეორედ ვუახლოვდებოდი ბორბლის უმაღლეს ნერტილს. განვიმდა. „სახიდან სისხლს მაინც ჩამომბანს“. – გავიფიქრე. როცა ლეინს შევხედე, მივხვდი, რომ ნვიმა მხოლოდ მე არ მბანდა სისხლს.

– ერთხელ პარკში უქუდოდ გნახე და მივხვდი, რომ თმაში პირველი ჭალარა გაგრეოდა. – ვყვიროდი, ლამის ვღრიალებდი, რომ ქარის გუგუნსა და ნვიმის ჩხრიალში მისთვის ხმა მიმენვდინა. – გუშინ დავინახე, კისერი როგორ მოიწმინდე, მეგონა, ჭუჭყს იწმენდდი. როცა ქუდის საიდუმლო ამოვიცანი, მერე ფრინველის ყალბ სვირინგზეც დავფიქრდი. ერინმა შეამჩნია, რომ ოფლმა სვირინგი გაგიდლაბნა. ეტყობა, პოლიციას გამორჩა. – ბორბალი კვლავ მინას უახლოვდებოდა. მეორე წრეც მთავრდებოდა. „ჯოილენდ ავენიუზე“ რალაც დიდი – ალბათ მოგლეჯილი ბრეზენტის საფარი – მოფრინავდა. – ჭუჭყს კი არ იშორებდი, ჩამოსულ საღებავს იწმენდდი. საღებავიც ისევე ჩამოგდიოდა, როგორც სვირინგი. ახლაც ჩამოგდის. კისერზე გაქვს გადლაბნილი. მაშინ შენი ჭალარა კი არ შემინიშნავს, ეტყობა, შენი ქერა თმის ღერები დავინახე.

კისერი მოიწმინდა და ხელისგულზე შავ ლაქას დახედა. იმ მომენტში კინალამ ვეცი, მაგრამ უცებ იარაღი აღმართა. პირდაპირ შავ ლულაში ჩავიხედე. პატარა იყო, მაგრამ შემზარავი.

– ქერა ვიყავი. მაგრამ ახლა, რაც თმას შავად ვიღებავ, თითქმის სულ გავჭალარავდი. ძალიან დაძაბული ცხოვრება მაქვს გამოვლილი, ჯონსი. – სევდიანად გაიღიმა, თითქოს ისეთი რამ მითხრა, რასაც მხოლოდ ჩვენ ორნი მივხვდებოდით.

ისევ ზევით მივიწვევდი. უცებ, სულ რაღაც ერთი წამით, გავიფიქრე, რომ ის რაღაც „ჯოილენდ ავენიუზე“ რომ შევნიშნე და მოფარფატე ბრეზენტად მივიჩნიე, შეიძლებოდა, მანქანა ყოფილიყო. სისულელე იყო, მაგრამ იმედი გამიჩნდა. წვიმა სახეში გვასხამდა. ქარი სანვიმარს მაძრობდა. ლეინს თმა დაგლეჯილ დროშასავით უფრიალებდა. იმედი მქონდა, რომ კიდევ ერთი ბრუნის განმავლობაში სასხლეტს არ გამოკრავდა. ეგებ ორი ბრუნიც გამექაჩა? გამორიცხული არ იყო, მაგრამ ნაკლებ სავარაუდო კი ჩანდა.

– როდესაც ლინდა გრეის მკვლელად წარმოგიდგინე, ლეინ – დამიჯერე, ამ აზრამდე მისვლა ადვილი არ იყო – მერე უფრო მეტი დავინახე ვიდრე სათვალე, ქუდი და წვერია. შენ დაგინახე. შენ აქ არ მუშაობდი...

– მაშინ ფლორენსში ვმუშაობდი, საწყობში. არიფების სამუშაო იყო, მეზიზღებოდა. – თქვა და ცხვირი შეჭმუხნა.

– ფლორენსში მუშაობდი, ლინდა გრეისაც იქ შეხვდი, მაგრამ ჩრდილოეთ კაროლინაში მდებარე „ჯოილენდზეც“ ბევრი რამ იცოდი, არა? არ ვიცი, ხარ თუ არა კარნი კარნთაგანი, მაგრამ შოუები ნამდვილად გიტაცებს. როცა ლინდას გასეირნება შესთავაზე, უარი არ უთქვამს.

– მისი შეყვარებული ვიყავი, ოღონდ ვმაღავდით. ვუთხარი, ეს ამბავი არავინ უნდა გაიგოს, რადგან შენზე ბევრად უფროსი ვარ-მეთქი. – გაელიმა. – დაიჯერა. წარმოდგენა არ გაქვს, რა ადვილად იჯერებენ ახალგაზრდა გოგოები.

– ჰევენს-ბეიში ჩამოიყვანე. ერთი ღამე მოტელში გაატარეთ. მერე „ჯოილენდში“ მოიყვანე და აქ მოკალი, თუმცა, იცოდი, რომ აქ „სპიდ-გრაფიკებით“ შეიარაღებული ჰოლივუდელი გოგოები დარბიან. ასეთი მკვლელობა უფრო საინტერესო ჩანდა. მეტი აღრენალინი იყო, როცა ყურცქვიტებით სავსე პავილიონში მოკალი...

ქარმა დაიზმუვლა. ბორბალი უფრო მძლავრად შეჯანჯლარდა, მაგრამ ლეინმა ვერ იგრძნო. კაბინის სიღრმეში იჯდა.

– არიფები ვერაფერს ხედავენ. გეგონება, თვალები ტრაკზე აქვთ მიერთებული და არა ტვინზე. ყველაფერი მხედველობის მიღმა რჩებათ.

– შენ კი რისკი გიყვარს, არა? ამიტომაც დაბრუნდი და „ჯოილენდში“ დაიწყე მუშაობა.

– ჰო. თან ამ ამბიდან ერთი თვეც არ იყო გასული. სულ მათ ცხვირწინ ვტრიალებდი. – ფართოდ გაილიმა. – და კიდევ იცი, რა? კარგად გავხდი. ყველაფერმა გამიარა. კარგი გავხდი. სხვა ცხოვრება დავიწყე. აქ ყოფნა მომწონს. ეს ხელსაწყოც გამოვიგონე და მის დაპატენტებასაც ვაპირებდი.

– მე მგონი, ადრე თუ გვიან, მაინც იმავეს გააკეთებდი. – ისევ უმაღლეს წერტილზე მოვექეცით. ქარი და წვიმა დაუნდობლად გვიტევდა. ვცახცახებდი. სულმთლად გალუმპული ვიყავი. ლეინს თმის საღებავისგან ლოყები გაუშავდა. თითქოს ვიღაცას შავი კლანჭები ჩამოესვა.

– არა. განვიკურნე, მაგრამ შენ ბოლო უნდა მოგილო, ჯონსი. იმიტომ, რომ ცხვირი იქ ჩაყავი, სადაც არ უნდა ჩაგეყო. ძალიან ცუდია. მართლა მაგრად მომწონდი. მართლა.

მივხვდი, რომ სიმართლეს ამბობდა, ამიტომ ის, რაც ხდებოდა, კიდევ უფრო საშინლად მომეჩვენა.

ისევ ქვემოთ ჩავდიოდით. ქარი ღრიალებდა. ყველაფერი წვიმას გაეჟღინთა. ფარებანთებული მანქანაც არსად ჩანდა. ჩემმა ტვინმა მოფრიალე ბრეზენტი მანქანად აღიქვა, იმიტომ, რომ სურდა მართლა მანქანა ყოფილიყო. მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩემს დასახმარებლად არავინ მოიჩქაროდა. საკუთარი თავისთვის თავად უნდა მეშველა. ამას კი მხოლოდ მისი გაბრაზებით შევძლებდი.

– რისკი მოგწონს და არა სექსი და გაუპატიურება, არა? ასე რომ არ იყოს, იმ გოგოებს სადმე განმარტოებულ ადგილას წაიყვანდი. მე მგონი, გეშინია კიდევ იმის, რაც ფეხებს შუა აქვთ. რომ მოკლავ, მერე რას აკეთებ ხოლმე? წევხარ და ანძრევ? თან გიხარია, რომ მაგარი ხარ და უმწეო გოგო მოკალი?

– მოკეტე.

– გოგოებს აბამ, მაგრამ ვერაფერს უშვები. – ქარმა დაიკვილა, კაბინა შეზანზარდა. არ ვიცი, რამდენად გავაბრაზელეინი, თავად კი ორივეს მაგივრად გავბრაზდი. – ასეთი რამ გაგხადა? როცა იფსამდი, დედა ჭუჭუზე სარეცხის სარჭს ხომ არ გიკეთებდა? იქნებ, ბიძია სტენი გიდებდა პირში? ან...

– მოკეტე! – დაიყვირა და წამოდგა, ცალი ხელით რიკულებს ებლაუჭებოდა, მეორეთი კი იარაღს მიმიზნებდა. სახე ელვის შუქმა გაუნათა – თვალები გადმოცვენაზე ჰქონდა, თმა გადაგლესილი. – გააჩერე ეგ შენი...

დევინ, დანიხარი!

არც დავფიქრებულვარ. უბრალოდ ბრძანებას დავემორჩილე. ღამის სიბნელეში გასროლის მჭახე ხმა გაისმა. ჩვენმა კაბინამ ჩასასხდომ მოედანს ჩაუარა და უცებ ენი როსი დავინახე.

პანდუსზე იდგა და ხელში თოფი ეჭირა. თმა უფრიალებდა. უკან მისი მანქანა იდგა.

ისევ ზემოთ წავედით. ლეინს შევხედე. თავის სკამზე უძრავად იჯდა, პირი დაელო, ლოყებზე შავი საღებავი ჩამოსდიოდა. თვალები ატრიალებული ჰქონდა. ტყვიას ცხვირი წაეგლიჯა – მხოლოდ შავი ღრმულის გარშემო დარჩენილი წითელი ნაფლეთი მოუჩანდა. ხელიდან იარაღი გამოვტაცე და გვერდზე მოვისროლე. რას ვგრძნობდი? არაფერს. უბრალოდ, გავიფიქრე, რომ იმ ღამეს აღარ მოვკვდებოდი.

ლეინმა ამოიგმინა და თავი მკერდზე ჩამოუვარდა. ისე იჯდა, გეგონებოდათ, რაღაც არჩევანი აქვს გასაკეთებელი და იმაზე ფიქრობსო. როცა კაბინამ უმაღლეს წერტილს მიაღწია, კვლავ გაიელვა. ჩემი თანამგზავრი მოციალე ლურჯმა ცეცხლმა გაანათა. ქარმა დაუბერა, ბორბალმა კი თითქოს ამოიგმინა, თითქოს რაღაცაზე უარს ამბობდა. ისევ ქვემოთ ვეშვებოდით.

ქვემოდან ხმა მომესმა, რომელსაც ქარი ახშობდა:

– დევინ, როგორ გავაჩერო?

ჯერ ვიფიქრე, ვეტყვი, პულტი მოძებნე-მეთქი, მაგრამ მერე მივხვდი, რომ იმ ქარში ნახევარი საათი მაინც უნდა მეყვირა, რამე რომ გამეგონებინა. რომც ეპოვნა ან დაზიანებული იქნებოდა ან სადმე გუბეში ეგდებოდა. ბორბლის გასაჩერებლად უკეთესი გზაც არსებობდა.

– ძრავასთან მიდი, ენი! წითელი ღილაკი მოძებნე! წითელი ღილაკი, ენი! საავარიო ღილაკია!

ჩემმა კაბინამ გვერდით ჩაუარა. იგივე ჯინსი და სვიტერი ეცვა, მაგრამ ახლა გალუმპული იყო და ყველაფერი ზედ მიჰკვროდა. არც ქურთუკი ეცვა, არც ქუდი ეხურა. ნაჩქარევად გამოქცეულიყო. ვიცოდი, ვინც გამოგზავნა. ყველაფერი რა მარტივად იქნებოდა, მაიკს ლეინისთვის თავიდანვე რომ მიექცია

ყურადღება. არც როზის მიუქცევია მისთვის ყურადღება, მიუხედავად იმისა, რომ მრავალი წლის განმავლობაში იცნობდა. როგორც მოგვიანებით გავიგე, მაიკს ლეინზე საერთოდ არ უეჭვია.

ისევ ზემოთ მივიწვედი. ჩემს გვერდით ლეინი იჯდა. თმიდან ჩამოსული შავი წყალი კალთაში ეღვრებოდა.

– დაიცადე, სანამ ქვემოთ არ ჩამოვალ!

– რა?

მეტი არაფრის თქმა არ მიცდია. ქარის ღმუილში მაინც ვერაფერს გავაგებინებდი. იმის იმედი მქონდა, რომ წითელ ლილაკს ხელს მაშინ არ დააჭერდა, როცა უმაღლეს ნერტილზე ვიქნებოდი. ქარიშხალი გაძლიერდა. ელვას ჭეჭა-ქუხილიც მოჰყვა. თითქოს გრუხუნმა გამოაფხიზლაო, ლეინმა თავი ასწია და შემომხედა. შეეცადა, შემოეხედა. ეს საზარელი სანახაობა დღემდე თავს არ მანებებს, ყველაზე უცნაურ დროს მახსენდება ხოლმე, მაგალითად, როცა ფასიან გზატკეცილზე გავდივარ, როცა დილაობით CNN-ის წამყვანებთან ერთად, რომლებიც ძირითადად საშინელ ამბებს ყვებიან, ყავას ვსვამ, როცა ღამის სამ საათზე მოსაფსმელად ვდგები...

პირი დააღო. სისხლმა გადმოხეთქა. რალაც მწერის მსგავსი ხმა აღმოხდა, თითქოს ჭრიჭინობელასი. მერე სხეული დაეკრუნჩხა. ფეხები კაბინის მეტალის იატაკზე დააბრახუნა.

„მოკვდი. გეხვენები, ახლა მაინც მოკვდი“. – გავიფიქრე.

ჩვენი კაბინა ისევ ძირს დაეშვა. სწორედ ამ დროს „სანდერბოლს“ მეხი დაეცა. დავინახე, როგორ განათდა ირგვლივ ყველაფერი. „შეიძლებოდა, მე დამცემოდა“ – გავიფიქრე. ჩვენს კაბინას ქარი ახალი ძალით დაეძგერა. ასეთი ძალით აქამდე არ დასტაკებია. ურდულს ხელები მაგრად ჩავჭიდე და სიცოცხლეს ჩავებლაუჭე. ლეინი უზარმაზარი თოჯინასავით დაენარცხა ძირს.

ენის ჩავხედე. გაფითრებული სახით მალლა იყურებოდა. უკვე პულტთან იდგა. ჯერ-ჯერობით ყველაფერი კარგად მიდიოდა. ხელები პირთან მივიტანე და რაც ძალა და ღონე მქონდა დავიყვირე:

- ნითელი ღილაკი!
- გასაგებია!
- სანამ არ დაგიძახებ, ხელი არ ახლო!

მინა ნელ-ნელა მიახლოვდებოდა. ხელები ურდულს ჩავჭიდე. როცა საკონტროლო პულტთან ანგარდაცვლილი (იმედი მქონდა, უკვე გარდაცვლილი იყო) ლეინ ჰარდი იდგა, კაბინები ძალიან ნაზად, ზედმეტი ნჯღრევის გარეშე ჩერდებოდა ხოლმე. არ ვიცოდი, საავარიო გაჩერება როგორი იქნებოდა.

- ენი, მიდი!

კიდევ კარგი, ხელი მაგრად მეჭირა. ჩემი კაბინა ჩასაჯდომი მოედნიდან ათი ფუტის მოშორებით, მიწიდან კი ხუთი ფუტის სიმაღლეზე გაჩერდა. კაბინა გვერდზე გადაიხარა. ლეინი წინ გადავარდა და თავით ურდულს შეასკდა. არც დავფიქრებულვარ, ისე დავითრიე პერანგის საკინძით და უკან დავქაჩე. მისი ცალი ხელი კალთაში ჩამივარდა, სასწრაფოდ მოვიცილე. საოცარი ზიზღი ვიგრძენი.

ურდული არ იღებოდა. დავწეე და მის ქვეშ გავხობდი.

– ფრთხილად, დევ! ენი კაბინის გვერდით იდგა და ხელები ისე ეჭირა, გეგონებოდათ, რომ გადავვარდნილიყავი, დამიჭერდა. თოფი, რომლითაც ლეინ ჰარდი სიცოცხლეს გამოასალმა, ძრავასთან მიეყუდებინა.

– უკან დაიხიე! – დავუყვირე და ცალი ფეხი კაბინიდან გადავყავი. ისევ გაიელვა. ქარმა დაიღმუვლა, ბორბალმაც დაიკვნესა. ბიჯგს ჩავეჭიდე. სველ ლითონზე ჩავსრიალდი და მუხლებზე დავეცი.

– ხომ კარგად ხარ?

– კი.

კარგად არ ვიყავი. ჩემ გარშემო ყველაფერი ბზრიალებდა. ცოტაც და გონებას დავკარგავდი. თავი ჩავლუნე, მუხლებზე ხელები წავივლე და ღრმად სუნთქვა დავიწყე. მალე გონება მოვიკრიბე. გავსწორდი. ვიცოდი, რომ სწრაფი მოძრაობები არ უნდა გამეკეთებინა.

იმ თავსხმაში რამის გარჩევა შეუძლებელი იყო, მაგრამ დარწმუნებული ვიყავი, რომ ენი ტიროდა.

– სხვა გზა არ მქონდა. მოგკლავდა, არა? გთხოვ, დევ, მითხარი, რომ მოკვლას გიპირებდა. მაიკმა მითხრა, რომ გიპირებდა...

– ასეა, მაგაზე ნუ დარდობ! მოკვლას მიპირებდა და არც პირველი ვიქნებოდი. ჩემამდე ოთხი გოგო ჰყავდა მოკლული. – გამახსენდა, ერინი ამბობდა, რომ მხოლოდ ეს ოთხი ვიცოდით, მაგრამ დანარჩენების შესახებ არაფერი იყო ცნობილი. – შეიძლება, უფრო მეტიც. სავარაუდოდ, მეტი. პოლიცია უნდა გამოვიძახოთ. ტელეფონი...

ენი მკლავში მწვდა.

– არა. პოლიცია არ უნდა გამოვიძახოთ. ყოველ შემთხვევაში, ჯერ არა.

– ენი...

სახე ახლოს მომიტანა. თითქოს უნდოდა ეკოცნა, მაგრამ კოცნაზე ნამდვილად არ ფიქრობდა.

– პოლიციას რა ვუთხრათ? მე აქ რას ვაკეთებდი? იმას ხომ არ ვეტყვი, ჩემს შვილს შუალამისას მოჩვენება გამოეცხადა და უთხრა, რომ თუ სასწრაფოდ აქ არ მოვიდოდი, შენ „ბორბალზე“ სიკვდილი გელოდა? მაიკის სახელი არ უნდა ვახსენოთ. მაიკი ამ საქმეში არ უნდა გავრიოთ. თუ გაბედავ და

მეტყვი, რომ ზედმეტად მზრუნველი დედა ვარ, მაშინ საკუთარი ხელით მოგკლავ.

– არა. მაგას არ გეტყვი.

– აბა, რა ვთქვათ, აქ როგორ გავჩნდი?

თავიდან ვერაფერი მოვიფიქრე. ნუ დაგავიწყდებათ, რომ თავადაც გვარიანად შეშინებული ვიყავი. თუმცა, სიტყვა „შეშინებული“ იმას ვერ გადმოსცემს, რაც მაშინ მჭირდა. ხელი ჩავჭიდე, მანქანასთან მივიყვანე და საჭესთან დავსვი. მერე მანქანას შემოვუარე და გვერდით სავარძელზე დავჯექი. სანამ დავჯდებოდი უკვე ვიცოდი, რა უნდა მექნა. მარტივი აზრი იყო, მაგრამ გაჭრიდა. კარი დავკეტე და წინა ჯიბიდან საფულე ამოვიღე. როცა გავხსენი, კინალამ ძირს დამივარდა. შეშლილივით ვკანკალებდი. საფულეში ბევრი ქალაღი იყო, მაგრამ კალამი არ მქონდა.

– ენი, მითხარი, რომ კალამი ან ფანქარი გაქვს.

– შეიძლება მქონდეს. პოლიცია უნდა გამოიძახო, დევ. სასწრაფოდ მაიკთან უნდა დავბრუნდე. დანაშაულის ადგილიდან მიმალვისთვის ან რამე მაგდაგვარისთვის... ან მკვლელობისთვის რომ დამიჭირონ...

– არავინ დაგაპატიმრებს, ენი. შენ ხომ სიკვდილს გადამარჩინე. – თან ვლაპარაკობდი და თან მანქანის სათავსოში ვიქექებოდი. ქვითრების მთელი დასტა იდო, M&M's-ის შეკვრა და იელოვას მონმეების ფლაერი, რომელშიც მეკითხებოდნენ, ვიცოდი, თუ არა, სად მოვხვდებოდი გარდაცვალების შემდეგ, მაგრამ კალამს ან ფანქარს ვერ მივაგენი.

– მოცდა არ შეიძლება... ასეთ სიტუაციაში... – სიტყვებს ნაწყვეტ-ნაწყვეტ ისროდა, რადგან კბილს კბილზე აცემინებდა. – უბრალოდ უნდა დაუმიზნო... და გამოკრა... არც უნდა დაფიქრდე... ტყვიას თვალებს შორის უნდა გაევილო, მაგრამ...

ქარი... ალბათ, ქარის გამო... – ხელი ისე მაგრად ჩამავლო, მხარი მეტკინა. თვალები გაუდიდდა. – რა, შენც მოგარტყი, დევ? შუბლზე ჭრილობა გაქვს და პერანგზე სისხლი!

– ჩემთვის არ მოგირტყამს! იმან ჩამარტყა. ენი, კალამი ვერ ვნახე...

მაგრამ არა. სათავსოს სიღრმეში ვიპოვე. ვერ დავიჩემებ, მხოლოდ იმ კალამმა გადაარჩინა ენი და მაიკი სერიოზულ პრობლემებს-მეთქი, მაგრამ დაუსრულებელი დაკითხვებისგან კი ნამდვილად იხსნა. პოლიცია ენის არ მოასვენებდა, იმ ქარიან და წვიმიან ღამეს პარკში რამ მოგიყვანათო.

კალამი და ჩემი სავიზიტო ბარათი გავუწოდე. ცოტა ხნის წინ ჩემს მანქანაში ვიჯექი და საკუთარ თავს იმის გამო ვუწყებოდი, ახალი აკუმულატორის ყიდვას თავი რომ ვერაფრით მოვაბი. ამ გულმავიწყობის გამო შეიძლებოდა, ენი და მაიკი დამეღუპა. ვიფიქრე, შინ შევბრუნდები და ენის დავურეკავ-მეთქი, მაგრამ გამახსენდა, რომ მისი ტელეფონის ნომერი არ მქონდა. ენის მივუბრუნდი:

– ნომერი დამიწერე, ნომრის ქვეშ კი მიაწერე: დამირეკე, თუ გეგმები შეიცვალა.

სანამ ენი წერდა, მისი მანქანა დავქოქე და გამათბობელს ბოლომდე ავუწიე. ბარათი დამიბრუნა. საფულეში ჩავტენე, საფულე უკანა ჯიბეში ჩავიდე და კალამიც თავის ადგილას შევაგდე. მერე მკლავებში მოვიმწყვდიე და ცივ ლოყაზე ვაკოცე. ისევ კანკალებდა, მაგრამ ცოტა დამშვიდდა.

– სიკვდილს გადამარჩინე. ახლა იმაზე უნდა ვიზრუნოთ, რომ შენ და მაიკს ამის გამო უსიამოვნება არ შეგხვდეთ. ყურადღებით მისმინე...

ექვსი დღის შემდეგ ჰევენს-ბეიში კვლავ შემოდგომის თბილი ამინდები დადგა. შუადღით როსების ხის დაფებით მოპირკეთებული ბილიკის ბოლოში ლანჩის ჭამაც შეიძლებოდა, მაგრამ იქ ვერ გამოვჩნდებოდით, ჟურნალისტები იყვნენ ჩასაფრებული. იმ ტერიტორიის დაკავება უპრობლემოდ შეეძლოთ, რადგან, მწვანე ვიქტორიანული სახლისგან განსხვავებით, პლასტიკური კერძო საკუთრება არ იყო. ის ამბავი, თუ როგორ დააწვინა ერთი გასროლით ენიმ ლეინ ჰარდი (რომელსაც იმ დროს უკვე „მკვლელ კარნიდ“ მოიხსენიებდნენ), მთელ ქვეყანას მოედო.

გაზეთმა „უილმინგტონმა“ სტატია დაბეჭდა სათაურით: „ბადი როსის ქალიშვილმა „მკვლელი კარნი“ სიცოცხლეს გამოასალმა“. „ნიუ-იორკ-პოსტმა“ უფრო ლაკონური სათაურის სტატია გამოაქვეყნა: „ბმირი დედა!“ და თან ენის ახალგაზრდობის ფოტოები დაურთო. იმ დროს ყველაზე პოპულარულმა ტაბლოიდმა „ინსაიდ-ვიუმ“ ამ ამბავს სპეციალური ნომერი მიუძღვნა. ენის ძველი ფოტოც გამოჩნრიკეს. ფოტოზე ენი ჩვიდმეტი წლის იყო. ეს ფოტო ჩემპიონატის შემდეგ გადაეღო. მოტკეცილი ჯინსი, სპორტული მაისური და კოვბოის ჩექმები ეცვა, ცალ მხარზე გადაჭრილი, ანტიკვარული თოფი ეკიდა, ხელში კი ცისფერი ლენტი ეჭირა. ამ ფოტოს გასწვრივ მეორე ფოტოც იყო, პოლიციის მიერ გადაღებული. სურათიდან ოცდაერთი წლის ლეინ ჰარდი შემოგვცქეროდა. მისი ნამდვილი სახელი და გვარი ლეონარდ ჰოპგუდი ყოფილა. მაშინ სან-დიეგოში, საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილას ულირსი საქციელის ჩადენის გამო დაუკავებიათ. ეს ორი ფოტო საოცარ კონტრასტს ქმნიდა. სათაური კი ასეთი იყო: „ლამაზმანი და ურჩხული“.

რადგან ამ ამბავში მცირე წვლილი მეც მიმიძლოდა, ერთ გაზეთში მახსენეს, ტაბლოიდები კი ჩემს შესახებ დუმდნენ.

ეტყობა, დიდად საყურადღებოდ და სექსუალურად არ ჩამთვალეს.

მაიკს სათაური „გმირი დედა“ ძალიან მოეწონა. ენი კი ამ ყველაფერმა საოცრად გააღიზიანა. ერთი სული ჰქონდა, რამე ახალი მომხდარიყო და მის მიმართ პრესის ყურადღება გაენელებინა. პრესის ყურადღება ენის არც ახალგაზრდობაში აკლდა, მაშინ, როცა წმინდა კაცის თავქარიანი ქალიშვილი იყო და გრინვიჩ-ვილიჯის ბარებში ცეკვავდა. ენი ინტერვიუს თავს არიდებდა, ამიტომ გამოსათხოვარი პიკნიკი სამზარეულოში გავმართეთ. ხუთნი ვიყავით. მაილო სკამის ქვეშ იყო მოკალათებული და მოთმინებით ელოდა, ეგებ რამე შემხვდესო, მაიკის ფრანზე გამოსახული იესო კი სკამზე გვყავდა დასვენებული.

ჩანთები უკვე ჰოლში ელაგა. როცა ჭამას მოვრჩებოდით, უილმინგტონის აეროპორტში მანქანით უნდა წამეყვანა. იქიდან თვითმფრინავი ჩიკაგოში წაიყვანდა და ჩემი ცხოვრებიდანაც გაქრებოდნენ. ჰევენს-ბეის პოლიციას ენისთან უამრავი შეკითხვა ექნებოდა. ადრე თუ გვიან, სასამართლოსთვის ჩვენების მისაცემად ენის ჰევენს-ბეიში ჩამოსვლა მოუხდებოდა, მაგრამ ყველაფერს ადვილად გაართმევდა თავს. ენი ახლა გმირი დედა იყო.

ძალიან უბრალო ამბავი შევთხზეთ, რომელშიც მაიკი საერთოდ არ ფიგურირებდა. ლინდა გრეის ამბით ჯოილენდური ლეგენდის გამო დავინტერესდი. შეთხზულ ამბავში ჩემი ანალიტიკური ტვინის პატრონი მეგობარი და თანამშრომელი ერინ კუკიც უნდა გვეხსენებინა. ლინდა გრეის და მისი მკვლელის ფოტოებმა ვილაც მომაგონა, მაგრამ გონება მხოლოდ მაიკის „ჯოილენდში“ სტუმრობის მერე გამინათდა. პოლიციასთან დაკავშირება ვერ მოვასწარი, ლეინ ჰარდი თავად დამიკავშირდა და დამემუქრა, რომ თუ დაუყოვნებლივ „ჯოი-

ლენდში“ არ მივიდოდი, მაიკს და ენის მოკლავდა. ყველაფერი სიმართლე იყო, ერთი პატარა, უმნიშვნელო ტყუილის გარდა: მე ენის ტელეფონის ნომერი მქონდა. ნომერი ენიმ მომცა, იმ შემთხვევისთვის თუ მაიკის „ჯოილენდში“ გასეირნების გეგმები შეიცვლებოდა. ასე რომ ლეინის ზარის შემდეგ ენის დავურეკე და ვუთხარი, კარ-ფანჯარა კარგად ჩაეკეტა, სახლიდან ფეხი არ მოეცვალა და პოლიციისთვის დაერეკა. დანაბარები მხოლოდ ნაწილობრივ შეასრულა – კარ-ფანჯარა საგულდაგულოდ ჩარაზა, მაგრამ შინ არ დარჩენილა და არც პოლიციისთვის დაურეკავს, რადგან შეეშინდა, რომ პოლიციის მანქანების ფერადი შუქების დანახვისთანავე, ლეინი მომკლავდა. ამიტომ თოფი სეიფიდან გამოიღო და ჩამქრალი ფარებით „ჯოილენდისკენ“ წამოვიდა. სურდა, ლეინს მოულოდნელად დასდგომოდა თავზე. დაადგა კიდეც. ასე რომ ენი ნამდვილი გმირი დედა იყო.

– მამაშენი რას ამბობს, დევ? – მკითხა ენიმ.

– ანუ რას ამბობს იმის გარდა, რომ თუ მოისურვებ, ჩიკაგოში ჩამოვა და მთელი ცხოვრება თქვენი მანქანების მრეცხავი იქნება? – გაეცინა, მაგრამ მამაჩემმა მართლა ასე თქვა. – რა ვიცი, კარგად არის. შემდეგ თვეში ვესტუმრები. მაღლიერების დღეს ერთად გავატარებთ. ფრედმა მთხოვა, მანამდე პარკში დარჩი და საქმეების დასრულებაში მომეხმარეო. დავთანხმდი. ზედმეტი ფული არ მანყენს.

– სწავლისთვის გჭირდება?

– ჰო. მეორე სემესტრიდან სწავლას ისევ გავაგრძელებ.

– კარგია. უნდა ისწავლო. აქ კი რას აკეთებ? ატრაქციონებს ღებავ და ნათურებს ცვლი.

– ჩიკაგოში ხომ ჩამოხვალ ჩვენს სანახავად, სანამ ძალიან ცუდად გავხდები? – მკითხა მაიკმა.

ენი შეიშმუშნა, მაგრამ არაფერი უთქვამს.

– სხვა რა გზა მაქვს? – ვუთხარი და ფრანზე ვანიშნე. – აბა, ეს როგორ დაგიბრუნო? ხომ მითხარი, გათხოვეო?

– ეგებ, ბაბუაჩემიც გაგაცნო. მარტო იესოზე ჭედავს, თორემ ისე მაგარი ტიპია. – თქვა და ენის გვერდულად გახედა. – ყოველ შემთხვევაში, მე ასე მიმაჩნია. სარდაფში უზარმაზარი ელექტრომატარებელი აქვს.

– მაიკ, შეიძლება ბაბუაშენს ჩემი გაცნობა არც უნდოდეს. დედაშენი ლამის შარში გავხვიე.

– ბაბუა მიხვდება, რომ შენ მისი შარში გახვევა არ გინდოდა. რა შენი ბრალია, იმ ტიპთან ერთად რომ მუშაობდი? – მაიკს სახეზე შეშფოთება გამოეხატა. სენდვიჩი დადო, ხელსახოცი აიღო და ჩაახველა. – მისტერ ჰარდი კარგი ვინმე ჩანდა. იმ დღეს რამდენი გვასეირნა.

„ბევრი გოგოც ასე ფიქრობდა“. – გავიფიქრე ჩემთვის.

– მაგის შესახებ ზმანება არ გქონია? – ვიკითხე ხმამაღლა.

მაიკმა უარის ნიშნად თავი გააქნია და ისევ დაახველა.

– არა. მე მომეწონა და მეგონა, რომ მასაც მოვეწონე.

უცებ „კაროლინის ბორბალი“ გამახსენდა. გამახსენდა, როგორ უწოდა ლეინმა მაიკს „მახინჯი“.

ენიმ მაიკს წვრილ კისერზე ხელი დაადო:

– ზოგიერთი ადამიანი თავის ნამდვილ სახეს მალავს. ზოგჯერ ხვდები, რომ ადამიანებს ნიღბები უკეთიათ, მაგრამ მხოლოდ ზოგჯერ და არა ყოველთვის. ზოგჯერ ძლიერი ინტუიციის პატრონებიც კი ცდებიან.

აქ მათთან სასადილოდ, გამოსამშვიდობებლად და აეროპორტში წასაყვანად ვიყავი მოსული, მაგრამ სტუმრობის სხვა მიზეზიც მქონდა.

– მაიკ, რალაც მინდა გკითხო. იმ მოჩვენების შესახებ, ღამე რომ გაგაღვიძა და ჩემზე გითხრა, გასაჭირშიაო. შეიძლება? ხომ არ გალიზიანდები?

– არა, მაგრამ უნდა გითხრა, რომ ისეთი არ არის, როგორც ტელევიზორში აჩვენებენ – თეთრი, გამჭვირვალე, ჰაერში რომ დაფარფატებს და უცნაურ ხმებს გამოსცემს. უბრალოდ გამეღვიძა... და დავინახე, რომ ჩემს სანოლთან იჯდა, ნამდვილი ადამიანივით იყო.

– არ მინდა ასეთ რამეებზე ლაპარაკი. მაიკს არ აღიზიანებს, მაგრამ მე მაგიჟებს. – მითხრა ენიმ.

– კარგი, კიდევ ერთ რამეს ვკითხავ და მერე თავს დავანებებ.

– კარგი. – თქვა ენიმ და მაგიდის წმენდა დაიწყო.

სამშაბათს მაიკი პარკში გვყავდა. ოთხშაბათს გამთენიისას ენიმ ლეინი მოკლა, მე კი სიცოცხლე მაჩუქა. მერე მთელი დღე დაკითხვაზე იყო, არც ჟურნალისტები ანებებდნენ თავს. ხუთშაბათს ფრედ დინი მოვიდა ჩემს სანახავად, მაგრამ მისი ვიზიტი ლეინ ჰარდის არ უკავშირდებოდა.

თუმცა, მე მაინც ჩავთვალე, რომ უკავშირდებოდა.

– აი, რა მაინტერესებს, მაიკ. ის მოჩვენება „საშინელებათა სახლის“ მოჩვენება იყო? ის ჩამოგიჯდა სასთუმალთან?

მაიკს თვალები გაუფართოვდა.

– ღმერთო, არა! ის წავიდა. ეგენი როცა მიდიან, უკან, მგონი, აღარასდროს ბრუნდებიან. ის კაცია იყო.

1991 წელს, სამოცდამესამე დაბადების დღის შემდეგ, მამამ სერიოზული გულის შეტევა გადაიტანა. ერთი კვირა პორ-
306

ტსმუტის საავადმყოფოში იწვა. გამონერის წინ მკაცრად გააფრთხილეს დიეტა დაიცავი, ოცი ფუნტი დაიკელი და ძილის წინ სიგარა აღარ მოწიოო. მამაჩემი ის იშვიათი გამონაკლისია, მტკიცედ რომ იცავს ექიმის მითითებებს. ახლა ოთხმოცდახუთი წლისაა და მხოლოდ ფერდი აწუხებს და კიდევ თვალები, სხვა მხრივ კარგად არის.

1973 წელს კი ყველაფერი სხვაგვარად იყო. ჩემი ახლანდელი ასისტენტის (Google Chrome-ის) წყალობით შევიტყვე, რომ იმ დროს ადამიანები, რომლებსაც ინფარქტი გადაეტანათ, საშუალოდ ორ კვირას ატარებდნენ საავადმყოფოში – ერთ კვირას რეანიმაციულ განყოფილებაში, ერთსაც – ჩვეულებრივ პალატაში. ედი პარკსი რეანიმაციაში თავს კარგად გრძნობდა, რადგან იმ დღეს, როცა მაიკი „ჯოილენდში“ სეირნობდა, ედი რეანიმაციული განყოფილებიდან ქვედა სართულზე ჩაიყვანეს. გადაყვანისას მეორე შეტევა მოუვიდა. ლიფტში გარდაიცვალა.

– რა გითხრა? – ვკითხე მაიკს.

– მითხრა, სასწრაფოდ დედა გააღვიძე და პარკში გაუშვი, თორემ ვილაც ცუდი კაცი იმას მოკლავსო.

მაიკმა ეს გაფრთხილება მაშინ მიიღო, როცა მე ლეინს ჯერ კიდევ ტელეფონით ველაპარაკებოდი. ალბათ ასე იყო. სხვა შემთხვევაში ენი პარკში მოსვლას ვერ მოასწრებდა. როგორც კი მოჩვენება წავიდა – მაიკმა თქვა, რომ წავიდა. არ გაუჩინარებულა, არც ფანჯრიდან გამქრალა და არც კარიდან, წავიდა – მაიკმა საწოლთან დადგმულ შიდა ქსელის აპარატს დააჭირა თითი. როცა ენიმ სიგნალს უპასუხა, მაიკმა კვილი მორთო.

– გეყოთ, საკმარისია. – ისეთი ხმით თქვა ენიმ, შეპასუხებას აზრი არ ჰქონდა. ნიჟარასთან დოინჯშემოყრილი იდგა.

– არა უშავს, დედა. – თქვა მაიკმა და ხველა აუტყდა.

– დედაშენი მართალია. გვეყოფა.

იმიტომ ხომ არ გამოეცხადა ედი მაიკს, რომ ეს ჯაჯღანა ბერიკაცი სიკვდილს მე გადავარჩინე? ალბათ ძნელია „ჩვენ-გან წასულების“ (როგორც როზი იტყოდა და ხელებს ზეცისკენ ალაპყრობდა) ქცევის მოტივების განსაზღვრა, მაგრამ მე ასე მაინც არ მგონია. ედიმ ჩემი წყალობით მხოლოდ ერთი კვირით მეტი იცოცხლა და ის ერთი კვირა კარიბის კუნძულებზე, გარუჯული ლამაზმანების გარემოცვაში ნაღდად არ გაუტარებია. მაგრამ...

მის სანახავად საავადმყოფოშიც ვიყავი მისული. ფრედ დინის გარდა მისი ერთადერთი მნახველი გახლდით. ყოფილი ცოლის სურათიც მივუტანე. მართალია, ცოლი გამოლანძღა, მაგრამ მე ჩემი ვცაადე. ამ ქვეყნიდან წასვლისას კი მან თავისი სცადა და ჩემდამი მადლიერება გამოხატა. შეიძლება, რამე სხვა მიზეზიც ჰქონდა.

აეროპორტის გზაზე მაიკი ჩემკენ გადმოიხარა და წამჩურჩულა:

– დევ, გინდა გაცინო? იმას შენი სახელი არ უხსენებია. ლანირაკიო ასე თქვა.

ყიამყრალი ედი პარკსი.

აი, ასეთი ამბები მოხდა იმ უხსოვარ დროში, იმ ჯადოსნურ წელს, როცა ბარელი ნავთობი ჯერ კიდევ 11 დოლარი ღირდა. იმ წელს გამიტყდა ეს დაწყევლილი გულიც. იმ წელს დავეკარ-

გე ჩემი უბინობაც. იმ წელს გადავარჩინე სიკვდილს პატარა, საყვარელი გოგონა და აუტანელი ბერიკაცი. იმ წელს ერთმა შეშლილმა „ემმაკის ბორბალზე“ კინალამ სიცოცხლეს გამომა-სალმა. იმ წელს მოჩვენების ნახვა მინდოდა... მაგრამ მე ვერ ვნახე, თუმცა დარწმუნებული ვარ, ერთმა ნამდვილად მნახა. იმ წელს ახალ ენას დავეუფლე და ძაღლის კოსტუმში გამოწყობილმა Hokey Pokey-ის ცეკვაც ვისწავლე. იმ წელს მივხვდი, რომ ცხოვრებაში შეყვარებულის დაკარგვაზე უარესი რამეებიც ხდება.

იმ წელს 21 წლის, გამოუცდელი ბიჭი ვიყავი.

უნდა ვალიარო, საამური ცხოვრებით ვიცხოვრე, მაგრამ ზოგჯერ მაინც ყველაფერი მეზიზღებოდა. როცა ამ სტრიქონებს ვწერდი, დიკ ჩეინიმ ახალი გული მიიღო. ამაზე რას იტყვით? კვლავაც ცოცხალია. სხვები კი მოკვდნენ. მაგალითად, კლარენს კლემონსის მსგავსი ნიჭიერი ადამიანები. სტივ ჯობსის მსგავსნი. ჩემი ძველი მეგობრის, ტომ კენედის მსგავსი ღირსეული ადამიანებიც გარდაიცვალნენ. მაგრამ კაცი ასეთ რამეებს ერვევა. სხვა რა გზა აქვს? როგორც ოდენი ამბობდა, სიკვდილს მიყავს ისინი, ვისაც ბლომად ფული აქვს, ვინც სხვებზე უკეთ ხუმრობს და ვისაც სხვებზე გრძელი აბია. მაგრამ ოდენი მათ სიას ასე არ იწყებს. მისი ნუსხა უმანკო ბავშვებით იწყება.

ასე რომ, კვლავ მაიკს დავუბრუნდეთ.

კოლეჯში თავი აღვიდგინე და კამპუსის მიღმა ერთი მოუვლელი ოთახი ვიქირავე. მარტის მინურულს, ერთ ცივ საღამოს, როცა ჩემთვის და ჩემი გოგოსთვის სამზარეულოში კერძს ვამ-

ზადებდი, ტელეფონმა დარეკა. ჩემი ჩვეული ხუმრობით ვუპასუხე:

– სასტუმრო „აბზინდა“, მფლობელი დევინ ჯონსი გისმენთ.

– დევ, შენ ხარ? ენი როსი ვარ.

– ენი?! მოიცა, რადიოს ჩავუწევ!

ჯენიფერმა – გოგომ, რომელიც იმხანად სიგიჟემდე მიყვარდა – ინტერესით შემომხედა. თვალი ჩავუკარი, გავულიმე და ყურმილი ავიღე.

– უთხარი, რომ გაზაფხულის არდადეგების დაწყებიდან ორ დღეში მანდ გავჩნდები. უთხარი, რომ ვპირდები. ბილეთს შემდეგ კვირასვე ვიყი...

– დევ, მოიცადე! მისმინე!

ენის ხმაში მწუხარება ვიგრძენი და მისი ხმის გაგონებით მოგვრილი სიხარული შიშმა შეცვალა. შუბლით კედელს მივეყრდენი და თვალები დავხუჭე. მაგრამ სინამდვილეში ყურების დახუჭვა მინდოდა.

– მაიკი წუხელ გარდაიცვალა, დევ. – ხმა აუკანკალდა, მაგრამ მალევე მოერია თავს. – ორი დღის წინ სიცხემ აუნია და ექიმმა საავადმყოფოში გადამაყვანინა. უბრალოდ თავი დავიზღვიოთო, გვითხრა. გუშინ უკეთ იყო. ნაკლებს ახველებდა. ლოგინში წამოჯდა და ტელევიზორსაც უყურა. კალათბურთის ტურნირის შესახებაც ლაპარაკობდა. მერე... – ენი გაჩუმდა. მძიმედ ამოისუნთქა და შეეცადა მშვიდად ყოფილიყო. მეც იგივეს ვცდილობდი, მაგრამ ცრემლები წამსკდა. ცრემლები თბილი იყო, ლამის ცხელიც კი. – ყველაფერი უცებ მოხდა. – თქვა და ჩუმად დაამატა: – გული მეგლიჯება.

მხარზე ხელის შეხება ვიგრძენი. ჯენიფერი იყო. ნეტავ, იყო ვინმე იქ, ჩიკაგოში, რომ ენისთვისაც დაედო მხარზე ხელი?

– მამა მანდ არის? – ვკითხე.

– არა. არიზონაშია, ხვალ ჩამოვა.

– შენი ძმები?

– ჯორჯი აქ არის. ფილი კი მაიამიდან რეისს ამ საღამოს უნდა ჩამოყვეს. მე და ჯორჯი ვართ... იმ ადგილზე. იმ ადგილზე... სადაც... ამის ყურება არ შემიძლია. თუმცა, თავად მას ასე სურდა. – ახლა უკვე გულამოსკვნილი ტიროდა. ვერ მივხვდი, რაზე ლაპარაკობდა.

– ენი, რა შემიძლია შენთვის გავაკეთო? ნებისმიერი რამ. მითხრა.

მოდით, ამ ამბის თხრობას 1974 წლის აპრილის მზიანი დღით დავამთავრებ. ამ ამბავს ჩრდილოეთ კაროლინის სანაპიროს იმ პატარა მონაკვეთზე დავასრულებ, რომელიც ჰევენს-ბეისა და „ჯოილენდს“ შორის მდებარეობს. „ჯოილენდი“ იმ დღიდან ორი წლის შემდეგ დაიხურა. ფრედ დინისა და ბრენდა რაფერტის ძალისხმევამ ვერ უშველა. დიდმა გასართობმა პარკებმა შთანთქმეს. ამ ამბავს გახუნებულ ჯინსში გამოწყობილი მშვენიერი ახალგაზრდა ქალითა და ნიუ-ჰემპშირის უნივერსიტეტის მაისურიანი ახალგაზრდა კაცით დავასრულებ. ხით მოპირკეთებული ბილიკის ბოლოში ძალღიწვეს, დრუნჩი ცალ თათზე უდევს. ძალღიწვეს უწინდელი სიმარდე და სიხალისე სადღაც გამქრალა. საპიკნიკე მაგიდაზე, რომელზეც ერთ დროს ქალი იოგურტის ჭიქებს აწყობდა, ახლა ურნა დგას. ზუსტად იქ არ ვასრულებ, საიდანაც ამ ამბის თხრობა დავიწყე, მაგრამ ახლოს ვარ.

ძალიან ახლოს.

– მამაჩემთან ისევ უთანხმოება მაქვს. – თქვა ენიმ. – ახლა უკვე აღარც მისი შვილიშვილი არის, რომ რამით დაგვაკავშიროს ერთმანეთთან. როცა შეიტყო, რომ მაიკს კრემაცია გავუკეთეთ, ბრაზისგან კინალამ შეიშალა. – ძლივსშესამჩნევად გაიღიმა. – მაშინ არიზონაში იმდენ ხანს რომ არ დარჩენილიყო, შეიძლებოდა ჩამოესწრო და გადაეთქმევიინებინა. ალბათ შეძლებდა.

– მაგრამ მაიკს ხომ ასე სურდა?

– ბავშვისგან ასეთი რამის მოთხოვნა უცნაურია, არა? მაგრამ ასე სურდა და ორივემ ვიციტ რატომაც.

მართალი იყო, ვიცოდი. ყველას ცხოვრებაშია ბედნიერების ხანა და როცა ხედავ, როგორ გიახლოვდება სიბნელე, ეჭიდები იმას, რაც ნათელი და სიკეთით აღსავსე იყო.

– შესთავაზე მაინც მამაშენს...

– ჩამოსვლა? კი, შევთავაზე. მაიკს უნდოდა, რომ ჩამოსულიყო. მან კი რაღაც „ნარმართულ“ ცერემონიაში მონაწილეობაზე უარი თქვა. ძალიანაც კარგი. მიხარია, რომ ასე მოიქცა. – თქვა და ჩემი ხელი ხელში მოიქცია. – ეს მხოლოდ ჩვენ გვესმის, დევ, რადგან ჩვენ ვიყავით აქ, როცა ის ბედნიერი იყო. მისი ხელი ტუჩებთან მივიტანე და ვაკოცე.

– ხომ იცი, რომ მაიკის გადარჩენილიც ვარ. იმას რომ არ გაელვინებინე... სულ ოდნავ რომ შეყოყმანებულიყო...

– ვიცი.

– მაიკის გარეშე ედი ვერ მიშველიდა. მე ვერც მოჩვენებებს ვხედავ და არც მესმის მათი. მაიკი გამტარი იყო.

– ძალიან ძნელია. ძალიან მიჭირს... მისი აქედან გაშვება. იმ პატარა რაღაცის, რაც მისგან დამრჩა.

– ნამდვილად გინდა ამის გაკეთება?

– კი. სანამ კიდევ შემწევს საამისო ძალა.

მაგიდიდან ურნა აიღო. მაილომ თავი ასწია და ურნას შეხედა, მერე თავი ისევ თათზე დადო. არ ვიცი, გრძნობდა თუ არა, რომ იქ მაიკისგან დარჩენილი რალაც იყო, მაგრამ იმას კი ხვდებოდა, რომ მაიკი ამქვეყნად აღარ არსებობდა.

იესოსსახიანი ფრანი ავიღე და ენისკენ ზურგით დავდექი. მაიკის დანაბარების თანახმად ფრანს პატარა ჯიბე მივამაგრე. ჯიბე იმხელა იყო, რომ შიგ ნახევარი ჭიქა ფერფლი თავისუფლად ჩაეტეოდა. როცა ჯიბე გაივსო, ენიმ ურნა ფეხებს შორის, ქვიშაზე დადგა და ხელები წინ გამოიწოდა. კოჭი გავუწოდე და „ჯოილენდისკენ“ შევბრუნდი. ჰორიზონტზე „კაროლინის ბორბალი“ მოჩანდა.

მივფრინავ! – ასე თქვა მაიკმა იმ დღეს და მკლავები გაშალა. დარწმუნებული ვარ, რომ მაიკი თავის ქადაგ ბაბუაზე გაცილებით კეთილგონიერი და ჭკვიანი იყო. ალბათ, ყველა ჩვენგანზე ჭკვიანიც. არსებობს კი ხეიბარი ბავშვი, რომელსაც ფრენაზე არ უოცნებია? არ სდომებია, ერთხელ მაინც გაფრენილიყო?

ენის შევხედე. თავის დაქნევით მანიშნა, მზად ვარო. ფრანი ავწიე და ხელი გავუშვი. ოკეანიდან მონაბერმა გრილმა სიომ აიტაცა. ვუყურებდით, როგორ იწევდა ზევით.

– შენ, – მითხრა ენიმ, – ეს შენ უნდა გააკეთო, დევ. მაიკმა ასე დაიბარა.

თოკი გამოვართვი. ვიგრძენი როგორ მოქაჩა იგი ცოცხალ არსებად ქცეულმა ფრანმა, რომელიც სულ უფრო მაღლა მიიწევდა და ცისფერ ცაზე წინ და უკან ირხეოდა, თითქოს ზეცას თავს უკრავდა და ესალმებოდა. ენიმ ურნა აიღო და ქვიშიან დაღმართზე ჩავიდა. დარჩენილი ფერფლი, ალბათ, ოკეანის ნაპირთან მიმოფანტა. მას არ ვუყურებდი. ფრანს ვაკვირდებოდი.

დავინახე, რომ ფრანს ნაცრისფერი ფერფლის წვრილი, გრძელი ზოლი გამოეყო. ქარმა ეს ზოლი ცაში გააბნია. თოქს ხელი გავუშვი. ვიდექი და ვუყურებდი, როგორ მიიწევდა სულ უფრო და უფრო მაღლა თავის ნებაზე გაშვებული ფრანი. მაიქს, ალბათ, დააინტერესებდა, რა სიმაღლეზე აიჭრებოდა და როდის გაუჩინარდებოდა.

ამის ნახვა მეც მინდოდა.

24 აგვისტო, 2012

კარნის სინმინდის დამცველები (დარნმუნებული ვარ, ასეთებიც არსებობენ) ალბათ უკვე რისხვას აფრქვევენ და ემზადებიან მომწერონ, რომ ის, რასაც ჩემს რომანში „კარნის ენას“ ვუნოდებ საერთოდ არ არსებობს, რომ გასართობი პარკების სტუმრებს „ყურცქვიტებად“ არავინ მოიხსენიებს, არც ლამაზ გოგოებს ეძახიან „გათქვირულებს“. კარნის ასეთი ქომაგები მართლები იქნებიან, მაგრამ მინდა ვთხოვო, წერილებისა თუ მეილების თხზვაზე დროს ნუ დაკარგავენ. მეგობრებო, ჩემი წიგნი მხოლოდ გამონაგონია.

მიუხედავად ამისა, უნდა აღვნიშნო, რომ აქ გამოყენებულ ტერმინთა უმრავლესობა კარნავალის ენიდანაა აღებული. ეს ძალიან მდიდარი და იუმორით გაჯერებული ჟარგონია. დიდად ვარ დავალებული უეინ ნ. კეიზერის „The Dictionary of Carny, Circus, Sideshows & Vaudeville Lingvo“-სგან. ამ ლექსიკონის პოვნა ინტერნეტშიც შესაძლებელია. შეგიძლიათ მოიძიოთ და ათასობით სხვა ტერმინსაც გაეცნოთ. შეგიძლიათ მისი წიგნიც გამოიწეროთ, სახელწოდებით „On the Midway“.

ამ რომანის რედაქტორი ჩარლზ არდეი გახლავთ. დიდი მადლობა, მეგობარო.

სტივენ კინგი